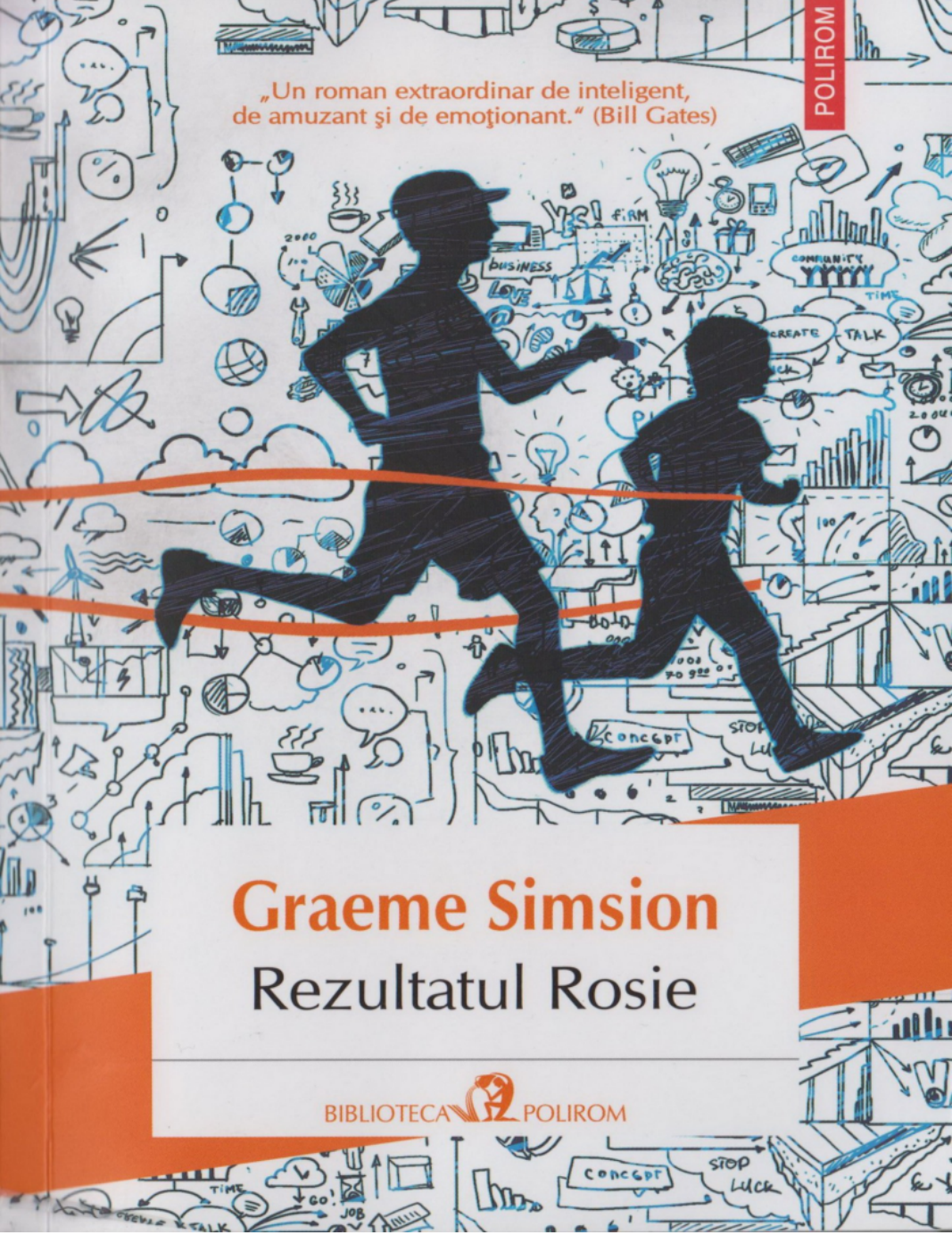

Graeme Simsion

Rezultatul Rosie

BIBLIOTECA POLIROM

Graeme Simsion

Don Tillman
 # 3 #

Rezultatul Rosie

Scriitorul australian Graeme Simsion revine cu ultimul volum din mult îndrăgita „trilogie Rosie”: *Rezultatul Rosie.* După aventurile din romanele *Proiectul Rosie* și *Efectul Rosie,* îl regăsim pe Don Tillman în Melbourne, Australia, unde s-a mutat împreună cu soția și cu fiul lor, Hudson, care a împlinit zece ani. Hudson e un puști la fel de sclipitor ca tatăl lui și, asemenea acestuia, întâmpină probleme la școală și în diferite situații sociale. Practic, Hudson este un mini-Don, ceea ce înseamnă că, prin comparație cu primele două romane, acesta are o doză dublă de umor, dar și de sensibilitate. Ca să-și ajute băiatul să depășească dificultățile cu care se confruntă la această vârstă fragedă, Don se lansează în Proiectul Hudson. Dar acesta, așa cum e de așteptat, nu se desfășoară conform planului inițial. Alături de duetul tată-fiu o regăsim și pe Rosie, la fel de empatică și de cerebrală, iar lor li se adaugă și alte personaje minunat creionate, care desăvârșesc o distribuție excepțională și reușesc să-i conducă pe cititori spre un final fericit.

Graeme Simsion, *The Rosie Result* Copyright © 2019 Graeme Simsion
Originally published by The Text Publishing Company, Australia, 2019
© 2021 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română
Pe copertă: © Sergeynivens/Depositphotos.com (colaj)
www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700505 București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, se. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53
Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:
SIMSION, GRAEME
Rezultatul Rosie / Graeme Simsion; trad. Din Ib. Engleză de Ines Hristea. — Iași: Polirom, 2021
ISBN: 978-973-46-8420-5
I. Hristea, Ines (trad.)
821.111
Printed în ROMAN IA
Graeme Simsion
Rezultatul Rosie
Traducere din limba engleză de Ines Hristea
POLIROM
2021

Numeroaselor persoane din comunitatea autistă care au inspirat și au susținut aceste cărți.

Toți suntem cazuri speciale."
Albert Camus

1

Totul a început când stăteam într-un picior și desfăceam stridii. Dacă n-aș fi fost om de știință, conștient de înclinația semenilor mei spre a vedea tipare acolo unde ele nu există, aș fi putut să trag concluzia că sunt pedepsit de cine știe care zeitate pentru păcatul trufiei.

Mai devreme în cursul acelei după-amiezi, completam un formular de evaluare a performanței, când am întâlnit întrebarea *Care considerați că este punctul dumneavoastră forte?*

Construcția era vagă, nespecificând nici contextul, nici nivelul de generalizare. *Competența în genetică* era răspunsul evident, însă ea se subînțelegea din titulatura mea: profesor de genetică. În curând, cunoștințele mele privind liposar- comul mixoid urmau să aibă o relevanță minimă, întrucât proiectul de cercetare în acest domeniu se apropia de final. *Obiectivitatea și inteligența* ar fi sugerat că, în opinia mea, unele persoane din mediul academic sunt lipsite de aceste atribute – ceea ce era adevărat, dar probabil că formularea ar fi fost lipsită de tact. Iar eu trebuia să evit lipsa de tact.

Încă mai căutam un răspuns potrivit, când Rosie a ajuns acasă.

— Ce faci în pijama? m-a întrebat ea.

— Pregătesc cina. Și, simultan, rezolv o problemă. Și fac fandări cu câte un picior.

— Am vrut să spun: de ce ești îmbrăcat în pijama?

— A intervenit un incident de bucătăreală minor, care a implicat explozia unei castane. Am încercat să accelerez procesul crescând temperatura. De unde uleiul de pe diversele suprafețe.

I-am indicat petele de ulei de pe tavan.

— Hainele mi-au fost și ele afectate. Am evitat o pierdere de timp suplimentară, schimbându-mă direct în pijama în loc să mă îmbrac într-un costum intermediar.

— N-ai uitat că-i avem invitați la cină pe Dave și pe Sonia?

— Sigur că nu. Suntem în a doua miercuri din lună. E ziua în care îmi schimb capătul periuței de dinți.

Rosie mi-a imitat vocea, semn că era într-o dispoziție bună:

— Invitați. Pijama. Asta nu e o combinație validă.

— Dave și Sonia m-au mai văzut în pijama. În călătoria la Cape Canaveral…

— Nu-mi mai aduce aminte.

— Timpul pe care l-aș aloca schimbării costumului ar fi mai bine să-l dedic formularului de evaluare a performanței, i-am explicat lui Rosie.

— Da' scrie și tu ce-ai scris și anu' trecut.

— Anul trecut nu am completat formularul. Și nici în anul precedent.

Și nici…

— Ești de doisprezece ani la Columbia și n-ai completat niciun formular de evaluare a performanței?

— Nu-l completez niciodată. Pentru că întotdeauna există câte o sarcină cu prioritate mai mare. Din păcate, de data asta, David Borenstein a insistat. Dacă nu are formularul pe birou mâine, m-a amenințat cu o acțiune punitivă nespecificată.

— Te-ai blocat la întrebarea despre punctul forte?

— Corect.

— Scrie, pur și simplu, *rezolvarea problemelor*. E un răspuns bun, care nici n-o să aibă repercusiuni. Dacă nu găsești leacul pentru cancer, nimeni n-o să-ți reproșeze „Dar ai zis că ești bun la rezolvatul problemelor".

— Și tu te-ai confruntat cu întrebarea asta?

— Doar de vreo douăzeci de ori în ultima lună.

Actualul proiect de cercetare medicală al lui Rosie se apropia, de asemenea, de final, iar soția mea își căuta un post mai înalt în grad. Un țel care se dovedea dificil de atins, întrucât majoritatea posturilor de acest gen implicau muncă clinică. Argumentul ei era: „Sunt un medic de rahat, dar un bun cercetător. De ce să pierd timpu' cu chestii la care nu sunt bună?" Aceeași logică o aplicasem și eu în privința formularului de evaluare a performanței.

— Presupun că și tu ai dat răspunsul optim, am spus. *Rezolvarea problemelor*.

— De obicei, eu scriu că am *spirit de echipă,* dar în cazul tău…

— Răspunsul ăsta ar putea să aibă repercusiuni.

Rosie a râs.

— Îți completez eu formularul până la capăt și-n felul ăsta ai timp să te pregătești să arăți respectabil. Vezi, muncă în echipă!

Probabil că soția mea mi-a remarcat expresia.

— Poți să-l verifici după ce termin.

În timp ce încheiam procesarea stridiilor, am reflectat la sugestia lui Rosie. Aveam un sentiment de satisfacție că partenera mea recunoștea un atribut pe care eu nu-l mai articulasem anterior. Chiar

eram bun la rezolvarea problemelor.

Aveam avantajul unei abordări atipice – termenul folosit de ceilalți era *ciudată* – a analizei și răspunsului la situații, în Carlera mea de peste douăzeci și cinci de ani, această abordare îmi permisese să depășesc obstacole de zi cu zi și să inițiez reușite majore. De asemenea, aceeași abordare îmi furnizase beneficii și în viața personală.

La douăzeci de ani, eram un student la Informatică incompetent din punct de vedere social – asta chiar și după standardele studenților la Științe Informatice în vârstă de douăzeci de ani astfel că aveam zero posibilități de a-mi găsi o parteneră.

Acum, în mare măsură datorită aplicării deliberate a tehnicilor de rezolvare a problemelor, aveam o slujbă stimulantă și bine plătită, eram căsătorit cu cea mai frumoasă și mai compatibilă femeie din lume (Rosie) și eram tatăl unui copil fericit (Hudson), în vârstă de zece ani, care dădea semne că avea să devină, la rândul lui, o persoană pricepută la rezolvarea problemelor, prin abordări inovative.

Îl identificasem pe tatăl biologic al lui Rosie din șaizeci și cinci de candidați, salvasem de la dezastru financiar afacerea cu sisteme de refrigerare a prietenului meu Dave și, după o analiză detaliată a preferințelor clienților din barul în care eu și Rosie lucram part-time, concepusem un cocktail care câștigase New York People's Choice Award.

Mă aflam într-o stare de sănătate excelentă, în parte datorită antrenamentelor regulate de arte marțiale și unui program de fitness pe care-l integrasem printre alte activități ale mele. Psihologic, beneficiam de sprijinul grupului meu local de bărbați, alcătuit din Dave și un muzician pensionat pe nume George.

În peste doisprezece ani de mariaj, gândirea creativă generase o rutină care satisfăcea nevoia lui Rosie de spontaneitate, fără a sacrifica însă, în mod disproporționat, eficiența. Mi-ar fi plăcut să facem mai mult sex, dar frecvența era deja peste medie, judecând în funcție de vârstele noastre și de durata relației – iar situația, din acest punct de vedere, era infinit mai bună decât fusese înainte s-o întâlnesc pe Rosie.

Singura pată semnificativă din acest tablou era pierderea prieteniei de cursă lungă cu mentorul meu, Gene. Dar chiar și luând în considerare acest factor, dacă aș fi realizat un grafic al stării mele generale de mulțumire în viață, curba tot s-ar fi aflat acum în punctul ei cel mai înalt.

Am revenit la stridia care nu-i oferise cuțitului meu un punct de intrare. În sertarul cel mai de jos aveam o colecție de instrumente, inclusiv un clește. Dacă foloseam cleștele ca să sparg marginea cochiliei, puteam să creez un spațiu în care să introduc cuțitul. Mi-am permis un moment de satisfacție. Don Tillman: Cel Mai Bun din Lume

la Rezolvarea Problemelor.

Rosie a apărut cu laptopul meu.

— Ce vrei să spui la domenii în care ai vrea să te îmbunătățești? Eu am scris *modă*.

— Ai pomenit deja pijamaua.

— Glumesc! Dar întotdeauna e loc de mai bine. Șosetele pe care le ai acum sunt din alea de drumeție, nu?

— Sunt șosete cu funcții multiple. Țin extrem de cald.

M-am întors către Rosie, în acord cu convenția că oamenii se uită unul la celălalt când discută. În același timp, m-am lăsat în jos, pe unicul picior pe care mă sprijineam, ca să ajung la clește. L-am întins pe celălalt, astfel încât tibia piciorului de sprijin să rămână în poziție verticală, conform exercițiului pe care îl practicam. Simultan, continuam să țin stridia și cuțitul în cealaltă mână.

Când am băgat mâna în sertarul din spatele meu, am simțit o senzație profundă de lipicios. Mai târziu, reevaluând situația, mi-a fost evident ce se întâmplase. Recent, Rosie îl instruise pe Hudson să pună la loc, după folosire, ingredientele pentru micul dejun. Probabil că, strângând masa, băiatul se concentrase la altceva și depozitase sticla cu sirop de arțar răsturnată, cu capacul nepus, într-un sertar la întâmplare.

Mi-am retras mâna rapid – un răspuns primitiv la o situație neașteptată. Ca rezultat, mi-am pierdut echilibrul.

Cea mai bună soluție ar fi fost să pun piciorul ridicat la loc pe podea, însă, instinctiv, nedorind să-mi abandonez exercițiul, am apucat un alt sertar, care s-a dovedit a nu fi un punct de sprijin eficient. E posibil și să fi alunecat pe uleiul provenit de la explozia castanei. Concluzia a fost că am căzut, deși nu cu forță.

Rosie a izbucnit în râs.

— Rezolvarea mai multor sarcini simultan, a spus ea. E limpede că în domeniul ăsta ai putea să te îmbunătățești.

Apoi:

— Ah, fir-ar al naibii! Te-ai rănit.

Diagnosticul lui Rosie era corect. Cuțitul de stridii mi se înfipsese în spatele genunchiului. Soția mea s-a aplecat să-mi examineze rana.

— *Nu-l mișca din loc!*

Hudson apăruse în cadrul ușii, îmbrăcat tot în pijama, ca în fiecare miercuri după școală.

— Stai liniștit, l-a asigurat Rosie. Nu s-a rănit la coloană.

— De unde știi? a chestionat-o Hudson.

— Sunt medic, dacă-ți amintești.

Argumentul era neconvingător, dată fiind propria evaluare a lui Rosie privind competența ei clinică. Cuțitul se înfipsese destul de adânc, iar pe podea începuse să se formeze o baltă de sânge.

— Trebuie să sunăm la 911, a decis Hudson.

— O idee excelentă, l-am susținut eu.

— Unde ți-e telefonul? s-a interesat Rosie.

— În toc. Dar stau pe el.

— *Nu te mișca!* a sărit Hudson, inserându se în spațiul dintre mine și Rosie.

— Nu putem să folosim telefonul tău? am întrebat-o pe soția mea.

— Hudson, du-te și caută-l în geantă.

— Îmi promiți că nu-l miști din loc? *îmi promiți?*

— Îți promit, adu telefonul!

— E posibil să mă ia la spital, am spus eu. Între timp, probabil că stridia care a opus rezistență o să se relaxeze suficient ca să se deschidă în manieră convențională.

— Don, lasă cina!

— O să trebuiască să-mi predai tu formularul de evaluare a performanței. Termenul-limită…

Hudson a revenit cu telefonul lui Rosie. Soția mea a dat să acceseze ecranul cu degetul și a exclamat „La dracu'!“. Am presupus că bateria îi era descărcată – o situație care se repeta frecvent, din cauza lipsei unui program riguros de încărcare.

Din fericire, soneria de la intrare a început să sune. Dave și Sonia erau, în această ordine, un afacerist cu propria firmă și un controlor financiar. Era aproape sigur că unul dintre ei avea să se afle în posesia unui telefon funcțional. Hudson a activat încuietoarea electronică.

În mod previzibil, Sonia s-a manifestat isteric, critic și practic.

— Vai, Doamne, am știut eu că într-o zi o să pățești ceva! E o nebunie să te întorci de la muncă și să te apuci de gătit. Poți să te miști?

— Nu te duce la el, i-a spus Rosie. Doar sună la 911.

— Mă ocup eu, a intervenit Dave. E bine așa, Don?

— Corect.

Rosie se holba la telefonul ei.

— E totul OK? a întrebat Sonia.

Întrebarea era bizară, dar probabil că Rosie a interpretat OK-ul în sensul de *totul e OK, cu excepția faptului că Don zace pe podea, sângerând, în vreme ce Dave cheamă o salvare.*

— Am primit postul.

Apoi Rosie a repetat răspunsul, mai sonor, și a început să plângă.

— Am primit postul. Ăla pe care credeam că n-am nicio șansă să-l obțin.

— Ce post? am întrebat-o, ridicând ochii din podea.

— Ăla care înseamnă c-o să lucrez pentru Iuda.

Iuda era profesorul Simon Lefebvre, un fost coleg din Australia, care „se văzuse” mai mulți ani cu prietena noastră Claudia, până când

fusese descoperit în cursul unui act de infidelitate.

— Iuda vine la New York?

— Nu, postul e în Melbourne. Mi-am dat seama că nu mă ascultai.

Probabil c-o ascultasem, dar ignorasem personajele și locația, concentrându-mă pe parametrii importanți. Eu puteam să-mi găsesc un post într-o universitate indiferent unde locuiam, mai ales că nu eram deloc interesat de statut, iar acum venise rândul lui Rosie să avanseze în Carleră, după ce se ocupase, în cea mai mare parte, de creșterea lui Hudson.

— E vreo problemă? m-a întrebat soția mea.

— Sigur că nu. E o veste excelentă! Și asta înseamnă că nu mai sunt obligat să-mi completez formularul de evaluare a performanței. Ar trebui să bem ceva ca să sărbătorim. Imediat!

Rosie a clătinat din cap.

— Mergem acasă. Trebuie să-l sun pe Phil.

Phil era tatăl lui Rosie.

Succesul soției mele compensa din belșug durerea pe care o simțeam în spatele genunchiului. Curba stării generale de mulțumire în viață a urcat și mai sus. Dar asta avea să se întâmple pentru ultima dată. Hudson stătea în cadrul ușii, ținându-și capul în palme.

Era posibil ca efectul să se fi datorat combinației dintre perspectiva vizuală neobișnuită pe care o aveam de pe podeaua pe care stăteam întins și faptul că Hudson era îmbrăcat în pijama, dar brusc am fost izbit de cât de înalt crescuse băiatul meu și, simultan, de cât de crud continua să pară. Cu părul lui întunecat și lung, mai lung decât era tipic pentru puștii de vârsta lui, și cu ochelarii cu rame negre, Hudson semăna leit cu mine la vârsta de zece ani. Suferința lui evidentă era încă un factor de similaritate între tată și fiu.

Toți cei care eram în bucătărie am tăcut – ne uitam la Hudson.

— Ești bine, Hudson? l-a întrebat Sonia.

— Nu. Nu vreau să merg în Australia. Nu vreau să schimb școala. Nu vreau să schimb nimic.

Până în următoarea lună iunie, situația noastră s-a schimbat dramatic. Ne-am mutat într-o casă cu trei dormitoare din suburbia Northcote, o zonă „hip“, din regiunea metropolitană Melbourne, aflată la o distanță mică cu bicicleta de universitate. Noua noastră locuință era dotată cu grădină, garaj și cu suficient spațiu pentru colecția de romane science-fiction a lui Hudson, care acum se revărsa din dormitorul băiatului pe hol.

Tendonul popliteu era în proces de vindecare. Rosie lucra pentru Iuda, Hudson mergea la școală, iar eu mă angajasem ca profesor de genetică. Toate astea se aflau în sfera posibilităților la care ne așteptaserăm.

Însă apăruseră cinci probleme noi. În ordinea crescătoare a

gravității, ele erau:

1. Vindecarea cancerului. Mă alăturasem unui proiect de cercetare care evalua abordările individualizate de tratament al cancerului, luând în considerare compoziția genetică a pacienților. Aceasta era o muncă potențial valoroasă, dar eu eram subcalificat. Conducătorul cercetării fusese impresionat de diploma mea în Informatică, însă domeniul acesta suferise schimbări majore în cei douăzeci și nouă de ani de când îmi reconfigurasem profesia ca genetician. Ca să ajung la zi, renunțasem la toate activitățile opționale, inclusiv la aikido și la karate, însă cursurile online îmi consumau timp și resurse intelectuale de care aveam nevoie pentru probleme mai serioase.

După ce acceptasem postul, am descoperit că Laszlo Hevesi, prietenul meu din Departamentul de Fizică, aplicase pentru aceeași poziție. Laszlo ar fi fost perfect pentru postul respectiv, însă, în mod previzibil, „dăduse prost la interviu". Ar fi putut să nu listeze, ca puncte forte, că e *jucător de echipă* și *fashionista.* Însă era puțin probabil ca suferinzii de cancer să se plângă de faptul că leacul pentru boala lor fusese descoperit de un bărbat care lucra în fața unui monitor purtând cască și ochelari de biciclist.

Mai exista, de asemenea, și un aspect personal. Tatăl meu era afectat de un cancer la prostată în fază avansată, iar mama fusese încântată că ne întorseserăm în Australia. I-am explicat totuși că, la momentul la care cercetarea mea avea să ajungă să influențeze practica medicală, tata avea să fie deja mort – dacă nu de cancer, atunci de bătrânețe.

Era însă posibil ca dificultatea reprezentată de incompetența mea să se elimine de la sine, datorită celei de-a doua probleme.

2. Scandalul Prelegerii pe Tema Geneticii. Ca rezultat al unei erori proprii de judecată, riscam să fiu concediat. Urma să mă prezint în fața unei comisii de disciplină, iar sarcina reprezentată de pregătirea apărării îmi consumase deja o sută douăzeci și opt de ore, fără să includ aici întreruperile destinate somnului.

Rosie îmi propusese o soluție radicală.

— Dă-i dracului! Poți să câștigi de două ori pe-atât în sectorul privat. Unde nici nu trebuie să ții prelegeri.

Soția mea m-a convins să abordez o companie de mici dimensiuni, care se ocupa de editarea genomică.

— E ceva ce tu adori, a insistat Rosie. Tot timpul vorbești despre asta! Acum ai ocazia să te și implici în mod direct.

— N-am cunoștințele necesare.

— Atunci învață! Și acum nu asta faci în fiecare seară?

Interviul a decurs neașteptat de bine. Potențialul meu angajator, Dang Minh, o femeie de aproximativ patruzeci de ani, cu un entuziasm frizând mania, mi-a prezentat laboratorul, atrăgându-mi

totuși atenția că, în curând, firma avea să se mute într-un sediu nou.

— Schimbăm lumea! în fiecare zi rezolvăm probleme imposibile! Cum ai putea să nu-ți dorești să lucrezi aici?

Răspunsul era că priveam cu prudență posibilitatea de a-mi risca abilitățile profesionale și interpersonale în afara lumii academice. Totuși, asta însemna că aveam opțiuni. Spre deosebire de prietenul meu Dave.

3. Dezastrul Dave. Dave suferise și el o accidentare la genunchi și, momentan, nu mai putea să funcționeze ca inginer specialist în refrigerare. Ca rezultat al sistemului american de compensare a muncitorilor sau al faptului că Dave nu-și făcuse o asigurare sau al realității că accidentul avusese loc într-un bar, prietenul meu avea acum probleme financiare. Sonia, care născuse recent cel de-al doilea copil conceput în vitro, fusese nevoită să se întoarcă la muncă înainte de data stabilită anterior. Dave era acum responsabil de îngrijirea bebelușului – un rol care nu-l fericea deloc. Iar Rosie se exprimase critic la adresa lui.

— Spune-i că asta e ceea ce femeile au fost nevoite să facă dintotdeauna.

Greutatea lui Dave, nesănătos de mare (indicele lui de masă corporală, estimat la plecarea noastră din New York: treizeci și cinci), probabil că-i îngreuna recuperarea. În timpul conversației noastre săptămânale pe Skype, îl încurajasem să mănânce mai puțin și să dedice mai mult timp exercițiilor de reabilitare. Eșecul lui în a face oricare dintre cele două lucruri părea să indice o problemă la nivelul stării mintale. Ca membru al echipei lui de suport psihologic, trebuia să găsesc un remediu.

4. Crucificarea lui Rosie. Denumirea acestei probleme a fost ideea lui Rosie, venită de la o serie de romane scrise de Henry Miller. Al doilea cuvânt era, de fapt, scris *Rosy,* astfel că eu, singur, n-aș fi făcut legătura.

Rosie fusese recrutată să conducă un proiect având ca subiect tulburarea bipolară. Iar primul pas al proiectului era un studiu-pilot. Asta era „slujba de vis“ care determinase relocarea noastră. Apoi, în primele luni după mutarea în Australia, Hudson avusese niște dificultăți în cadrul programului after-school, iar Rosie, *cu acceptul șefului ei, Iuda,* își redusese numărul orelor de lucru ca să-l poată lua pe Hudson de la școală trei după-amiezi pe săptămână. Tatăl ei, Phil, acoperea restul de două zile.

Apoi, în perioada în care se pregătea solicitarea de fonduri pentru proiectul principal, Iuda a folosit statutul de angajat part-time al lui Rosie ca motiv s-o înlocuiască din rolul de conducător al cercetării.

— Nici nu m-a consultat. Pur și simplu i-a dat postul meu lui Ștefan.

— Ai fost retrogradată?

— Poziția mea permanentă a rămas aceeași. Dar acum nu mai conduc studiul.

— Deci nu mai trebuie să ții legătura cu managementul? Cu comisiile? Cu oamenii? Nu mai trebuie să faci niciunul dintre lucrurile în legătură cu care te-ai lamentat. Incredibil! Și ai reușit asta fără să trebuiască să faci dovada incompetenței. Ar trebui să sărbătorim!

— Don, dar eu *vreau* să conduc studiul.

— Atunci ar trebui să căutăm programe de after-school alternative, astfel încât să poți reveni la programul full-time.

— Nu. Hudson are nevoie să petreacă timp cu unul dintre noi. Și știm cine trebuie să fie acela.

Mai discutaserăm despre asta și înainte. Fiind mai în vârstă decât Rosie și lucrând întotdeauna full-time, fără nicio întrerupere, eu aveam un venit substanțial mai mare. Reducerea numărului de ore din programul soției mele, pentru a se ocupa din nou de Hudson, întărise acest cerc vicios.

Tratam Crucificarea lui Rosie ca mai puțin importantă doar în raport cu fericirea copilului nostru.

5. Problema de Adaptare a lui Hudson. Reacția lui Hudson la relocarea noastră a fost previzibilă. La fel ca mine, băiatul avea o aversiune față de modificările de program – un răspuns rațional la necesitatea de a reînvăța și de a reoptimiza ceva care deja funcționa bine. Însă unele tranziții sunt inevitabile. Hudson găsea aceste tranziții – în special cele care țineau de programele preșcolar și școlar – traumatizante, iar în mod frecvent efectele se mențineau dincolo de momentul propriu-zis al schimbării.

La câteva săptămâni după ce începuse școala în New York, învățătoarea sistase obiceiul de a-i însoți pe copii, la sfârșitul zilei, până la locul unde îi așteptau părinții. Hudson nu memorase drumul de la sala de clasă și până la poarta școlii și nici nu se împrietenise cu vreun copil care să fi izbutit asta. Pentru că la un moment pe traseu greșise direcția, se pierduse – din fericire, în incinta școlii – și, până când Rosie reușise să-l localizeze, băiatul ajunsese într-o stare de profundă anxietate.

Au mai urmat câteva incidente de acest fel, dintre care majoritatea ar fi putut să fie evitate dacă Hudson ar fi fost anunțat că trebuia să memoreze diverse puncte de reper. Însă școala părea să-i interpreteze comportamentul ca pe o chestiune deliberată – „copilul rătăcește de capul lui“ – nu ca pe o consecință previzibilă a faptului că creierul lui nu era echipat cu funcția inconștientă de memorare a traseelor.

Rosie nu putuse așadar să mai lucreze cu normă întreagă până când Hudson nu se „acomodase” într-o altă școală elementară.

În unele perioade, singurul ei loc de muncă fusese cel din barul

specializat în cocktailuri, unde prepara băuturi împreună cu mine.

Hudson demonstrase o substanțială varietate a aptitudinilor școlare. Matematică: excelent; Sport: groaznic. Engleză: sclipitor; Scriere: ilizibil. Științe: gata pentru noi provocări; Artă: o provocare să-i facă față. Acasă, băiatului îi plăcea să citească mai mult decât orice altceva.

În lumea adulților, o distribuție inegală a abilităților este mai prețioasă decât mediocritatea în toate. Pentru mine e irelevant dacă doctorița mea e sau nu capabilă să lovească o minge cu un băț – sau să ajungă la serviciu fără să privească indicatoarele stradale –, dar mi-aș dori ca ea să fie cât mai competentă posibil în practicarea medicinei. În mod normal însă, în mediul școlar, să fii altfel decât de nivel mediu în toate domeniile (exceptând sportul) este considerat un *dezavantaj* pronunțat.

Însă în New York, la noua lui școală, profesorii și colegii lui Hudson păruseră să-i accepte fără probleme configurația personală. Băiatul avusese doi prieteni, unul de sex masculin și unul de sex feminin, și interacționase cu succes cu Zina, copilul lui Dave și al Soniei. Totul păruse să meargă bine pentru Hudson – spre deosebire de experiența mea școlară din orașul rural Shepparton. Aceea fusese cea mai teribilă perioadă din viața mea.

În Australia, l-am înscris pe Hudson la o școală privată, care pe foaia mea de analiză obținuse un scor de calitate puțin mai ridicat decât cel al școlii publice locale. Având o școală generală asociată, instituția aceasta propunea un program de matematică accelerat și pretindea că îmbrățișase diversitatea.

Diversitatea includea femeile – ceea ce era esențial în opinia lui Rosie.

— Nu vreau să considere femeile ca pe-o specie separată.

I-am atras atenția soției mele că eu urmasem o școală publică de tip co-educațional și, cu toate astea, ajunsesem să consider majoritatea reprezentanților rasei umane ca fiind o specie separată.

— Poate. Da' măcar tu ai avut posibilitatea să studiezi ambele sexe.

Hudson a fost înscris în trimestrul al patrulea din clasa a III-a. Inițial, a părut să agreeze componenta academică. Rosie era îngrijorată din cauză că băiatul nu avea prieteni, dar eu mă gândeam că, foarte probabil, soția mea folosea ca instrument de măsură propria ei ușurință în a stabili relații sociale. Singura reclamație a lui Hudson privea proasta organizare a programului after-school – care era diferit de la o zi la alta și nu avea un orar afișat. Acesta a fost motivul care a determinat-o pe Rosie să retragă copilul din program și acesta a fost motivul care a generat seria ulterioară de evenimente de la serviciu.

Dar acum, după opt luni și după ce Hudson încheiase cincizeci la sută din anul terminal al școlii primare, amândoi eram convinși că, de

fapt, ceva era în neregulă. Rezultatele academice ale băiatului scăzuseră și, cu toate că limbajul din carnetul de evaluare era ambiguu, Rosie avea certitudinea că notele inserate în el aveau scopul să ne semnalizeze o „problemă*. Am făcut o programare să ne întâlnim cu învățătoarea lui Hudson în cea de-a douăsprezecea zi din trimestrul al treilea.

Rosie mai bănuia și că Hudson se prefăcuse că-i fusese rău ca să nu se ducă la școală. Iar acasă, în mai multe rânduri, explodase din cauza frustrării resimțite în fața câte unui obstacol. Exista o problemă care ardea mocnit – la fel ca starea generală de disconfort dinainte ca simptomele unei boli să se manifeste în deplinătatea lor. Iar eu așteptam să mă lămuresc care era problema respectivă. Odată identificată, avea să capete prioritate față de oricare alta.

3

Apelul telefonic care ne-a indicat o escaladare a Problemei de Adaptare a lui Hudson a venit la ora 10:18, într-o dimineață de vineri. La ora 5:00 a.m., Rosie îl dusese pe băiat la școală, pentru o excursie de trei zile într-o regiune cu zăpadă. Hudson ne tot comunicase informații despre excursia în cauză pe parcursul mai multor zile și păruse încântat și bine documentat.

Eu eram acasă. Mă pregăteam pentru audierea privind Scandalul Prelegerii pe Tema Geneticii, care era programată pentru acea după-amiază.

Incidentul survenise în timpul ultimei prelegeri dinaintea vacanței semestriale. Încheiasem programa obligatorie și mai rămăseseră douăzeci și patru de minute. Am considerat că timpul acela reprezenta o oportunitate de a implementa recomandarea primită în cadrul unui seminar la care fusesem obligat să merg: să-mi fac prelegerile mai „antrenante”.

— Aveți vreo întrebare? m-am interesat.

Au urmat un icnet colectiv, câteva aplauze risipite prin sală, apoi discuții. Este ceva tradițional să încurajezi întrebările, însă, în mod tipic, ele reflectă preocupările unui singur student și prezintă o relevanță minimă pentru restul clasei, în schimb, interzicând întrebările, pot să comasez un maximum de informații în timpul alocat fiecărei prelegeri.

O studentă, care bănuiesc că avea până în douăzeci și cinci de ani, a ridicat mâna.

— Domnule profesor Tillman, credeți ca rasa are o bază genetică?

Studenta s-a uitat la femeia de lângă ea, posibil ca să obțină de la

aceasta confirmarea că formulase întrebarea corect.

— E un subiect interesant, dar aflat în afara cursului și deci al programei pentru examen.

M-am așteptat ca astfel discuția să se încheie, dar – spre surprinderea mea – ceilalți membri ai clasei mi-au indicat că doreau, la rândul lor, un răspuns. Iar subiectul era *cu adevărat* interesant.

Am început să abordez chestiunea punctând referirea făcută de studentă la credință – un concept care, în știință, ar trebui să fie utilizat cu parcimonie. În cele câteva minute care mi-au fost necesare ca să repet o corectură exersată, subconștientul meu a produs o idee sclipitoare, despre care eram convins că i-ar fi impresionat pe organizatorii seminarului „Cum să antrenezi mintea unui milenial".

Melbourne este unul dintre orașele cu cea mai mare diversitate etnică, iar amestecul de studenți din sală reflecta perfect această stare de fapt. Mulți dintre ei studiau genetica având ca țintă admiterea la Medicină – o opțiune populară, în privința Carlerei, pentru emigranți, pentru copiii acestora, cât și pentru studenții străini.

Am atenționat clasa că participarea e opțională, după care am adus pe podium câte un exemplu fizic arhetipal pentru fiecare dintre „cele trei mari rase", așa cum au fost ele definite la sfârșitul secolului al XlX-lea: o femeie înaltă, mai în vârstă, din Ghana, pe care o chema Beatrice și despre care știam că se pregătea să devină medic; unicul scandinav din sală, un danez zdravăn, al cărui nume nu-l cunoșteam; și unul dintre numeroșii studenți chinezi, o fată pe nume Hui. Statura ei minionă intra într-un contrast izbitor cu înălțimea lui Beatrice și cu constituția solidă a danezului.

Negroid, mongoloid și europoid. Știam că termenii aceștia nu mai sunt considerați acceptabili. Dar, chiar remarcând asta, am văzut că studenții au fost șocați; le livrasem o lecție plină de forță despre subiectivitatea și evoluția schemelor de clasificare. Femeia care îmi pusese inițial întrebarea părea să facă o înregistrare video, cu ajutorul smartphone-ului, a întregului exercițiu.

Cei trei studenți nominalizați s-au uitat unul la celălalt și au început să râdă. Îmi dădeam seama acum de ce oamenii de știință din trecut susținuseră – în mod incorect – că aceștia reprezintă subspecii distincte ale lui *Homo sapiens*.

A doua fază a demonstrației intenționa să conteste această formulare simplistă. I-am rugat pe studenții-referință să se plaseze în câte un colț al podiumului, apoi m-am adresat clasei.

— Gândiți-vă că podiumul este un sistem de coordonate cartezian având-o ca origine pe Beatrice – în concordanță cu originea africană a omului. Hui este poziționată pe axa X, iar studentul de sex masculin cu pielea albă și ochii albaștri se află pe axa Y.

Studentul danez m-a întrerupt:

— Eu sunt Arvid. Arvid Arianul. Străbunicul meu ar fi mândru că am fost ales. Ceea ce însă poate că nu e tocmai bine.

Asta a iscat câteva discuții în sală. În mod evident, mile- nialii erau antrenați.

Am continuat:

— Vă rog pe toți să vă poziționați pe grafic în funcție de aspectul fizic.

Din nou, mi-am amintit să adaug:

— Participarea este opțională.

Aproape toată lumea a participat. Două dintre excepții au fost femeia care îmi adresase inițial întrebarea și care acum era ocupată cu filmatul și prietena ei. Ceilalți au urcat pe podium și au început să se organizeze, așa cum procedasem și cu ocazia exercițiului „aliniați în ordinea experienței", care mi-l inspirase pe acesta. După câteva minute, Beatrice a plecat de la locul ei și s-a apropiat de mine.

— Domnule profesor Tillman, sunteți sigur că e o idee bună?

— Ați observat vreo problemă?

— Nu pentru mine.

Femeia a râs și mi-a indicat cu mâna un grup mic, reunit în jurul lui Arvid Arianul.

— Mor de râs când îi văd pe ăia de-acolo cum se ceartă între ei care e cel mai alb.

Discuțiile dintre studenții indieni și pakistanezi erau și ele animate.

Când pozițiile studenților au fost stabilite, am început explicația, subliniind ceea ce acum era evident: faptul că nu avem de-a face cu niște categorii, ci cu un spectru – de fapt, cu multiple spectre. Plănuiam ca, în continuare, să abordez explicațiile pentru evoluția rapidă a caracteristicilor fizice locale care nu sunt direct legate de supraviețuire. Dar tocmai atunci a prins să-mi sune telefonul.

În timpul prelegerilor, telefonul meu e programat să răspundă doar la apelurile de la numărul de serviciu al lui Rosie – apeluri care, conform înțelegerii, indică o urgență.

— Ce mama dracului *se întâmplă*? a izbucnit soția mea.

Nu înțelegeam la ce se referă.

— Tu ar trebui să-mi spui *mie* ce se întâmplă, i-am comunicat. Presupun că e vorba de o urgență.

— *Tu* ești urgența. S-a umplut Twitter-ul! *Ce faci?*

— Folosești Twitter-ul? La serviciu?

— M-a sunat un prieten. Din Columbia.

— Cineva te-a sunat din America de Sud…

— M-a sunat din campusul *Universității* Columbia. Acolo unde ai *lucrat* zece ani.

— Doisprezece.

Acum, pentru ca nedumerirea mea să sporească, a intervenit o a

doua întrerupere. În sală au pătruns trei dintre membrii personalului de securitate. Unul dintre ei s-a apropiat de mine, mi-a confirmat identitatea și m-a condus afară. După asta, eu nu am mai văzut ce s-a întâmplat, dar, citind convocarea în fața comisiei de disciplină și datorită unei vizite a lui Beatrice, am reușit să stabilesc cursul ulterior al evenimentelor.

Pe scurt, postările de pe Twitter mă portretizau ca fiind un susținător al exact acelor teorii rasiale pe care eu căutasem, de fapt, să le demitizez, dar și un avocat al discriminării, al eugeniei și al umilirii publice.

Tuturor studenților din sală li s-a oferit consiliere psihologică, iar unul dintre ei a depus o plângere oficială împotriva mea. Expunerea de pe rețelele de socializare a determinat publicarea în presă a trei articole de opinie, în care faptele erau greșit relatate și se susținea că – iată! — comportamentul meu era reprezentativ pentru o problemă generală. Or, asta era o noutate pentru mine: mă obișnuisem să fiu criticat pentru că eram ieșit din comun, nu pentru c-aș fi fost tipic. Un singur jurnalist m-a contactat, iar articolul pe care l-a scris ulterior mi s-a părut just și echilibrat. Din păcate, ca s-o citez pe Rosie, aceea a fost „o nebunie de dreapta“, iar exprimarea unor perspective pe teme care nu aveau nicio legătură cu situația mea însemna că articolul în cauză avea zero credibilitate pentru conducerea universității.

Apărarea mea se întindea pe șaizeci și două de pagini, iar Rosie a insistat să-i fac un rezumat.

— Ăsta e rezumatul.

Soția mea a clătinat din cap.

— Ceea ce spui este că ai utilizat o tehnică de predare creativă ca să prezinți un argument științific în fața unui public cu cunoștințe științifice, dar care nu era obligat să participe, și că, dacă n-ai fi fost întrerupt, concluziile tale s-ar fi aliniat nu doar cu gândirea științifică modernă, ci și cu perspectivele filosofice progresiste și cu cele politice. În esență, asta e ceea ce spui, da?

— Ești un geniu! Ce concizie incredibilă! Susținerea asta e adevărată și mă exonerează în totalitate.

— Eu n-aș fi așa de sigură. Chestiile astea nu sunt decise în baza corectitudinii științifice.

Mi s-a permis ca, la audiere, să aduc „o persoană de sprijin’ și, în acest sens, am primit o ofertă de la o persoană neașteptată: fosta decană a Facultății de Științe, doamna profesor Charlotte Lawrence, care acum era directoare administrativă la o altă universitate.

Eu și doamna profesor Lawrence ne certaserăm – ne *ciocniserăm* chiar – în numeroase ocazii, aproape întotdeauna din cauza conflictelor dintre integritatea personală și științifică (în cazul meu) și imaginea publică a universității (în cazul ei). Totuși, doamna profesor

Lawrence era expertă în administrație academică și ar fi avut un grad ridicat de credibilitate. Am fost uluit că voia să mai aibă de-a face cu mine.

Evaluarea făcută situației de doamna profesor Lawrence a coincis cu aceea a lui Rosie. Universitatea nu avea să fie interesată să stabilească adevărul.

— Indiferent ce constată, se tem că orice viitoare cerere de fonduri purtând semnătura ta va atrage o atenție nedorită.

Doamna profesor Lawrence nu trebuia să-mi explice la ce se referă. În lumea academică, capacitatea de a atrage fonduri este mai importantă decât oricare altă calitate.

Mi-a recomandat să solicit referințe personale.

— Și nu doar din partea unor bărbați albi.

— De ce sunt relevante sexul și orientarea sexuală? Acuzația este aceea de rasism.

— Don, nu mă face să mă cert cu tine pe tema asta! Altfel există riscul să mă răzgândesc și să nu mai vreau să te ajut. Tu ești un bărbat heterosexual, alb, de vârstă mijlocie, care și-a petrecut viața în universități occidentale de top. Reprezinți definiția poziției sociale privilegiate.

Câteva zile mai târziu ne-am întâlnit din nou, iar veștile mele nu erau bune. David Borenstein, fostul meu decan, îmi trimisese un e-mail prin care mă anunța că nimeni de la Columbia nu voia să-mi furnizeze o scrisoare de recomandare. *Când vine vorba de rasism, distincțiile fine nu mai încap în ecuație: oficial, nu putem să oferim decât o condamnare fără echivoc. Dacă incidentul ăsta ar fi avut loc la Columbia, n-aș fi avut de ales: ar fi trebuit să te concediez, în ciuda îndelungatei admirații pe care o nutresc pentru tine ca persoană și ca profesionist.*

E-mailul lui David n-a făcut decât să-mi sporească nedumerirea în legătură cu disponibilitatea doamnei profesor Lawrence de a mă apăra. Explicația ei a fost remarcabil de similară cu articolul de presă care mă sprijinise – incluzând aici chiar și formulările „ofensați de Carleră", „industrie a indignării" și „politici identitare". Se părea că și doamna profesor Lawrence era tot o nebună „de dreapta". I-am atras atenția asupra acestui aspect.

— Don, mi-a spus ea, ne cunoaștem de multă vreme. Nu ești întotdeauna cea mai sensibilă sau mai plină de tact persoană, dar niciodată nu n-am îndoit de integritatea și de bună-cu- viința ta. Eu continui să fiu om de știință și profesor universitar și nu vreau ca profesorii universitari să se teamă să gândească sau să se exprime liber pe teme de știință.

Rosie era impresionată de implicarea doamnei profesor Lawrence.

— Bănuiesc că, înainte să-ți spună toate lucrurile alea frumoase despre libertatea academică, Charlotte ți-a tras un perdaf. Ți-a frecat

ridichea.

— Sunt familiarizat cu ambele exprimări colocviale. Dar nu, nu m-a „frecat la icre“.

— Dă-o dracului, Don! Femeia e lesbiană, nu?

— Probabil. Are ca partener de viață o femeie. De ce?

— Fiindcă și eu sunt femeie și toată viața m-am lovit de chestiile astea: de discriminare, de atitudini ostile, de treburi apărute în ziare sau la televizor sau la un avizier, de chestii mărunte care sunt prea mărunte ca să poți să te plângi de ele fără să pari meschin, dar care se adună. Sunt lucruri care-ți fac viața mai puțin bună decât ar putea să Fie, iar asta se întâmplă zi de zi și tu nu poți să te aperi în niciun fel. Iar acum, că sunt și mamă, e și mai nasol – felul în care îmi vorbesc oamenii când sunt cu Hudson și la serviciu… și nu e vorba doar de Iuda – toți fac ca lucrurile astea să devină parte din identitatea mea. Ceva ce nu i se întâmplă și lui Ștefan, cu toate că și el are un copil de patru ani. Îmi închipui că ar fi și mai groaznic dac-aș fi lesbiană.

— Eu n-am spus că vreo rasă e inferioară sau superioară. Or, asta e definiția subînțeleasă…

— Don, nu ești atent la mine! închipuie-ți că ești unul dintre studenții din clasa aia… un student din… nu contează… din India. Sau unul ai cărui părinți sunt indieni. În fiecare zi ești obligat să fii conștient de culoarea pielii tale și de ceea ce înseamnă ea. Oamenii te întreabă „De unde ești?“, când asta n-are absolut nicio legătură cu situația în care vă aflați. Și fie că faci ceva bine, fie că faci ceva greșit, în discuție e adusă, inevitabil, originea ta indiană. Poate că tu studiezi ca să devii doctor și, după ce muncești de te spetești, cineva căruia îi salvezi viața îți va da de înțeles c-ar fi preferat să fi fost alb. Și o să-ți dai seama de asta imediat.

Rosie s-a oprit și a râs.

— Bine, poate că *tu* nu ți-ai da seama.

— Vrei să spui că i-am făcut pe studenți să sufere prin faptul că le-am reamintit ceva care e… deranjant pentru ei?

— Vreau să spun că i-ai împovărat și mai tare. Ei merg la cursuri ca să învețe despre boala Huntington și, brusc, profesorul îi pune să-și declare rasa. Dacă nu te conformezi, ieși în evidență. Știu că și tu, atunci când ai mers la cursul ăla, ai fost aliniat în funcție de experiență, dar asta nu-i totuna cu o aliniere făcută în baza unui criteriu atât de problematic, închipuie-ți dacă… nu-mi vine niciun exemplu!

Mie însă îmi venea. Mi-am amintit de învățătoarea din școala primară, care ne selecta la întâmplare, ne alinia și apoi ne compara scrisul. După fiecare comparație, eu ajungeam și mai spre coada șirului, până când eșuam în poziția inevitabilă din capăt: „cel mai prost”. Nu-mi era rușine de scrisul meu. Și niciodată nu m-am plâns de

metoda de evaluare, care era, fără îndoială, convenabilă și precisă.

Dar era enervant. Așa cum enervant era când cineva se izbea de mine „accidental” în momentul în care aveam în brațe un teanc de cărți, așa cum enervant era când îmi găseam penarul gol sau caietul de teme mâzgălit sau când îmi umblau la pachețelul cu mâncare sau când îmi imitau felul de a vorbi sau mersul sau când râdeau de mine de câte ori încercam să nimeresc mingea, sau când mă porecleau sau când deveneam ținta replicilor batjocoritoare ale unui profesor. Acumularea unor detalii care aminteau că nu sunt mediocru și că nu-mi găseam locul acolo.

— Nu e nevoie să-mi dai vreun exemplu! am concluzionat.

— Don? Sunt Neil Warren, învățătorul lui Hudson.

— E vreo problemă?

M-am gândit imediat că băiatul uitase să ia cu el vreun lucru esențial pentru excursia la zăpadă. Școala ne furnizase o listă cu obiectele care trebuiau puse în bagaj, însă Hudson și Rosie îi dezbătuseră interpretarea. Puștiul își răsturnase toate sertarele în patru genți mari, iar mama lui îi redusese bagajul la o unică geantă. Poate că, din greșeală, Rosie eliminase ceva esențial.

— Mă tem că da. Hudson are o ușoară cădere.

Mi-au trebuit câteva secunde să interpretez afirmația domnului Warren, întrucât termenul *cădere,* în contextul locației cu zăpadă, îmi crease o imagine neclară, și nu m-am gândit imediat la o cădere nervoasă.

— N-a fost mulțumit de clăpari… Mă rog, băiatul e bine acum, dar nu vrea să mai schieze, iar noi n-avem resursele necesare ca să-i purtăm de grijă separat de grup. Mă tem că va trebui să vină cineva să-l ia acasă.

Eu o pornisem deja către mașină.

4

GPS-ul îmi indicase o călătorie cu mașina de trei ore și optsprezece minute până la stațiunea montană. I-am trimis lui Rosie un SMS în care i-am explicat problema: *Situație de criză cu Hudson. Plecat zăpadă.*

În absența unor informații detaliate, nu prea aveam cum să-mi planific reacția. Era posibil ca învățătorul lui Hudson să fi folosit termenul *cădere* ca să descrie aproximativ orice, de la o criză de furie determinată de o regulă nerezonabilă până la pierdere aproape completă a controlului, așa cum pățisem și eu uneori în copilărie și, mai puțin frecvent, la maturitate – o singură dată în decursul

perioadei de treisprezece ani, patru luni și trei zile de când o cunoscusem pe Rosie. Hudson trecuse, la rândul lui, prin câteva episoade de acest fel, dar acasă –, iar ele fuseseră rezolvate cu ajutorul protocolului de pauză.

Am presupus că sarcina mea avea să fie aceea de a-l asigura pe domnul Warren că o repetare a incidentului era puțin probabilă, pe termen scurt – asta luând în considerare că totuși circumstanțele care determinaseră situația fuseseră eliminate. Mi-am amintit că învățătorul era cam de aceeași vârstă cu mine. Ca rezultat al unui obicei de care mi-era greu să mă dezbar, îi estimasem și indicele de masă corporală: douăzeci și cinci. Fața nu reușeam să i-o „văd“. În cursul serii părinte-învățător, mi se păruse a fi o persoană prietenoasă, însă știam din experiență că judecățile superficiale ale părinților în privința profesorilor erau adesea incorecte.

După ce am parcurs drumul cu multe curbe până în stațiune, am parcat pe un spațiu „rezervat pentru urgențe”. Din păcate, nu am sesizat și bolardul care fusese acoperit de zăpadă. Avaria produsă părții frontale a Porsche-ului lui Phil era de natură cosmetică. Mașina ne fusese „împrumutată permanent”, întrucât tatăl lui Rosie își dăduse seama că era mult mai cuminte să-și cumpere o Toyota nouă decât să conducă și să întrețină o mașină veche, al cărei design părea să nu fi fost bazat pe nicio necesitate practică. I-am trimis un SMS doamnei profesor Lawrence ca să-i comunic că nu aveam să ajung la audierea de după-amiază din cauza unei urgențe de familie.

Am constatat că primisem mai multe mesaje vocale și SMS-uri de la Rosie, deși un unic mesaj din trei părți ar fi fost suficient: *Ce mama dracului se întâmplă? E bine Hudson? Sună-mă ACUM.*

Rosie dorea să primească informațiile pe care nu puteam să le aflu din cauză că trebuia să stau la telefon cu ea. Lucru pe care i l-am și explicat.

— Ești sigur că n-ai nevoie să vin și eu acolo? m-a întrebat ea.

Într-o conversație e nepoliticos să spui „Vezi răspunsul anterior”, așa că am repetat „Mai întâi trebuie să evaluez situația”.

— Trebuia să mă fi sunat. Nu pierzi nimic important? Ah, rahat, rahat, *rahatl*

— Ședința la comisia de disciplină a fost amânată. Te sun când o să am mai multe informații cu privire la problema cu Hudson.

Un angajat de la școala de schi mi-a indicat cum să ajung la fiul meu, care stătea pe o bancă și citea *Marțianul.* N-am putut să detectez nici urmă de anxietate. Lângă Hudson se afla o fată cu părul alb, subțirică, de aproximativ aceeași vârstă cu băiatul meu. Am concluzionat că fata e albinoasă. Purta ochelari de soare și mânca un baton Snickers.

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat pe Hudson.

— Trebuie să merg acasă. Și ea la fel.

Băiatul mi-a indicat-o pe însoțitoarea lui, care și-a scos căștile din urechi.

— Și ea a fost nemulțumită de clăpari?

Fata a răspuns singură la întrebare.

— Eu am dificultăți de vedere.

Albinismul este asociat cu sensibilitatea la lumină și cu deteriorarea vederii.

Hudson a adăugat:

— Când a aflat, domnul Warren i-a verificat formularul de permisiune și informația asta nu se regăsea acolo, așa că, din punct de vedere legal, nu are voie să schieze.

— Sunt nouă, a intervenit fata. Am venit ca să-mi cunosc colegii. Dar acum tre' să merg acasă.

— *Trebuie* să merg acasă, a corectat-o Hudson.

Tatăl meu nu era de acord ca Hudson să utilizeze prescurtarea *tre'*. Băiatul se corijase și de atunci le comunica sfatul acesta tuturor.

— N-au reușit să-i contacteze pe părinții mei pentru că tata e în Thailanda, iar mama nu e la magazin. Maseuza se supără când mama trebuie să iasă după ceva. A, și numele meu e Blanche.

Era un nume ușor de memorat.

— Mama ta nu răspunde la telefonul mobil?

— N-are telefon mobil. Din cauza cancerului. Nici tata nu are.

Încercam să-mi dau seama în ce formă de cancer se interzice utilizarea telefonului – în cancerul de gât, laringe sau posibil la creier – și cât de probabil era ca doi membri ai unei familii să dezvolte aceeași formă, dar Blanche m-a lămurit.

— Mama *nu are* cancer, dar nu vrea să facă. Din cauza microundelor.

— Putem s-o ducem noi cu mașina? s-a interesat Hudson. Trebuie să obținem permisiunea, fiindcă pe formular există o întrebare…

Creierul risca să mi se supraîncarce înainte să apuc să obțin vreo informație relevantă pentru problema principală. Mi-am trecut degetul de-a lungul buzelor: semnul *fermoarului.* În comunicarea cu Hudson asta însemna *suspendă emisia vocală ca să primești date importante.*

— Trebuie să cunosc natura exactă a problemei.

— Asta nu contează. Trebuie să merg acasă, asta-i tot.

— Domnul Warren mi-a comunicat că a existat o problemă cu clăparii. Dacă mi-o explici, e posibil să am capacitatea s-o rezolv.

Hudson a tăcut – un indiciu familiar că voia să rămână tăcut. Un interogatoriu ar fi fost neproductiv. Totuși, în general, băiatul era dispus să se angajeze în discuții în contradictoriu.

— Presupun că ai comis tu o eroare.

— În niciun caz, tată. N-am făcut nimic. Era treaba lor să aibă

clăpari care să ni se potrivească.

— Sunt convins că la centrul de închirieri există toate măsurile normale de clăpari.

Hudson mi-a relatat că încercase mai multe măsuri, dar toate perechile fuseseră ori dureros de fixe, ori prea largi, astfel încât i-ar fi fost imposibil să controleze schiurile.

Asistentul de la centrul de închirieri îi propusese câteva branduri alternative și îi oferise șosete suplimentare și talo- nete, dar situația nu se îmbunătățise semnificativ. În cele din urmă, fusese chemat managerul, care explicase necesitatea ca încălțările să fie fixe. Hudson însă nu fusese convins de argumentele bărbatului.

La momentul acesta, Blanche a intervenit.

— Toată lumea a dat vina pe Hudson, fiindcă toți se echipaseră și voiau să meargă la schi.

Elementele lipsă din poveste erau ușor de dedus – acele elemente pe care probabil că Hudson, jenat, nu voia să le reveleze. Îmi dădusem deja seama că episodul se încheiase cu o cădere nervoasă a băiatului.

Hudson avea un nivel ridicat de sensibilitate la durere și îi displăceau multe dintre formele de contact fizic, mai ales dacă nu avea el însuși control asupra lor. În copilărie avusesem și eu aceeași problemă și, din acest motiv, fusesem batjocorit, în mod regulat, spunându-mi-se că sunt „fătălău”. Probabil că aș fi avut aceeași reacție ca Hudson dacă o altă persoană mi-ar fi strâns chingile și mi-ar fi închis clapele unor bocanci neobișnuit de rigizi – mai ales dacă m-aș fi aflat sub presiunea timpului.

M-am străduit să mă imaginez în actuala postură a lui Hudson. Cu siguranță că mi-aș fi dorit să mă întorc imediat acasă – ceea ce, din câte se părea, își dorea și el. Pe mine tata m-ar fi dus înapoi la centrul de închirieri, ar fi insistat să încalț dăparii și, până la urmă, s-ar fi înfuriat pe mine, considerând că sunt „un plângăcios”. Eu trebuia să mă comport mai bine decât tatăl meu.

Eram convins că angajații de la școala de schi se mai confruntaseră cu astfel de situații. Am găsit-o pe femeia care îi supraveghease pe Hudson și pe Blanche și i-am explicat problema.

— Vorbiți cu Lucy, mi-a spus ea. Vă promit că ea o să aibă o… soluție.

Am așteptat cu toții în locul indicat și Lucy a apărut – pe un snowboard. I-am estimat vârsta și indicele de masă corporală ca fiind douăzeci și doi. Lucy arăta mai curând ca o studentă la științe decât ca un instructor de schi.

Fata i s-a adresat lui Hudson.

— Am auzit că nu ne plac clăparii de schi.

— *Mie* nu-mi plac clăparii de schi. Toate perechile pe care le-am încercat mă jenau undeva.

— Te înțeleg. Și eu pățesc la fel. Te deranjează să cazi în zăpadă?

Lucy i-a demonstrat la ce se referea lăsându-se să cadă în zăpadă, cu putere.

— Haide, încearcă și tu!

Hudson a rămas neclintit, dar Blanche s-a aruncat imediat în zăpada moale, râzând. Am bănuit că fiul meu s-a simțit presat să se conformeze. Așa că s-a lăsat să cadă încet, după care a repetat mișcarea încă de două ori, de fiecare dată cu ceva mai multă forță. Blanche i-a ținut isonul, aruncându-se cu și mai multă putere în zăpadă, iar Hudson a răspuns gestului ei prăbușindu-se cu ceea ce părea a fi maximum de efort. Competiția stimulase un comportament care altfel ar fi fost considerat ridicol.

— Atât de tare o să vă doară, a spus Lucy. Deci? Sunteți gata să faceți snowboarding?

— Eu am o problemă cu vederea, a anunțat-o Blanche.

— Cum sunt eu: neagră sau albă? a întrebat-o Lucy.

Blanche a izbucnit în râs.

— Albă.

— Atunci ești gata să pornești pe pârtie!

Instructoarea s-a uitat la mine și mi-a spus:

— Și nici tatăl tău n-o să aibă vreo problemă.

I-am explicat tinerei că nu sunt tatăl lui Blanche și că lecția e doar pentru Hudson. Lucy mi-a explicat, la rândul ei, că prețul e același chiar dacă participă și fetița. Și că snow- boardurile și clăparii aveau să fie acoperiți din creditul pentru schiurile nefolosite.

— Și, dacă vrei, poți să vii și tu.

— Pentru mine nu e necesar să știu să folosesc un snow- board, i-am răspuns.

— Mă gândesc la copii. Toată lumea are probleme de coordonare prima dată când urcă pe un snowboard și, dacă te-ar vedea și pe tine tăvălindu-te…

— Eu mă recuperez după o operație la tendonul popliteu. N-ar fi înțelept să-l suprasolicit.

Lucy a încuviințat din cap.

— Bine atunci! Și nici n-o să dai prost în fața copiilor.

Fata a râs, dar eu am simțit că fusesem criticat.

— Am putea să fim dați în judecată dacă Blanche are un accident și moare, a remarcat Hudson. Nu avem un formular de permisiune pentru asta.

Probabil că fiul meu avea dreptate. Din câte se părea, mama lui Blanche era o persoană irațională, care ar fi putut să inițieze un proces judiciar pe motiv că i-aș fi expus fata la unde radio sau la gluten sau la chimicalele din componența cremei de protecție solară – pe care, în mod evident, era crucial să o întrebuințeze. Dar tocmai atunci a

apărut primul angajat de la școala de schi cu care luasem contact și ne-a anunțat că mama lui Blanche sunase pe telefonul fix.

Blanche i-a explicat mamei situația, după care mi-a întins receptorul cu un gest brusc.

— Bună ziua, a spus mama fetiței. Îmi pare rău, nici măcar nu vă cunosc numele.

— Nu e necesar să vă cereți scuze. Nu am făcut cunoștință. Nu mă așteptam să-mi știți numele.

Femeia a făcut o pauză lungă înainte să spună:

— Eu sunt Allannah. Și nu-mi vine să cred că mi-a scăpat întrebarea despre dizabilități de pe formular. Scuze! Ar trebui să vă mulțumesc. Sunteți atât de amabil!

— Contribuția mea e egală cu zero. Ceea ce ar trebui să vă bucure. Am transferat problema unui profesionist. Numele ei este Lucy. Profesia de instructor de schi este extrem de competitivă, așa că, dacă nu a obținut postul prin vreo metodă coruptă, ar trebui să fie competentă. Totuși, am nevoie ca dumneavoastră să mă absolviți de orice responsabilitate în cazul în care Blanche suferă un accident sau moare, indiferent dacă sunt sau nu parțial sau complet responsabil.

— Ăăă, acum v-ați exprimat în termeni tehnici, nu? N-aveți de gând să faceți nimic rău, așa-i?

— Corect.

Allannah a râs.

— Nici eu nu-i cunosc pe profesori, deci presupun că nu contează. Scuze, am părut nepoliticoasă.

— În niciun caz.

Femeia părea rațională – ceea ce era surprinzător.

— Iertați-mă că vă întreb, dar ați putea s-o aduceți și pe Blanche înapoi cu dumneavoastră? Noi locuim în Thornbury.

— Am o soluție mai bună. De vreme ce i-am transferat activitățile diurne lui Lucy, instructoarea poate să-i predea pe Hudson și pe Blanche învățătorului seara. În felul ăsta, ambii copii vor putea să participe la activitățile care nu au legătură cu schiul, iar Blanche își va atinge țelul familiarizării.

Aș fi putut să adaug „Iar Hudson nu se va simți rușinat fiindcă a trebuit să se întoarcă acasă“, dar atât fiul meu, cât și Blanche îmi ascultau conversația.

— Vorbiți serios? Sunteți dispus să aranjați toate astea pentru Blanche?

— Efortul suplimentar implicat este minim.

— Ce pot să spun? Vă mulțumesc foarte mult. Îmi pare atât de rău…

— Scuzele nu sunt necesare. Blanche îi va ține companie lui Hudson.

— Atunci, încă o dată, vă mulțumesc. Sunteți un om bun. Dar puteți să vă asigurați că fetița mea nu mănâncă deloc zahăr?

Imediat au apărut complicații. Rosie era impresionată de soluția mea, totuși insista să rămân în stațiune și să asist la predarea copiilor în custodia domnului Warren.

— Care s-ar putea să nu fie la fel de încântat ca tine.

Rosie a avut dreptate, deși inițial învățătorul a avut o atitudine prietenoasă.

— Spune-mi Neil. De fapt, poți să-mi spui Iepure. Am jucat crichet pentru puțin timp și mi-a rămas porecla. Doar să n-o folosești de față cu copiii. Uite, apreciez sincer că ai bătut drumul până aici și c-o duci acasă și pe Blanche. Eram cufundat până peste cap printre aligatori.

— Aligatori?

— Știi cum se zice: *Când ești cufundat până peste cap printre aligatori, e greu să-ți mai aduci aminte că intenția ta inițială era să seci mlaștina.*

Iepure a râs.

— Adică eram ocupat.

Mi s-a părut că învățătorul a găsit o formulare deosebit de obtuză ca să exprime o stare ce ar fi putut să fie descrisă limpede apelând la un singur cuvânt. M-am întrebat cu câtă eficiență reușește omul acesta să comunice cu puști de unsprezece ani.

Atitudinea prietenoasă a lui Neil a dispărut în clipa în care i-am adus la cunoștință că atât Hudson, cât și Blanche aveau să rămână. Am avut nevoie de cincizeci și șapte de minute ca să-i demontez toate obiecțiile. Hotărâsem deja că nici eu nu aveam să plec: voiam să supraveghez predarea copiilor și intervalele de timp dintre lecții.

Aveam câte o soluție sau câte un contraargument la toate temerile lui: lipsa de resurse pentru supraveghere: riscul legal de a include activități dincolo de cele acceptate inițial de părinți; nevoia de a evita excepțiile – asta, i-am atras atenția, intra în opoziție cu misiunea declarată a școlii, ce punea accent pe importanța de a trata fiecare copil ca pe o entitate de sine stătătoare…

Aici, Iepure m-a întrerupt:

— Doamne Dumnezeule, acum pricep de unde l-a moștenit Hudson!

— De unde a moștenit Hudson ce anume?

— Nu contează. Ascultă! Eu mă ocup de excursia asta de treisprezece ani. O organizez în perioada vacanței, din proprie inițiativă. În schimb, am dreptul să iau singur toate deciziile. Aș putea foarte bine să-l trimit pe Hudson acasă. Și pe Blanche, la fel. Dar ea abia a început cursurile la noi și are o dizabilitate…

Neil s-a oprit și a bătut cu palma în masă de câteva ori.

— Apreciez ce faci pentru copii și că ești gata să rămâi și tu aici.

Altfel ți-aș cere, fără drept de apel, să-l iei pe Hudson acasă. Dar trebuie să înțelegi – și aș vrea să-i transmiți asta și soției tale – că problema nu o reprezintă numai clăparii.

— Ce mama dracului vrea să însemne asta? Că „problema nu o reprezintă numai clăparii“?

5

Mă întorsesem acasă și acum îi relatam situația lui Rosie. Iar la întrebarea asta nu aveam un răspuns. Cele trei zile petrecute în stațiunea montană fuseseră incredibil de aglomerate. Să-mi găsesc un loc de dormit nu fusese deloc dificil, dat fiind că eram abia la începutul sezonului, însă mă trezisem nevoit să petrec mai multe ore într-o spălătorie publică, îmbrăcat doar în două prosoape, ca să-mi curăț, de două ori, unicul set de haine. În același timp, îmi continuasem procesul de îmbunătățire a abilităților personale. De asemenea, fusesem obligat să furnizez un înalt nivel de supraveghere a celor doi copii: Hudson și Blanche. Iepure nu fusese disponibil pentru o discuție în extenso, din cauza problemei cu aligatorii și cu mlaștina.

La prima predare de sfârșit de zi a elevilor, i-am cerut lui Lucy să-mi clarifice afirmația anterioară prin care sugerase că sunt fericit că e albă.

— M-ai recunoscut din vreun articol de presă? am întrebat-o.

— Sunt studentă la Inginerie. Probabil că n-ar fi trebuit să spun nimic, dar dacă o să te plângi celor de la școala de schi…

Tânăra a ridicat din umeri.

— Tăcerea e totuna cu acceptarea.

Am dat să-i explic situația, dar m-a întrerupt.

— Nu vreau să discut pe tema asta. Copiii sunt buni: o să mai facem vreo două lecții mâine, după care, dacă stai tu să-i supraveghezi, pot să iasă și singuri pe pârtiile de începători.

Apoi am primit un telefon care m-a tulburat de la doamna profesor Lawrence.

— Don, amânarea asta mi-a dat timp să mă mai gândesc și… nu vreau să interpretezi greșit, dar tu ești o persoană neobișnuită. Poate că nu chiar atât de neobișnuită în contextul catedrei de Științe și Matematici. Totuși, mă întrebam: ai mers vreodată la un psiholog?

— De ce?

— Cred că până și un profan și-ar da seama că te afli în spectru – în spectrul autismului. Îmi închipui că nu sunt prima care sugerează asta.

— Corect.

Doamna profesor Lawrence a făcut o pauză.

— Necazul ăsta în care ai intrat are la bază oprimarea minorităților. Cu toate astea, tu…

Am avut nevoie de câteva secunde ca să pricep unde bătea Charlotte.

— Ceea ce-mi propui este să susțin că sufăr de sindromul Asperger. Lucru care m-ar transforma în membrul unei minorități care are dreptul la considerații speciale.

— O persoană cu o dizabilitate – și o dizabilitate relevantă pentru greșeala pe care ai făcut-o. Ai avea nevoie de un diagnostic oficial – asta dacă nu ai deja unul.

Sentimentul meu inițial a fost unul de ușurare. Dacă obțineam un diagnostic, atunci aș fi avut o explicație simplă pe care să le-o furnizez persoanelor ca Lucy. Însă, în decurs de doar câteva minute de la încheierea convorbirii, am fost cuprins de un sentiment de disconfort.

Consideram că să mă folosesc de sindromul Asperger ca de o scuză pentru Scandalul Prelegerii pe Tema Geneticii ar fi fost un gest laș. Ce s-ar fi reflectat negativ asupra celorlalți oameni cu sindromul Asperger, care poate că n-ar fi făcut ceea ce făcusem eu. Și, în ciuda evaluării informale a doamnei profesor Lawrence, eu unul nu mă consideram „în spectru”.

În New York, după ce un comesean îmi făcuse aceeași sugestie, un psihiatru susținuse că nu mă calific pentru acest diagnostic: personalitatea mea nu îmi genera suferințe sociale sau profesionale. Criteriul „suferinței profesionale” fusese acum bifat, însă doar ca rezultat al unei modificări a atitudinii angajatorului față de mine. Nu eram dispus să accept că puteam să „sufăr” de un sindrom fără ca eu însumi să mă fi schimbat în vreun fel.

Pe de altă parte, bazându-mă pe experiența directă cu profesia psihiatriei, era probabil că am fi putut să găsim pe cineva care să fie gata să adauge sindromul Asperger pe lista pe care o acumulasem până să împlinesc douăzeci și cinci de ani.

Dimineață i-am telefonat doamnei profesor Lawrence.

— Don, e 6:30 a.m.!

— Ceea ce vreau să spun s-ar putea să dureze și am un angajament familial căruia nu pot să-i modific ora.

— Mergi să discuți cu cineva care să te ajute cu criza asta familială?

— Firește. Cu un profesionist.

Lucy făcea o treabă grozavă la lecțiile de snowboarding, care le plăceau atât lui Hudson, cât și lui Blanche.

— Bine, atunci, spune!

— Ceea ce-mi propui este să susținem că, întrucât eu am o configurație cerebrală deosebită, ca rezultat al geneticii și posibil al

factorilor de mediu…

— N-o să fim obligați să prezentăm un studiu științific despre cauzele autismului.

— Dar dacă ar fi vorba despre o altă variantă neurologică?

— Cum ar fi? Iartă-mă, dar nu pricep unde vrei să ajungi.

— Vreau să ajung la faptul că, în cazul tuturor oamenilor, configurația cerebrală este rezultatul unei combinații dintre genetică și factorii de mediu. Iar noi denumim doar acele varietăți care sunt ușor de descris și relativ comune. Comportamentul meu din timpul prelegerii a fost rezultatul configurației mele cerebrale. Ar trebui să fie irelevant dacă respectiva configurație are sau nu o denumire proprie.

— Don… înțeleg ce spui, însă tu construiești o argumentație filosofică pe tema liberului-arbitru. Ai putea să prezinți argumentația asta la o conferință, însă la audierea disciplinară de la universitate n-o să-ți meargă cu ea. Nu ai reușit decât să-i convingi pe membrii comisiei că ești nebun.

— Dar nu asta e ideea? Să fiu declarat nevinovat pe motiv de nebunie?

— Pe motiv de dizabilitate.

— Eu nu mă consider ca fiind invalid.

Am căzut de acord s-o anunț pe doamna profesor Lawrence dacă, între timp, aveam să mă răzgândesc. Dacă asta nu avea să se întâmple, nu exista niciun motiv să-i raportez discuția lui Rosie.

Întâlnirea cu Iepure Warren, în care trebuia să discutăm despre Hudson, a fost devansată, la solicitarea școlii, fiind stabilită pentru prima săptămână din trimestrul al treilea. „A intervenit ceva“ și avea să participe la întâlnire și directoarea.

Rosie s-a întâlnit cu Hudson, fără mine („Nu vrem să-i dăm impresia că e la interogatoriu”), ca să-l interogheze înaintea întâlnirii de la școală. Băiatul n-a putut sau n-a vrut să ne furnizeze vreo informație utilă. Rosie l-a asigurat că interesul nostru era reprezentat doar de binele lui – și că același interes îl avea și școala. Eu unul eram sigur doar de prima parte.

În timp ce mă deplasam împreună cu Rosie pe coridorul unei instituții de învățământ, mergând la o întâlnire care probabil că avea ca subiect o formă sau alta de comportament greșit, mi-am dat seama că viața lui Hudson și viața mea aveau traiectorii similare.

Trecuseră șapte minute din interviu când Neil Warren (care, în ciuda absenței oricărui elev, *nu* mai voia să fie apelat acum cu porecla Iepure) a adăugat, în mod uimitor, încă un element care indica, o dată în plus, asemănarea dintre noi.

— Am întâlnit destul de mulți băieți ca Hudson. Majoritatea au fost ulterior – unii chiar dinainte – diagnosticați ca autiști.

— Ca *suferind de* autism, a intervenit directoarea, care estimam că

e cam de aceeași vârstă cu soția mea – patruzeci și doi de ani.

Apoi femeia ni s-a adresat lui Rosie și mie:

— Când ne referim la dizabilități, încercăm să punem accentul pe persoană.

Nu știam dacă trebuia să-i spun directoarei „doamna Williams" sau „Bronwyn". Tentativa de a-mi reprima impulsul de a-i estima indicele de masă corporală avusese, ca de obicei, efectul opus. Rezultatul calculului era aproximativ treizeci și cinci. Femeia arăta o atitudine prietenoasă când începuse ritualul accentuării aspectelor pozitive, înainte să transmită veștile proaste.

— Hudson se descurcă bine la materiile științifice.

— În New York, a fost primul din clasă la științe și matematică, i-a comunicat Rosie. Unul dintre motivele pentru care am ales școala asta a fost programul avansat de matematică.

— Ei, a spus directoarea, ăsta e unul dintre lucrurile despre care am vrut să discutăm. Hudson are o bună intuiție matematică și o memorie excelentă, dar…

Și aici s-a uitat la Neil.

— Nu e dornic să muncească. El, pur și simplu, vede rezultatul. Și nu poate să explice cum a ajuns la el. Copiii de genul ăsta se descurcă bine la început, însă când problemele devin mai grele și sunt nevoiți să urmeze un proces, mulți rămân în urmă. Iar Hudson nu vrea să procedeze în nici un alt fel decât în felul lui.

— Ați scris în carnetul lui ceva legat de vorbitul în public, a spus soția mea.

— Aici exersează mult. Și Hudson se dovedește sigur pe el. Dar numai când e vorba de călătoriile în spațiu. De zboruri și date. Adică nu neapărat pe un subiect care să captiveze un public alcătuit din copii de clasa a IV-a. Și nici nu prea e dornic să citească.

— *Nu prea e dornic să citească?* Pe ce planetă trăiți voi, oameni buni?

— Eu sunt învățătorul lui. La clasă, studiem *Harry Potter*…

Rosie a izbucnit în râs.

— Hudson detestă cărțile cu Harry Potter.

Aici am intervenit eu.

— Cărțile respective vorbesc despre magie. Hudson se opune tuturor cărților care se bazează pe magie. Însă citește mult science-fiction. Și non-ficțiune.

Băiatul citise *o carte* de non-ficțiune – de mai multe ori. O cumpăraserăm într-o călătorie făcută la Cape Canaveral, iar Hudson învățase pe dinafară toate datele prezentate în carte. Eu și Rosie le învățaserăm la rândul nostru.

— Vă mulțumim pentru informația asta, a spus directoarea. Nu întotdeauna putem să judecăm un copil după ceea ce vedem la clasă.

E minunat că Hudson citește, dar poate că toți ar trebui să ne străduim să-i lărgim orizontul de lectură.

Ăsta a fost momentul când Neil a pomenit de autism.

— Să luăm lucrurile pe rând, i-a retezat-o directoarea, aruncându-i o privire pe care eu am interpretat-o ca denotând enervare.

Femeia ne dăduse o veste bună, dar Neil o întrerupsese cu ceva negativ, astfel că ea trebuia să ne livreze, în continuare, alte două vești bune, ca să completeze primul sandvici conținând informația negativă și să-l înceapă pe al doilea, înainte să poată să ne livreze propria ei veste proastă. Mi s-a părut că directoarea se chinuia să găsească suficiente vești bune, așa cum pățeam și eu adesea, când aplicam aceeași formulă. Până la urmă a trecut direct la vestea proastă.

— Motivul pentru care am devansat această întâlnire este acela că am primit o plângere din partea părinților unui coleg al lui Hudson. Oficial, nu le pot divulga identitatea, însă circumstanțele le fac identitatea evidentă. Înțeleg că tu ai petrecut ceva timp, la munte, cu fiica lor.

Rosie s-a uitat la mine și ceea ce am văzut pe chipul ei era groază. Soția mea mă avertizase – prea târziu – cu privire la riscurile la care se expune un bărbat de vârstă mijlocie care își asumă responsabilitatea pentru o fetiță preadolescentă, a cărei familie n-o cunoaște. Urma să fiu acuzat și de pedofilie, nu doar de rasism?

Așa cum se întâmpla adesea, realitatea s-a dovedit mai puțin gravă decât temerile mele. Hudson o întrebase pe Blanche de ce formă de albinism suferă și o informase că cel puțin o formă a acestei afecțiuni este asociată cu o durată de viață redusă. La rândul ei, Blanche își întrebase părinții, care se plânseseră școlii.

— Don, înțeleg că tu ești om de știință și că ți s-a părut normal să-i explici lucrurile astea lui Hudson, dar s-ar putea ca băiatul să aibă nevoie să fie puțin sfătuit și în privința tactului, a spus directoarea.

— Sunt absolut de acord, a sărit Neil. Asta e una dintre problemele autismului. Nu e vina lui, e din cauza… dizabilității.

— N-am discutat cu el despre albinism, le-am comunicat celor doi. Probabil că Hudson s-a documentat singur. Presupun că Blanche suferă de acea formă de albinism mai puțin dezi- rabilă. Altfel, părinții ei i-ar fi dat vestea cea bună și plângerea nu ar mai fi fost făcută.

— Eu n-aș presupune nimic, mi-a replicat directoarea. Blanche a venit recent la noi și, dat fiind că pare să se fi atașat de Hudson și că… Rosie, tu ești medic?

Soția mea a încuviințat din cap. Nu era momentul să aducă în discuție autocaracterizarea „medic de rahat”.

— Ei, a continuat directoarea, puteți să constatați și singuri, verificând lista părinților, că el, tatăl, este un soi de naturopat. Deci…

îmi închipui că nu obișnuiește să-i consulte pe cei având profesia ta.

— Discutăm acum despre ipoteza Asperger? m-am interesat eu.

— Despre autism. Iartă-mă că te corectez, însă psihiatrii nu mai întrebuințează denumirea „sindromul Asperger” și e important ca și noi să ținem pasul, mi-a răspuns directoarea. Ceea ce înainte se numea sindromul Asperger este azi considerat ca reprezentând o formă ușoară de autism. Iar asta este ceea ce Neil sugerează că l-ar afecta pe Hudson.

Rosie a sărit înainte ca eu să apuc să mai fac vreun comentariu cu privire la terminologie.

— Vă mulțumim pentru lămurire. Ne bucurăm că am ales o școală care prețuiește diversitatea. Dacă lucrul ăsta se va transforma vreodată într-o problemă, dacă vor exista chestiuni particulare în legătură cu care Hudson va avea nevoie de sprijin din partea noastră, sunt convinsă că ne veți anunța.

Soția mea a dat să se ridice de pe scaun, dar Neil avea deja pregătite niște chestiuni particulare. Multiple chestiuni particulare.

— Copilul e rămas în urmă din punct de vedere social. Nu are prieteni. Poate doar cu excepția lui Blanche, dar și relația asta e abia la început.

Neil a făcut o pauză, probabil ca să mai găsească în minte și alte defecte.

— Face și puțin pe deșteptul – cineva l-a învățat mai multă gramatică decât are nevoie la acest nivel din procesul de educație. Și în combinație cu ceea ce noi numim „lipsa filtrului” când vorbim despre… persoanele cu autism… aș aprecia dacă i-ați atrage atenția că nu e adecvat să-și corecteze învățătorul. Hudson are accent american, ceea ce nu e vina lui, dar are și o voce foarte sonoră, astfel că efectul e potențat. Așa procedează și acasă?

— Nu, i-am răspuns, însă, în general, eu și Rosie nu facem greșeli gramaticale.

— Corect, a zis Iepure și a făcut o nouă pauză. Se chinuie mult la sport – în special la sporturile de echipă. Aleargă ca… nu aleargă cum trebuie și nu prinde mingea. Iar căderea nervoasă pe care a avut-o la munte n-a fost primul episod. De două sau de trei ori am fost nevoit să-l trimit în camera de relaxare…

— Aveți o încăpere dedicată relaxării? l-am întrerupt eu.

Mi se părea o idee excelentă.

— De fapt, acolo e infirmeria, dar funcționează și pe post de cameră de relaxare.

— Iar asta transmite un anumit mesaj, a comentat soția mea.

— După cum spuneam, a mai avut câteva… atunci nu le-am considerat căderi nervoase, dar…

— Acum, că-l priviți prin lentila autismului…

— Uitați, a continuat Neil, eu știu ce se întâmplă. Copiii s-au luat de el, ceea ce e firesc când ești… diferit. Însă eu trebuie să-i învăț pe copii că nu poți s-o iei razna doar pentru că cineva te tot împunge. La nivelul ăsta, copiii trebuie să înceapă să-și dezvolte rezistența.

Rezistența părea să fie echivalentă cu călirea – scuza generală folosită în copilăria mea pentru bullying.

— Cred că avem destule lucruri la care să ne gândim, a concluzionat Rosie. Asta dacă nu cumva aveți și ceva mai serios să ne comunicați. Copilul e bun la învățătură, dar e ceva mai crud din punct de vedere social și răspunde când e atacat.

— E mai mult de-atât, a sărit Iepure. Noi le spunem „abilități sociale", dar ele sunt, de fapt, abilități de viață. Să legi prietenii, să te joci în cadrul unui grup, să gestionezi conflictele și furia. Să știi când să taci. Uniforma.

Hudson prefera să poarte uniforma de vară, cea cu pantaloni scurți, pe tot parcursul anului. Regulile școlii specificau că băieții din clasele a IlI-a și a IV-a trebuiau să poarte pantaloni lungi în sezonul rece – pantalonii scurți erau acceptați doar în circumstanțe excepționale. Hudson susținuse că, de vreme ce el era unicul elev care voia să poarte pantaloni scurți, asta însemna că era excepțional și, prin urmare, trebuia să i se dea voie s-o facă. După discuții ample, școala fusese de acord să-i facă pe plac.

— Credeam că problema asta am rezolvat-o, a remarcat soția mea.

— N-o să-l oblig să poarte pantaloni lungi, i-a răspuns Iepure, dar ăsta e un alt semn că Hudson a rămas în urmă din punct de vedere social. La anul…

Directoarea l-a întrerupt.

— Concluzia este că noi considerăm că ar fi o idee bună să încercați să obțineți un diagnostic.

— Vreți ca Hudson să fie evaluat pentru autism? am întrebat eu.

Directoarea a încuviințat din cap.

— Nu putem să vă obligăm, dar tuturor ne-ar fi mai ușor dacă am ști cu ce avem de-a face. Mai ales, așa cum spunea și Neil, dacă ne gândim la pregătirea pentru gimnaziu. Dacă am avea un diagnostic la dosar, am putea să primim ajutor. Poate chiar un asistent de profesor.

— Doar pentru Hudson? a întrebat Rosie.

— Nu neapărat. Dar am putea să obținem fonduri suplimentare și, cu cât avem mai mulți bani, cu atât putem să facem mai multe pentru toată lumea.

Fonduri. Aveam dreptate. Eu și Hudson duceam vieți paralele.

După interviul de la școală, am mers cu mașina la Jarman's Gym, care se afla în proprietatea tatălui lui Rosie. Hudson era cel mai tânăr membru VIP, în ciuda faptului că acolo doar își făcea temele și citea. Rosie i-a prezentat lui Phil un sumar al observațiilor lui Iepure și recomandarea directoarei.

Phil s-a opus oricărei intervenții a unui profesionist. Pe vremea lui, copiii mâncau alune și se jucau pe stradă. Hudson era un copil bun. Ambii lui părinți erau niște intelectuali, deci la ce altceva am fi putut să ne așteptăm în privința băiatului? Trebuia să-l lăsăm să fie el însuși. Poate avea să se confrunte cu ceva dificultăți la școală, dar, peste câțiva ani, puștii populari de azi aveau să lucreze pentru el.

— Cum îi mai merge tatălui tău? m-a întrebat Phil.

— Fizic, prost. Psihologic, bine. Și-a cumpărat o carte despre Beethoven și acum îi ascultă toată opera în ordine cronologică. Ăsta e proiectul lui final.

— Deci te-ai văzut cu el?

— Săptămâna asta, nu.

Casa părintească din Shepparton se afla la două ore și optsprezece minute distanță de mers cu mașina în fiecare sens și existau multiple alte probleme cărora trebuia să le acord atenție. Trecuseră mai multe săptămâni de la ultima noastră vizită acolo.

Mama voia să ne vadă mai des, iar tata insista în mod deosebit să petreacă mai mult timp cu Hudson. Se plângea că, atâta vreme cât locuiserăm în New York, își văzuse puțin unicul nepot și că acum n-avea să mai fie prin preajmă ca să-l vadă crescând.

— Cine-o să-l învețe să meargă pe bicicletă? întrebase tata.

Era o întrebare logică, întrucât Hudson nu voise să învețe cât fuseserăm în New York. Faptul că-i cumpăraserăm o bicicletă de Crăciun demonstrase cât de inutilă este minciuna cu Moș Crăciun: „I-am *spus* Moșului că vreau un joc Lego! Am greșit cu ceva?". Bicicleta fusese returnată, iar Hudson ajunsese la vârsta de unsprezece ani fără să fi dobândit o abilitate de viață importantă.

În timpul cinei am discutat despre cartea pe care o citise înainte de *Marțianul*. Ca urmare a conversației cu Iepure, decisesem să introduc un element nou în programul de masă. Inițial, Hudson a obiectat în legătură cu schimbarea în cauză, dar foarte rapid a fost sedus de jocul acela interesant cu numere, al cărui scop era să indice proprietățile unice ale fiecărui număr întreg, considerat în succesiune.

Am suspendat concursul la cincisprezece (produsul primelor trei numere impare) și am trecut la cea de-a doua problemă.

— Îți recomand să nu-ți întrerupi învățătorul cu observații gramaticale.

— Nu-i cinstit! Domnul Warren m-a pârât.

— Domnul Warren a discutat cu noi pentru că voia să-l ajutăm să te învețe ceva, i-a explicat Rosie. Chiar și în întâlnirile dintre adulți, oamenii nu pot să vorbească oricând le vine lor.

— Noi avem voie să punem întrebări atât timp cât ridicăm mâna. Deci aș putea să-mi formulez observația ca o întrebare: *De ce ați spus mai puțin în loc de mai puțini?*

— E o idee excelentă, am exclamat eu. Mai ales pentru că pot să te scutesc de un efort semnificativ furnizându-ți răspunsul corect pentru toate situațiile: *Fiindcă am comis o greșeală pe care acum o cunoaște toată clasa, ceea ce e stânjenitor pentru mine și, din cauza asta, sunt supărat pe persoana care m-a dat de gol.* Întrucât acum știi răspunsul universal, nu mai ești nevoit să pui întrebări de genul ăsta în viitor.

Hudson n-a găsit imediat un contraargument și s-a dus în camera lui fie ca să găsească unul, fie ca să citească.

— Bravo, m-a complimentat soția mea. Uneori, doar uneori, știi exact cum să-l iei.

Eu continuam să meditez la problema cu autismul. Ceea ce părea să facă și Rosie.

— Cred că trebuie să acceptăm că există posibilitatea ca Iepure să fi văzut ceva. Însă înainte să ducem copilul la diagnosticare, ar trebui să ne lămurim cam care ar fi impactul – cum ar fi pentru el. O să văd dacă pot să găsesc ceva organizații de sprijin.

Era posibil ca și eu să fiu în măsură să dau o mână de ajutor. Înainte s-o cunosc pe Rosie, susținusem o prezentare despre precursorii genetici ai sindromului Asperger în fața unui grup de „suferinzi*1 cu vârste cuprinse între opt și doisprezece ani. La vremea aceea aveam experiență minimă în domeniu, însă mă lăsasem convins să-l înlocuiesc pe – încă prietenul meu pe atunci – Gene, care folosise acel timp ca să comită un adulter. Cea care organizase acțiunea, o femeie cu câțiva ani mai tânără decât mine, îmi telefonase după prezentare, propunându-mi să mai discutăm pe subiect la cină. Atunci eram concentrat pe proiectul meu de găsire a unei partenere de viață, așa că am refuzat-o. Însă numărul de telefon încă îl mai aveam. Am sunat-o în dimineața următoare.

— Julie Sykora.

— Credeam că numele tău de familie e Reed.

— Scuze, cu cine vorbesc?

— Sunt Don Tillman. Mi-ai telefonat și mi-ai propus să mai discutăm despre „Specialisterne“, programul acela danez pentru angajarea persoanelor din spectrul autist ca testeri de software. Atunci eram ocupat, dar acum sunt disponibil.

A urmat o pauză îndelungată, apoi:

— Doamne Dumnezeule, îmi aduc aminte! Cum aș putea să uit?!

Puștii care se urcaseră cu picioarele pe mese și strigau *Aspiștii*[1] *sunt cei mai tari!* A fost ca o scenă din *Cercul poeților dispăruți* Trebuie să fi trecut… zece ani de-atunci.

— Treisprezece.

— N-ai vrut să mergem să bem ceva după prezentare fiindcă trebuia să-ți faci curat în baie.

Era bizar că femeia își amintea un asemenea detaliu.

— Corect. Ești liberă pentru o discuție despre autism? Dacă vrei, am putea să și bem ceva în același timp.

— Vrei să afli ce-am mai făcut? De-asta m-ai sunat?

Conversația a continuat în această manieră nețintită, dar până la urmă am stabilit că Julie încă mai lucra în domeniu; că se măritase și divorțase; că și eu mă căsătorisem, dar *nu* divorțasem; că nu mă gândeam s-o părăsesc pe Rosie; că nu aveam nevoie de ajutor pentru mine, ci pentru Hudson; că nu avea niciun sens să ne întâlnim ca să bem ceva (asta a fost concluzia lui Julie); și că soluția pentru familiarizarea cu autismul era să participăm la o întâlnire în cadrul unui grup de sprijin, întâlnire pe care Julie avea s-o conducă săptămâna următoare. Eu și Rosie aveam să-i cunoaștem pe unii membri ai comunității persoanelor cu autism și să ascultăm doi vorbitori.

— Unul dintre ei e un soi de activist – pentru drepturile autiștilor și așa mai departe. Există deja mai mulți susținători în zona asta și probabil că voi o să rezonați cu asta, însă părinților cu copii foarte dificili le e extrem de greu. Voi sunteți totuși cu un pas înaintea vremurilor.

În timpul prânzului de la Clubul Universității, am făcut o cercetare preliminară pe tema diagnosticării autismului.

— M-am gândit eu că s-ar putea să fii aici, mi-a spus Rosie, stând în picioare în spatele meu.

— Era absolut previzibil. Aici iau prânzul în fiecare zi de joi.

— Iar m-a sunat directoarea.

— Au mai apărut și alte probleme?

— Aparent, voia să știe dacă am fost mulțumiți de întâlnire – a zis că Neil Warren poate să fie uneori nițel cam abraziv, dar că e greu să găsești profesori, deci sunt nevoiți să-i facă unele concesii. Vezi cum funcționează lucrurile? Când bărbații reprezintă majoritatea, ei sunt cei care stabilesc regulile; când bărbații reprezintă o minoritate, se bucură de tratament special.

— Pot să argumentez sau asta ți-ar întrerupe relatarea?

— M-ai întrerupe. Și, oricum, am dreptate, deci n-are rost să polemizezi. În realitate, tipa voia să verifice dacă ducem copilul la o evaluare. I-am zis că studiem problema.

Rosie a indicat cu mâna ecranul laptopului meu, pe care erau etalate criteriile de diagnosticare a autismului.

— Văd că ai trecut direct la biblia psihiatrilor.

— *Biblie* mi se pare un termen nepotrivit pentru un document care ar trebui să se bazeze pe dovezi și să fie revizuit în mod regulat.

Rosie a râs.

— În orice caz, e un model medical. Și nici măcar nu e unicul model medical.

— Corect. Iar directoarea *a greșit.* Formularea *sindromul Asperger* continuă să fie utilizată.

— N-o să mai fie utilizată mult timp. A luat-o deja pe calea depresiei maniacale și a dropicii.

Soția mea a râs din nou.

— Am știut că ăsta o să fie primul document la care o să te duci. Mă rog, eu am stat de vorbă cu o fostă colegă de școală, al cărei fiu are autism.

— Copilul a fost diagnosticat de un profesionist?

— De un specialist. Anastasios, fiul ei, a avut dificultăți mari, dar a fost ajutat foarte mult și acum se descurcă infinit mai bine. E la facultate și are și o parteneră de viață.

Rosie a făcut semnul de *stop.*

— Informații. Haide întâi să le procesăm pe astea. Iar miercurea viitoare o să fie și un seminar. O să trebuiască să renunțăm la piesa de teatru.

— Mi l-am notat deja în agendă. Iar biletele li le-am dat lui Laszlo și lui Frances, Fumătoarea Ocazională. Dar o să rămână o seară romantică?

7

Discuția purtată de Rosie cu fosta ei colegă de școală ne-a furnizat o mulțime de informații de bază utile, cât și un exercițiu pe care să-l facem cu Hudson ca să-l determinăm să se „deschidă”.

— Ideea e să vorbim despre propriile noastre experiențe școlare, inclusiv despre unele negative, a spus Rosie.

— Să listez experiențe negative n-o să-mi fie greu.

— Nu e un concurs și nici nu vrem să pictăm un tablou prea sumbru. Și trebuie să-l lăsăm pe el să intre de bunăvoie în discuție.

Hudson se pricepea de minune să intre în discuții.

Pentru că era joi, cina a constat din pește pane (biban), o legumă verde din lista aprobată (mazăre) și un element făinos acceptabil (piure de cartofi cu douăzeci și opt la sută conținut de țelină –

procentul de țelină îl creșteam gradual, ca să-l obișnuiesc pe băiat cu gustul). Rosie era pescatariană, iar Hudson avea un număr de aversiuni. Conceperea unor meniuri potrivite pentru noi toți fusese o provocare stimulantă.

Soluția o reprezentase reintroducerea Sistemului Standardizat de Masă – cu anumite variații, astfel încât prezența lui să fie mai puțin evidentă. Trecuseră deja cinci luni când, în sfârșit, soția mea remarcase reinstituirea Sistemului.

— Cum a fost la școală? l-a întrebat Rosie pe Hudson.

— Bine.

Întrebarea aceasta nu făcea parte din exercițiul de „deschidere”; era un ritual conversațional.

— Am terminat *Marțianul*. Cinci stele. E despre un astronaut. Pe el îl cheamă Mark Watkins, iar nava lui se numește *Ares 3*. Înainte existaseră *Ares 1* și…

Pe parcursul felului principal, am continuat interesantul joc cu numere.

— Șaisprezece, am spus eu. Cea mai mică putere a lui patru, alta decât unu.

Hudson s-a gândit aproximativ zece secunde.

— Nu poți să spui „alta decât” pentru că atunci și eu aș putea să zic „șapte sute nouăzeci și nouă, cel mai mic număr, altul decât unu, doi, trei, patru, cinci, șase, șapte…”

— Am priceput, i-a retezat avântul Rosie.

Critica lui Hudson era logică și demonstra o înțelegere intuitivă a conceptului de verificare prin inducție. Așa că mi-am schimbat numărul.

— Cea mai mică putere a lui patru, care nu este și număr cubic.

— Ce e un număr cubic?

I-am explicat, apoi i-am dat următorul număr.

— Șaptesprezece.

Preț de aproximativ un minut, Hudson n-a mai mâncat și a tăcut, apoi a ridicat degetele mari, de la ambele mâini.

— Șaisprezece plus unu, astfel că suma primelor două devine puterea lui patru.

— Just, am concluzionat eu. Acum e rândul lui Rosie: optsprezece.

— Atâția ani aveam când am terminat școala, a spus soția mea.

— Nu contează, a decis Hudson. Ceea ce ai spus are legătură cu tine. Ce vorbim noi aici trebuie să aibă legătură cu numărul.

— Corect, am intervenit eu. Nu se acceptă.

— Bine, a achiesat Rosie. Cel mai mic număr a cărui rădăcină digitală este aceeași ca divizorul lui cel mai mare – în afara numărului însuși. Așa sunteți mulțumiți?

Hudson s-a holbat la ea.

— Nu sunt doar doamna care spală rufe, a continua soția mea. Tu ai jucat jocul ăsta și la școală, Don?

Am presupus că răspunsul pe care și-l dorea Rosie era „da“, însă eu, la școală, nu avusesem niciun partener de joacă.

— Nu. L-am jucat o dată acasă. Cu sora mea. Ea era mai mare decât mine și a devenit profesoară de matematică, dar tot am bătut-o.

— Deci ai mai jucat jocul înainte, a exclamat băiatul. Știi deja răspunsurile. Și nu mi-ai mai spus niciodată că ai o soră. Unde e sora ta?

— A murit, i-am răspuns.

— De ce a murit?

— Pur și simplu, s-a îmbolnăvit, a intervenit Rosie.

— De SIDA, a spus Hudson.

— Poftim?

— Când cineva spune că o persoană pur și simplu s-a îmbolnăvit și a murit, cel mai probabil a fost vorba de SIDA. Fratele domnului Warren a murit de SIDA și nimeni nu trebuie să spună nimic despre asta.

— Dar tu tocmai ai spus, am remarcat eu.

— Ceea ce e în regulă, a sărit Rosie. În familie, astfel de lucruri pot să fie împărtășite.

— Deci? De ce a murit sora tatei?

— A murit din cauza unei sarcini ectopice nediagnosticate.

Dacă aș fi fost la vârsta lui Hudson, cuvântul *sarcină* ar fi pus capăt oricărei alte investigații pe acest subiect. Și, după câte se părea, vremurile nu se schimbaseră.

Totuși, băiatul a întrebat:

— Cum era sora ta?

— Era cel mai bun om din lume… evident, exceptându-vă pe tine și pe Rosie.

Apoi am avut un moment de inspirație.

— La școală, toată lumea îi spunea Edna.

— De ce?

— Aleseseră o poreclă de femeie bătrână pentru că sora mea era conservatoare și purta ochelari.

— Există o Edna în *Incredibilii.* E în vârstă, dar e OK.

— Azi am băut o cafea cu o prietenă din școală, a zis Rosie. Ei i se spunea Miss Piggy.

— O poreclă cam răutăcioasă, a remarcat Hudson. Era urâtă?

— Tatăl tău ar spune că nu era *atrăgătoare la modul convențional* – o formulare potrivită, întrucât ceea ce oamenii consideră atrăgător nu e la fel peste tot. În unele culturi, să fii supraponderal e considerat atrăgător.

— Deci spui că în unele țări doamna Williams ar fi atrăgătoare?!

Imposibil!

— Don, la asta poți să răspunzi tu, a zis Rosie.

— Aspectul atrăgător e irelevant în ceea ce privește realizarea sarcinilor unei directoare. În plus, fiind un copil de unsprezece ani, tu nu ești configurat să evaluezi atractivi- latea femeilor de vârstă mijlocie. E puțin probabil că tu ai lua-o în considerare pe directoare pentru rolul de prietenă a ta.

— Îhhhhh, a exclamat Hudson. Ce scârbos!

— Ție cum ți se spunea în școală? m-a întrebat Rosie.

— Data, i-am răspuns. Din *Star Trek*.

Imediat l-am imitat pe personajul Data:

— Îmi amintesc fiecare informație la care sunt expus, domnule.

Și eu îmi aminteam cum râdeau cândva copiii, probabil *de mine*. Dar măcar așa avusesem și eu ceva de spus.

Hudson, fiind copil, râdea și el acum, iar Rosie a profitat de faptul că băiatul lăsase garda jos.

— Da' ție cum ți se spune?

— Noi nu avem voie să folosim porecle. Sunt considerate o formă de bullying.

— Eu n-o să spun nimic nimănui, l-a asigurat mama lui. Sau o să spun doar dacă vrei tu să spun.

— Promite-mi!

— Îți promit.

— Eu sunt Urâciosul. Toată lumea îmi spune Urâciosul. Cu excepția lui Blanche. Și acum îmi dați voie, vă rog, să plec de la masă?

Am ajuns mai devreme la seminarul despre autism. Am vrut să am timp să i-o prezint pe Julie lui Rosie. Soția mea considera discuțiile nețintite ca fiind o metodă acceptabilă de cercetare.

Înainte să încep să-mi adresez întrebările pe subiectul serii, Julie s-a interesat:

— Mai ții legătura cu Gene?

— Nu. Nu mai suntem prieteni.

Disputa cu Gene avusese loc în New York, acolo unde el se refugiase, aflat în concediu, după separarea de soția lui, Claudia. În cursul acelui an, Gene intrase într-o relație romantică, parteneră devenindu-i Lydia, o asistentă socială americană.

Gene și Lydia ne invitaseră pe mine și pe Rosie să bem ceva împreună, la ei acasă. Rosie însă le refuzase invitația, pretinzând că trebuie să-și spele părul. Spălatul părului era pretextul standard atunci când soția mea voia să-l evite pe Gene, pe care îl considera un porc misogin.

— Ratează șampania, a comentat Gene când am sosit la apartamentul lor. Eu și Lydia avem un mic anunț de făcut. Dă-i

drumul, Lydia!

— Gene m-a invitat să merg cu el în Australia. Iar eu am acceptat.

— V-ați interesat de vize? a fost întrebarea mea.

— Da, mi-a răspuns Gene. Dar, în cazul în care Lydia n-a fost suficient de clară, nu anticipăm nicio problemă. Lydia o să vină în calitate de parteneră a mea – de parteneră de viață.

Sentimentul de dezamăgire m-a zguduit. Anunțul acesta reprezenta lovitura finală dată posibilității ca doi dintre cei mai apropiați prieteni ai mei să se împace. În privat – dar și public, în cadrul grupului nostru de bărbați – îl încurajasem pe Gene să ia în considerare această opțiune. Lydia era o persoană plăcută, în majoritatea timpului, dar Gene nu părea să fie mai fericit cu ea decât fusese cu Claudia.

— Ești sigur? l-am întrebat.

Gene a surâs.

— De-asta Don este prietenul meu cel mai drag. Nu se teme să mă verifice și te asigur că a făcut asta cu asiduitate. Iar răspunsul meu a rămas neschimbat.

A ridicat paharul să toasteze.

— Cred că întrebarea mi-a fost adresată și mie, a spus Lydia.

A cărei presupunere era incorectă, dar utilă.

— Eu *am avut* momente de dubiu. Gene a făcut greșeli în trecut, totuși am fost absolut sinceri unul cu celălalt, iar el o ia acum de la început.

— Absolut sinceri? am exclamat eu. Incredibil!

— Gene mi-a spus totul.

— Ți-a spus inclusiv de hartă?

Lydia s-a uitat la Gene. În ciuda incompetenței mele la capitolul interpretarea expresiilor, mi-am dat seama instantaneu ce însemna expresia de pe chipul ei. *Ce hartă?* Supoziția mi-a fost confirmată:

— Ce – a urmat o pauză nefiresc de lungă – hartă?

Gene a avut o ezitare, iar Lydia s-a întors spre mine.

— Spune-mi, Don!

— Ah, pentru numele lui Dumnezeu! a sărit Gene. Știi că eu și Claudia am avut un mariaj deschis. Iar eu am jucat un mic joc: am ținut evidența femeilor cu care… am fost. În funcție de naționalitate.

— Ai înfipt bolduri într-o hartă, a spus Lydia. Așa-i? Și ai atârnat harta la vedere. În biroul tău. Am dreptate?

Presupunerile Lydiei se constituiau într-o demonstrație impresionantă a capacității ei de a-l înțelege pe Gene și, în alte circumstanțe, asta probabil că le-ar fi întărit relația. Însă acum, în mod evident, Lydia nu era deloc încântată.

Din fericire – așa am considerat atunci –, eu mă aflam în postura celui care avea posibilitatea să-și scuze prietenul. Într-o întâlnire a grupului nostru de bărbați, Gene ne mărturisise că toată povestea cu

numeroasele lui femei fusese o scorneală.

— Gene doar s-a dat mare, am spus. În realitate, n-a făcut sex decât cu alte cinci femei în afară de Claudia.

Mi-am dat seama imediat că informația era perimată.

— Și cu tine. Presupun.

— Nu te cred, a explodat Lydia.

În timp ce îi cântăream răspunsul, care mi se părea nepotrivit și chiar agresiv, am avut o revelație. *Nici eu* nu mă credeam. Pe Gene îl crezusem, fiindcă eu aveam automat încredere în prieteni. Dar acum îmi dădeam seama că povestea pe care ne-o spusese era rizibil de improbabilă, date fiind numeroasele dovezi care indicau contrariul – inclusiv faptul că Gene căuta în mod constant femei de naționalități străine cu care să-și ridice cota.

La rugămintea lui, îi comunicasem cifra aceea redusă fiului său, Carl, iar informația asta avusese un rol crucial în salvarea relației tată-fiu. Acum însă îmi dădeam seama ce se întâmplase cu adevărat și, din cauza șocului, am spus totul pe nerăsuflate.

— M-ai mințit. M-ai manipulat ca să-l conving pe Carl – fiindcă pe mine m-ar fi crezut, dar pe tine, nu.

— Da, Don, a intervenit Lydia. Te-a mințit. Pe tine, cel mai bun prieten al lui. Și se pare că nici copiii lui n-au încredere în el. Așa cum nici eu nu mai am.

Probabil că Gene a terminat de băut șampania de unul singur, fiindcă eu și Lydia am plecat imediat împreună.

Evenimentul acesta a avut două consecințe, care continuau să-mi afecteze viața. N-am mai avut niciun fel de contact cu Gene. Iar perspectiva mea asupra abilităților sociale s-a schimbat. Anterior, considerasem că abilitățile sociale sunt lipsite de importanță și chiar și acum continuam să cred că ele sunt supraevaluate, însă fusesem nevoit să accept că, în cazul acela, lipsa mea de competență generase niște prejudicii teribile. Gene și Lydia mă invitaseră, cu generozitate, să sărbătorim împreună un eveniment important din viața lor. Iar eu le distrusesem relația și-l împiedicasem pe cel mai bun prieten al meu să o ia de la zero și să înceapă o nouă existență.

Cândva, nu aș fi fost deloc îngrijorat de întârzierea lui Hudson în privința dobândirii de abilități sociale, acum însă înțelegeam că această deficiență putea să genereze un comportament de care fiului meu să-i fie rușine – de pildă, să-i amărască pe niște studenți marginalizați.

Ba deficiența asta putea chiar să-l omoare. Mie mi se întâmplase de două ori ca niște polițiști să-și îndrepte pistoalele către mine – o dată, pe un teren de joacă din New York, unde am fost suspectat că aș fi pedofil și, altă dată, în New Mexico, când, după ce mi s-a cerut să trag pe dreapta, eu am coborât din mașină – conform recomandării din

Maimuța goală.

Julie nu a mai întrebat nimic despre Gene. Începuseră să se adune oamenii – majoritatea adulți. Noi îl lăsaserăm pe

Hudson cu Phil, însă eu speram să cunoaștem și niște copii de vârsta lui, ca să pot să operez o comparație informală.

— Ăsta e un grup de sprijin, deci cei mai mulți dintre participanți sunt părinți sau persoane care îngrijesc autiști, mi-a comunicat Julie.

Înainte să se scuze ca să meargă să se pregătească pentru rolul de conducător al grupului, Julie s-a interesat dacă îi modificasem numele de familie în lista de contacte.

— După două căsnicii, m-am hotărât să revin la numele de fată, mi-a explicat ea.

— O mișcare înțeleaptă, am remarcat eu. Îți oferă stabilitate, indiferent câte căsnicii ai.

— Sykora, a intervenit Rosie. De unde e numele ăsta?

— M-am născut în Cehoslovacia, i-a răspuns Julie. Da' știți ce e ciudat? Cred că lui Gene asta i s-a părut cel mai interesant la mine.

8

În timp ce ne alegeam locurile, Rosie mi-a spus:

— Nu uita: n-am venit aici ca să dezbatem diagnosticarea și tratamentul autismului, ci ca să ne dăm seama de atmosfera din comunitate. Se vorbește despre copii ca Hudson? Beneficiază copiii respectivi de diversele intervenții care se fac, indiferent care ar fi ele?

— Vrei să spui c-ar trebui să evit să particip la discuții? Dar întrebări pot să pun?

— Hai să nu facem valuri, mi-a răspuns Rosie.

La întâlnire au fost doi vorbitori. Unul era de sex feminin, avea aproximativ patruzeci de ani și un indice de masă corporală de circa douăzeci și patru. Și avea o ținută vestimentară conservatoare. Am estimat că al doilea vorbitor, tot o femeie, avea cu cincisprezece ani mai puțin și că indicele ei de masă corporală era treizeci. Tânăra avea părul blond, tuns scurt și parțial vopsit violet. Era îmbrăcată cu un tricou negru, cu sloganul *Viețile autiste contează.*

Julie a prezentat-o pe femeia mai în vârstă ca fiind Margot, mama unei fete suferind de autism. Margot a început prin a-și exprima solidaritatea cu părinții copiilor autiști din public și tristețea pentru provocările cu care se confruntă aceiași părinți și pentru sacrificiile pe care trebuie să le facă. Apoi Margot i-a mulțumit lui Julie pentru că pusese accentul pe persoană, în loc să spună că fiica ei e „autistă".

— Fiica mea are autism, dar într-un stadiu mai puțin avansat decât

la început.

Fiica lui Margot, care acum avea deja șaisprezece ani, nu reușise să-și dezvolte abilitățile de vorbire la vârsta anticipată și fusese diagnosticată înainte să împlinească trei ani. După ce se documentaseră cu privire la opțiunile de tratament, Margot și partenerul ei de viață angajaseră profesioniști care să-i furnizeze copilei terapia necesară, în regim intensiv. Ceea ce mi se părea rațional și perfect logic, însă cineva din public a avut o întrebare. Persoana respectivă a fost Rosie.

— Ai folosit cuvântul *intensiv*. Câte ore pe săptămână a însemnat asta?

— În jur de douăzeci și cinci.

— Pe lângă orele de școală.

— Da, odată ce a început școala.

— Și cât timp a durat acest regim intensiv?

— Durează și în prezent. Iar situația fiicei mele continuă să se îmbunătățească. O să vorbesc despre asta, deci trebuie să vă spun că fiica mea merge la o școală publică. Și are prieteni. Da, am muncit foarte mult, și ea, *și noi,* dar dacă vrei…

— Cum motivezi un copil de trei ani? Ca să accepte toate orele astea de terapie?

— Sistemul pe care îl utilizăm noi – și o să ajung și acolo – are prevăzute recompense.

Tricoul Negru s-a aplecat spre microfonul ei.

— Și pedepse. Amintiți-vă că să nu oferi o recompensă e tot o formă de pedeapsă. Folosești ACA, nu-i așa?

Julie a explicat acronimul:

— Analiză Comportamentală Aplicată. Pentru cei care sunt aici pentru prima oară, ACA este considerată standardul de aur în tratamentul autismului. Dar o să ajungem…

Tricoul Negru a întrerupt-o.

— Nu pot să trec mai departe. Psihologii și părinții adoră ACA. Și sigur c-o adoră, fiindcă pentru ei există – nu pentru copiii care sunt dresați ca niște cățeluși.

Acum ajunseserăm în sfera de expertiză a lui Rosie. Proiectul ei de cercetare avea ca scop compararea succesului în tratarea tulburării bipolare din perspectiva terapeuților și din aceea a pacienților.

— Cum trebuie procedat pentru a obține răspunsul copiilor? a întrebat soția mea. Și, Margot, ce părere are fiica ta despre progresele pe care le-a făcut?

— Primește recompense ca un cățel, cum am putea să ne dăm seama? a intervenit Tricoul Negru. E dresată să-și petreacă viața căutând aprobarea celorlalți. Întreab-o cât de eficient e tratamentul când cineva se folosește de sistemul ăsta de recompense pervers ca să

abuzeze de ea!

Ceea ce se întâmpla era extraordinar. Întrebarea lui Rosie mutase discuția de la un unic studiu de caz, posibil nereprezentativ, la o dezbatere pe teme controversate, în care erau articulate două viziuni opuse. Din păcate, Julie s-a simțit obligată s-o lase pe Margot să-și termine discursul deja pregătit, pe parcursul căruia femeia a reiterat faptul că fiica ei făcuse progrese impresionante în ceea ce privește capacitatea de a vorbi și că devenise o persoană mai acceptabilă social.

Tricoul Negru a fost prezentată ca Liz, iar Liz s-a identi- licat imediat ca fiind atât lesbiană, cât și autistă.

— Nu sunt un om cu autism, așa cum nu sunt un om cu lesbianism. Sunt lesbiană. Și sunt autistă. Când mă ia răceala, *uni* răcit; sunt *un om care a luat o răceală* și vreau să scap de ea. Apreciez intervenția medicală. Dar să fiu autistă și lesbiană – asta sunt eu și nu vreau ca altcineva, oricine, să încerce să mă vindece de ceea ce sunt. Dacă sunt forțată să fac terapie de conversie – fiindcă asta înseamnă ACA – pentru că sunt lesbiană și autistă, acesta este un abuz. Dacă-i fac asta unui copil, atunci e un abuz față de acel copil.

Liz a continuat cu o listă de lucruri care nu trebuiau rostite într-o conversație cu persoane autiste (exemple: *Mie îmi pari destul de normal* sau *Ce talent special ai?* sau *Toți suntem în spectru)*. Și ne-a explicat ce înseamnă dizabilitate socială cu un exemplu excelent. Închipuiți-vă că toată lumea ar folosi scaune cu rotile, cu excepția voastră, și că societatea ar fi construită astfel încât să facă totul în funcție de persoanele în scaun cu rotile. Voi v-ați lovi cu capul de cadrul ușilor și, într-un restaurant, ați fi nevoiți să cereți un scaun. Auzind acest exemplu, m-am gândit la Hudson și la clăparii de schi.

Julie s-a adresat publicului pentru întrebări. Prima a venit din partea unui bărbat de aproximativ patruzeci de ani.

— Știu că ai zis să nu spunem asta, dar mi se pare că tu ești destul de normală.

Omul a râs. Liz, nu.

— Adică, în mod evident, te afli în capătul foarte funcțional al spectrului. Deci care e legătura dintre ceea ce spui tu și…

Liz nu l-a lăsat s-a încheie.

— Vezi, a zis ea, așa se întâmplă. Îți cer să nu spui ceva – îți *spun* că un anumit lucru e dureros și insultător, dar tu tratezi îl ca pe o glumă și tot îl rostești. Așa că dă-mi voie să-ți spun și eu ție ceva dureros și insultător: du-te-n mă-ta! Dobitocule!

Julie a dat să intervină, dar Liz a ridicat mâna în semn de *stop* și a continuat să vorbească peste ea.

— Nu i-ai închis gura când m-a insultat, așa că nu încerca să-mi închizi mie gura. Dar, da, s-ar putea ca alți oameni să vrea să știe dacă

lucrurile pe care le-am spus aici li se aplică tuturor persoanelor autiste. Și da, li se aplică. Da, există un spectru, însă el e multidimensional, iar locul oamenilor în, interiorul lui se schimbă de-a lungul timpului. Uneori din cauza „tratamentului”.

Liz a simulat ghilimelele cu degetele ridicate.

— În unele zile mă descurc bine la unele chestii și nu mă descurc bine la altele. Iar în ziua următoare e invers. Dar eu sunt tot timpul autistă. Asta e identitatea mea, felul meu de a fi în permanență, iar aceia dintre noi care pot să se facă auziți nu trebuie să tacă. Pentru binele celorlalți.

— Avem poate vreo întrebare și pentru Margot? a zis Julie.

Rosie încălcase deja înțelegerea, punând șase întrebări, așa că mi s-a părut rezonabil să adresez și eu una. Am început să ridic mâna, atrăgându-i atenția lui Julie, dar Rosie mi-a tras brațul în jos. Julie a surâs, însă Liz a arătat cu mâna spre mine.

— Cei mai mulți dintre voi probabil că n-au văzut ceea ce tocmai s-a întâmplat, a spus ea. Un bărbat din public a ridicat mâna și Julie i-a dat un ghiont lui Margot. Pot să vă spun eu cum se traduce semnul respectiv: fii atentă la tipu’ ăsta, *s-ar putea să întrebe ceva bizar.* Fiindcă e… poate… ah, la dracu’… *autist.* Am dreptate, Julie?

Julie a încercat să dea un răspuns, dar era greu să înțelegi ceva din el, așa că Liz a continuat.

— Apoi doamna de lângă acesta, cea care a pus întrebări mai devreme, a încercat să-i închidă gura. Nu-i așa?

M-aș fi așteptat ca Rosie să-i răspundă agresiv. În schimb, a șoptit:

— Ai perfectă dreptate. Îți cer scuze.

— OK, a cedat Liz. Bănuiesc că tu ești neurotipică. Așa cum e Julie. Așa cum e și Margot. Iar noi, autiștii, nu ne descurcăm întotdeauna prea grozav cu chestiile nonverbale. Ccea ce tocmai am văzut au fost niște neurotipici folosind limbajul *lor* secret… adică „Hei, vrei să duci c-â-i-n-e-l-e la p I i-m-b-a-r-e?“. Neurotipicii au apelat la limbajul *lor* secret ca să transmită un avertisment legat de unul dintre noi. Ca să ne închidă gura. Ca să ne oprime.

Apoi Liz s-a uitat direct la mine:

— În orice caz, aveai o întrebare?

— Corect, însă ceea ce ai spus a fost atât de spectaculos, încât s-ar putea s-o fi uitat.

Oamenii din sală au râs, dar mi-am dat seama că în sens pozitiv. Între timp mi-am amintit ce mă interesa.

— Întrebarea e pentru Margot, conform solicitării lui Julie.

— Dacă preferi, poți să-i adresezi o întrebare lui Liz, a intervenit Julie.

— Excelent! Pot să le adresez câte una fiecăreia?

— E în regulă.

— Margot, ai spus că fiica ta merge la o școală publică și are prieteni. Fiica ta e acceptată de societate?

— Mulțumesc, a spus Margot. Și nu-mi doresc în niciun caz să-ți închid gura. E o întrebare bună, dar la care e greu de răspuns. Prietenii fiicei mele sunt, în principal, persoane asemenea ei, persoane pe care le-a cunoscut prin intermediul programelor de terapie. Nu e o situație ideală și uneori avem sentimentul că acestea o țin pe loc, dar e un pas înainte.

— N-ai răspuns la partea a doua, s-a amestecat Liz. Aia cu acceptarea.

— Nu terminasem de răspuns. N-am venit aici cu vreun plan secret, singura mea dorință este să-mi împărtășesc experiențele, în speranța că ele îi vor ajuta și pe alții. Așa că îți voi spune sincer: fiicei mele îi e greu din punctul ăsta de vedere. Acum e mult, *mult* mai bine decât a fost, însă nu a reușit pe deplin și se chinuie la o vârstă când ar trebuie să se distreze și… Soțul meu și cu mine ne întrebăm în fiecare zi dacă facem ceea ce trebuie.

Apoi Margot s-a întors către Liz.

— Știm că tot procesul ăsta e traumatizant pentru ea; știm că ar putea să-i facă rău; știm că e posibil ca fiica noastră să ajungă să se sinucidă, iar noi ar trebui să trăim cu ideea că de vină pentru asta a fost tocmai decizia pe care am luat-o. Însă fiica noastră avea trei ani, iar noi suntem părinții ei și ne-am gândit că i-ar fi fost și mai greu dacă n-ar fi reușit niciodată să vorbească sau să-și poarte singură de grijă. Poate tu crezi că varianta asta ar fi în regulă și poate că, într-adevăr, ar fi – dacă am trăi într-o altfel de lume. Dar nu-mi pasă dacă ai același diagnostic – tu n-ai fost niciodată cum a fost fiica mea și nu poți să te pui în pielea ei. Așa că poți să spui ce vrei în numele tău, însă nu veni aici să iei atitudine, sigură pe tine și pe cuvintele tale istețe la care, în lumea ta perfectă, fiica mea nu ar fi ajuns niciodată, și să susții că vorbești în numele ei.

Sala a aplaudat sonor.

Mă așteptam ca a doua întrebare a mea să fi fost dată uitării: ajunsesem la ora planificată pentru încheierea întâlnirii, iar organizatorii consideră, în general, că să termini cu aplauze e mai important decât să atingi toate subiectele din program. Însă nu eram obișnuit cu întâlnirile monitorizate de o persoană autistă.

Liz a arătat din nou spre mine.

— Aveai o întrebare să-mi pui și mie. N-aș vrea ca ea să se piardă în corul vocilor care le plâng de milă părinților împovărați cu copii ca noi. Aș vrea să vă întreb pe toți cei care ați aplaudat când Margot a spus că nu pot să vorbesc în numele altei persoane autiste: dar cine vorbește în numele ei? Cineva care *nu* are habar cum este să fii diferit?

Liz a arătat din nou spre mine.

— Care e întrebarea?

— Spui că există o diviziune clară între un autist și un neurotipic?

Cel de-al doilea termen era nou pentru mine, dar mă așteptam ca, în viitor, să-mi fie util.

— Instrumentele pentru identificarea autismului par să fie inexacte; tu ai afirmat că spectrul e multidimensional, deci mi se pare că a-l reduce la un sistem binar e o soluție simplistă.

— Ești om de știință?

— Corect.

— Păi, eu sunt prima care spune că avem nevoie de mai multă știință – de o știință bună, ce nu pornește de la un model în care autismul e considerat boală, tulburare sau deficiență. Dar eu nu sunt om de știință. Sunt activistă. Iar pentru mine, pentru lupta în care sunt angajată, omul e fie autist, fie neurotipic. Iar situația asta nu e dictată de cum te poziționezi pe o scală de evaluare inventată de neurotipici, așa cum nu poți să folosești un instrument ca să hotărăști dacă un om e gay sau indigen sau suporter al echipei Bulldogs. Până la urmă, e vorba de alegerea omului, e vorba de identitatea lui. Diagnosticele sunt pentru boli.

— La dracu'! a exclamat Rosie după ce am ieșit din sală. Cred că noi am avut parte de un spectacol mai intens decât Laszlo și Frances. Hei, îmi pare rău că am încercat să-ți închid gura. Îmi pare foarte rău!

— Ai fost absolut rezonabilă. Încercai să mă ajuți să respect înțelegerea, chiar dacă tu n-ai reușit să reziști să nu vorbești. Eu ar fi trebuit să-ți închid ție gura, însă am fost prea lent și, oricum, întrebările tale au fost excelente.

— Ești sigur că nu te-ai simțit oprimat? Mi s-a părut c-ai susținut-o pe Liz când s-a luat de mine. În mod justificat, de altfel.

— Nu, nu! Pe Liz am susținut-o în general. Ceea ce a avut de spus a fost extrem de interesant.

— A fost ca la mișcarea pentru drepturile civile din anii șaizeci. *Tu de care parte ești?*

— De nicio parte. Consider că tribalismul este unul dintre cele mai groaznice aspecte ale comportamentului uman. E un element care contribuie masiv la confirmarea ideilor preconcepute, la lipsa de inovație în politicile publice, la război…

— Nu era propriu-zis o întrebare. Dar ce facem noi cu Hudson?

— Scopul nostru a fost să decidem dacă ar trebui să apelăm la o evaluare pentru autism. Concluzia mea provizorie este că Hudson ar putea să fie diagnosticat greșit ca suferind de autism, caz în care ar putea să fie supus unui tratament inutil și, posibil, discriminării. Iar dacă este autist, atunci rezultatul ar putea să fie același.

— În primul rând, să nu faci rău.

— Corect. De asemenea, analiza problemei ar trebui să preceadă acțiunea.

— Suntem la unison. Vrei să bem ceva înainte să mergem acasă? Se presupune că asta e seara noastră romantică.

— Plănuisem ca timpul ăsta să-l aloc studiului.

— Și ai putea să-i suni și pe părinții tăi.

— Atunci hai să bem ceva!

Intrând în barul specializat în cocktailuri pe care îl localizasem pe internet, m-am gândit că, dacă mă hotărâm să pledez ca autist în Scandalul Prelegerii pe Tema Geneticii,

Liz ar fi fost persoana perfectă care să mă sprijine.

9

— Am vești bune, mi-a spus doamna profesor Lawrence, care îmi telefonase în timp ce mă întorceam acasă de la serviciu. Cineva care a fost în sală la prelegerea ta a scris un articol pentru ziarul studențesc, pe care redacția a refuzat să-l publice. Fata spune că nu e cinstit și…

— Probabil că articolul mă critica.

— Nici pe departe. Dac-ar Fi fost un articol critic, l-ar fi publicat fără să clipească. Nu, titlul lui e „De ce fulgii de zăpadă sunt întotdeauna albi?“ sau cam așa ceva. Și a fost scris de o femeie din Ghana.

— De Beatrice?

— Da, de ea. Cea pe care ai ales-o ca fiind cea mai neagră dintre negri. Dumnezeule mare! Se pare că tipei nu-i convine ca un alb – toată lumea știe că plângerea a fost depusă de studenta care ți-a pus întrebarea inițială – să se simtă ofensat în numele ei. Așadar Beatrice e de partea ta, iar articolul ei a fost oricum citit de toată lumea și a ajuns motiv de dezbinare – o chestie care nu va putea să fie rezolvată prin concedierea ta. Cei de la universitate încearcă să găsească o ieșire din impas, așa că o să accepte explicația cu autismul, chiar și în lipsa unui diagnostic oficial. Nu trebuie decât ca tu să te declari ca făcând parte din spectrul autist.

Telefonul primit de la Rosie, care se afla încă la școală, a fost mai puțin pozitiv.

— Altă așa-zisă cădere nervoasă. Ar trebui să mă duc să-l iau de-acolo, da’ tace mâlc. Ai vrea să…?

— Tu te pricepi infinit mai bine decât mine la interogatorii. În plus, eu deja sunt în urmă cu studiul.

— Acum nu e vorba de interogatoriu, e vorba că are nevoie să știe

că tatăl lui e alături de el și-l ajută. Gândește-te la ce ți-ai fi dorit tu la vârsta lui.

Răspunsul nu era „să fiu interogat de părinți în legătură cu un lucru care s-a întâmplat la școală și pe care ei nu l-ar înțelege“. Dacă i-aș fi dat soției mele acest răspuns, ea ar fi ripostat cu un „gândește-te mai bine“, așa că am trecut direct la acțiunea propriu-zisă. Am continuat să gândesc alergând. Apoi m-am hidratat și m-am tratat cu un *pisco sour,* pentru a-mi stimula creativitatea și a rămâne în formă la prepararea cocktailurilor.

Ce mi-aș fi dorit să facă părinții mei când eram de vârsta lui Hudson? Unica lor inițiativă utilă fusese să mă înscrie la un curs de karate, însă motivul, în cazul lor, nu fusese acela de a-mi oferi un regim de întreținere fizică eficient, care să-mi servească toată viața și să-mi îmbunătățească coordonarea, sau de a-mi pune la dispoziție un loc unde să merg la douăzeci și ceva de ani, când nu aveam niciun fel de viață socială. Scopul lor fusese acela de a mă învăța „să răspund la atacuri” – un scenariu nerealist, dată fiind dinamica interacțiunilor din curtea școlii, din clasă și din vestiar.

Mie îmi trebuia acum un răspuns generic, întrucât reacțiile ideale la evenimentele specifice – căderea nervoasă, plângerea de la școală, descoperirea pachetului cu mâncare rămas neatins – erau diferite. Ideea mi-a venit în timp ce îmi turnam un al doilea *pisco sour* și mă gândeam că, peste șapte ani, aveam să pot să-i ofer un pahar și lui Hudson – oferta avea să fie legală, deși poate că nu tocmai etică.

Aș fi vrut să fiu tratat ca un adult. Nu să mi se dea voie să beau *pisco sour,* ci să fiu informat corect, să fiu ascultat și să fiu implicat în hotărârile care mă afectau direct.

— Ai băut alcool. Te miros. E irațional să bei alcool.

Intonația ultimei propoziții semăna suspect de mult cu aceea a lui Data din *Star Trek*.

Lui Hudson îi plăcea să-mi dea exemple de lucruri pe care le făceam eu și pe care el le considera iraționale. Eu, în schimb, conform strategiei psihologice, demonstram comportamentul opus celui pe care voiam să-l încurajez la el. Hudson avea să se răzvrătească împotriva părinților, hotărând să nu se atingă deloc de alcool.

— Corect, am spus. Însă chiar și comportamentele iraționale au, în general, o explicație rațională, bazată pe înțelegerea psihicului uman. Tu ai o explicație rațională pentru faptul că refuzi să ne lași să-ți tundem părul?

— Asta s-a întâmplat când eram mic.

Hudson a făcut un gest cu mâna, indicându-și părul. Sau poate creierul.

— Copiii mici sunt mai puțin raționali.

— Dar pentru incidentul de azi? Doamna directoare ne-a spus că ți s-a impus o pauză de relaxare din pricina unei infracțiuni nespecificate și că, atunci când pedeapsa ți-a fost redusă datorită bunei purtări, ai avut o reacție furioasă.

Aici ar fi trebuit să fie utilizată formularea *cădere nervoasă.*

— N-am fost irațional.

— Furia e, în mod intrinsec, irațională. Și e irațional să răspunzi cu ostilitate la un act de generozitate.

— N-a fost un act de generozitate. Pauza impusă ar fi trebuit să dureze toată ziua. Domnul Warren a venit să mă verifice, iar eu îmi terminasem tema, fiindcă era liniște și nu mă deranjase nimeni. Citeam, un lucru pe care avem voie să-l facem, dacă ne-am terminat temele. Dar el a zis că trebuie să mă întorc în clasă. Iar eu i-am spus că, în felul ăsta, își încalcă promisiunea.

— Ceea ce a generat furia și o dispută?

Hudson a încuviințat din cap.

— N-a zis chiar „promit", deci n-a fost vorba de o promisiune oficială, dar avuseserăm o înțelegere. Până la urmă m-a lăsat în pace.

— Evident, tu preferi camera de relaxare sălii de clasă.

— Nu tot timpul. În cealaltă clasă a IV-a e un băiat care vrea să meargă acolo tot timpul. Dar el e clar un ciudat.

— În ce fel e ciudat?

— În toate felurile. Suferă de autism.

Rosie a râs când i-am relatat explicația lui Hudson.

— Bietul Neil Iepuraș. Să nu-mi spui că Hudson n-are abilități sociale! A băgat o cădere nervoasă ca să poată rămâne în camera de relaxare.

— Dacă ipoteza ta e adevărată, atunci n-a existat nicio cădere nervoasă. Căderile nervoase nu pot să fie „băgate". Probabil că termenul corect este *criză.*

— Sau, pur și simplu, copilul și-a afirmat poziția în așa fel încât Iepure n-a găsit niciun răspuns potrivit.

— Trebuie să fie incredibil de dificil să fii învățător. Ești obligat să gestionezi atâtea interacțiuni paralele.

— Neil n-ar fi avut nicio problemă dacă n-ar considera camera de relaxare ca fiind o pedeapsă. Deci ce facem noi în continuare?

— Eu recomand iertarea, care nu implică nicio acțiune. Comportamentul a fost nepotrivit, dar situația era complexă. Mă îndoiesc că eu m-aș fi descurcat mai bine decât Iepure.

În seara următoare, când am ajuns la Jarman's Gym, o femeie (vârsta estimată, treizeci și doi de ani, indicele de masă corporală, douăzeci și unu, atrăgătoare într-o manieră neconvențională) aștepta în față, împreună cu un băiat de aproximativ patru ani. Pe lângă

evaluarea involutară a indicelui de masă corporală, acum mă aflam în pericol să mai dezvolt un obicei: să plasez persoanele cu înfățișare interesantă pe graficul propriu reprezentând caracteristicile rasiale. Femeia aceasta s-ar fi situat undeva între Hui și Beatrice.

Spre surprinderea mea, m-a abordat spunând:

— Domnul Tillman? Tatăl lui Hudson?

— De unde știți?

Femeia a râs.

— Semănați ca două picături de apă. Eu sunt mama lui Blanche. Allannah.

Femeia mi-a întins mâna, iar eu i-am strâns-o cu aceeași presiune ușoară pe care știam s-o anticipez în cazul majorității femeilor. În același timp, am încercat să-mi suprim gândul că, în acest fel, facilitam transmiterea virusurilor.

Mama lui Blanche a zâmbit.

— Tocmai ați făcut ceva ce aproape nimeni altcineva nu face. De fapt, e vorba de ceva ce *nu* ați făcut.

Mă gândeam că Allannah se referea la faptul că nimerisem perfect intensitatea strângerii de mână și că nu-i zdrobisem palma, dar ea a continuat:

— Toată lumea care a întâlnit-o pe Blanche mă privește într-un anumit fel, ceva de genul *nu poți să fii mama ei.* Din cauza culorii fetiței.

— Asta e ridicol. Blanche e albinoasă… o persoană cu albinism. Care variantă o preferați? Care variantă o preferă *ea*?

— Persoană cu albinism. Vă mulțumesc că m-ați întrebat. Dar am vrut să vă mulțumesc față în față pentru tot ce ați făcut în excursia la munte. Blanche s-a simțit extraordinar de bine.

Cunoșteam formula care trebuia aplicată în cazul mulțumirilor.

— Nicio problemă!

Am fluturat mâna dreaptă în sus și peste umăr, ca și când aș fi vrut să scap de rinovirusurile de pe spatele degetelor.

— Nu, nu, a insistat Allannah. Ați auzit că restul copiilor au fost geloși și că au vrut să meargă să facă snowboarding în loc să mai schieze? Blanche mi-a spus că Hudson a vorbit non-stop despre asta în autocar, pe drumul de întoarcere. Mi se pare că învățătorul a avut mult de luptat cu copiii în excursia asta.

— Era cufundat până peste cap printre aligatori.

Allannah a râs.

— Exact așa s-a exprimat și el. Gary – soțul meu – mi-a spus să vă transmit să veniți la el oricând doriți pentru o ședință de vindecare sau pentru masaj. Ca să vă mulțumească. A fost destul de supărat când a aflat că școala voia s-o trimită pe Blanche acasă, din cauza problemei de vedere, despre care profesorii fuseseră deja informați.

Am discutat despre asta cu doamna directoare.

— Minunat! Sistemul mi s-a părut a fi nepotrivit conceput pentru a face față excepțiilor previzibile.

Allannah a râs din nou – o reacție bizară la o problemă serioasă, care o afectase pe fiica ei.

— Știți că Hudson i-a spus ceva lui Blanche despre genetică?

— Firește! Ni s-a cerut să ne prezentăm în biroul doamnei directoare din cauza plângerii dumneavoastră.

— Ah! îmi pare rău. Nu s-a dorit a fi o… plângere. Gary doar a considerat că trebuie să pomenim acest aspect. Blanche ne-a spus că dumneavoastră cu asta vă ocupați. Cu genetica.

— Corect. În momentul de față încerc să găsesc un tratament pentru vindecarea cancerului. Se dovedește a fi un proces extrem de dificil.

— Ei, oricum mie uneia nu-mi păreți a semăna deloc cu geniul malefic care lucrează pentru marile companii farmaceutice.

— Nu lucrez pentru vreo mare companie farmaceutică. Sunt profesor universitar.

— Îmi pare rău. Dar, așa cum am spus, nici nu-mi păreți a semăna cu unul. Dacă o să vă întâlniți cu soțul meu, vă rog să nu-i spuneți că v-am întrebat asta, însă… diferitele tipuri de albinism, despre care Hudson i-a spus lui Blanche. Există vreo cale de a-ți da seama despre care e vorba?

— E suficient un simplu test genetic…

— Dar vreo altă cale nu există? Adică… ceva ce aș putea să caut, ceva ce aș putea să văd eu însămi?

— Aveți vreo problemă cu testarea genetică?

Allannah a stat pe gânduri câteva secunde înainte să-mi răspundă.

— Dacă aș avea o mostră, s-ar putea să fie făcut testul și să mi se comunice rezultatul? Fără s-o consulte cineva pe Blanche?

— Pot să vă dau datele de contact ale unui laborator, dar vă recomand să consultați un medic specialist. Profesia medicală se bazează mult mai puțin pe dovezi decât ar trebui, totuși, luând în considerare alternativele, eu aș avea încredere în primul rând în doctori.

— Vă mulțumesc, dar bănuiesc că accentul cade pe „încredere”. Trebuie să decidem în cine avem încredere în ceea ce-i privește pe copiii noștri. Iar noi credem că există soluții mai bune. Gary e homeopat.

Homeopat! Deci o persoană care se bazează pe zero dovezi. Și care, la modul realist, nici nu avea să ia în considerare vreodată așa ceva.

Allannah a râs.

— Asta e expresia pe care nu ați avut-o când v-am spus că sunt mama lui Blanche. Pe Blanche am născut-o acasă și am aflat că suferă

de albinism abia după ce am botezat-o. Soțul meu are pielea foarte albă, deci pur și simplu am crezut…

— Blanche este tratată pentru problema de vedere?

— Când s-a născut, era aproape oarbă. A tratat-o Gary și situația s-a îmbunătățit foarte mult. Sunt mama ei și am văzut asta. La fel și mama mea. De atunci, lucrurile s-au stabilizat și, pur și simplu, cred că tratamentul lui Gary funcționează, copilul meu e bine și asta e tot ce contează pentru mine.

— Asta nu ar trebui să excludă…

— Mai bine să vă spun întreaga poveste. Noi nu credem în vaccinare. Suntem niște oameni groaznici. Suntem *antivac- cinișt*i.

— Persoane care se opun vaccinării.

Consideram că era interesant să aflu procesul de gândire care determinase atitudinea lui Allannah, astfel încât să pot să-i explic femeii unde greșea. Însă copilul, despre care presupuneam că e fratele lui Blanche, o trăgea de braț pe mamă.

— Trebuie să plec, mi-a comunicat Allannah. Trebuie s-o iau pe Blanche.

— Blanche e aici?

— Nu știți? Copiii au aranjat totul. Hudson a vorbit cu bunicul lui. E înfricoșător, nu-i așa? Că au ajuns deja la vârsta la care încep să-și construiască singuri viețile.

10

Mă confruntam cu o problemă complexă: aveam de procesat prea multe informații și totodată prea puține ca să iau o decizie bazată pe dovezi. Învățasem că aceasta e o posibilitate în toate situațiile care implică interacțiuni umane.

Din fericire, puteam să mă bazez pe prietenii mei: un grup de persoane din diverse medii cărora le păsa de binele meu, dar care erau în același timp suficient de detașate încât să nu fie copleșite de emoții. Prietenii mă ajutaseră să-mi găsesc partenera de viață perfectă, să mă pregătesc pentru paternitate și să-mi salvez căsnicia.

Am instituit un program clar ca să-i contactez pe toți șase.

Am început cu Claudia, fosta soție a lui Gene, întrucât aveam deja aranjată o întâlnire. Continuasem să-i solicit sfaturi Claudiei chiar și după ce o rupsesem cu Gene, profitând de pregătirea ei de psiholog clinician. Claudia considera că e nepotrivit să ne vedem în cabinetul ei, așa că și chestiunile de psihologie le discutam tot la cafea.

Ca să păstrez caracterul informai al întâlnirilor noastre, am început

cu o conversație lejeră.

— Ești încă singură?

— Nicio schimbare față de acum trei luni. Și știu ce-o să spui în continuare, iar răspunsul e că nu sunt deschisă la discuții pe tema asta. Au trecut doisprezece ani. Amândoi ne-am văzut de drum.

— Dar fără succes. În ceea ce privește găsirea unui nou partener. Îți mai dorești un partener de viață, corect?

— Nu e o prioritate. Oricum, credeam că vrei să-mi ceri sfatul în legătură cu ceva.

— M-am gândit să aplic principiul reciprocității și să-ți ofer și eu un sfat. Am avut dreptate în privința lui Iuda. Simon Lefebvre.

— Toată lumea a avut dreptate în privința lui Simon. Dacă cineva de la mine din familie o să aibă nevoie de consiliere în domeniul geneticii, o să venim la tine. Și mă aștept să o faci la cafea, gratis. Dar *eu* sunt psihologul. Simon ține de trecut, eu și Gene ne trăim fiecare viețile separat, iar Eugenie și Carl au devenit adulți. Deci suntem bine. Acum, care-i treaba cu tine și cu Rosie?

I-am explicat Claudiei situația cu Hudson.

— Văd multe cazuri din astea, mi-a comunicat prietena mea. Pe de o parte, cred că învățătorii se află în poziția privilegiată de a putea să sesizeze dacă se întâmplă ceva ieșit din comun și, în mod clar, cu toții trebuie să-i ascultăm și să le respectăm experiența și observațiile. Dar învățătorii nu sunt calificați să diagnosticheze autismul. Cu atât mai puțin întreaga gamă de tulburări cu care autismul ar putea să fie confundat!

— Excelentă remarcă!

— Dacă vă hotărâți că vreți totuși un diagnostic, atunci dați-i psihologului mână liberă, nu-l luați cu „Are autism? Da sau nu“.

— Evident! Ca o consecință a explicației tale anterioare.

— Încă un lucru, a continuat Claudia. Știu că tu ești setat să gândești în termeni genetici, dar nu uita și de mediu. Hudson a moștenit genele tale, dar a și crescut cu tine în rolul de tată și… mă rog… unele dintre trăsăturile tale… se suprapun peste criteriile de diagnostic.

Mă confruntam cu o problemă complexă: aveam de procesat prea multe informații și totodată prea puține ca să iau o decizie bazată pe dovezi. Învățasem că aceasta e o posibilitate în toate situațiile care implică interacțiuni umane.

Din fericire, puteam să mă bazez pe prietenii mei: un grup de persoane din diverse medii cărora le păsa de binele meu, dar care erau în același timp suficient de detașate încât să nu fie copleșite de emoții. Prietenii mă ajutaseră să-mi găsesc partenera de viață perfectă, să mă pregătesc pentru paternitate și să-mi salvez căsnicia.

Am instituit un program clar ca să-i contactez pe toți șase.

Am început cu Claudia, fosta soție a lui Gene, întrucât aveam deja aranjată o întâlnire. Continuasem să-i solicit sfaturi Claudiei chiar și după ce o rupsesem cu Gene, profitând de pregătirea ei de psiholog clinician. Claudia considera că e nepotrivit să ne vedem în cabinetul ei, așa că și chestiunile de psihologie le discutam tot la cafea.

Ca să păstrez caracterul informal al întâlnirilor noastre, am început cu o conversație lejeră.

— Ești încă singură?

— Nicio schimbare față de acum trei luni. Și știu ce-o să spui în continuare, iar răspunsul e că nu sunt deschisă la discuții pe tema asta. Au trecut doisprezece ani. Amândoi ne-am văzut de drum.

— Dar fără succes. În ceea ce privește găsirea unui nou partener. Îți mai dorești un partener de viață, corect?

— Nu e o prioritate. Oricum, credeam că vrei să-mi ceri sfatul în legătură cu ceva.

— M-am gândit să aplic principiul reciprocității și să-ți ofer și eu un sfat. Am avut dreptate în privința lui Iuda. Simon Lefebvre.

— Toată lumea a avut dreptate în privința lui Simon. Dacă cineva de la mine din familie o să aibă nevoie de consiliere în domeniul geneticii, o să venim la tine. Și mă aștept să o faci la cafea, gratis. Dar *eu* sunt psihologul. Simon ține de trecut, eu și Gene ne trăim fiecare viețile separat, iar Eugenie și Carl au devenit adulți. Deci suntem bine. Acum, care-i treaba cu tine și cu Rosie?

I-am explicat Claudiei situația cu Hudson.

— Văd multe cazuri din astea, mi-a comunicat prietena mea. Pe de o parte, cred că învățătorii se află în poziția privilegiată de a putea să sesizeze dacă se întâmplă ceva ieșit din comun și, în mod clar, cu toții trebuie să-i ascultăm și să le respectăm experiența și observațiile. Dar învățătorii nu sunt calificați să diagnosticheze autismul. Cu atât mai puțin întreaga gamă de tulburări cu care autismul ar putea să fie confundat!

— Excelentă remarcă!

— Dacă vă hotărâți că vreți totuși un diagnostic, atunci dați-i psihologului mână liberă, nu-l luați cu „Are autism? Da sau nu“.

— Evident! Ca o consecință a explicației tale anterioare.

— Încă un lucru, a continuat Claudia. Știu că tu ești setat să gândești în termeni genetici, dar nu uita și de mediu. Hudson a moștenit genele tale, dar a și crescut cu tine în rolul de tată și… mă rog… unele dintre trăsăturile tale… se suprapun peste criteriile de diagnostic.

Obținusem informațiile de care aveam nevoie.

— Stai jos – termină-ți cafeaua, mi-a zis Claudia. N-o să mai spun nimic despre autism. Rosie a avut mult de lucru cu Hudson, nu-i așa?

— Presupun că toți copiii le dau mult de lucru părinților.

— Ce vreau eu să zic e că data trecută când am vorbit mi-ai spus că viața voastră sexuală s-a diminuat de când Hudson a împlinit patru sau cinci ani.

— Corect. Ne mai doream un copil, și cea mai comună cauză a infertilității este frecvența insuficientă a actelor sexuale. I-am atras atenția lui Rosie în repetate rânduri.

— Mă întreb dacă ăsta e motivul real. La nivel subconștient. Mă întreb dacă nu cumva Rosie nu și-a mai dorit de fapt încă un copil, când ei îi era deja greu cu unul singur. În plus, soția ta a avut și ocazia să se întoarcă la serviciu.

— Nu mi-a pomenit niciodată nimic în acest sens.

— Oamenii nu-și declară întotdeauna motivele. Nici măcar ei înșiși nu le cunosc. De-asta am eu de lucru.

Laszlo era așezat la birou. Am găsit un scaun și am lucrat pe laptop până când prietenul meu și-a scos căștile de protecție și s-a ridicat în picioare ca să facă o pauză. Conversația noastră a fost scurtă, concentrată și directă. O altfel de discuție nici nu putea fi purtată cu Laszlo.

— Ce s-a întâmplat cu ochelarii de protecție? l-am întrebat.

— Au fost un experiment eșuat. Sunt buni să mergi cu bicicleta prin ploaie, dar nu prea buni să stai cu ei în fața monitorului.

— Tu ai fost testat vreodată pentru autism?

— Întrebarea ta e prea vagă.

— De ce?

— Am fost testat pentru sindromul Asperger, care, la momentul ăla, nu era considerat o subcategorie a autismului.

— Care a fost rezultatul?

— A fost pozitiv. Cu un grad înalt de certitudine.

— Efectul diagnosticului a fost pozitiv sau negativ?

— Pozitiv. Dacă sunt criticat pentru un anumit comportament, zic „Sufăr de sindromul Asperger“.

Și Laszlo a ciocănit cu degetul în casca de biciclist.

— Nu trebuie să demonstrez existența vreunei legături între diagnostic și comportament. Și oamenii mă lasă în pace. Cu excepția lui Frances. Ea îmi spune: „Nu suferi de sindromul Asperger, suferi de boala Laszlo Hevesi“. Ceea ce e adevărat, dar Asperger reprezintă o aproximare suficientă pentru mediul de lucru.

— Crezi că ar fi o idee bună pentru un copil de unsprezece ani? Să fie testat pentru autism?

— Depinde dacă el, copilul, vrea să fie lăsat în pace de ceilalți. Dacă vrea, atunci poate că da. Dacă nu, nu pot să mă pronunț. Cum merge lucrul la proiectul cu cancerul?

— Am dificultăți în a învăța software-ul de analiză a datelor.

— Să-mi spui dacă ai nevoie de ajutor. Oamenii de știință trebuie să se ajute între ei.

— De ce ai ales să-mi telefonezi acum?

Formula standard de salut a lui Isaac Esler la telefon e o glumă care are legătură cu profesia lui de psihiatru, dar la fel de bine poți să-i tratezi glumele ca pe niște afirmații serioase.

— Am ales să-ți telefonez fiindcă avem niște probleme cu Hudson. Am selectat această oră fiindcă acum suntem amândoi treji.

În New York era 7:30 p.m.

— Păi, Don, știi că nu pot să-ți ofer sfaturi profesionale – nu prin telefon, nu fără să-l văd pe Hudson, dar și din cauza relației noastre sociale. Ți-aș spune să te adresezi unui specialist local, dar… există atât de multă incompetență în domeniul ăsta. Nu vrei să-ți umfli băiatul cu dextroamfetamină în baza unei consultații de cincizeci de minute făcute de un clinician australian care crede că Freud e o metodă de-a găti orezul.

Ca întotdeauna, Isaac își demonta singur declarațiile de natură etică, astfel că am continuat să mai discutăm încă două ore și șapte minute. Soția lui, Judy, i-a adus cina la telefon. Prietenul meu era ciudat de interesat de relația lui Hudson cu Blanche.

— După cum știm, motivul marii controverse care a dus la apariția mișcării antivaccin este presupusa asociere dintre vaccinare și autism. Care, la rândul ei, e demonizată – și folosesc termenul ăsta deliberat, pentru că eu aș susține că aici ar fi foarte potrivit să inserăm o analogie religioasă. Iar această tânără, care a fost crescută să creadă asta, a intrat într-o relație cu un tânăr care, cel puțin conform celor ce se spun la școală, e posibil să fie autist. Ce vârste au ei acum?

— Hudson are unsprezece ani.

— Hmm… Mi-ar plăcea foarte mult s-o întâlnesc pe tânăra asta. Și pe mama ei.

— Dar în legătură cu Hudson ce părere ai?

— Subiectul e dificil de explorat până nu-mi spui ce ascunzi.

— Ce anume?

— Ce se întâmplă în viața ta. Ori s-a întâmplat.

— Multe lucruri…

— Începe cu „Apropo, în mod surprinzător…” sau „într-o paralelă surprinzătoare cu ceea ce se întâmplă cu Hudson…”

— Apropo, în mod surprinzător, propriile mele experiențe din școală…

Dar imediat am găsit un răspuns mai nimerit.

— Conducerea universității mi-a sugerat că și eu ar trebui să fac testele.

Următoarea întrebare a lui Isaac a fost previzibilă:

— Crezi că aceste două elemente ar putea să aibă legătură unul cu celălalt?

— Cu siguranță nu. Sunt complet independente. Școala nu are habar că…

— Dar învățătorul respectiv te-a întâlnit în perioada în care luai în considerare posibilitatea asta? Și apoi ți-a sugerat ca și Hudson să fie testat pentru autism?

— Nu i-am pomenit nimic învățătorului în cauză despre situația mea.

— Don, ar trebui să știi deja că nu e benefic să te limitezi la ceea ce este evident, vizibil.

Întrucât era târziu, am căzut de acord să nu mai port o discuție separată cu Judy – nici măcar ca să-i atrag atenția asupra avantajelor unui telefon fără fir. Ca de obicei, Isaac îmi furnizase niște informații fascinante, pe care însă, deocamdată, nu aveam nici cea mai vagă idee cum să le transpun în acțiune.

Am adus în discuție problema cu Hudson și în cursul conversației cu George și Dave – la întâlnirea noastră săptămânală Boys' Night Out. Denumirea atribuită conversațiilor noastre pe Skype inducea în eroare în toate sensurile: noi nu mai eram băieți (George avea șaptezeci și șase de ani); în Melbourne era 7 a.m. (deși în New York era seara târziu); cu toții ne aflam „în" casele noastre.

— Școala ne-a cerut să-l ducem pe Hudson să fie evaluat pentru autism, am anunțat eu când avatarurile lui George și Dave au apărut pe ecran.

— Bună dimineața și ție, Don, a spus George. Cum e vremea, cum e Rosie, cum îi merge tatălui tău? Și eu sunt bine, mulțumesc de întrebare, doar puțin plictisit. Mă gândesc să mă întorc în Anglia. Sau să migrez în Australia. Înțeleg că acolo duceți lipsă de tobari, asta judecând după muzica pe care o produceți. Și tu, Dave?

— Nicio schimbare. Sonia tot insistă pentru o detașare la una dintre filiale. N-o să obțină o promovare până nu face chestia asta, dar pentru mine să mă mut e ultimul lucru de care am nevoie. Fulvio are colici și se trezește din oră-n oră. Antidepresivele nu par să facă nimic altceva decât să-mi dea peste cap greutatea. Da' zi-ne ce se întâmplă cu Hudson. Ca să nu mă mai gândesc la viața mea.

— Bine, a intervenit George. Vorbim întâi despre Hudson, da' să știi că n-am terminat cu tine.

— Pot să-ți spun ce-ar zice Sonia, a oftat Dave.

— Excelent, am remarcat eu. În felul ăsta nu va mai fi nevoie de un apel separat.

— O să fiu sincer cu tine, fiindcă tu ești tu. Sonia crede că voi doi munciți prea mult și că nu aveți suficient timp să-l vedeți pe Hudson

cum crește. Mai crede și că Rosie a făcut bine că a acceptat să lucreze doar cu jumătate de normă, dar și că nu e momentul potrivit ca tu să și lucrezi, să și studiezi. Ți-ar zice: „Nu mă miră că Hudson are probleme”.

— Poftim! a exclamat George.

— Îmi pare rău, a spus Dave. Adevărul e că Sonia ar fi fericită să facă schimb de roluri cu tine și cu Rosie. Să lucreze cu jumătate de normă, să stea cu Zina și cu Fulvio în timp ce eu aș munci peste program ca să economisesc bani pentru facultate, să se joace cu copiii în weekend.

— Dar *tu* ce crezi, Dave? a întrebat George. Tu ai vreo problemă de genul ăsta cu Zina?

— Situația e complet diferită. Zina e fată: și când eram eu în școală existau copii ca Hudson, dar erau toți băieți.

Eu și George am tăcut, așteptând ca Dave să continue. Dacă îl întrerupeam, pierdeam informații.

— Eu întotdeauna am fost un tip masiv. Chiar și când eram în școală. Da’ nimeni nu mi-a zis nimic până într-o zi, când un puști m-a strigat Grăsanu’. După aceea, pentru toată lumea, am rămas Grăsanu’. Până când am terminat gimnaziul. Chiar și atunci, în perioada aia, eram conștient că puteam să slăbesc, da’ porecla tot mi-ar fi rămas. Și uneori, când încerc să mă abțin să mănânc un burger, mă gândesc: „Ce mama naibii! Indiferent ce fac, tot Grăsanu’ o să rămân”.

— Ai priceput analogia, Don? s-a interesat George.

— Firește!

Acum mă descurcam mult mai bine cu analogiile decât odinioară.

— Obezitatea ține locul autismului. Corect?

— Corect, mi-a confirmat Dave. Îi creezi câinelui o reputație proastă.

— Care câine?

— E doar o expresie. Câinele am fost eu. Dar tu, George?

— Dacă tot vorbim de porecle, când eram la școală în I ondra, mie mi se spunea Jigodia, fiindcă veneam din Nord, însă nu eram destul de puternic ca să reacționez în vreun fel. Nu e o poreclă tocmai plăcută. Iar eu nu mă descurcam prea bine nici la ore, nici la sport, nici la nimic. Și era un nenorocit care tot timpu’ se lua de mine. Odată m-a băgat în spital. Totuși, nimeni n-a făcut nimic. După aceea însă, datorită unui lucru, cântatul la tobe, am devenit vedetă rock și nici că mi-a mai păsat de părerea lor. A lor, a ălora care acum. Iu niște nenorocite de joburi de rahat, a ălora care acum sunt șoferi de taxi sau instalatori sau niște amărâți de funcționă- iași în birouri de avocatură. Iar eu sunt sus, pe o scenă, tăcând un lucru la care ei nu pot decât să viseze, având cea mai grozavă slujbă din lume, toate gagicile și drogurile pe iare le-am vrut…

— Deci, am concluzionat eu, sfatul tău e același cu al lui Phil: ca Hudson să tolereze școala, fiindcă situația s-ar putea să se îmbunătățească mai târziu în viață?

Acum, că rostisem eu însumi cuvintele, mi se părea o filosofie groaznică pentru un copil de unsprezece ani, pe care îl mai așteptau încă șase ani și jumătate de școală. Calculând această perioadă ca procent din timpul pe care Hudson îl trăise până atunci, rezultatul echivala cu posibilitatea ca eu să accept nefericirea acum, pentru că viața mea avea să se îmbunătățească după vârsta de optzeci și unu de ani.

— Presupun că da, mi-a răspuns George. Pur și simplu a trebuit să rezist și să termin școala. Da-ți zic: dac-aș fi știut atunci ce știu acum…

Dave a spus ceva, dar eu n-am fost atent. George tocmai îmi oferise soluția problemei. Soluția tuturor problemelor.

11

Dac-aș fi știut atunci ce știu acum. În facultate, și chiar după aceea, stăteam întins în pat și cream tot felul de scenarii despre ce aș fi putut face în școală. Știind ce știam acum, treizeci de ani mai târziu, îmi dădeam seama că, dacă scenariile acelea s-ar fi transformat în realitate, situația mea s-ar fi înrăutățit.

În general, închipuirile mele se axau pe prezentarea unor argumente mai convingătoare – a unor argumente inatacabile – împotriva lucrurilor care îmi displăceau: regulile nerezonabile; opiniile estetice, religioase și politice prezentate ca stări de fapt; favoritismul și discriminarea. Era puțin probabil că profesorii s-ar fi înclinat în fața logicii mele superioare: *Recunoaștem – Donald Tillman are dreptate. Vom aboli regula privind lungimea părului, îl vom elimina pe Dumnezeu din rugăciunea rostită în școală și îl vom numi pe Donald comandantul școlii.*

În ceea ce privește integrarea în mediul școlii, ar fi fost mai bine să fi visat să devin căpitanul echipei de crichet. Blair Lindley, care ocupase această poziție, cât și pe aceea de comandant al școlii, „mersese mai departe” și reprezentase statul în două ocazii, iar acum era un respectat consultant în domeniul managementului sănătății. Mama fusese cea care îmi furnizase această informație.

Eu nu ajunsesem nici măcar șeful clasei, în ciuda faptului că, din punct de vedere academic, fusesem cel mai bun student și „mersesem mai departe” la rândul meu, devenind un om de știință care avea ca domeniu de cercetare vindecarea cancerului. Școala îmi arătase în

mod clar pe care dintre noi îl consideră mai valoros. Acesta era genul de argumentație pe care mă imaginasem susținând-o în fața unei adunări.

Acum însă aveam posibilitatea să fac ceva mai practic – să-i împărtășesc lui Hudson ceea ce învățasem. După ce pornisem în viață echipat cu niște trăsături pe care se părea că și Hudson le moștenise sau le dobândise, astfel că se confrunta cam cu aceleași probleme la școală, după ce în primii ani de facultate trecusem prin depresie și, până la treizeci și nouă de ani, când o cunoscusem pe Rosie, mă simțisem mereu izolat, reușisem totuși *să mă descurc.* Aveam acum cea mai bună viață din lume. Deci și Hudson putea să se bucure de același rezultat – știind ceea ce eu mi-aș fi dorit să știu la vârsta lui.

Mărturisirea lui George fusese esențială pentru identificarea soluției la problemele mele – toate cinci! Dar mai existaseră și alți oameni care contribuiseră la găsirea ei.

Phil: *Ține-te departe de psihologi.*

Claudia: *Nu poți să te bazezi pe școală în ceea ce privește experiența psihologică.*

Dave: *Nu permite ca Hudson să fie etichetat.*

Laszlo: *E probabil ca etichetarea să ducă la izolare socială.*

Warren Iepure: *Hudson are nevoie de abilități de viață.*

Tatăl meu: *Cine-o să-l învețe să meargă pe bicicletă?*

Isaac Esler: *Din anumite puncte de vedere, viața lui Hudson e comparabilă cu a ta.*

Allannah: *Semănați cu Hudson ca două picături de apă.*

Liz Activista: *Cei marginalizați social trebuie să se susțină unii pe alții.*

Sonia: *Trebuie să petreci mai mult timp cu fiul tău.*

Margot, Mama de Autistă: *Douăzeci și cinci de ore pe săptămână. Am făcut tot ceea ce a fost necesar.*

Și Rosie, desigur: *Asta au făcut femeile dintotdeauna.*

— Îmi dau demisia, ca să dedic maximum de timp pregătirii lui Hudson pentru gimnaziu.

— Ce faci? Don, nu, nu ne permitem… nu poți să…

Anticipasem această reacție sau o versiune a ei, având însă la bază tot gândul că *asta nu e o idee bună,* prin urmare îmi luasem o zi liberă ca să meditez la detaliile care puteau, cel mai probabil, s-o îngrijoreze pe soția mea. Luaserăm cina, iar Hudson citea acum în pat. Rosie a închis ușa dinspre hol, ca băiatul să nu ne audă discuția.

— Cred că am luat în considerare toate obiecțiile logice, i-am comunicat lui Rosie.

— Sigur că le-ai luat în considerare…

— Dar pot să mă și înșel. Așadar îți propun să ne preparăm niște cocktailuri și, după ce le vom fi băut, îți garantez că vom fi ajuns la un

consens.

— Și cum îmi garantezi chestia asta?

— Fie îți voi fi demontat toate obiecțiile, fie voi fi eșuat în încercarea de a le demonta pe toate, caz în care propunerea va fi abandonată.

— Nu ți-ai luat încă niciun angajament în sensul ăsta?

— Firește că nu. Trebuia să mă consult cu tine.

De la Surpriza Mutării din New York învățasem multe.

— Bine. Eu vreau un Last Word.

Eram familiarizat cu preferințele soției mele în materie de cocktailuri și mă pregătisem în consecință.

Am scos din frigider sucul de lime, iar din congelator, cuburile de gheață, apoi am așezat pe masă două păhărele de măsurat alcoolul, două shakere și două pahare pentru servirea cocktailurilor. După care am scos la iveală borcanele cu măsline pe care le pusese deoparte.

— Ai stors lime-urile dinainte? m-a întrebat Rosie.

— Corect. Iar borcanele sunt etichetate. Gin, Maraschino, Green Chartreuse. Fiecare are setul lui.

— OK, deci ne întrecem care-i mai bun.

Soția mea era obișnuită cu experimentele cu cocktailuri, deși nu mai facuserăm niciunul de când ne întorseserăm de la New York. Uneori mai organizam și concursuri de viteză – în general, câștiga Rosie.

Dar în seara asta, pentru prima dată într-o situație care nu implica niciun fel de accident, am turnat mai întâi în paharul meu.

— Hei, m-a atenționat Rosie. Dacă băutura e caldă, nu câștigi.

I-am dat paharul meu să guste.

— Bine, e rece. Am crezut că n-ai agitat-o destul.

Soția mea a mai luat o gură.

— Uau, cocktailu' ăsta e bun, *foarte* bun!

Apoi a gustat dintr-al ei.

— Iar al meu e de rahat… poate doar prin comparație.

— Ai vreo întrebare? m-am interesat eu.

— Evident, ce-ai pus în el?

— M-am referit la Proiectul Hudson. Care are o prioritate mai mare decât experimentul cu cocktailuri.

— Ce-ar fi să-mi explici tu totul, în detaliu? Ai de gând să demisionezi și să petreci timp cu Hudson…

— Corect.

— L-ai lua de la școală în zilele în care acum îl iau eu?

— Și în zilele în care acum îl ia Phil. Aș fi disponibil în fiecare zi.

— Deci eu aș putea să lucrez iar cu normă întreagă…

— E prea târziu să-ți reiei rolul de conducător al cercetării?

— Ștefan crede că postul e al lui. O să facă spume! Dar… Hudson

stă la școală aproape toată ziua. Așa că ai putea să continui să lucrezi, dar cu jumătate de normă.

— Actuala mea muncă necesită un efort mai consistent chiar și decât cel presupus de o normă întreagă. Asta dacă munca în cauză e făcută de mine.

— Încă te mai gândești la Laszlo?

— Laszlo e mult mai calificat. O să recomand ca el să fie cel care să mă înlocuiască.

— De-asta…

— E un efect secundar pozitiv. În plus, aș scăpa de audierea la comisia de disciplină. Aș avea timp să-l vizitez și pe tata. Și poate chiar să îmi reiau antrenamentele de arte marțiale.

— Don, tot ceea ce ai spus e minunat – și mi-ar plăcea enorm să petreci mai mult timp cu Hudson și cu mine și cu mama și cu tatăl tău, dar știi că avem nevoie de salariul tău.

Cumpărarea casei ne consumase aproape toate economiile.

Rosie a sorbit din cocktailul ei.

— Presupun că am putea să-l mutăm pe Hudson la școala de stat. Atâta doar…

— Nu e necesar. Problema financiară e rezolvată. Deschid un bar.

Pregătirile pentru inițierea unei mici afaceri, care să-mi substituie salariul de la universitate, îmi ocupaseră aproape toată dimineața. Primul cocktail pe care-l preparasem fusese cel de la reuniunea Facultății de Medicină, acolo unde eu și Rosie descoperiserăm că ne făceau plăcere activitățile comune – descoperire care, în cele din urmă, dusese la căsătoria noastră și la conceperea lui Hudson. La sfârșitul acelei seri, managerul, un om prietenos și competent pe nume Amghad, se oferise să-mi devină partener și împreună să deschidem o afacere cu cocktailuri. „Nu mă grăbesc”, îmi comunicase el atunci.

— Am fost convins că într-o zi o să mă suni, mi-a spus Amghad. Deși m-am așteptat ca telefonul ăsta să vină ceva mai devreme. Unde-ai fost?

— În principal, în New York City.

— Logic! Orice specialist în cocktailuri serios acolo ajunge până la urmă. Nu trebuie să-ți spun că a revenit moda cocktai- lurilor. Tu ai fost un avangardist – știai „manualul” pe de rost și deja adaptai băuturile în funcție de client. Acum toată lumea face asta și s-a ajuns la bourbon infuzat cu bacon, turnat peste cuburi de gheață gigantice.

— O formulă incorectă, din punct de vedere științific. Mă refer la teoria cuburilor de gheață. Diluarea redusă este obținută în detrimentul răcirii.

— Eu nu-ți spun nimic nou. Probabil știi deja că acum am mai multe baruri, dar, cum ziceam, jocul s-a schimbat. Piața e aglomerată. Sunt interesat, dar trebuie să fie ceva diferit. Trebuie să fie un concept

mortal.

Rosie a sorbit din cocktailul preparat de mine.

— Don, să-ți iei niște ture într-un bar de cocktailuri mi se pare în regulă. Dar *să deschizi* tu un bar? N-ai face decât să schimbi un serviciu cu normă întreagă cu altul.

— Dar programul de lucru ar fi diferit. Aș putea să mă ocup de Hudson cât tu ești la serviciu. Să-l duc la școală, să-l iau de la școală, să pregătesc mesele în avans, dacă e necesar. Evident, îl voi medita eu însumi. Volumul meu de muncă va fi diminuat, datorită eliminării studiului. De asemenea, odată ce barul va ajunge să aibă succes, îmi voi putea reduce programul.

— *Dacă* barul va ajunge să aibă succes. Vreau să spun că un bar e o afacere și…

— Mi-am asigurat un partener experimentat și am dezvoltat conceptul mortal necesar.

— Și care e conceptul ăsta mortal?

— E satisfăcător cocktailul tău?

— E cel mai bun Last Word pe care l-am băut! E foarte tare. Nu e prea dulce. Bănuiesc că ai folosit gin cu conținut ridicat de alcool.

— Incorect. Băutura pe care am folosit-o eu este aceeași pe care ai folosit-o și tu, doar că a mea a stat în congelator. Am scăzut temperatura la minimum. În felul ăsta, absorbția de gheață e, practic, zero, ceea ce înseamnă și zero diluare. Impresia subiectivă de dulceață redusă se datorează răcirii papilelor gustative.

— Ce truc isteț! Dar puțin cam dificil de făcut într-un bar.

— Planul e complet fezabil. Dar, pentru optimizare, toate băuturile ar trebui să fie răcite la o temperatură imediat deasupra punctului de îngheț, care diferă, în funcție de conținutul de alcool. De unde necesitatea unui sistem de refrigerare personalizat. De unde necesitatea de a angaja un expert în refrigerare.

— Pe Dave.

— Corect.

— Poate Dave să rezolve asta din New York?

— Nu. Dave o să vină în Melbourne, pe post de consultant de refrigerare. Rol care îi va oferi un venit, dar și un scop în viață, plus sprijinul prietenului celui mai bun – care îl va încuraja să înceapă un program de reabilitare înainte să se întoarcă la New York. În felul ăsta, toate problemele sunt rezolvate.

Rosie și-a golit paharul.

— Ai mai lăsat ceva în shaker, așa-i? Și plănuiai să reziști până o să accept, corect?

— Corect.

— Atunci poți să torni. Când m-am măritat cu tine, am zis că mă

aștept la ciudățenii pe bandă rulantă, așa că ne-aș dezamăgi pe amândoi dacă aș spune „nu“. Suntem un profesor universitar de genetică și un cercetător în domeniul sănătății mintale și o să deschidem un bar cu cocktailuri și-o să aducem cu avionul, din New York, un inginer specializat în sisteme de refrigerare. Sigur că da!

Am împărțit restul de Last Word, turnându-l în cele două pahare. Mai rămăsese puțin.

— Mai e suficient suc pentru o Mărgărită, am spus.

— Știi cât a trecut de când n-am mai preparat un cocktail împreună? m-a întrebat soția mea. Ai fost atât de ocupat cu serviciul și cu studiul, încât n-ai avut timp deloc pentru Hudson – cel puțin până a apărut problema asta cu autismul. Credeam că te-am pierdut!

Rosie a băut restul de Last Word.

— Poate afacerea asta cu barul o să fie un succes, poate că nu, dar ceva trebuie să se schimbe. Ai luat decizia corectă.

Calculând cantitățile de tequila și de Cointreau necesare pentru combinația cu cei treizeci și cinci de mililitri de suc de lime rămas, am reluat în minte cuvintele lui Rosie. Aproape că ratasem cea mai mare dintre toate problemele.

12

Prima mea acțiune a fost s-o contactez pe doamna profesor Lawrence.

— Mă bucur că m-ai sunat înainte să faci orice, mi-a spus ea. Nimeni n-ar trebui să arunce la gunoi o poziție academică de top fără să…

— Deja am…

— Don, ascultă-mă! Ceea ce îți propun eu este să-ți iei un concediu. Fără plată – asta o să satisfacă mulțimea care vrea să te linșeze și o să-ți aducă și ceva simpatie. Dacă, la un moment dat, o să decizi să revii în universitate, focul se va fi stins între timp, iar cea care ți-a făcut plângerea probabil că va fi ocupată cu altele. Între noi, ambii, fie spus…

— Între noi doi.

— Lasă-mă acum cu gramatica.

— Scuze! Am dezvoltat obiceiul ăsta din cauză că sunt atent la cum se exprimă copilul meu de unsprezece ani.

— Între noi *doi* fie spus, ăsta nu-i singurul lucru la care-i stă mintea femeii ăleia. O să treacă peste. Amintirea situației ăsteia o să se șteargă. Sigur, nu și din memoria ta.

— E o soluție excelentă!

— O să discut cu șeful comisiei de disciplină chiar în după-amiaza asta, dar poți să presupui că mâine n-o să te mai duci la serviciu.

I-am comunicat lui Amghad conceptul meu criminal, iar el mi s-a părut entuziasmat.

— Cocktailuri științifice. S-a mai făcut asta, dar chestia cu congelatorul s-ar putea să fie nouă. Gândește-te în continuare la asta.

— Am și o posibilă locație.

Inițial luasem în considerare Clubul Universității, care momentan era axat pe vin. Însă doamna profesor Lawrence mi-a spus că un profesor universitar căzut din dizgrație, care acum prepară cocktailuri, s-ar putea „să nu dea bine".

Așa că i-am descris laboratorul care urma să fie eliberat de compania de cercetări în domeniul geneticii a lui Dang Minh. Acesta se afla într-o suburbie din zona metropolitană, dar la depărtare de alte baruri, deci competiția ar fi fost mai mică. Decorul avea să respecte tema științifică. De asemenea, exista posibilitatea să cumpărăm echipamentele de refrigerare și doar să le modificăm.

— Deci tu-i cunoști pe oamenii ăștia? Pe actualii chiriași? m-a întrebat Amghad.

— Am avut două întâlniri. Au fost extrem de prietenoși.

— Atunci poate ar trebui să vorbești cu ei. Dacă îi dăm înainte cu afacerea asta, partea financiară o s-o negociez eu. Dar, cum am zis, până atunci mai avem ceva cale de bătut.

— De asemenea, o să am nevoie de un expert în refrigerare.

— Asta-i ultima problemă.

— Necesitățile sunt foarte specifice. Cunosc un inginer specializat în sisteme de refrigerare…

— Și vrei să-i dai și lui ceva de lucru?

— Corect. Costurile…

— Astea-s detalii. O să ne ocupăm de ele după ce definitivăm conceptul.

Nu-l consultasem pe Dave cu privire la rolul lui, iar el mi-a comunicat că se opune ideii – total și irevocabil.

— Ce crezi c-ar zice Sonia? O las cu bebelușul în brațe, iar eu plec în partea ailaltă a lumii ca să-mi petrec timpul cu prietenul meu? într-un bar?

— Ar fi vorba doar de câteva săptămâni. Sonia ar putea să-și ia concediu. De vreme ce tu ai avea un venit. Și apoi am putea să discutăm despre ce-am face în continuare. Să ai un serviciu e ceva esențial pentru sănătatea mintală.

— Frate, apreciez enorm faptul că încerci chestia asta și ești cel mai tare la soluțiile tehnice, dar aici sunt implicați oameni. Eu abia

sunt în stare să merg. Probabil că n-o să mai lucrez niciodată. Dacă aș veni acolo, relația mea cu Sonia s-ar termina. *Sfârșit.* N-o cunoști pe Sonia!

Sonia mi-a telefonat după nouăsprezece minute.

— Vai, Doamne! Don, nu știu cum să-ți mulțumesc! Mulțumesc, mulțumesc, *mulțumesc!*

Era evident că prietena mea plângea. Ceea ce nu era neobișnuit pentru Sonia – indiferent dacă emoțiile ei erau pozitive sau negative. Așadar îmi era dificil să-mi dau seama pentru ce mi se mulțumește. Poate că Dave avusese dreptate și eu îi furnizasem Soniei scuza necesară ca să-l părăsească. Am rugat-o să-mi clarifice situația.

— Tu pentru ce crezi că-ți mulțumesc, Don? Pentru că i-ai dat lui Dave un serviciu, ceva de lucru, orice de lucru. Dacă l-ai vedea – s-a îngrășat așa de tare, iar noi doi nu mai tăcem nimic împreună… Acum însă avem un orizont, avem ceva de făcut împreună: întotdeauna mi-am dorit să văd Australia!

— Vii și tu?

— Da, da, compania mea are o filială și în Melbourne – are filiale peste tot – și șefii au insistat mult să accept o detașare, însă Dave s-a tot opus. Să nu-i spui, dar eram pe punctul să iau copiii, să mă mut în Italia și să-l las de căruță. Cred că ești singura persoană care ar fi putut să-l convingă să facă treaba asta. Mi-ai răspuns la rugăciuni, Don. În Melbourne există școli catolice?

Evaluarea mea, că Minh era cât pe ce să depășească pragul maniei clinice, a fost întărită când i-am telefonat să mă interesez de posibilitatea închirierii clădirii. Minh a fost *extaziată.* Ea era proprietara imobilului și nici nu apucase încă să vândă echipamentele de refrigerare. Și *adora* planul meu. Dar trebuia să le dau voie angajaților ei să bea în barul meu *gratis.* În fiecare seară.

Am fost șocat. Mă îndoiam că propunerea era fezabilă sau legală. Sau înțeleaptă – proprietarul unei companii de cercetare să-și încurajeze angajații să bea.

Minh a izbucnit în râs.

— Am glumit! Dar vreau să știi că eu am grijă de oamenii mei. Poate o să ajung la o înțelegere cu partenerul tău. Eventual doar eu să beau gratis. Poate doar niște Mojito. O să prepari și Mojito, nu? Asta s-ar putea să fie o condiție. Și, după ce-o să te plictisești de bar, să vii să lucrezi cu noi – aș putea să adaug și asta la condiții.

— Nu cred că…

— Chill! Așa ar trebui să-i pui numele: *Chill!*

Mă așteptasem ca Diana, șefa mea, să răsufle ușurată că plec – dat fiind cât de incompetent eram. Spre uluirea mea, reacția ei a fost cu

totul alta.

— Don, ai fi un element incredibil de valoros în acest proiect! Nu-mi vine să cred că ai putea să-ți închipui altceva! Ești profesor universitar, eu am crezut că tu doar vei supraveghea lucrurile, că ne-ai ghida, că ai da un plus de prestigiu muncii noastre, dar tu ai intrat în cele mai mici detalii…

— Asta era singura cale ca să înțeleg munca voastră.

— Ei bine, ne-ai depășit toate așteptările! Dar chestia asta cu rasismul… înțeleg ce faci.

L-am recomandat pe Laszlo ca înlocuitor al meu, subliniind că respingerea lui inițială se bazase pe performanța la interviu, care, așa cum au confirmat cercetările, nu reprezintă o metodă certă de evaluare. După aproximativ o jumătate de oră, Diana a încheiat discuția, iar eu am presupus că o convinsesem. I-am dat vestea cea bună lui Laszlo, însă el nu era dispus să se bazeze exclusiv pe aprecierea mea în privința intențiilor altei persoane.

— Don, tu și cu mine nu ne pricepem la treaba asta. Stai să vedem.

Însă, în vreme ce noi discutam, Diana l-a și sunat și i-a oferit postul. Iar doamna profesor Lawrence m-a sunat pe mine. Propunerea de a-mi lua un concediu fără plată timp de un an de zile fusese acceptată. Comisia îmi mulțumea pentru înțelegere și cooperare și era convinsă că avea să se găsească rapid o soluție satisfăcătoare pentru toate părțile implicate. Conform doamnei profesor Lawrence, asta era o formulare codată, care se traducea prin faptul că membrii comisiei erau de acord că, dacă problema era ignorată suficient de mult timp, avea să dispară de la sine.

Lucrurile progresau rapid. Iar eu îmi eliberasem programul, astfel încât să demarez Proiectul Hudson.

13

În prima seară în noul meu rol, plănuisem să alcătuiesc o listă de acțiune pentru Proiectul Hudson, însă au intervenit evenimente neprevăzute.

Cina a trebuit amânată, din cauză că Rosie a întârziat: *N-o să dureze mult,* apoi *Sper să ajung acasă până la* 7, după care *începeți fără mine.* Firește că Hudson a fost deranjat de schimbarea de program, dar și de cea din meniul zilei de miercuri. Băiatul își însușise Sistemul Standardizat de Masă într-o asemenea măsură, încât se aștepta ca el să fie respectat întocmai.

Din păcate, experimentul cu alcoolul păstrat la temperatură scăzută mă obligase să fac loc în congelator, iar acum eram nevoit să termin sosul de paste pe care îl scosesem și uitasem să-l pun la loc. Golul de memorie putea să fie rezultatul consumului de alcool la temperatură scăzută.

— După cină o să am mai puțin timp pentru citit, a spus Hudson.

— Ai avut mai mult înainte. Exact timpul pe care îl pierzi după cină.

— Între școală și cină nu citesc. Îmi fac temele.

— Dar nu ți-ai terminat temele? Dat fiind că ai avut mai mult timp?

— Mi-am făcut o parte din temele pentru mâine. E intervalul dedicat *temelor.* Acum toată săptămâna mi s-a dat peste cap.

Hudson și-a împins farfuria într-o parte.

— Totul e complet anapoda.

Eram de acord cu el, dar supărarea nu era atât de profundă, încât să refuz să mă mai hrănesc.

— Nu mă întrebi „Cum a fost la școală?”? s-a interesat băiatul.

— În mod normal, mama ta este cea care îți pune întrebarea asta, deci dacă te-aș întreba eu aș strica un ritual.

— Întreabă-mă. Fă ceva normal!

— Cum a fost la școală?

— Bine.

— Dacă ar fi intrat în clasă un terorist și i-ar fi împușcat pe toți, mai puțin pe tine, fiindcă tu te-ai fi aruncat pe geam și te-ai fi salvat furând o mașină, tot răspunsul ăsta mi l-ai fi dat?

Hudson a râs scurt. *Adesea, persoanele care suferă de autism nu pricep glumele.*

— Ai fi aflat despre asta la știri. În plus, eu nu știu să conduc. De asemenea, cred că ferestrele au un tip de geam foarte rezistent și, chiar dacă n-ar fi fost așa, m-aș fi tăiat și ai fi observat rănile.

— Cum ți-a fost ziua între orele 9 a.m. Și 3:30 p.m.? l-am întrebat, gândind că o modificare a ritualului avea să suscite un răspuns non-standard.

— Bună.

Băiatul a găsit o orecchietta care nu intrase în contact cu sosul și a mâncat-o.

— De fapt, a fost groaznică. La fel ca toate celelalte.

— Poți să-mi oferi mai multe detalii?

— Îl urăsc pe învățător, îi urăsc pe ceilalți copii – cu excepția unuia nu sunt lăsat să fac exercițiile de matematică – de *matematică* – așa cum vreau eu, adică într-un mod care *funcționează*…

— Ce e în neregulă cu domnul Warren?

— Totul.

— Poți să-mi dai un exemplu?

— În pauze nu ne lasă să stăm în clasă. Pot să plec de la masă? Te rog?

— Înainte trebuie să-ți ofer și eu niște informații. Niște informații valoroase. Începând de azi, o să fiu disponibil în fiecare zi, după școală, ca să te ajut să depășești problemele astea.

— Cum? Dar mama? Dar bunicul?

— Mama va fi la serviciu. A fost avansată. Iar de bunicul nu vom avea nevoie. Îi voi înlocui eu pe amândoi în activitățile tale de după școală.

— Dar mie nu mi-ați cerut părerea. Ați schimbat totul fără să-mi cereți părerea. Așa cum ați făcut și când ați hotărât să plecăm din New York și să venim aici. În locul ăsta mizerabil.

Hudson și-a măturat farfuria cu mâna, făcând-o să aterizeze pe podea. Apoi a început să țipe – inițial, la mine, apoi așa, la modul general. Din experiența mea, îmi închipuiam cum se simte. Mai întâi, complet scăpat de sub control, apoi conștient că întregul lui comportament e irațional, dar incapabil să se oprească, blocat în acțiune, ca o pompă de benzină cu trăgaciul înțepenit.

Ce mi-aș fi dorit eu să facă un adult ca să mă ajute? Trebuia să-i dau copilului un motiv să se oprească, ceea ce însemna să elimin cauza problemei – schimbarea din cadrul protocolului parental pe care i-o prezentasem într-o manieră nejustificat de inflexibilă.

— Schimbarea e deschisă negocierilor, l-am anunțat, ridicând tonul ca să-i acopăr vocea.

Am hotărât să repet anunțul. Hudson urla incoerent, eu îmi strigam mantra, iar mâncarea băiatului continua să zacă risipită pe podea, când a intrat Rosie.

Brusc, o parte din furia copilului a părut să se evapore. Rosie a ridicat o mână, iar palma cealaltă a pus-o deasupra, orizontal – semnul de time-out – și Hudson a fugit în camera lui.

— Dumnezeule mare! a exclamat soția mea. Asta e Ziua Unu.

— Dacă îți închipui că tu și Hudson ați avut o zi proastă, stai să-ți zic cum a fost a mea, mi-a spus Rosie când, în cele din urmă, ne-am așezat la masă, în fața unor paste proaspete și a sosului reîncălzit.

Mai înainte, soția mea discutase cu Hudson, care îi comunicase că e mai puțin furios, dar încă nefericit. I-am propus ca, înainte, să abordăm ziua ei de muncă, întrucât putea să afecteze situația cu Hudson.

— Presupun că Iuda nu și-a onorat promisiunea, ceea ce ar înseamnă că ai fi disponibilă pentru îngrijirea copilului după școală…

— Așteaptă s-auzi toată povestea! în esență, Iuda mi-a zis că-i prea târziu. Că solicitarea de fonduri se susține vineri și că, în opinia lui, nu mai e suficient timp ca să operăm vreo schimbare. I-am spus că bate câmpii. Că nu e vorba decât de modificarea unor nume în dreptul unor posturi. Dar el a ținut-o pe-a lui. Mi-a zis că pot să mă plâng cât vreau, da' că el e șefu' și că el trebuie să decidă dacă avem sau nu suficient timp să operăm modificări.

— O atitudine incredibil de nerezonabilă! Posturile de conducere par să încurajeze iraționalitatea chiar și printre oamenii de știință.

— Deci, a continuat Rosie, solicitarea se face Online. Așa că am modificat-o eu însămi: am schimbat numele și posturile. Am muncit la chestia asta până la 5:00 p.m.

— I-ai comunicat și lui Iuda?

— Sigur că da. După ce-am terminat. Ce-ar mai fi putut să spună? I-am demonstrat că n-avusese dreptate. Așa că a început să caute alte motive ca să mă lase pe-afară. Și când și-a dat seama că nici unu' nu stă în picioare, știi ce mi-a zis?

— Evident că nu.

— Mi-a zis: „Credeam că fiul tău are probleme. N-are nevoie de tine acasă?". Ca și când Hudson ar avea un singur părinte. Ca și când tu nici n-ai intra în ecuație, fiindcă… știi de ce. Știi cum făcea Hudson când am intrat pe ușă? La fel am făcut și eu. Aproximativ.

— Ai suferit o cădere nervoasă?

— Mă controlam în continuare, deci, conform definiției tale, nu.

— Ai fost concediată?

— Nu, postul mi l-am păstrat. Iar numele îmi apare pe solicitare. Care tot trebuie să fie aprobată. Dar…

— Restul e irelevant. Incredibil! Ar trebui să fii fericită!

— Sunt. Dar încă sunt furioasă.

Soția mea a râs.

— Excelent! Atunci putem să ne ocupăm de problema cu Hudson.

Rosie mi-a comunicat că Hudson e dispus să discute despre noul

aranjament. Dacă eu, la unsprezece ani, m-aș fi comportat ca el, tatăl meu mi-ar fi spus că am pierdut orice drept de a-mi exprima opiniile. Poate că scopul lui fusese de a preîntâmpina orice alte căderi nervoase din viitor, dar dacă eu aș fi fost capabil să le previn, aș fi făcut asta și până atunci.

Soția mea era de părere că eu trebuie să stau de vorbă cu Hudson – mai ales prin prisma noului meu rol. Apoi mi-a arătat cât de mare e miza.

— Dacă are nevoie să fiu alături de el, o să fiu.

Apoi, ca să augmenteze gradul de dificultate, a adăugat:

— Nu poți să-i spui că aș pierde postul de conducător al cercetării. Ar fi o formă de șantaj emoțional.

Când completasem formularul de evaluare a performanței, pe care nu-l mai depusesem, ar fi fost imposibil să scriu la secțiunea *puncte forte: Să negociez cu un copil în vârstă de unsprezece ani, instabil emoțional și furios pe bună dreptate, astfel încât să-i reduc timpul petrecut cu mama lui, dar fără să-i comunic că rezultatul preferat de el ar costa-o pe aceasta slujba pentru care s-a mutat în cealaltă parte a lumii.*

În ziua următoare, înainte să mă duc să-l iau pe Hudson de la școală, am stat și m-am gândit la abordarea subiectului.

— Unde-i mama? m-a întrebat băiatul când a urcat în Porsche. Mașina are o zgârietură mare.

— Din cauza unui stâlp, i-am răspuns. Dar portiera e încă funcțională. Mama ta e la serviciu. A fost solicitată să realizeze o cercetare incredibil de importantă – astfel că nu va putea să plece mai devreme de aproximativ 5:30 p.m., de luni până vineri, inclusiv.

— Amândoi considerați că munca ei e mai importantă decât mine?

— La nivel global, da. Dacă rezultatul muncii ei salvează cel puțin două vieți, ceea ce este probabil, atunci da, rațional vorbind, munca ei e mai importantă decât tine. Însă mama ta și cu mine prețuim extrem de mult starea ta de bine – pentru că ești fiul nostru. Din fericire, ai doi părinți, iar eu pot să îndeplinesc rolul de rezervă. Pot să mă achit de toate sarcinile de care se achită mama ta.

Mi-era clar că Hudson își răscolea creierul în căutarea unui contraexemplu. Probabil că a eșuat în a-l găsi, fiindcă a schimbat subiectul.

— Ce fel de muncă face mama? Tot în domeniul sănătății mintale, nu?

— Da, însă obiectivul s-a schimbat.

I-am făcut un rezumat a ceea ce înseamnă tulburarea bipolară și i-am explicat diferența dintre evaluările clinice și cele ale pacienților!'"

— Medicamentele îi împiedică să se sinucidă?

— Ăsta e unul dintre rezultatele posibile. Medicamentele reduc

depresia. Dar atenuează și comportamentul maniacal: induc o anumită lentoare, ceea ce pacienților le displace. Or, asta poate să-i determine să creadă că viețile lor nu mai merită la fel de mult să fie trăite.

— Medicamentele îi fac mai ușor de controlat, nu-i așa?

Am presupus că Hudson o auzise pe Rosie vorbind despre asta, dar băiatul a continuat prin a-mi explica:

— Dov ia medicamente. L-au transformat într-un soi de zombi.

— Cine e Dov?

— Copilul de la școală, cel cu autism.

Discuția pe care am purtat-o cu Hudson, cât timp a fost sechestrat în Porsche, a avut mai multe efecte. Primul a fost că așa am aflat că a-l ține pe Hudson captiv în mașină era o metodă excelentă de a sta de vorbă cu el: activitățile alternative erau puține, întreruperile erau minime, iar contactul vizual era zero, din cauza sarcinii de a șofa.

Al doilea și cel mai important efect a fost acela că băiatul a acceptat modificarea din programul de lucru al lui Rosie – cu condiția să fie implicat și el în dezvoltarea noului program care îl avea drept beneficiar. Argumentele mele legate de competența parentală și de importanța îmbunătățirii – și a salvării – vieții oamenilor suferind de tulburare bipolară se pare că fuseseră convingătoare.

Al treilea efect a fost notița mea mintală: să aflu mai multe despre Dov, băiatul cu autism, căruia, din câte înțelesesem, îi fuseseră prescrise medicamente pentru această afecțiune. Reacția mea imediată a fost una de ușurare că nu solicitaserăm diagnosticarea lui Hudson: eram convins că problemele lui, indiferent de natura lor, nu puteau să fie rezolvate cu ajutorul tratamentelor farmaceutice, însă această opinie ar fi fost dificil de susținut în fața unui psihiatru cu o părere diferită.

Al patrulea efect a fost acceptul de a merge în vizită la părinții mei – cu condiția ca patrupedul lor să fie închis.

Duminică, atunci când m-a sunat mama, conform programului, și m-a întrebat când îi vom mai vizita, am fost în măsură să ofer un răspuns non-standard. Mama a fost încântată, dar a adoptat o atitudine defensivă în privința câinelui, care, în opinia ei, era „doar un puiuț”, „fericit să-l vadă pe Hudson”, și care era „doar prietenos”. Hudson trebuia să se deprindă cu prezența animalelor, altfel avea să ajungă ca mine: speriat de pisici. Asta nu era deloc adevărat: e o diferență între „a fi speriat de“ și „a-i displăcea contactul cu“ – în ciuda reacțiilor noastre similare în clipa în care un animal refractar ne era aruncat în poală.

— Doar leagă undeva nenorocitu’ ăla de câine, l-am auzit pe tata în fundal. Și vreau și eu să discut cu Don. În privat.

Apoi l-am auzit luând telefonul din mâna mamei.

— Bună, tată! Cum ești?

— Tu ești specialistul în cancer. Mor. Vreau să faci ceva pentru mine – sau s-o convingi pe Rosie să mă ajute.

14

Rosie a ales să evite călătoria la casa părinților mei din Shepparton, care ar fi implicat o stare de disconfort îndurată de unul dintre noi – din cauza dimensiunilor reduse ale banchetei din spate a Porsche-ului. Soția mea era mulțumită de progresele făcute în de-escaladarea situației cu Hudson:

— Cred că simplul fapt că petreci timp cu el, că îl implici în diverse lucruri i-a indus un anumit sentiment de siguranță.

Imediat ce am pornit la drum, am reluat discuția cu fiul meu:

— Te-ai gândit la noul program?

— Da.

— Ai vreo sugestie?

— Da.

— Care anume?

— Vreau ca în zilele când merg la școală să mă trezesc la 5:20 a.m.

— De ce?

— E o oră potrivită ca să vorbesc cu George, în New York.

— Ții legătura cu George?

— Firește! E prietenul meu. Se presupune că e și prietenul tău, dar mi-a spus că tu nu-l mai suni.

De când Dave începuse să-și pregătească mutarea în Melbourne, noi doi ținuserăm legătura direct, iar Boys' Night Out fusese amânată.

— Despre ce discutați?

— Despre tot felul de chestii. George *chiar* a detestat școala. Era un puști care-l tot bătea. Odată, George a trebuit să se ducă la spital. Dar când a devenit celebru, puștiul, care nu mai era puști, l-a sunat și i-a cerut bilete gratis la concert, iar George i-a zis… să-l lase-n pace.

— Îmi închipui că nu vorbești cu George în fiecare zi de școală. Deci trebuie să mai existe un motiv.

— O să citesc.

— Dar atunci va trebui ca seara să te culci mai devreme ca să compensezi.

— Probabil.

— Atunci de ce vrei să faci asta?

— Dacă o să am ceva plăcut de făcut înainte să merg la școală, atunci o să am chef să mă trezesc.

— Nu știam că ai o problemă cu trezitul. Dar mi se pare că ai găsit

o soluție excelentă.

— Și vreau ca în zilele de marți și de joi, după școală, să merg la bunicu'. Așa cum fac și acum.

— Nu te plictisești? Să stai așa, într-o sală de sport?

— Am nevoie de timpul ăsta pentru teme. Sala de sport e un loc foarte bun pentru lectură. Ar trebui să mă văd cu bunicu' în mod regulat. Înainte să moară.

— Dar eu vreau să te învăț diverse abilități. Vreau să te ajut astfel încât școala să devină mai plăcută. Beneficiile ar fi de lungă durată.

— Ce fel de beneficii?

— Să-ți îmbunătățești coordonarea fizică. Să-ți faci prieteni. Să nu mai fii deranjat de alții.

— Ce vrei să spui prin „deranjat de alții"?

— Domnul Warren ne-a spus că te-ai înfuriat pentru că un alt elev – mi-am amintit exprimarea – s-a luat de tine.

— Ce înseamnă „că s-a luat de mine"?

— Ți-a făcut ceva care te-a înfuriat.

— E un copil care tot timpul își bagă mâinile prin părul meu. E enervant, dar… L-ai rugat pe învățător să intervină cumva?

— Nu. M-am gândit că trebuie să te consult înainte. Vrei să discut cu el?

— În niciun caz.

— Vrei să-ți dau vreun sfat tactic?

— O să-mi spui să nu-l bag în seamă pe copil, nu-i așa?

Asta ar fi spus mama: *Face asta doar pentru că reacționezi.*

Nu-l băga în seamă. Dar eu știam că tactica asta nu funcționează. În cazul meu, împunsăturile pe care le primisem în școală îmi provocaseră o suferință profundă – în schimb, cel care mă agresase nu păți nimic. Era limpede cine cedase primul.

Tata ar fi recomandat violența sau, cel puțin, amenințarea cu violența. *Înfige-te-n el în curtea școlii. Spune-i să te lase în pace, că altfel o să vadă el. Ești destul de mare, știi cum se face.* Dacă aș fi proferat o asemenea amenințare și aș fi pus-o și în practică, aș fi dat de necaz – la modul grav.

Toate variantele astea erau ipotetice. Eu nu le spusesem niciodată părinților că existase un copil care mă tot împungea, fiindcă știam dinainte ce mi-ar fi răspuns. Venise vremea să-i împărtășesc lui Hudson cunoștințele mele de adult.

— Evident, dacă ai avea o relație bună cu el, nu ar vrea s-o pericliteze enervându-te.

— Vrei să spui c-ar trebui să mă împrietenesc cu el.

— Corect. În felul ăsta ai contribui și la atingerea celui de-al doilea țel: acela de a-ți crește numărul de prieteni. În cea mai mare măsură, prieteniile sunt aleatorii. Eu credeam cândva că nu sunt compatibil

decât cu un procent mic de persoane. În realitate, majoritatea oamenilor sunt interesanți.

— El e interesant pentru prietenii lui. E clovnul clasei. De-asta și face ce face. I se pare că e amuzant. Dar mie nu mi se pare amuzant, deci nu suntem… compatibili.

În Shepparton, am mers la magazinul cu articole de feronerie al familiei, care continua să funcționeze sub conducerea fratelui meu, Trevor. Afacerea nu ar fi fost viabilă, din punct de vedere economic, dacă părinții mei nu ar fi fost și proprietarii clădirii, astfel că Trevor primea casa și masa gratis. La sosirea noastră, fratele meu era ocupat cu un client, dar mi-am găsit singur detectorul de metale și telemetrul pentru care venisem acolo, înainte să mă îndrept, împreună cu Hudson, către casa părinților.

Ne-a deschis tata, care arăta *groaznic*. Era pământiu și slăbise de când îl văzusem ultima dată. Mă miram că se mai putea ține pe picioare – de altfel, s-a așezat aproape imediat pe fotoliul care-i fusese rezervat de când îl știam.

— Don, fa, te rog, focul, mi-a spus el. E un frig aici de-ți îngheață oasele.

Împreună cu Hudson, am adus din șopron niște surcele, pe care le-am aprins cu ajutorul unor bucăți de hârtie. Tata alesese și instalase soba în urma unei documentări suficient de bune, astfel că nu era nevoie să te obosești să mai și ațâți focul.

— Nu așa se aprinde focul, a spus tata. Tu ai aprins vreodată vreun foc, Hudson?

— Nu prea.

— Ei, nu așa se face.

Tata s-a ridicat și i-a arătat metoda corectă. Eu m-am așezat pe scaunul meu și mi-am reamintit – de mai multe ori – că acela e un moment minunat, în care bunicul și nepotul se apropiau unul de celălalt. Și că Hudson învață o abilitate utilă. O abilitate *de viață*.

Când mama a ieșit din cameră să pregătească o cafea instant, tata, care continua să mesterească la foc, m-a întrebat:

— Deci? Ce-ai aflat?

— Continuarea chimioterapiei îți va îmbunătăți rata de supraviețuire de douăsprezece luni cu aproximativ douăzeci și cinci la sută.

— Douăzeci și cinci la sută din zero barat înseamnă tot zero barat.

— Corect. În cazul de față, zero barat e echivalent cu circa cincisprezece la sută.

— O să mori? s-a interesat Hudson.

— Toată lumea moare. Am împlinit optzeci și șase de ani și am cancer, deci n-o să mai dureze mult pân-o să mor. Așa că ai face bine să mai treci să mă vezi înainte să dau ortu' popii, ca nu cumva să mai

am să-ți dau vreun sfat de care să fi uitat.

Apoi tata s-a întors spre mine.

— Don, spune-i maică-tii că ți-ai făcut temele și că valoarea chimioterapiei e *zero*.

— Tata a spus că valoarea chimioterapiei e de douăzeci și cinci la sută, l-a corectat Hudson.

— Așa e, i-a explicat bunicul, dar el n-o să-i spună asta bunicii, c-atunci o să mă oblige s-o continui. Și nu i-aș dori nici celui mai mare dușman al meu să suporte așa ceva. Acum mă duc în pat, să ascult Beethoven.

— De ce ai mințit-o pe buni? m-a întrebat Hudson când, pentru a doua oară în decurs de o oră, am trecut prin fața magazinului Tillman Hardware. Dacă bunicul nu vrea să ia medicamentele, bunica nu poate să-l forțeze, nu-i așa? Nu există nicio lege pentru asta, nu?

— N-am mințit. Am operat o ajustare, întrucât oamenii au o înțelegere intuitivă scăzută a probabilităților și a statisticilor. Bunica ta ar spune că „Ar trebui să ne agățăm de orice șansă, indiferent cât de mică“, dar fără să cântărească just aspectele negative. Cel mai probabil rezultat ar fi acela că bunicul ar suferi și mai mult, fără să obțină niciun beneficiu.

— De ce buni e mereu așa de tristă?

Persoanele care suferă de autism au mari dificultăți în a recunoaște emoțiile celorlalți.

— Fiindcă bunicul e bolnav.

Acesta era răspunsul logic, dar era posibil ca mama să fi fost tristă de șaisprezece ani – de când murise sora mea. *Eu* nu-i sesizasem tristețea.

În ziua următoare, duminică, am mers cu bicicleta până la un magazin specializat, de unde am achiziționat niște rotițe ajutătoare, pe care să le montez la a mea – estimam că Hudson ajunsese suficient de înalt ca să poată s-o folosească. În New York, băiatul refuzase să învețe să meargă pe bicicletă, iar eu îl înțelesesem perfect. Tata îi învățase pe sora mea mai mare și pe fratele meu mai mic să meargă pe bicicletă. Fără probleme. Eu, în schimb, nu reușisem să învăț – din cauza multiplelor căzături și a fricii de accidentări.

Știusem care era soluția, dar tata nu vrusese să fiu văzut cu rotițe ajutătoare „de fătălău”. Prin urmare, am învățat să merg pe bicicletă abia după mai mulți ani – până atunci fiind exclus din numeroase activități.

Negociasem cu Hudson introducerea unei sesiuni de abilități fizice, sesiune care să se desfășoare în după-amiezile de duminică. Așa că i-am solicitat ajutorul pentru montarea rotițelor.

— Rotițe ajutătoare? în niciun caz, tată! Astea-s pentru copii mici!

— În prezent, abilitățile tale privind mersul pe bicicletă sunt la nivelul celor ale unui copil mic.

— Dacă mă vede cineva…

— Evident, am luat în considerare factorul stânjeneală. Așa că vom exersa într-un loc retras. Dă-mi cheia tubulară cu cap mobil!

Hudson s-a uitat împrejur și-atunci mi-am dat seama că nu avea de unde să știe ce e o cheie tubulară cu cap mobil. Anii de muncă forțată în magazinul familiei îmi oferiseră cunoștințe enciclopedice despre unelte și aplicațiile lor practice. Am scos cheia din cutie și i-am arătat băiatului cum se folosește, prezentându-i și întrebuințările corespunzătoare ale mânerului, deschiderii și ale capetelor ajustabile.

Odată ce prima rotiță ajutătoare a fost instalată, i-am propus lui Hudson s-o monteze el pe cea de-a doua, însă el mă privise fără să se concentreze asupra procedurii cu acest scop în minte. Am montat tot eu și a doua rotiță, instruindu-l ca acum să fie atent: procedura avea să fie repetată de mai multe ori, întrucât bicicleta avea să fie folosită, alternativ, pentru antrenamentul lui și ca mijloc de transport pentru mine.

După care am plecat cu mașina spre un parc aflat în direcția opusă față de școală. Coborâsem capota mașinii pentru ca bicicleta să încapă înăuntru.

— Consideri că distanța este suficientă? l-am întrebat pe băiat.

Hudson a încuviințat din cap. Am descărcat bicicleta, copilul a pedalat, susținut de rotițele ajutătoare, fără niciun incident, ne-am întors acasă și el și-a reluat lectura – totul în decursul celor o sută douăzeci de minute alocate acestei activități. Lucrurile mergeau bine.

15

Alcătuirea unei liste cu țeluri și activități pentru Hudson s-a dovedit o sarcină mai dificilă decât mă așteptasem. *Dac-aș fi știut ce știu acum* îmi iscase mai multe gânduri legate de ritualuri sociale și de competențe fizice, dar foarte puține ținte specifice.

Cu mersul pe bicicletă începuserăm cu dreptul partea de abilități fizice. Următorul țel, în ordinea importanței, era prinderea mingii – un punct slab pe care Iepure îl menționase în mod special. Eram foarte calificat să-l învăț pe Hudson cum să prindă mingea, întrucât eu însumi depășisem o deficiență severă legată de această abilitate înnăscută.

Vestimentația potrivită era importantă. Chiar îmbrăcat în uniforma școlară, Hudson trebuia să știe că există diferențe subtile în manevrele fizice, asta dacă nu voia să se transforme în clovnul clasei. Să fii

clovnul clasei îți oferea oarecare protecție și o sumă de interacțiuni pozitive, totuși era preferabil să fii acceptat de ceilalți pe calea normală. În orice caz, se părea că, în clasa lui Hudson, rolul de clovn fusese deja distribuit.

De asemenea, trebuia să continui meditațiile la matematică, pe care le încorporasem în programul de masă. Matematica reprezintă un antrenament excelent pentru gândirea rațională, care este, indubitabil, cea mai importantă abilitate de viață.

Ce altceva? Vremurile se schimbaseră. Cunoștințele mele în privința BASIC-ului, a tranzistorilor și a metodelor de a repara o casetă audio deveniseră depășite. Vehiculele cu motor și aparatele electronice erau prea complexe sau inaccesibile sau neeconomice pentru depanatorii amatori. Hudson nu avea să aibă niciodată nevoie să citească o hartă rutieră sau să-și ruleze o țigară.

Unul dintre profesorii mei ne prezentase poemul „Dacă**, al lui Rudyard Kipling, ca fiind descrierea tehnică a bărbăției – datorită ideii că un bărbat deplin conturat ar trebui să fie dispus nu doar să rișt**e, ci și să-și pună în joc întreaga agoniseală de victorii chiar și când probabilitatea de succes este de cincizeci la sută. Atunci, ca și acum, Kipling părea să descrie un defect de personalitate care ar justifica intervenția unui profesionist. Rosie nu ar fi reacționat la o asemenea dovadă de nechibzuință cu o laudă la adresa masculinității mele.

Mi-am verificat notițele făcute în urma discuției cu Warren Iepure și am adăugat *sporturi de echipă, tact, interacțiune în grup* și *gestionarea furiei și a conflictelor*.

Până la ora când l-am luat pe Hudson de la școală, redactasem o listă preliminară – conținutul era deconcertant, dat fiind timpul pe care îl aveam la dispoziție pentru punerea lui în practică. Imediat, Hudson a mai introdus un factor în plus, care complica și mai mult situația.

— Pot să merg la Blanche și să vii să mă iei după aceea? Mama ei n-are nimic împotrivă.

Blanche era lângă Hudson.

— Avem nouăzeci de minute programate pentru…

— Pot să fac asta mai târziu, în loc să citesc. Stai!

Băiatul mi-a făcut semn să ne îndepărtăm de Blanche, ca să putem să vorbim între patru ochi.

— Ai spus că „dobândirea de prieteni** e unul dintre țelurile noastre. Asta fac acum. Deci ar trebui trecută în locul a ce aveam programat.

— Blanche e deja prietena ta.

— Aaahhh!

Am înțeles reacția fiului meu. Păstrarea prietenilor deja existenți –

apelând la tact și la abilitățile de rezolvare a conflictelor – era importantă. La fel de importantă ca dobândirea de noi prieteni. Iar eu, la rândul meu, aveam să-i dau ceva lui Allannah, deși trebuia să merg până acasă ca să iau acel ceva.

— Cum intenționezi să te deplasezi până acasă la Blanche?

— Blanche ia tramvaiul, fiindcă mama ei e la muncă. Poți să-mi împrumuți abonamentul tău de transport?

— Vă duc eu cu mașina.

— Ce mașină tare, a exclamat Blanche de pe bancheta din spate. Acoperișul poate fi coborât?

— E iarnă, i-am răspuns.

Hudson a activat mecanismul plafonului, așa că pe tot parcursul drumului, până la noi acasă și apoi până la casa lui Blanche, am călătorit într-o stare de disconfort extrem.

Reședința lui Blanche era sediul unui magazin de alimente organice și terapii nefundamentate științific: Thornbury Natural Living. Allannah se afla în spatele tejghelei, iar fratele lui Blanche se juca pe podea.

— Să nu-l deranjezi pe taică-tu! a avertizat-o mama.

— Evident! a răspuns Blanche.

Apoi ea și Hudson au pornit-o pe scări în sus.

— Am informațiile și echipamentul pe care mi le-ați solicitat, i-am comunicat lui Allannah.

Femeia a părut surprinsă, apoi a spus:

— Doriți un ceai? Sau o cafea? Eu beau ceaiuri de plante, dar pot să vă prepar o cafea instant.

— Un ceai de plante, vă rog. Nu consum cofeină după ora 3 p.m.

În timp ce Allannah pregătea infuzia, eu am despachetat lucrurile pe care i le adusesem.

— Recoltor steril pentru cavitatea bucală și o pungă cu închidere ermetică. Raclați suprafața internă a obrazului lui Blanche. De fapt, e chiar mai bine dacă face ea asta.

Hudson nu ar fi îngăduit ca o altă persoană să-i racleze interiorul obrazului.

— De asemenea, aveți aici o scrisoare în care este specificat testul solicitat și care arată că ați consultat un genetician, adică pe mine. Trebuie să semnați scrisoarea și să furnizați numele dumneavoastră complet, datele de contact și pe cele ale cârdului de credit. Apoi trimiteți scrisoarea prin poștă la laborator. În același plic introduceți mostra. Există și un document în care vi se explică în ce fel se interpretează rezultatele.

— V-ați deranjat atât de mult!

— Deranjul ar fi fost mult mai mare dacă dumneavoastră sau

laboratorul ați fi comis vreo eroare din cauza instrucțiunilor necorespunzătoare.

— Ei, încă o dată, vă mulțumesc! îmi pare foarte rău, dar… Prenumele dumnevoastră e Don, așa-i? Blanche nu era sigură.

— Corect.

— Atunci, Don, vrei să aștepți până când Hudson și Blanche termină? Blanche trebuie să-și facă temele cam peste o oră.

— Firește! Am laptopul cu mine. Pot să stau undeva și să lucrez.

— Ai treburi de rezolvat?

— De fapt, nu. A fost un răspuns automat, din cauză că, în trecut, eram copleșit constant de volumul de muncă.

— Dar acum nu mai ești?

I-am schițat situația mea prezentă. Explicația a durat o oră întreagă, timp în care Allannah m-a ascultat fără să mă întrerupă.

Hudson și Blanche au revenit.

— Se poate ca Hudson să mai stea puțin? Putem să ne facem temele împreună.

Allannah s-a uitat la mine, iar eu am făcut semn din cap că „da“. Discuția din categoria părinți-după-școală era o situație socială nouă pentru mine și consideram că-i făceam față cu competență. Având timp în plus la dispoziție, puteam chiar să fac progrese.

— Ai vreo întrebare? m-am interesat.

Allannah a râs.

— Despre ce? Nu. Te exprimi atât de… limpede. La fel ca Hudson. De fapt, bănuiesc că Hudson e ca tine. Blanche îl place foarte mult. A facut-o să devină interesată de știință, de călătoriile în spațiu, numai despre asta vorbește.

— Data trecută când ne-am întâlnit, mi-ai dat de înțeles că ești interesată să vorbești despre știința vaccinării.

— Așa ți-am dat de înțeles? A, nu te obosi! O să te simți frustrat. Sau chiar o să te-nfurii din cauza mea.

— Frustrarea e o posibilitate. Dar mi se pare că ești o persoană rațională. Persoanele raționale, dacă au toate informațiile și capacitatea neuronală să le proceseze, ar trebui să ajungă la concluzii similare. Totuși, știința este atât de complexă, încât majoritatea dintre noi suntem nevoiți să ne bazăm pe autorități. Teoria că marile companii farmaceutice ar ascunde efectele secundare ca să-și promoveze vaccinurile este plauzibilă.

— Nu ai necazuri dacă susții astfel de perspective?

— Am spus că e plauzibilă. Dar nu cred că e adevărată, în orice caz, efectele secundare postulate ale vaccinurilor sunt minimale prin comparație cu impactul difteriei sau al rube- olei sau al pojarului.

— Dar Blanche o să fie în regulă, datorită… imunității de turmă… așa-i? N-o să se îmbolnăvească de nimic și e apărată de orice efecte

secundare.

Allannah mi-a înregistrat, în mod cert, tăcerea.

— Dacă tu crezi că vaccinurile sunt sigure, nu-ți spune nimeni să nu-ți vaccinezi copiii. Însă ceea ce vreau să spun este că noi, oamenii, n-am fost făcuți să ne injectăm tot felul de chestii în noi.

— N-am fost *făcuți* implică existența unui scop superior sau a unei zeități. Ești o persoană religioasă?

— Nu la modul tradițional… înțeleg ce spui. N-ar trebui să vă mai rețin, pe tine și pe Hudson. Îți mulțumesc încă o dată pentru chestiile alea cu laboratorul.

— A survenit vreo modificare în situația cu clovnul clasei? l-am întrebat pe Hudson cât timp era prizonier în Porsche.

— Domnul Warren l-a prins iar și-a zis să mă mut în altă bancă. Eu i-am spus c-ar trebui să-l mute pe Jasper – așa-l cheamă –, dar el a zis că nu, eu trebuie să mă mut. Și n-am vrut să mă mut.

— De ce?

— Îmi place unde stau. După aceea domnul Warren a zis că, dacă nu mă deranjează așa de mult, atunci pot să rămân în banca mea și că și Jasper poate să rămână în banca lui. I-am spus că nu, că mă deranjează *foarte mult,* dar că îmi place *foarte mult* unde stau.

— Vrei să vorbesc cu domnul Warren despre asta?

Știam deja care avea să fie răspunsul, dar la fel de bine știam că Rosie urma să mă chestioneze dacă îi pusesem această întrebare copilului sau nu.

I-am telefonat lui Amghad ca să-l rog să negocieze închirierea laboratorului, dar el a vrut să se vadă mai întâi cu mine. Mi-a specificat o cafenea aflată la mai puțin de un kilometru distanță de casa noastră. Proprietarul făcea curățenie, iar Amghad a comandat câte o bere.

— Te întrebi de ce bem bere într-o cafenea? a spus el.

Am încuviințat din cap, deși alcoolul era o alegere mai bună decât cafeaua la ora 4:33 p.m.

— Cafeneaua s-a închis acum o jumătate de oră și o să fie pustie până la 7 a.m. Deci proprietatea imobiliară e irosită, licența de vânzare de alcool e irosită. Peste două săptămâni, situația o să se schimbe: ăsta o să fie cel mai nou bar al meu. Același nume, același decor. Câteva cocktailuri pe bază de cafea, ca să ne jucăm puțin cu tema. Așa-i că-i o idee isteață?

Din nou, am încuviințat din cap. Deși era puțin probabil că eu să apelez la serviciile localului în cauză. Pe strada respectivă existau numeroase baruri, dar eu și Rosie puteam să producem băuturi superioare calitativ acasă, într-un mediu mai plăcut și cu costuri mai

mici.

— Don, m-am gândit la ideea ta. Și cu cât mă gândesc mai mult la ea, cu atât mai mult cred că n-o să aibă succes. Faza cu laboratorul științific s-a mai făcut. Nu zic că-i o idee proastă, ci doar că am avea nevoie de ceva mai mult.

— Cum ar fi să ne prefacem că suntem o cafenea?

— Proiectul ăsta e simplu ca bună ziua. Spațiul era disponibil; strada e aglomerată. La tine, laboratorul e la etaj, e departe de străzile mari… e nevoie de un concept mai îndrăzneț.

— Îți retragi oferta?

— Nu vreau să pierd bani și nu vreau să pierzi nici tu bani. Am discutat cu doamna ta, cea de la laborator. E o tipă foarte ageră la minte. Mi-a zis c-a încercat să te angajeze. Mi-a povestit câte ceva despre serviciul tău de zi. Ești o adevărată surpriză!

— Acela nu mai e serviciul meu de zi.

— Nu-i nimic! îți găsești altul. În aceeași branșă.

— Din păcate, nu pot să mai lucrez ziua. Cât timp am la dispoziție să creez un concept alternativ?

— Doamna mi-a spus că oferta de închiriere rămâne deschisă până când apare altă oportunitate, dar, cum am mai zis, va trebui să fie ceva special.

Învățasem, cu multă vreme înainte, că să ascund informații de Rosie nu era înțelept. Reducerea nivelurilor ei de stres era contrabalansată de creșterea lor atunci când soția mea își dădea seama că e înșelată.

— Proiectul cu barul pare sortit pieirii, Dave sosește marți și se așteaptă să-i dau de lucru, iar părinții lui Blanche continuă să se opună vaccinării fetiței.

— Don, pot măcar să-mi las geanta din mână? Tu și Hudson ați mâncat?

— Nu ai nevoie de permisiunea mea ca să-ți lași geanta din mână. Am căzut de acord să te așteptăm și pe tine. Ți-am trimis informația asta prin SMS.

— Scuze, mi-a murit telefonul. Lasă-mă doar două… zece… minute, să mă schimb. Și putem să stăm de vorbă la masă. Toată ziua am încercat să obțin aprobarea să angajez un administrator, tocmai ca să nu mai fiu nevoită să fac ce-am făcut azi toată ziua. Și-n toiu' luptei, nenorocitu' de Iuda îmi cere să fac cafea.

— Te pun la curent cu problemele înainte să te schimbi. Ca să poți căuta soluțiile cât mâncăm.

— Te-am auzit deja. Conceptul nu e mortal. Iar restul e logic – mai puțin treaba cu cum-o-cheamă… exaltata New Age. Dacă vrei să te înhami la chestia asta, foarte bine, dar nu e nevoie să fiu și eu

implicată.

Dispoziția lui Rosie s-a îmbunătățit pe parcursul cinei. În fiecare seară jucam câte un joc matematic, iar eu îi dădeam băiatului, din când în când, și câte o lecție de abilități sociale, pe care Rosie o completa cu detalii.

Eu: Când cineva îți trimite un e-mail prin care îți comunică diverse informații, trebuie să-i răspunzi, chiar dacă, din punct de vedere logic, un răspuns nu pare necesar.

Rosie: Nu trebuie să spui decât *mersi* sau *am înțeles*. La asta te-ai referit, Don?

Eu: Corect.

Hudson: Dar *am înțeles* este o informație. Și-atunci cealaltă persoană trebuie și ea să-mi răspundă, după care…

Eu: Excelentă observație! în mod normal, persoana în cauză nu-ți mai răspunde după ce a primit de la tine răspunsul inutil. Deci situația se limitează la un răspuns.

Rosie: Cum reușiți voi, oameni buni, să complicați în halul ăsta un lucru atât de simplu?

Eu: Ceea ce facem noi este tocmai opusul. Stabilim niște reguli simple care să înlocuiască deciziile intuitive imprecise și supuse greșelii.

Hudson: Oricum, eu nu folosesc e-mailul decât pentru școală. În majoritatea cazurilor, e-mailurile sunt trimise întregii clase. Ar fi extrem de bizar să scriu *am înțeles*.

Rosie: Probabil că ai dreptate.

Hudson: Bine, atunci o să ignor ce-a zis tata.

Eu și Rosie am așteptat până când Hudson s-a dus la culcare – mai devreme, datorită noului program – ca să reluăm problema cu barul.

— Oamenii – experții în marketing – stau luni de zile și se gândesc până să inventeze așa-zisele concepte mortale, a spus Rosie. Care, de multe ori, nu funcționează. Deci nu trebuie să te simți vinovat din cauza asta.

— E posibil să mă fi considerat mai competent decât oamenii de marketing.

— Universitarii întotdeauna au impresia c-ar face o treabă mai bună decât alții – asta până încearcă realmente. Inclusiv în crearea unui concept pentru un bar.

— Dacă nu sunt suficient de competent ca să creez un concept pentru un bar, atunci avem o problemă majoră.

Rosie s-a lăsat pe spătarul scaunului și a ridicat privirea spre tavan.

— Pot să mă întorc la un program cu jumătate de normă. Pot să renunț la postul de conducător al cercetării. Tu poți să te angajezi la compania de editare genetică sau să-ți cauți alt post într-o universitate. Sau vezi dacă poți să te întorci la vechiul post.

— Am putea să-l mutăm pe Hudson la o școală de stat. Tu ai propus varianta asta.

— Știu, mi-a răspuns Rosie. Dar, de fiecare dată când se mută la o școală nouă, îi ia o veșnicie până se obișnuiește cu mediul de acolo. Și indiferent de minusurile școlii ăsteia, n-avem niciun motiv să credem că la o altă școală i-ar fi mai bine. Iar băiatul *chiar a început* să se obișnuiască aici. L-ai ajutat mult.

Atât doar că situația era pe cale să se schimbe. Iar despre Dave nici nu apucaserăm să discutăm.

16

La cinci săptămâni și două zile după discuția noastră telefonică inițială, Dave a sosit pe aeroportul din Melbourne, împreună cu Sonia, cu Zina și cu bebelușul Fulvio.

Eu și Phil facuserăm schimb de mașini, după ce el sesizase avaria cosmetică suferită de Porsche și se lansase în comentarii negative legate de stilul de a șofa al lui Rosie. Acum foloseam infinit mai practica Toyota 4x4. În care încăpeau șapte persoane; sistemele de aer condiționat, de încălzire și de sunet funcționau bine; iar mașina aceasta era mult mai puțin probabil să fie afectată de defecțiuni mecanice.

Greutatea lui Dave crescuse substanțial. Estimam că indicele lui de masă corporală ajunsese la patruzeci și cinci – deci prietenul meu se încadra în categoria obezitate morbidă. Dave se deplasa cu ajutorul unei cârje metalice, în vreme ce Sonia împingea un cărucior cu bagaje, iar Zina, care era mai mare decât Hudson cu aproximativ opt săptămâni, manevra un vehicul de bebeluși, care îl conținea pe frățiorul ei.

Știam că nu trebuie să comentez, în mod explicit, în legătură cu înfățișarea lui Dave, așa că am abordat problema indirect.

— Salutări, Dave! Ar trebui să-ți modifici dieta și să începi un program de exerciții fizice. Imediat!

Sonia încuviința din cap cu mișcări puternice.

— M-am îngrășat prea mult, mi-a confirmat Dave. N-am vrut să-ți spun la telefon, dar nu cred c-o să pot să te ajut cu treaba cu barul. Am venit încoace doar cât o să lucreze Sonia și trebuie să am grijă și de copii…

— Începem sesiunile de gimnastică din seara asta. Ca să te ajut să te recuperezi în urma schimbării fusului orar.

— Ascultă-l pe Don, a intervenit Sonia. Are dreptate.

Aveam la dispoziție o sală de gimnastică bine echipată, pentru folosirea căreia costurile erau zero – socrul meu fiind proprietarul. Phil îl cunoscuse pe Dave când venise să ne viziteze în New York, dar acum mi s-a părut a fi mai puțin șocat de înfățișarea prietenului meu decât mă așteptasem.

— Eu nu sunt doctor, da' cred că dacă ai scăpa de niște kilograme, n-ai mai avea nevoie de cârjă. Doctorii ce ți-au zis?

— Ce-ai zis și tu. Mai mult sau mai puțin.

Dave părea jenat.

— Îmi place să mă bucur de mâncare.

— După cum arăți, mi se pare că nu te mai bucuri de nimic în momentul ăsta. Treaba asta e un obicei de care va trebui să de dezbari. Iar pentru asta ai nevoie de o singură regulă: nu mai mânca porcării.

— Și așa aș rezolva problema, a comentat Dave. Da', frate, nu e ca și cum aș închide un robinet, nu-i așa de ușor!

— Trebuie să-ți concentrezi atenția pe altceva. Să faci ceva. Când muncești din greu, nu-ți mai vine să mănânci. De băut bei?

Dave a dat din cap în semn că da.

— Și băutura e tot o porcărie. Deci aceeași regulă se aplică și în cazul ăsta. Dacă vrei să slăbești, ține-te departe de băutură. Dacă vrei să te ții departe de băutură, fă-ți de lucru cu altceva.

Phil se uita la mine.

Am profitat de momentele petrecute în mașină ca să-i mai furnizez lui Hudson și alte sfaturi privind interacțiunile sociale. Constatam că-mi era greu să descriu comportamente dezirabile la un nivel potrivit de generalitate: fie era vorba de situații mult prea specifice, deci era puțin probabil ca sfaturile respective să fie utile în viața de zi cu zi, fie era vorba de situații mult prea generale, deci sfaturile respective erau prea dificil de interpretat pentru Hudson. *Dacă cineva îți spune că i-a murit câinele, reacția potrivită este să-i zici că-ți pare rău să auzi asta și să întrebi cum se simte, nu să-i soliciți detalii cu privire la circumstanțele decesului* – iată un sfat care probabil că era prea specific, întrucât decesele canine sunt destul de rare. Însă *dacă cineva a suferit o pierdere, exprimă-ți tristețea și concentrează-te pe emoțiile sale* era un sfat care putea să genereze o reacție nepotrivită într-o situație de genul „nu-mi găsesc guma de șters".

Lecțiile de mers pe bicicletă nu mai fuseseră reluate ca urmare a eliminării rotițelor ajutătoare. Hudson pedalase cu o atitudine încrezătoare, iar eu considerasem că e pregătit să treacă la etapa următoare. Băiatul nu fusese de acord cu mine – și avusese dreptate.

Odată rotițele îndepărtate, încrederea lui în sine se evaporase. Hudson ajunsese în punctul în care se confrunta cu tradiționala

problemă a novicelui într-ale mersului pe bicicletă: stabilitatea crește odată cu viteza, dar tot odată cu viteza crește și frica de a cădea. Prin urmare, băiatul n-a pedalat cu suficientă putere, a căzut și și-a julit genunchiul. După asta a început să inventeze pretexte ca să evite antrenamentele. Era o situație dezamăgitoare, mai ales pentru că îmi demonstra că tata avusese dreptate când refuzase să-mi cumpere, în copilărie, rotițe ajutătoare.

Amghad și Rosie avuseseră și ei dreptate: cea mai bună șansă ca să obțin o slujbă bine plătită era să accept propunerea lui Minh. M-am gândit că există posibilitatea ca Minh să fie de acord să mă angajeze în baza unui program de lucru non-standard, care mi-ar fi permis să continui Proiectul Hudson.

I-am telefonat lui Minh, care însă n-a vrut să stea de vorbă decât despre bar.

— *Ador* ideea asta! Aș fi cel mai bun client al tău!

— Ai fi cel mai groaznic client al meu dacă n-ai plăti.

— Dar am atâția prieteni! Don, trebuie să faci chestia asta! Dacă ți-ai pierdut partenerul de afaceri, aș putea să mă bag eu.

Era o ofertă generoasă, dar aveam încredere în Amghad. Nu voiam ca Minh să-și piardă banii bazându-se pe judecata mea de business.

Ea însă a refuzat să se lase descurajată.

— Hai să ne întâlnim la vechiul laborator! La ora 7 p.m. Putem să facem un brainstorming. Și poți să-mi faci și un Mojito.

Am luat cu mine ingredientele pentru Mojito, pahare și l-am luat și pe Dave. Când am ajuns, Minh era deja înăuntru, cu niște alcool, suc de lime, mentă, zahăr, apă minerală și pahare. Minh a râs, iar eu i-am făcut cunoștință cu Dave.

— Acum, că ești aici, i s-a adresat ea prietenului meu, poți să ne spui cum să punem în practică ideea lui Don cu refrigerarea. Din punct de vedere tehnic.

Laboratorul însemna, de fapt, două încăperi de mari dimensiuni. Unitățile de refrigerare erau încă la locul lor.

I-am schițat lui Dave necesitățile.

— Tot alcoolul ar trebui să fie păstrat la temperatura cea mai scăzută, chiar deasupra punctului de îngheț, care, pentru majoritatea băuturilor, este de minus douăzeci și șase de grade Celsius. Cu excepția vinurilor fortificate, precum vermutul, al cărui punct de îngheț este de minus șapte grade. Pentru Prosecco și șampanie punctul de îngheț este de minus cinci grade, deci am putea să folosim același spațiu în care am păstra și vinurile fortificate. Vinul de masă se servește la temperaturile recomandate tradițional. Amestecurile nonalcoolice, în mod evident, îngheață la zero grade. Iar lichiorurile și băuturile cu conținut ridicat de alcool îngheață la minus treizeci și

două de grade.

Dave s-a dus către cea mai mare dintre unitățile de refrigerare, a examinat panoul de control și a rotit un buton.

— Minus douăzeci și șase de grade. Aici am terminat. Dacă amicul tău ar fi plătit pentru biletul de avion, ar fi fost mai bine să nu vadă asta.

Minh și-a pus sticla cu rom în frigider și a izbucnit în râs:

— Îmi place de voi! Să bem Mojito!

Cât am așteptat ca romul să se răcească, am preparat două cocktailuri Mojito convenționale, folosind gheață. Iar Dave și-a găsit o bere într-unul din frigiderele celelalte.

— Deci ai nevoie de o idee măreață pentru bar? Una care să-i facă pe toți să cadă pe spate? m-a întrebat Minh.

— Corect. Dar cunoștințele mele în materie de marketing sunt zero.

— În ce fel de baruri îți place să bei? Tu în ce fel de baruri mergi?

— Noi bem acasă. E mai ieftin și nu e zgomot.

— Lasă banii. Deci nu-ți plac barurile zgomotoase. Asta e o idee ieșită din comun, fiindcă, în mod normal, barurile sunt asociate cu zgomotul. Cel puțin, alea populare.

— E posibil ca barurile nepopulare să fie liniștite tocmai fiindcă sunt nepopulare, am remarcat eu.

— E greu de spus. Dar să menții deliberat o atmosferă liniștită – ăsta ar putea să fie lozul câștigător.

— Am putea să punem o tăbliță pe care să scrie *Liniște, vă rugăm,* a sugerat Dave. Și să botezăm barul „Biblioteca”.

— Nu te opri, l-a impulsionat Minh.

— Glumesc, i-a comunicat Dave. Pentru mine, barul perfect ar fi unul cu câteva beri artizanale bune și baseball non-stop. Și cu o cameră de relaxare pentru Don.

În barurile din New York îmi făcuse plăcere să mă uit la baseball în compania lui Dave și a lui George, însă afluxul senzorial devenise uneori copleșitor, astfel că trebuise să scap din spațiul respectiv – de obicei, refugiindu-mă afară, în stradă.

— Dacă ar exista mai multe meciuri care s-ar juca simultan, soluția evidentă ar fi folosirea căștilor, care să permită și selectarea canalelor, am spus eu. Sistemul acesta e întrebuințat pe scară largă în sălile de sport. În plus, căștile ar reduce și zgomotul ambiant și ar putea chiar să elimine necesitatea pauzelor de relaxare.

— Dă-i înainte! Descrie-mi barul tău perfect, Don, m-a îmboldit Minh.

— S-ar servi cocktailuri de înaltă calitate.

— Firește, a comentat ea.

— Nu „firește”. Standardele pentru cocktailuri variază enorm.

Clienții plătesc pentru alcooluri premium, dar barmanul folosește suc de proastă calitate sau cocktailul nu e preparat conform rețetei oficiale sau nu e suficient de rece sau e prea diluat…

— Iar aici intervine sistemul de răcire, nu-i așa? Ce altceva?

— Timpul de așteptare ar fi minim. Am elimina obligativitatea statului la bar, care, pe de o parte, îți impune să-ți asumi riscul unui contact fizic nedorit și al confruntării cu un comportament lipsit de politețe, iar, pe de altă parte, vine din nevoia de a atrage atenția și din dorința de a fi servit în ordinea corectă. Concomitent, astfel se exclude interacțiunea cu oamenii cu care *se presupune* că ar trebui să socializezi. Și plata băuturilor lor.

— Aici sunt de acord cu tine, m-a susținut Dave. Eu plătesc pentru o rundă, da mă trezesc că-i vorba de trei cocktailuri

Mărgărită cu alcool de cea mai bună calitate și de două pahare simandicoase cu Napa Valley Special Reserve 1999, când eu, de fapt, n-am vrut decât niște bere. Îți zic, tipu' care o să inventeze o metodă ca fiecare să-și plătească băutura lui, da' fără ca eu să pic de zgârcoman…

— Așadar ceea ce ne dorim, a concluzionat Minh, e un bar liniștit…

— Fără muzică, am precizat eu.

— Unde oamenii să-și aleagă, fiecare în parte, muzica preferată. Sau să renunțe cu totul la muzică. Cu ajutorul căștilor, cum ai zis. Fiecare comandă de la masă – individual, printr-o aplicație –, iar prețul i se deduce direct de pe cârd.

— Atunci ar putea foarte bine să stea fiecare singur și să se uite pe Facebook, a comentat Dave.

— Exact, s-a entuziasmat Minh. Presupun că mulți oameni vor vrea să facă asta. Evident, e nevoie de un Wi-Fi bun. O cameră să fie pentru conversații, o cameră pentru cei care vor să stea solo. Poate camera pentru solitari ar trebui să fie cea mai mare. Tu ce părere ai, Don?

M-am gândit. Un bar cu băuturi standardizate de înaltă calitate, unde totul funcționează eficient, unde nu e nevoie să-ți agiți brațele ca să atragi atenția, așa cum nu e nevoie nici să te angajezi în ritualuri sociale cu angajații, nici să-ți bați capul cu comenzile și cu nota de plată, să calculezi bacșișul și nici să verifici restul primit. Un bar unde să nu existe niciun fel de interacțiune, cu excepția celei cu companionii veniți să bea și ei. O interacțiune care, ea însăși, să fie opțională. Un bar care să pună la dispoziție o varietate de *entertainment* și de conținut informativ pe ecrane mari, dar unde să nu existe zgomote, lumini sau decorațiuni superflue. Ăsta ar fi fost cel mai bun bar din lume.

— Mai vrei să-ți implici prietenul în afacerea asta? m-a întrebat Minh.

După ce am preparat un Mojito la temperatură scăzută folosind romul lui Minh, iar ea l-a declarat superior primului (probabil ca rezultat al romului de calitate mai bună sau al factorilor psihologici, întrucât răcirea alcoolului avea un impact minim asupra long drinkurilor), proprietara clădirii ne-a lăsat pe mine și pe Dave să încuiem fostul laborator.

— Întrucât partea cu refrigerarea e cât se poate de simplă, iar altă slujbă nu ai, îți recomand să mă asiști la bar. Evident, contra cost. Pot să te școlesc eu însumi și, în felul ăsta, ai dobândi o competență prețioasă, care e și transportabilă.

— Amice, apreciez faptul că încerci să mă ajuți, dar eu stau toată ziua și îngrijesc de ăla micu', trebuie s-o duc și pe Zina la școală, trebuie să-i pregătesc de mâncare și să mă asigur că-și face temele. Așa că seara nu mai vreau nimic altceva decât să mănânc un hamburger, să beau o bere și să mă culc.

— Un hamburger? Cine îl prepară?

— Încă nu ne-am instalat cum trebuie, așa că am tot comandat.

— La sala de sport ai mers?

— Încă mă adaptez.

— Dar…

— Deci nu, n-am mers la sală. Amice, nu mai am putere!

— Ai intrat într-un cerc vicios. Lipsa de stimulare a dus la o stare de lasitudine și la creșterea în greutate, ceea ce a dus la…

— Don, ți-am mai zis…

Exista totuși o metodă sigură de motivare. Era o metodă dură, dar se părea că nu am de ales.

— Dacă nu ieși din cercul ăsta vicios al delăsării, e posibil ca Sonia să te părăsească.

Dave a sorbit din bere.

— Bănuiesc că asta o să se întâmple.

17

Eu și Hudson am mers din nou cu mașina în Shepparton. De data asta și cu Rosie. Tata era de-acum țintuit la pat și renunțase la chimioterapie, ceea ce însemna că nu mai „luptă cu cancerul", ci „moare de cancer".

Când am sosit la casa părintească, tata dormea. Mama ne-a făcut un ceai.

— Când o să moară, o să-i tai un deget sau ceva de genul ăsta? a întrebat-o Hudson.

— *Hudson,* l-a admonestat Rosie, însă mama a zâmbit.

— De ce-am vrea să facem așa ceva?

— Pentru ADN. Ca să putem să-l donăm. În felul ăsta, l-am aduce înapoi.

— Atât doar că ar veni ca bebeluș, am intervenit eu.

— Asta ar fi teribil de ciudat, s-a minunat Hudson. Bunicul să vină ca bebeluș, iar noi să-l vedem cum crește și…

— Terminați! Amândoi, a spus Rosie.

— Nu-i nimic, a asigurat-o mama mea. Am avut trei care mi-au pus întrebări de genul ăsta.

— Ai păstrat vreunul de la sora tatei? s-a interesat Hudson.

Mama s-a ridicat și s-a dus în bucătărie.

Rosie era vizibil furioasă.

— Ți-am spus să încetezi! Dar tu ai insistat. Și-acum ai supărat-o pe bunica.

Hudson a izbucnit în plâns, apoi mama a venit și l-a luat în brațe, ceea ce l-a tulburat și mai mult.

— Mulțumită științei, nu am dureri, mi-a comunicat tata. Cu mersul pe bicicletă faceți progrese? l-a întrebat apoi pe Hudson, care beneficiase de un răgaz în timpul căruia stătuse în grădină și se liniștise.

— Deloc.

— Ai rotițe ajutătoare?

— Îhî! Cu ele e ușor.

— Spune-i tatălui tău s-o lase baltă cu rotițele.

Eu mă aflam în aceeași încăpere, deci puteam să-l aud fără probleme, așa că „spune-i tatălui tău“ n-avea nicio logică. Am bănuit că bătrânul începuse să piardă o anumită funcție cognitivă.

— Taică-tu întotdeauna și-a dorit rotițe ajutătoare, dar întreabă-l cum a învățat, de fapt, să meargă pe bicicletă.

În mod incredibil, întrucât până la urmă reușisem totuși să merg pe bicicletă, nu aveam nici cea mai vagă idee cum învățasem. Îmi aminteam cum exersasem pedalatul, dar nu și momentul marii victorii, datorită căruia depășisem teama de a cădea.

— Dacă până data viitoare când o să ne vedem, tot n-o să-și amintească, o să-ți spun eu. Însă nu aștepta prea mult până să mă vizitezi.

Apoi tata a făcut un semn cu mâna înspre mine.

— Data viitoare când vii încoace, să-mi aduci un CD cu Simfonia a IX-a – Opus 125-a lui Beethoven. Versiunea din 1980, a lui Karl Bohm. Ții minte?

M-am uitat la organizatorul de CD-uri.

— Credeam că mama ți le-a cumpărat pe toate.

— Mi-a cumpărat versiunea lui von Karajan. *Box* sef-ul cu înregistrarea din 1977. Aș vrea să mai ascult și încercarea altcuiva de

a aborda Simfonia a IX-a. Da să nu-i spui lu' maică-ta, că s-ar supăra.

— Pot să ți-o descarc eu, s-a oferit Hudson.

— Îți mulțumesc, da' sunt prea bătrân pentru chestii pe care nu pot să le țin în mână.

Apoi a făcut din nou un gest înspre mine.

— Să nu lași să treacă prea mult timp.

Am stat ceva și m-am străduit să-mi amintesc cum învățasem să merg pe bicicletă. Mă tulbura constatarea că pierdusem sau suprimasem această amintire. Până la urmă, i-am solicitat ajutorul Claudiei.

— De ce te deranjează chestia asta? m-a întrebat ea. Câți ani aveai când ai învățat să mergi pe bicicletă?

— Unsprezece. Am învățat imediat după ce-am început gimnaziul. Țin minte fiindcă în prima parte a anului am fost nevoit să mă duc pe jos la școală.

— Deci acum patruzeci de ani. Cred că ai uitat multe lucruri din perioada aia.

— În primul rând, eu am o memorie bună. În al doilea rând, să înveți să mergi pe bicicletă e o realizare semnificativă și-mi aduc aminte perioada de timp, aproximativă, când s-a întâmplat asta. În al treilea rând, îmi amintesc eșecul inițial și cum am căzut, la opt ani.

— Da, dar repet, de ce contează asta pentru tine?

— Trebuie să-l învăț pe Hudson și vreau să-mi amintesc tehnica. Întrucât și el întâmpină dificultăți.

— Nu poți să presupui că aceeași abordare o să funcționeze și în cazul lui…

Claudia a râs.

— Probabil c-o să funcționeze. Dar e posibil ca, pur și simplu, s-o fi uitat. Nu totul are o cauză psihologică profundă. Dar tu crezi că, de data asta, așa e, nu?

— E posibil.

— Păi, aș putea să te trimit la un hipnotizator sau să-ți spun că acum, pentru că te-ai apucat să-ți scormonești creierul, probabil c-o să-ți amintești. Dar există și o cale mai simplă. Firește, faptul că n-ai apucat-o singur pe calea asta poate să aibă propria cauză psihologică profundă.

— Nu te înțeleg.

— Întreabă-l pe tatăl tău.

Nu plănuisem să merg la carnavalul de înot școlar. Hudson avea un certificat medical prin care era scutit de sporturile acvatice – din cauza fobiei de a sta cu capul sub apă. Era posibil ca problema să fie ereditară: și eu detestam profund să mă scufund, iar Rosie nu se

conforma, la rândul ei, stereotipului australian conform căruia orice om se bucură când apa mării îi inundă ochii și nările.

Însă Hudson ne invitase pe amândoi să mergem – poate ca să evite să atragă atenția prin neparticipare. Rosie avea unele angajamente la serviciu, așa că am ajuns singur la Centrul Acvatic, care fusese închiriat de școală pentru acest eveniment. Am fost surprins să-l găsesc acolo și pe Phil.

— Când e vorba de sporturi școlare, trebuie să ții steagul sus și să-ți susții echipa, mi-a explicat el. Hudson mi-a zis că i-au găsit și lui ceva de făcut.

Firește. Pentru competiții e nevoie de supraveghetori, de arbitri și de oameni care să țină scorul, roluri care îi oferă viitorului om de știință experiență de organizare, observare și documentare. Era important ca părinții să sprijine aceste eforturi intelectuale, cât și performanțele fizice.

Cât s-au întrecut elevii mai mici, eu și Phil am stat de vorbă. O vreme, Hudson a ținut o coardă ce servea drept linie de finiș pentru înotătorii care nu erau obligați să parcurgă lungimea completă de cincizeci de metri.

Apoi au început competițiile dedicate celor din clasele a IlI-a și a IV-a. Unul dintre băieți se înscrisese în foarte multe concursuri și le câștiga pe toate. Făcea parte din Casa Albastră, iar un bărbat matur, aflat chiar în spatele nostru, susținea această echipă cu un entuziasm care părea excesiv pentru o competiție de copii. Blanche făcea parte tot din Casa Albastră; la întrecerea de înot pe spate a terminat penultima, însă a fost aplaudată sonor, probabil din cauza dizabilității, care totuși nu avea nicio legătură cu înotul.

— Fii atent, mi-a spus Phil și a scos din geantă o cameră de filmat.

Urma proba de ștafetă: flecare dintre cei patru înotători aborda un alt stil.

— Cheia e proba de fluture, fiindcă nu mulți copii de școală primară pot să înoate cincizeci de metri în stil fluture. Dacă tipul ăla dezvoltat o să concureze la categoria asta, atunci Casa Albastră ar trebui să câștige, da' pun pariu c-o să-l folosească la stilul liber.

Era extraordinar că aveam un expert care să-mi explice tacticile. Dar apoi echipa Verde a pornit-o către capătul de start al bazinului și-atunci am văzut un copil înalt, cu un mers cu pași mari, inconfundabil. Hudson era îmbrăcat într-un costum de înot și avea o pereche de ochelari de protecție mici, la fel ca un concurent de la Jocurile Olimpice. Părul lung și-l îndesase sub cască. Am rămas fără grai.

Câte doi înotători din fiecare echipă s-au îndreptat către capătul îndepărtat al bazinului. Hudson a rămas pe loc, iar al patrulea membru al echipei lui a intrat în apă, pentru lungimea de bazin care

trebuia parcursă pe spate.

— Exact cum am bănuit, a comentat Phil și mi l-a arătat pe campionul Casei Albastre, care se ducea către celălalt capăt al bazinului. Puștiul ăla zdravăn o să înoate în stil liber.

Eu mă uitam la Hudson. Cineva i-a strigat numele, iar el a făcut cu mâna stângaci, apoi i-am auzit numele scandat de numeroase voci, care după aceea au râs. Lumea își bătea joc de el.

Concursul a început. La momentul când înotătorii se schimbaseră, iar în piscină se aflau competitorii de la stilul bras, între lider și colegul de echipă al lui Hudson, care se afla pe ultima poziție, intervenise o distanță substanțială.

Înotătorul de la Casa Albastră, aflat lângă băiatul meu, a intrat primul în apă și, foarte rapid, a devenit evident că puștiul era incompetent la stilul fluture. Al doilea avea aceeași problemă, ca și al treilea. Phil avea dreptate – tehnica era prea dificilă pentru elevii din ciclul primar. Școala luase o hotărâre abilă, care era în favoarea lui Hudson. Întrucât niciunul dintre copii nu era capabil să înoate în stil fluture, fiul meu nu avea să se facă de râs. Dar el era îngrozit de apă.

Colegul de echipă al lui Hudson a atins peretele și atunci băiatul meu s-a aruncat în apă – incredibil: *s-a aruncat în apă!* — și, dintr-odată, a început să înoate în stil fluture și să înoate eficient: brațele îi operau sincronic, capul îi ieșea din apă suficient cât să respire, iar trupul îi înainta cu repeziciune, în timp ce restul puștilor se chinuiau să mențină ritmul.

Phil îl încuraja sonor, în vreme ce Hudson îi depășea pe concurenți, unul după altul, pentru ca în cele din urmă să preia poziția de lider. Publicul îi striga și el numele – de data asta, în manieră pozitivă.

Mulți ani, eu ignorasem sporturile, însă Dave mă încurajase să dezvolt un interes pentru baseball și, încetul cu încetul, dobândisem capacitatea de a mă implica emoțional când era vorba de rezultatul unui concurs care nu avea nicio relevanță directă pentru viața mea. Se părea că sentimentul acesta era transferabil și în cazul unei competiții școlare de înot: la rândul meu, începusem să țip. Îmi venea greu să cred că persoana pe care o susțineam vocal era chiar fiul meu. *Persoanele care suferă de autism au o coordonare fizică redusă.*

Puștiul cel zdravăn își aștepta rândul. Țopăia pe loc și striga la colegul de echipă care încetase să bată apa. Hudson încetinise sesizabil, dar, la atingerea peretelui, între el și restul concurenților distanța era încă apreciabilă. Ultimul înotător din Casa Verde era deja la jumătatea bazinului când campionul a plonjat și el.

Băiatul aproape că a recuperat distanța: era un înotător excelent și se străduia din răsputeri, însă aprecierea tactică a lui Phil fusese corectă. Colegul lui Hudson a rezistat asaltului și a câștigat cu un

avans de aproximativ doi metri.

— Fir-ar al dracului, a exclamat fânul Casei Albastre, în spatele nostru.

Comentariul părea nepotrivit pentru o competiție de școală primară, dar eu încă încercam să înțeleg cum de Hudson nu doar că-și depășise teama de apă, ci dobândise și competența necesară pentru un stil extrem de dificil. Iar costumul de înot trebuia să-i fi fost spălat. Oare Rosie ținuse un secret față de mine? Și, dacă da, atunci de ce nu era aici?

M-am uitat când membrii echipei lui Hudson s-au îmbrățișat, dar fiul meu a păstrat distanța.

— Ceva e în neregulă cu el, a comentat fânul Casei Albastre, probabil către vecinul lui.

Am simțit nevoia să-i răspund, însă, din fericire, vecinul i-a servit el o replică justă.

— La înot nu e nimic în neregulă cu băiatu'.

A urmat încă o întrecere – o sută de metri, stil liber, la fete –, după care campionul a reapărut pentru întrecerea echivalentă a băieților – ultimul eveniment din program. Puștiul a fost întâmpinat cu o rundă de aplauze. Apoi Hudson și-a făcut și el apariția, iar aplauzele cu care l-a primit publicul au fost și mai sonore, fiind însoțite și de încurajări verbale.

Fiul meu era puțin mai înalt decât Puștiul Zdravăn, însă nici pe departe la fel de solid.

— A venit vremea răzbunării, a zis o voce în spatele nostru.

— Vezi-ți de treaba ta, i-a replicat Phil.

Am auzit un șuierat scos printre buzele strânse, dar imediat s-a dat startul competiției. Puștiul Zdravăn a plonjat și a ieșit la suprafață cu mult înaintea lui Hudson, punând rapid distanță între el și băiatul meu.

— Ai răbdare, m-a sfătuit Phil. Campionul a înotat în multe curse, iar ultima, proba de ștafetă, l-a lăsat fără vlagă. Hudson i-a oferit doar șansa să dea totul și să se epuizeze definitiv.

— Deliberat? Hudson a încetinit numai ca să-l facă să creadă că poate să câștige?

— Să spunem doar că și-a calculat ritmul inteligent, mi-a răspuns Phil.

La întoarcere, Puștiul Zdravăn era în continuare în frunte, dar încetinise deja. Hudson a început să se apropie de el. Să încerc să estimez rata de micșorare a distanței dintre ei raportat la distanța care mai rămăsese de parcurs era prea dificil, așa că m-am alăturat mulțimii: când cei doi copii au atins peretele simultan – *aproape* simultan, m-am ridicat și eu în picioare și-am început să produc tot felul de zgomote de încurajare. Cei doi arbitri, tot copii, s-au deplasat

din lateralele opuse ale bazinului, au purtat o discuție scurtă, după care au ridicat brațul lui Hudson, ca și când fiul meu ar fi câștigat un meci de box.

— La dracu'! a exclamat aceeași voce din spatele nostru.

Phil s-a întors, iar eu m-am abținut, în mod intenționat, să fac același lucru. Oamenii se înfierbântă la evenimentele sportive și era mai bine să evit o confruntare.

— Potolește-te, amice, i-a spus Phil. Suntem la un concurs de școală primară.

— Tu ai făcut vreodată sport?

— Am făcut sport.

— Eu am făcut kickboxing la nivel profesionist, l-a anunțat fânul Casei Albastre.

— Iar eu am jucat ca înaintaș la Hawthorn. Deci ce vrei să spui?

— Dacă ai ști ce înseamnă sportul, atunci ai ști că puștiu' ăla ciudat n-a câștigat. L-au declarat câștigător, dar n-a fost așa.

— Asta e părerea ta. Dar nu mai spune că un copil pe care nu-l cunoști e ciudat.

— Ba spun ce am eu chef să spun!

— Așa să faci, amice! Vorbește singur! Noi mergem să-l felicităm pe câștigător.

Phil s-a ridicat rapid, iar eu l-am urmat. Socrul meu a început să râdă.

— A sperat c-o să-l pocnesc. Dar i-ar fi știrbit lui Hudson momentul de triumf dacă taică-su și antrenorul lui ar fi fost luați cu duba poliției.

Phil m-a cuprins cu brațul pe după umeri, iar eu n-am obiectat: eram prea ocupat cu procesarea cuvintelor lui.

— Deci tu ai fost? Adică tu ești antrenorul lui? Dar Hudson urăște apa!

— *Tu* urăști apa. Ești la fel de speriat ca Rosie. Deci ce șansă a avut copilul să se apropie de apă? La sală avem un antrenor de înot – ai observat că avem și un bazin? Tipa se pricepe de minune să lucreze cu copiii. Și cu adulții care nu știu să înoate – dacă o să fii vreodată interesat.

Phil și-a luat brațul de pe umerii mei.

— Hudson se antrenează de fiecare dată când vine la sală. O vorbi el mult, da' băiatu' știe să țină un secret. E membru VIP; așa că tot noi îi spălăm și echipamentul.

— Și e competent?

— Doar ai văzut! Nu e la fel de bun ca puștiu' pe care l-a bătut, da' pentru asta ai antrenor. Ca să te învețe tactici. Puștiu' ăla bine făcut s-a stors de ultimul strop de energie. Hudson a mizat pe două competiții și i-a lăsat pe toți cu gura căscată.

18

După carnavalul de înot, Phil ni s-a alăturat la cină. Apoi am rulat pentru Rosie înregistrările video de la concurs, la care am adăugat comentariile noastre – pe trei voci. Hudson era extrem de mulțumit de rezultate și de contribuția sfaturilor lui Phil. Atmosfera aducea cu aceea din barurile sportive din New York, după o victorie a echipei Yankees – evident, ajustată la un număr redus de oameni.

Gândul acesta m-a determinat să-l invit pe Dave la noi, ca să-i arătăm și lui înregistrările video.

— Cine-i puștiul ăla zdravăn? l-a întrebat Dave pe Hudson.

— Îl cheamă Blake. E în regulă. La sfârșit a început să plângă, fiindcă e obligat să se trezească în fiecare dimineață la 4:30 ca să se antreneze, iar tatăl lui se așteaptă să câștige toate concursurile.

— Știi cât de aproape a fost de tine?

— Îl vedeam, dar mai repede nu puteam să înot.

— Ai deschis ochii sub apă? m-am interesat eu.

— Pentru asta sunt ochelarii. Dar, dacă trebuie, pot să-i deschid și fără ochelari.

— Suntem foarte mândri de tine, i-a spus Rosie.

Eu am ridicat paharul cu bere.

— Pentru cel mai bun înotător din lume la categoria juniori!

Hudson a râs.

— Ești mai încântat decât atunci când am ieșit primul la matematică, în New York. Ceea ce e destul de bizar pentru tine.

După ce băiatul s-a dus la culcare, Phil a spus povestea cu fânul Casei Albastre.

— După aceea, stăteam la coadă la chioșc, iar tipul a venit la mine și mi-a zis: „Nu te supăra, amice! N-am știut că-i copilul tău. Relaxează-te!“. Cretinul!

— Știți ce părere am eu despre violență, a spus Rosie, dar parcă-mi pare rău că tipul nu s-a luat de voi la modul fizic. Fiindcă s-ar fi luat de cine nu trebuia.

Am fost mulțumit de încrederea pe care soția mea o avea în mine, însă vocea fânului Casei Albastre mi-a adus aminte de o categorie de practicanți ai artelor marțiale care nu se potrivea cu stereotipul popular al discipolului smerit, care se opune conflictelor. Nu era obligatoriu ca eu să fi reușit să-l învingă pe fânul Casei Albastre. În plus, îmi pierdusem îndemânarea. Înainte să mă bag în pat, mi-am reintrodus în program cursurile de karate și de aikido.

La următoarea vizită în Shepparton, tata, a cărui stare continua să se deterioreze, l-a luat pe Hudson deoparte și i-a explicat teoria lui

privind felul în care poți să înveți să mergi pe bicicletă. Hudson mi-a comunicat-o apoi, dar abia după ce ne întorseserăm acasă. Spre surpriza mea, procedura recomandată s-a dovedit a fi complet diferită de aceea pe care tata încercase s-o aplice în cazul meu.

— Trebuie să pot să ating pământul cu ambele picioare, mi-a spus Hudson, stând călare pe bicicleta mea.

— Nu putem să coborâm șaua atât de jos.

— Atunci trebuie să-mi cumperi o bicicletă mai mică. Ori să împrumuți una.

Cei de la magazinul de biciclete erau dispuși să ne împrumute una la mâna a doua. Atât doar că îi lipsea bara transversală superioară – adică era o bicicletă de fete.

— E perfectă pentru cât învață să se țină pe ea, a spus tipul de la magazin.

— Bunicu' a zis că o bicicletă de fete e în regulă, a intervenit Hudson. De fapt, e chiar mai bună.

Incredibil!

Am pus bicicleta în portbagajul Toyotei lui Phil și am plecat în parc.

Abordarea lui Hudson, conform instrucțiunilor tatălui meu, era să atingă pământul cu picioarele suit pe bicicletă, pentru ca apoi, după ce se va fi obișnuit cu poziția asta, să treacă la propulsarea bicicletei tot cu ambele picioare, astfel încât să parcurgă distanțe scurte nesprijinit în niciun fel. Privind trupul înalt și subțire al fiului meu călare pe bicicleta fără bară transversală, amintirea mi-a revenit.

Așa mă învățase și pe mine sora mea să merg pe bicicletă: mă târâse la câțiva kilometri de casă, astfel încât să nu fiu văzut de nimeni călărind o bicicletă de fete – o imagine încă și mai puternică decât cea a fătălăului cu rotițe ajutătoare.

Proiectul cu barul progresa. Minh își negociase un procent din afacere, în locul chiriei, iar eu aveam să lucrez inițial cu o remunerație mai mică, astfel încât să-mi achit partea din business. Amghad era entuziasmat de concept, pe care Minh i-l prezentase personal, și nu așteptam decât să obținem licența pentru vânzarea de băuturi alcoolice.

În Melbourne exista deja un bar numit Chill, așa că ne-am întors la propunerea originală a lui Dave: Biblioteca. Existau avantaje evidente în posibilitatea ca un client al nostru să spună „Mă duc la Bibliotecă", dar eu speram ca numele acesta să inducă și un sentiment de refugiu și de calm emoțional.

Conform convenției reciprocității sociale, Blanche a venit la noi după școală, ca oaspete al lui Hudson. Eram interesat să aflu în ce fel

realizările din domeniul înotului îi schimbaseră băiatului statutul social. Nu eram optimist: succesul meu în domeniul artelor marțiale nu îmi îmbunătățise deloc statutul social. Ba, din contra, adăugase motive pentru care să fiu catalogat ca un „ciudat”. Odată ce eticheta aceasta îmi fusese aplicată, până și comportamentul și realizările convenționale începuseră să fie considerate „ciudate”, întrucât oamenii nu se așteptau la ele din partea unui „ciudat”.

Am pus întrebarea de față cu Blanche, în speranța că aveam să obțin o opinie independentă.

— S-a îmbunătățit statutul tău social ca urmare a victoriilor la înot?

Blanche a râs.

— Toată lumea a fost uimită – da’, știți, între timp se mai întâmplă și altele.

— Ai înregistrat vreun progres în situația cu clovnul clasei?

Întrebarea asta probabil că n-ar fi trebuit s-o pun în prezența lui Blanche. Cu toate astea, Hudson n-a părut să fie jenat.

— Am făcut ce mi-ai zis. L-am întrebat dacă nu vrea să fie prietenul meu. N-a funcționat.

Mi-am dat seama că sfatul meu fusese incomplet. Deși rețelele sociale virtuale erau construite în baza conceptului de a invita orice individ să-ți fie prieten, fără vreun motiv logic, aceeași abordare era considerată ca fiind nepotrivită în viața reală.

Discuția ne-a fost întreruptă de o bubuitură sonoră: un porumbel se izbise în ușa din sticlă și acum zăcea pe pământ. Am mers afară și am constatat că, din păcate, coliziunea fusese fatală: păsările nu-și permit să poarte cine știe ce armură naturală din cauza necesităților impuse de zbor.

Când m-am întors cu o lopată, Blanche era aplecată și examina porumbelul.

— Tata disecă animale – șoareci, a spus Hudson.

Cândva, asta fusese adevărat, dar trecuse mult timp de când nu mai disecam personal șoareci.

M-am așteptat ca Blanche să spună ceva de genul „Ce scârbos!” sau să-și manifeste dezgustul într-un fel. Dar, în schimb, mi-a zis:

— Ați putea să disecați și porumbelul? Ca să vedem cum arată înăuntru?

— Ce scârbos! a exclamat fiul meu.

— Animalele trebuie să fie corect pregătite pentru disecție, i-am explicat. Și există instrumente speciale care se folosesc, instrumente pe care eu nu le am acasă. De asemenea…

— Sigur nu puteți să disecați porumbelul? a insistat fetița.

— De ce ești atât de interesată?

— S-ar putea să orbesc, deci până atunci vreau să văd cât de multe

lucruri.

Argumentul lui Blanche era convingător, dar înainte să începem trebuia să gestionez reacția lui Hudson. Cei mai mulți oameni considerau disecțiile neplăcute, dar era important ca orice individ să fie capabil să realizeze și sarcini neplăcute. Să schimbi scutece, să cureți voma sau să-ți îmbrățișezi rudele, toate acestea sunt *abilități de viață.*

Pentru mine (și, din câte se părea, și pentru Hudson), contactul cu animalele, vii sau moarte, intra în categoria sarcinilor neplăcute, însă depășisem această problemă în măsura în care era necesar ca să pot să funcționez profesional și social. Hudson trebuia să învețe să facă la fel.

— Cum te-a convins profesoara de înot să-ți depășești neplăcerea legată de scufundare? l-am întrebat.

— Ușor. Întâi a trebuit să mă stropesc cu apă pe față, apoi să-mi cufund doar nasul în apă, apoi toată fața, apoi…

L-am lăsat să-și termine explicația, deși sesizasem rapid tiparul expunerii graduale din ce în ce mai pronunțate – deci totul ținea de controlul propriu. Eu și Rosie nu încercaserăm să utilizăm această tehnică, în principal pentru că tatăl meu o folosise cu mine, dar fără succes. Era posibil ca Hudson să fi demonstrat doar o rezistență naturală, nu o fobie moștenită. Sau la fel de posibil era ca dinamica relațională dintre băiat și profesoara de înot să fi diferit de dinamica dintre mine și tatăl meu.

Am avut nevoie de doar câteva minute să-mi așez laptopul în bucătărie, astfel încât să funcționeze pe post de cameră de filmat. Hudson și-a configurat rapid calculatorul lui din dormitor pe post de monitor. Mi-am luat o pereche de mănuși chirurgicale, pe care le utilizam când făceam curat în casă, și am început disecția apelând la o lamă de ras, la un cuțit de bucătărie proaspăt ascuțit și la câteva boluri.

Trecuseră mulți ani de când disecasem ultima dată o pasăre, însă animalele au organe comune, astfel că am profitat de ocazie ca să le expun copiilor similitudinile și diferențele dintre anatomia animală și cea umană. Preț de câteva minute, Hudson a urmărit procedura de la distanță, apoi a venit și el în cameră cu noi, totuși fără să se apropie prea mult de cadavru. Și a refuzat să se implice direct în disecție. Prin contrast, Blanche părea extrem de interesată.

— Porumbeii sunt foarte inteligenți, nu-i așa? a spus fetița când am scos creierul din cutia craniană. Adică sunt unele dintre cele mai deștepte păsări.

— Asta depinde de cum definești inteligența. Porumbeii învață foarte ușor când sunt motivați de recompense, dar pescărușii și-au dat seama singuri că, dacă urmăresc brazdele de pe un câmp, atunci vor găsi cu certitudine insecte. Atât porumbeii, cât și pescărușii

supraviețuiesc în medii urbane, dar niciuna dintre specii nu a învățat să recunoască geamurile ferestrelor.

După ce am încheiat, neuitând să prezint protocolul de curățenie și dezinfectare, am făcut un comentariu cu privire la entuziasmul lui Blanche.

— Există și oameni de știință orbi? m-a întrebat fetița.

— Firește. Unele sarcini implică obligatoriu vederea, dar aproape orice necesitate fizică poate să fie delegată. Și, oricum, știința poate uneori chiar să prevină orbirea.

După plecarea lui Blanche, mi-am dat seama că Hudson era iritat.

— I-ai spus că știința ar putea să-i oprească orbirea. Blanche *știe* asta, dar părinții ei nu vor s-o ducă la doctor. Există o lege în sensul ăsta, dar poliția nu vrea să facă nimic dacă Blanche nu e, în esență, pe moarte.

— De unde știi asta?

— De pe internet, evident! Iar un profesor de la vechea ei școală a încercat s-o ajute. Ăsta a fost și unul dintre motivele pentru care a fost mutată la altă școală. Nu există decât o singură cale. S-o convingi tu pe mama ei. Doar e prietena ta.

Mă străduiam din răsputeri.

Pe lista cu abilități de viață pentru Hudson existau trei puncte relativ simple, dar cu o importanță disproporționat de mare: salutul, prinderea mingii și educația sexuală.

Cumpărasem odată o carte de Eric Berne: *Ce spui după Bună ziua*?. Titlul te induce în eroare, însă, chiar dacă materialul ar fi fost în acord cu titlul, tot s-ar fi dovedit prea avansat pentru mine. La vremea aceea, eu nu mă descurcam nici cu salutul de bază, fiindcă, în general, oamenii nu inițiază o conversație spunând „Bună ziua“. O astfel de abordare suna ciudat. Iar eu oricum eram conștient că par ciudat, indiferent de formula de salut folosită.

Ca atare, decisesem să utilizez formula deliberat nefirească „Salutări!”, care se potrivea cu rolul de clovn al clasei, dar și cu un individ a cărui poreclă e numele unui personaj din *Star Trek*. Privind în urmă, cu siguranță că „Salut, John!” (sau, evident, numele persoanei căreia mă adresam) ar fi fost suficient și ca formulă de salut, și ca formulă de răspuns la salutul interlocutorului. Totuși, ceea ce funcționa într-o școală rurală în urmă cu patruzeci de ani era posibil să nu mai funcționeze și în prezent. Am sunat-o pe Claudia pe telefonul de acasă.

— Claudia Barrow.

— Salutări!

Prietena mea a râs.

— Nu mai are niciun sens să întreb cine mă caută.

— De fapt, aș vrea să discut cu Eugenie. Se poate?

Fiica Claudiei și a lui Gene studia ingineria. Claudia i-a dat telefonul, în timp ce eu mă lansasem într-o disertație prin care subliniam avantajele situației în care ambii părinți locuiesc în aceeași casă cu copilul lor.

— Salut, Don! Cred că ultima dată când am vorbit cu tine aveam nouă ani. Voi așteptați să vi se nască bebelușul… Ții minte că m-ai ajutat să depășesc o perioadă foarte grea?

— Nu.

— La școală. Mi se spunea Calculon. Iar tu mi-ai spus ceva care m-a ajutat.

— Ce ți-am spus?

— Nu-mi mai amintesc exact. Ceva de genul că restul puștilor sunt geloși pe oamenii deștepți. Cred că mai mult a contat că tu mi-ai zis asta, nu părinții mei. Probabil că și ei îmi spuneau același lucru, dar cine-și ascultă părinții? în orice caz, mă bucur că, în sfârșit, pot să-ți mulțumesc. Deci, îți mulțumesc!

— Excelent! însă bebelușul la care ai făcut referire are acum unsprezece ani și îl cheamă Hudson. Iar eu trebuie să știu care e forma de salut corectă pe care să-l învăț s-o folosească.

I-am explicat lui Eugenie problema și amândoi am căzut de acord asupra formulei „Salut, Eugenie!" (evident, înlocuind

„Eugenie" cu numele persoanei căreia Hudson avea să i se adreseze), hotărând și că, în mod opțional, fiul meu putea să ridice și o mână, ca și când ar fi început să schițeze un „bate palma", dar cu un nivel de energie mai scăzut – luând în considerare și varianta în care Hudson putea să renunțe cu totul la această acțiune, în cazul în care nu se simțea complet în largul lui. De asemenea, Eugenie mi-a atras atenția că băiatul nu trebuie să se manifeste prea entuziast, chiar și în situația în care s-ar bucura foarte mult de întâlnirea cu respectiva persoană. Aceeași formulă de salut să fie utilizată și la întâlnirea cu profesorii, doar că probabil cuvintele nu trebuiau rostite foarte sonor, iar gestul cu mâna trebuia să fie mai atenuat.

Apoi Eugenie m-a întrebat:

— Când o să-l cunosc și eu pe Hudson? Pare cool.

— Problema lui e exact opusul: nu e cool.

— Să nu fii cool poate fi foarte cool.

19

Hudson era acum capabil să meargă singur pe bicicletă, iar Rosie a insistat să-i telefonez tatei și să-i mulțumesc pentru ajutor.

— O să se bucure!

— O să mârâie și-o să fie critic.

— Hai să vedem!

L-am sunat punând telefonul pe difuzor, astfel încât Rosie să-l audă și ea. Și i-am mulțumit pentru ajutor.

Tata a mârâit.

— Cineva trebuia să-i spună cum se procedează. Nu știu cine-o să mai facă asta după ce mor.

— Poftim, a remarcat soția mea. Ți-am zis c-o să se bucure.

Prinderea mingii era al doilea dintre cele trei puncte de pe lista mea de priorități cu impact mare, dar care presupuneau eforturi modeste. După ce împlinisem opt ani, părinții mă obligaseră să mă înscriu în echipa locală de Cercetași Juniori. Singurul lucru care mă atrăgea era acumularea de insigne, dar înainte s-apuc să câștig vreuna aveam nevoie de „bumerangul de bronz”, pentru care trebuia să realizez un set de sarcini impuse, inclusiv prinderea mingii de la o distanță fixă – și cu o rată de succes fixă.

După *luni* de pregătiri, am dat proba, dar am picat-o din cauza unei singure prinderi ratate. Liderul a insistat să aștept patru săptămâni înainte să dau din nou proba, dar atunci eu mi-am convins părinții să mă lase să înlocuiesc întâlnirile cu Cercetașii cu lecții de aikido. Totuși, am continuat să exersez prinderea mingii, începând să-mi savurez realizările pentru valoarea lor intrinsecă.

Puteam să-i spun lui Rosie „Aruncă-mi cheile!” și să le prind din zbor cu o singură mână, ca și când aș fi fost capabil să fac asta dintotdeauna, la fel ca toți ceilalți membri ai speciei umane. Ca tată, puteam să-l ajut pe Hudson să experimenteze aceeași satisfacție.

Am încercat să introduc subiectul acesta într-o manieră relaxată și ocolită.

— Ai chef să ne jucăm de-a prinsul mingii? l-am întrebat pe fiul meu.

— Crezi că nu pot să prind o minge? mi-a replicat Hudson. Vrei să-mi arăți cum se face, așa-i?

N-ar fi trebuit să-mi bat capul cu abordarea indirectă. Și eu, și Hudson ne simțeam în largul nostru când comunicam direct.

— E o abilitate de viață esențială, i-am explicat.

— Ce-o să se-ntâmple dacă n-o să învăț niciodată să prind o minge?

— E o abilitate comună pentru multe sporturi. Prin urmare, n-ai putea să practici sporturile respective.

— Foarte bine! Dacă nu mă lasă să citesc o carte, atunci pot să țin scorul sau ceva de genul ăsta. Să selectez echipele. O chestie la care mă pricep.

— Sportul a fost inventat ca să exersăm abilități care ne pot fi necesare în situații critice. De fapt, aruncarea e chiar mai importantă decât prinderea. Oamenii sunt extraordinar de buni la aruncare – mai buni decât oricare alt animal. La ce te-ar putea ajuta asta?

— La vânătoare. Să omor animalele cu pietre. Da' n-am nevoie…

— Corect. Animalele se tem atât de mult de abilitatea oamenilor de a arunca, încât, dacă ești amenințat de un câine, nu trebuie decât să te prefaci că ridici de jos o piatră – gestul ăsta, cel mai probabil, o să-l descurajeze. Chiar și în absența pietrei.

— Serios?

— Sugerezi că glumesc?

— Nu, tată.

Hudson a râs. Oare exista o glumă ascunsă în conversația noastră sau fiul meu râdea când, de fapt, n-ar fi trebuit să facă asta?

— Sunt de acord să arunc mingea, dacă folosim una de tenis.

— Firește! Care ar fi alternativa?

— Domnul Warren ne obligă să folosim o minge de crichet. Care te lovește. Dac-o arunci cu putere. Cum face el.

Noi nu aveam în casă niciunul dintre cele două tipuri de mingi.

— Cred că e una pe acoperiș, m-a anunțat Hudson. Au venit puștii de alături s-o caute, dar mama nu i-a lăsat să urce pe acoperiș.

Am luat din magazie scara cu extensie medie și kitul cu cârlig de acoperiș și am îndepărtat ambalajul inscripționat cu „Tillman Hardware1'.

— Știi cum să utilizezi o scară în siguranță? l-am întrebat pe băiat.

Hudson mi-a mărturisit că nu știa. Până când am terminat instructajul pentru utilizarea în siguranță a scării și pentru accesul pe acoperiș, până când am montat cârligul, ne-am urcat pe acoperiș, am curățat jgheabul, am fixat o țiglă desprinsă și am localizat mingea, nu ne mai rămăseseră decât trei minute din timpul alocat acestei etape a Proiectului Hudson.

— Se pare că va trebui s-o lăsăm pe altădată, a spus Hudson.

— Avem timp pentru o evaluare rapidă. Ca să stabilim nivelul de bază al competenței.

Iepure avusese dreptate. Nivelul de abilitate al lui Hudson nu era doar scăzut, dar reprezenta și o problemă evidentă în curtea școlii. Copilul stătea cu brațele larg desfăcute și cu gura deschisă. Am recunoscut poziția și reacția pe care ea o suscitase în curtea casei părintești din Shepparton, în copilăria mea.

— N-o să prinzi mingea în gură, i-am spus lui Hudson, înainte să-mi amintesc ce urmase în cazul meu.

Băiatul a închis gura și a rămas pe loc, așteptând și alte instrucțiuni. Nimic din expresia lui nu indica sentimentul de umilire, însă interpretările nu erau necesare. Propria memorie îmi era de-ajuns

ca să știu ce simte.

— Iartă-mă, i-am spus. Pentru procesul de prindere a mingii, statul cu gura deschisă sau închisă e complet irelevant. Și eu făceam la fel în copilărie – tocmai de-asta ți-am și sesizat poziția și am făcut o glumă în legătură cu ea.

— O glumă de tată.

— O glumă de *bunic*.

M-am dus lângă Hudson și i-am arătat poziția cu brațele și cu palmele strânse, apoi i-am aruncat mingea în palmă, de la o distanță de aproximativ treizeci de centimetri. Băiatul a prins-o.

— E de-ajuns pentru o zi. Rata succesului a fost de sută la sută. În continuare o să mărim distanța. Gradual.

— E simplu! Dacă vrei, putem să folosim o minge de crichet.

M-am gândit mult la maniera de abordare a educației sexuale. Știam de pe vremea când eram elev – dar și din perioada următoare – că ignoranța în domeniul sexual constituia un dezavantaj social major.

În adolescență, îmi fuseseră furnizate datele relevante – în principal de alți copii și adesea în contextul unor glume dar, nu știu de ce, nu reușisem să le procesez, astfel că rămăsesem într-o stare de nedumerire și dezgust.

Privind retrospectiv, problema o reprezentase preaplinul de informații: mecanica sexului era redată în conjuncție cu nuditatea unor persoane mai în vârstă, de ambele sexe, cu dezvoltarea fetală, nașterea și unele dintre cele mai controversate subiecte de natură morală din lumea adultă – totul într-un limbaj mai atent reglementat decât acela utilizat pe oricare altă temă.

Dacă aș fi fost învățat tabla înmulțirii fiind forțat ca, în același timp, să mă uit la imagini cu adulți despuiați și fiind întrerupt pentru a mi se comunica metodele de a preveni o sarcină și efectele zdrobitoare ale eșecului unei persoane care, în mod atât de manifest, se simțea deosebit de inconfortabil realizând această sarcină, ei bine, în situația asta, era puțin probabil că aș mai fi învățat să înmulțesc.

Cea mai utilă mostră de educație sexuală am primit-o în curtea școlii, în gimnaziu, când doi câini erau angajați în procesul de reproducere – asta până când un profesor a intervenit cu o găleată cu apă. Mai mulți dintre noi am stat atunci și am urmărit un întreg film educațional, fără să-l „pricepem” realmente – totuși câinele ne-a demonstrat punerea în aplicare a metodei mecanice de bază, deși, evident, a sărit peste chestiunile privind consimțământul, identitatea de gen și orientarea sexuală, chestiuni care îmi închipuiam că acum aglomerau și mai mult lecțiile de biologie. Hudson nu ar fi înțeles aceste subtilități, chiar dacă ar fi știut la ce se referă ele – ar fi fost ceva similar cu încercarea de a învăța ce înseamnă siguranța în trafic

aflându-te într-un sat fără drumuri și fără autovehicule.

Datorită tehnologiei moderne, am putut totuși să trec la un nivel superior incidentului cu câinii. Apelând la filme de pe internet, am asamblat un colaj de animale copulând, de la păianjeni Redback până la diavoli tasmanieni. Știam că nu trebuie să întreprind nimic în domeniul sexului fără s-o consult pe Rosie, așa că i-am rulat colajul chiar în seara aceea. Programul revizuit al lui Hudson, care presupunea că băiatul mergea la culcare mai devreme ca să compenseze pentru trezirea la 5:20 a.m., ne oferea mai mult timp să discutăm.

Soția mea a fost de acord că filmulețul e „un punct de plecare cât se poate de bun". Așa că l-am încărcat pe un stick de memorie și i l-am dat lui Hudson, în drumul către școală.

— Copulația animalelor: e interesant, dar și amuzant, i-am spus.

— Vrei să mă uit la asta?

— Corect.

— Care trebuie să mă învețe ceva. Ce anume?

— Educație sexuală. Dar lipsindu-te de sentimentul de jenă indus de vizionarea unor oameni maturi dezbrăcați.

Băiatul a pus stick-ul în buzunar, fără să mai spună nimic.

Cele trei inițiative cu impact mare, dar implicând eforturi modeste dădeau rezultate amestecate. La capitolul prinderii mingii, Hudson nu dobândise un nivel de expertiză care să-i permită să contribuie la vreo întrecere sportivă. Totuși, învățase cum să *nu* prindă mingea în stilul prinzătorilor profesioniști, care uneori comit erori. De-acum eșecul nu mai părea inevitabil.

La capitolul salut, încă nu-i comunicasem băiatului care era protocolul corect. Aceasta era o informație importantă, însă, după ce am mai meditat o vreme, am ajuns la concluzia că, dacă părinții mei mi-ar fi furnizat această informație, comportamentul lor mi s-ar fi părut straniu.

Exercițiul cu filmul destinat educației sexuale a confirmat că sensibilitatea școlii la subiectele sexuale nu se diminuase față de perioada copilăriei mele.

— De vreme ce nu implică oameni, nu este pornografie, le-am comunicat directoarei și lui Iepure, când am fost chemat pentru explicații.

În ciuda protestelor mele, Rosie își luase liber de la serviciu ca să mă însoțească. („Sunt convinsă că te descurci, dar, fiindcă e vorba de ceva oficial legat de Hudson, vreau să fiu și eu acolo.")

— Haide… a dat să spună Iepure.

Dar directoarea l-a întrerupt.

— Aveți perfectă dreptate. Și ați găsit o modalitate de a deschide

acest subiect, care poate fi dificil pentru mulți părinți. Atât doar că am fi preferat ca Hudson să nu fi adus filmule- țul la școală.

— Ceilalți copii au fost deranjați de el?

— Cred că *deranjați* nu e termenul potrivit, a comentat Iepure. Problema sunt părinții. Deocamdată nimeni n-a zis nimic, dar avem niște personaje destul de ciudate. Sau, altfel spus, avem părinți foarte diferiți.

Tatăl lui Blanche și fânul Casei Albastre.

— Sinceră să fiu, a continuat directoarea, nu ne facem prea multe griji, dar trebuie să spunem ceva, în cazul în care ar apărea vreo plângere. Sunt convinsă că astfel de înregistrări sunt disponibile pe internet – de altfel, și la televizor poți să vezi așa ceva. Ursul polar care-și rupe…

— Osul penian.

— Mulțumesc… le-ar putea da de gândit unora dintre băieții de gimnaziu. Dar vrem neapărat să revenim la ceea ce am discutat anterior. De fiecare dată când Hudson face un lucru care e puțin ciudat…

— Asta întărește opinia că e autist, a spus Rosie.

— Că *suferă de autism,* a corectat-o directoarea.

Soția mea a inspirat sonor. Am bănuit că era pe punctul să adopte poziția lui Liz Activista, care era acum și a noastră, dar care ar fi provocat, în mod inevitabil, o deviere de la subiect. Cu abilitate, m-am întors la firul anterior al discuției.

— Tema acestei întâlniri a fost filmulețul despre sex și ar trebui să confirmăm faptul că am rezolvat această situație înainte să trecem la celelalte probleme, am intervenit eu.

Iepure a râs.

— Scuze, nu te supăra, dar e uluitor. Tu și Hudson…

Soția mea a sărit și i-a completat fraza:

— … sunteți doi oameni diferiți, iar noi ne aflăm aici ca să vorbim doar despre unul dintre ei, nu-i așa? Țin minte că data trecută au fost aduse în discuție niște probleme legate de sport. Care au contribuit la ideea că Hudson ar putea *să fie autist.* Situația asta s-a schimbat?

— Păi, am fost într-adevăr foarte surprinși de performanțele lui de la carnavalul de înot, a răspuns Iepure. Cu atât mai mult cu cât are o scrisoare prin care e scutit de înot – poate ar trebui să reveniți asupra *acestei* situații. Dar înotul e un sport individual. Hudson nu e un jucător de echipă. Presupun că-i e dificil să se pună în locul altcuiva.

— Vrei să spui că-i lipsește *empatia,* a zis Rosie. Mă întreb ce te-a făcut să te gândești la asta?

— Păi, da, ăsta e cuvântul: empatie. Și cred că noi toți știm că lipsa de empatie e o caracteristică, vine la pachet.

— Deci, a intervenit directoarea, ne-am mai gândit la o evaluare?

— Da, i-a replicat soția mea, și momentan răspunsul e „nu“. Școala acceptă asta?

— Ei bine, noi nu putem decât să-i sfătuim pe părinți, a spus directoarea. Asta dacă nu cumva situația escaladează. Dar trebuie să vă atrag atenția că, dacă Hudson devine violent, deși noi sperăm ca asta să nu se întâmple, însă în lipsa unui diagnostic… Dacă asta se va întâmpla, totul se va schimba.

— Sunt convinsă că asta e regula care se aplică în cazul oricărui copil, a remarcat Rosie.

— Firește!

— Și sunt convinsă că ați fi la fel de îngrijorați din cauza abuzurilor verbale.

— Păi, da, așa cum am mai spus…

— Am pomenit abuzurile verbale fiindcă se pare că fiului nostru i s-a pus o poreclă foarte neplăcută. *Urâdosul.* Și indiferent ce temeri aveți în privința lui, nu cred că fiul nostru a făcut vreun lucru care să justifice această poreclă.

— Nu, a confirmat directoarea. În niciun caz! Am să văd ce pot să aflu în acest sens. Și îmi pare rău că întâlnirile astea au început să devină ceva mai dese decât ne-ar plăcea.

— Am remarcat ceva, s-a vârât și Iepure în discuție, și vă rog să nu-mi interpretați greșit cuvintele. Dar, în fiecare an, la prima oră, îmi dau seama imediat care sunt cei trei sau patru copii care o să-mi consume cel mai mult timpul. Ceea ce nu spun că e rău.

— E vorba de principiul Pareto, i-am comunicat eu. Sau de așa-zisa regulă optzeci / douăzeci, care se aplică în cazul oricărei proprietăți sau situații normal distribuite. Prin urmare, este ceva de așteptat. Și eu trec prin aceeași experiență când predau la universitate. De la prima oră de curs, identific acel grup de mici dimensiuni care va avea nevoie de maximum de instrucțiuni ca să-și realizeze sarcinile și care va contesta evaluările.

Situația, Don, e puțin diferită la școala primară, mi-a replicat Iepure.

— Nu cred că Don a încercat să-ți spună ceva, Neil, a zis Rosie. Pur și simplu și-a manifestat empatia.

20

— Ești sigur că n-ai uitat nimic? Niște bitter cu merișoare condimentat sau niște ascuțitori?

— Niciunul dintre cocktailurile de pe lista propusă nu necesită bitter cu merișoare, condimentat sau nu. Și nici ascuțitori…

— Am glumit, m-a lămurit Amghad. Ăsta e cel mai detaliat plan pe care l-am primit vreodată. Aș putea să-l trimit firmei de amenajare exact așa cum e. De fapt, întâi o să scriu un rezumat, dacă văd anvergura proiectului să nu creadă că trebuie să ne dea un deviz pentru reamenajarea Hiltonului din Dubai.

— Ești mulțumit de conceptul estetic?

Amghad a fluturat mâna, indicând laboratorul gol.

— E nițel cam sovietic pentru gustul meu, da' putem să-l schimbăm dacă nu merge. La fel și toaletele unisex. Despre amortizarea fonică nu știu prea multe, dă se pare că te-ai documentat tu destul.

— Ai citit specificațiile aplicației?

— Aia cu sistemul de comandă? Chestiile de calculator le las în seama ta.

Din pricina unui incident în care Blanche fusese implicată în tramvai, cauzat de problemele ei de vedere, și pentru că ulterior suferise abuzuri verbale din partea unui alt pasager, Allannah venea acum și o lua în fiecare zi de la școală. De două ori pe săptămână, unul dintre noi îl lua la el pe copilul celuilalt. Allannah mi-a *mulțumit* pentru filmulețul cu copulația animalelor. Ei îi fusese greu să aducă în discuție subiectul – și, *așa cum îmi și fusese intenția,* filmulețul oferise exact fondul de informații necesar și o determinase pe Blanche să-i pună mamei ei niște întrebări importante.

Allannah nu văzuse colajul de înregistrări video, așa că mi-am adus cu mine calculatorul și i l-am pus să ruleze chiar la ea în magazin.

— Presupun că tu, ca om de știință, nu te simți stânjenit de lucrurile astea, a spus ea uitându-se la orgia cimpanzeilor bonobo.

— Toate discuțiile cu copiii sunt potențial stânjenitoare, i-am răspuns, amintindu-mi că eu nu găsisem încă o modalitate prin care să-i comunic lui Hudson protocolul de salut.

I-am explicat lui Allannah problema mea.

— Lasă pe mine, mi-a zis ea. Și pe Blanche. Cred că să-l învățăm pe Hudson cum să salute corect e un preț mic pentru ajutorul tău de specialitate în privința educației sexuale. Și cred că și lui Blanche o să-i prindă bine sfaturile legate de salut. Și ea e puțin nesigură uneori la capitolul ăsta, dar mie nu mi-a trecut prin minte c-aș putea s-o ajut în vreun fel.

În seara următoare, când Rosie a sosit acasă, Hudson a ieșit din dormitorul lui, a ridicat un braț și-a spus:

— Salut!

După ce băiatul s-a dus la culcare, soția mea s-a întors spre mine:

— Mi s-a părut într-o dispoziție bună. Cred că a început să se simtă ceva mai în largul lui.

Am considerat că acesta e momentul ideal să fac o trecere în revistă a progreselor. Rosie știa de inițiativele mele cu mersul pe bicicletă, prinsul mingii și educația sexuală, deși impactul lor asupra lui Hudson nu fusese încă evaluat.

— Oricum, am spus, se pare că filmulețul a încurajat-o pe Blanche să stea de vorbă cu mama ei despre subiectul ăsta.

— Nu știam că s-o ajutăm pe mama lui Blanche era parte din proiect.

Am simțit critica din replica soției mele. La rândul meu, i-am spus că Blanche ne ajutase cu protocolul de salut, ceea ce, în opinia lui Rosie, generase dispoziția îmbunătățită a băiatului și starea lui de confort interior.

— Nu mi-ai spus că te-ai preocupat și de problema asta.

— Era puțin jenant.

Rosie a râs.

— Bine, presupun că aveți voie să țineți și unele secrete așa, ca între băieți. Atâta timp cât îmi ascundeți doar asta!

Pentru următoarea mea vizită la Allannah pregătisem și alte materiale pe tema vaccinării, însă, când am ajuns acolo, Blanche a apărut cu o cutie de pantofi și ne-a întrebat dacă n-ar putea să meargă ea la noi. S-a dovedit că, în cutia de pantofi, fetița avea un șobolan mort – care, din fericire, nu începuse încă să emane mirosuri.

— Putem să-l disecăm? m-a întrebat Blanche. A murit abia ieri. Și nu m-am atins de el – l-am înfășurat într-un șervet de bucătărie și l-am pus în frigider.

— De unde l-ai luat? m-am interesat eu.

— Din bucătărie. Probabil că după aceea ar fi trebuit să-l pun în mașina de spălat, nu-i așa?

— Corect. Dar întrebarea mea a fost imprecisă. De fapt, am vrut să știu de unde ai luat șobolanul, nu șervetul de bucătărie.

— A montat tata o capcană. Ca să protejeze quinoa.

— Aș fi crezut că părinții tăi se opun uciderii animalelor.

Presupunerea mea se baza pe un stereotip, dar bănuiam că statisticile ar fi susținut-o.

— E aproape imposibil să cultivi și să depozitezi cereale fără să ucizi animale. Cum ar fi șobolanii de pe câmp. Sau gândacii. Tata spune că toate animalele au suflet, deci nu e mai grav să omori un șobolan decât un gândac sau o vacă.

În ciuda vizitelor numeroase acasă la Blanche, nu ajunsesem încă să-l întâlnesc pe tatăl ei, homeopatul, care lucra la etaj. Profesia pe care și-o alesese sugera că e o persoană extrem de credulă, dar învățasem că oamenii cu credințe iraționale într-un domeniu puteau să fie cât se poate de raționali și de logici în alte domenii. Logica

privind sufletul animalelor – care putea fi ușor adaptată și adusă în sfera rațională prin înlocuirea „sufletului” cu „sistemul nervos central” – era acceptabilă și așteptam cu nerăbdare s-o folosesc în dezbaterile mele cu veganii.

— Deci nu sunteți vegetarieni? am întrebat eu odată, într-o astfel de discuție.

— Ba suntem, dar din motive de sănătate. Și mâncăm și pește. Uneori. Nu balene, evident.

— Balenele nu sunt pești, a intervenit Hudson. Cu toate astea, v-ați alege cu o cantitate uriașă de hrană contra unui singur suflet.

Am disecat șobolanul. Blanche a realizat ea însăși unele dintre operațiuni, sub supravegherea mea, în timp ce Hudson îi ținea lupa.

— Ai făcut o treabă extraordinară, am felicitat-o pe Blanche când ne dezinfectam mâinile. În mod cert, ar trebui să iei în considerare posibilitatea să devii om de știință. Vrei să vezi un film despre cum se disecă un animal mai mare?

— Blanche trebuie să se ducă acasă, a spus Hudson.

Ulterior, Rosie a fost surprinsă de interesul constant manifestat de fetiță în legătură cu disecțiile.

— E un copil ciudat, a remarcat soția mea. Din multe puncte de vedere.

— Dar e și prietena cea mai bună a lui Hudson.

Soția mea a râs.

— S-ar putea să existe o legătură între cele două lucruri.

La următoarea vizită făcută părinților mei, Rosie ne-a însoțit și ea în Toyota lui Phil.

Starea tatălui meu părea să nu se fi modificat, însă mama ne-a comunicat că, în opinia doctorului, tata era „foarte aproape de sfârșit11.

Toți trei am intrat în camera lui, dar tata ne-a cerut mie și lui Rosie să ieșim.

Hudson a ieșit, la rândul lui, după câteva minute.

— Despre ce ați vorbit? l-a întrebat Rosie.

— Despre diferența dintre *efect* și *a afecta,* i-a răspuns băiatul. *Efectul* e un substantiv, iar *a afecta* e un verb, dar există și niște excepții importante, niște transformări. Crezi că eu am un *afect* ciudat?

— E posibil. Mi-e greu să-mi dau seama, fiindcă sunt obișnuită cu tine.

— N-a fost o întrebare. Ți-am dat un exemplu de transformare, de *afect* ca substantiv.

Hudson și-a continuat explicația, în timp ce mama și Rosie au pregătit ceaiul. Era plăcut să purtăm o conversație în care să facem

schimb de informații solide, fără urmă de ambiguitate.

— Bunicu' vrea să-mi aduc aminte de el de fiecare dată când o să văd că *efect* și *afect (a)* sunt folosite incorect.

— Nu va trebui să faci vreun efort. Lucrul ăsta o să se întâmple automat.

— Bunicu' vrea să știe și dacă i-ai adus CD-ul. Cred c-o să ai probleme mari dac-ai uitat.

Dar nu uitasem: cumpărasem înregistrarea. Rareori eu și tata nu ne transmiteam nevoile detaliat.

— Uită-te în stativ, a șoptit tata, indicând colecția de CD-uri.

— După ce?

— După ăsta. Simfonia a IX-a. Nu e acolo. Nici măcar versiunea lui von Karajan. Asta e ultima simfonie pe care a compus-o Beethoven, iar mama ta mi-a luat CD-ul fiindcă i-a intrat în cap că, după ce le ascult pe toate, o să dau ortu' popii. Așa că, acum, am audiat absolut toate creațiile lui Beethoven – toate cele care au supraviețuit, iar pe unele dintre ele chiar de mai multe ori –, cu excepția ăsteia. Deci pune-l și hai să vedem ce se-ntâmplă.

— Vrei să-i spun mamei?

— Nu! Nu acum.

Tata a fluturat din mână, arătând din nou către înregistrările cu operele lui Beethoven.

— Avea cincizeci și șase de ani când a murit. Și toate astea. Știi cum a murit?

— Nu.

Mi se părea că nu e o informație care să aibă vreo utilitate, însă, în mod evident, ea îl afecta profund pe tata.

— Era pe patul de moarte și de-afară s-a auzit un tunet însoțit de fulgere, iar Beethoven s-a ridicat brusc în capul oaselor. Și, în clipa aia, și-a dat sufletu'. Așa scrie în biografia lui. Nu că lucrurile astea ar fi credibile.

Eu și tata am ascultat în liniște simfonia, preț de o oră și nouăsprezece minute. Secțiunea corală îmi era familiară și am considerat că reprezintă preludiul potrivit pentru o moarte asemenea celei a lui Beethoven. Când ecranul CD-playerului a indicat că muzica se terminase, tata era încă în viață.

— Gata cu superstițiile, a comentat el. Poți să-i zici maică-tii că s-a înșelat. Pune Opusul 27, Nr. 2. Nu e cea mai complexă bucată, dar de câteva luni nu ascult decât muzică clasică.

Dacă aș avea mai mult timp la dispoziție, aș încerca să trec și la Mozart. Se spune că este cam la același nivel.

Am găsit CD-ul – *Sonata lunii* – și i l-am dat să-l verifice.

— Pune-l și du-te și prepară-mi un cocktail.

— Vrei un cocktail?

— Trebuie să-ți spun de două ori? Ești barmanul celebru din New York, dar nu mi-ai preparat niciodată un cocktail. Descurcă-te cât de bine poți cu ce găsești în dulap. Prepară unul și pentru tine, pentru Rosie și pentru maică-ta. Cocktailuri – cine s-ar fi gândit c-ai avea aplecare spre așa ceva?!

Și tata mi-a dat CD-ul.

— Știi, m-am temut pentru tine, da' până la urmă m-ai surprins.

Am pus *Sonata lunii* și, împreună cu Rosie, am pregătit niște Boston Sour, cea mai bună variantă de cocktail dată fiind selecția limitată de ingrediente. Când am terminat de preparat siropul, de stors lămâile, de separat ouăle, de turnat whisky-ul și de amestecat totul cu gheață, muzica încă mai cânta, dar tata murise.

Pe drumul înapoi către Melbourne, spre care am pornit mult mai târziu decât plănuiserăm inițial, din cauza necesității de a ne anunța rudele, de a organiza scoaterea din casă a trupului tatei și de a-i oferi mamei mele sprijin emoțional, Rosie a propus să ne oprim în oraș, la o pizza.

— Dar era programat să mâncăm acasă, a protestat Hudson.

— Trebuia neapărat să plecăm de-acolo, i-a explicat Rosie. Bunica ta n-a vrut să mănânce și nu puteam să-i cerem să ne gătească. Da' eu mor de foame!

Într-adevăr, mâncarea era neapărat necesară. Terminaserăm de băut cocktailurile, fratele meu, Trevor, ajungând la timp ca să-l consume pe cel rămas fără destinatar, iar mama păruse a fi stabilă din punct de vedere emoțional.

— Ați zis c-o să mâncăm acasă, a insistat Hudson. Toată ziua abia am așteptat cina!

Duminica era unica zi din săptămână când găteam feluri separate: o varietate de pește cu carne Rosie pentru Rosie și carne de alt tip pentru Hudson și pentru mine. În frigider aveam un pui, din care voiam să prepar sandviciuri luni și miercuri. Orice modificare de program era iritantă, dar de această dată Rosie avea dreptate.

— Din păcate, nu avem când să ajungem acasă, să gătim și să mâncăm fără să pierdem din timpul dedicat somnului și, probabil, să ne alegem și cu o indigestie.

Soția mea oprise mașina în fața pizzeriei.

— Iar mâine te duci la școală, a concluzionat ea.

— M-am trezit târziu, deci pot să mă culc târziu.

— Tatăl tău și cu mine simțim nevoia să mâncăm. O să luăm pizza. Îți place pizza.

— Nu duminică seara. Pot să sar dimineață peste citit și să mă trezesc mai târziu.

— Dacă poți să-ți modifici programul de dimineață, atunci poți să-

ți modifici și programul de astă-seară.

— A fost o zi groaznică! A murit bunicu'. Vreau să merg acasă și să mănânc pui.

— A fost o zi groaznică pentru noi toți! Pentru bunica, pentru…

Era evident că fie polemica ar fi continuat la infinit, fie Rosie trebuia să cedeze. Eram convins că Hudson nu avea să se răzgândească. Și, în clipa următoare, m-am trezit rostind niște cuvinte care parcă își aveau originea într-o altă zonă a creierului meu.

— Ajunge! Mama ta și cu mine o să intrăm și o să ne luăm pizza. Poți să rămâi în mașină dacă vrei, sau poți să intri și tu cu noi, fie că mănânci, fie că nu. Dacă vrei să-ți iei ceva din frigider când ajungem acasă, treaba ta! Dar nu accept să ne ții ostatici prin comportamentul ăsta!

Rosie părea complet uluită.

Am coborât din mașină și-am intrat în pizzerie. Soția mea m-a urmat, iar Hudson a rămas în mașină. Rosie a comandat și pentru el o pizza mică și i-a dus-o afară. N-am verificat dacă băiatul a mâncat-o sau nu: pe drumul spre casă a adormit, iar Rosie a rămas tăcută în timp ce eu conduceam. Îmi aminteam de o perioadă când și eu fusesem la fel de inflexibil ca Hudson, când și eu mă blocam involuntar într-o atitudine nerezonabilă. Și, din câte se părea, îmi aminteam și cum gestionase tatăl meu acele episoade. În ziua când tata a murit, subconștientul mi-a livrat un mesaj din care am înțeles că o fărâmă din părintele meu supraviețuise.

21

Este un fapt recunoscut – și susținut de cercetări științifice – că, în general, oamenilor nu le place să vorbească în public, din cauza temerii că vor comite o greșeală care va fi remarcată de ceilalți. Chiar și eu, ca universitar stăpân pe domeniul său, întâmpinam probleme în acest sens.

Ocaziile sociale sunt și mai periculoase. Făcusem tot ce putusem s-o conving pe mama că era preferabil ca altcineva să rostească discursul funerar dedicat tatei, însă ea a încheiat discuția cu un contraargument convingător:

— Atunci înseamnă că trebuie să-l rog pe unchiul tău Frank.

Unchiul Frank ținuse un discurs insultător, camuflat sub haina umorului, când împlinisem douăzeci și unu de ani și, din câte se părea, supraviețuise de atunci și până acum, deși soția lui, mătușa Merle, murise în perioada în care noi locuiam în New York. Probabil că unchiul Frank avea cel puțin optzeci și cinci de ani, însă bănuiam

că orice schimbări s-ar fi produs pe parcurs în ființa lui, erau în sens negativ. În absența vreunei remarci hilare pe care s-o facă pe seama tatei, era clar că unchiul Frank s-ar fi folosit de această ocazie ca să facă glume pe seama mea.

Aveam la dispoziție patru zile în care să-mi pregătesc discursul, astfel că am suspendat Proiectul Hudson și dezvoltarea aplicației pentru Bibliotecă. Până la moartea tatei, această a doua sarcină îmi ocupase aproape tot timpul liber din program. Acum însă mă simțeam incapabil să mai codez ceva. Deși creierul meu nu părea să resimtă acea emoție specifică denumită „suferință", gândurile îmi fuseseră dominate – copleșite – de amintiri din perioada copilăriei și de cele ale ultimelor clipe pe care le petrecusem împreună cu tata.

— Fiecare suferă în felul lui, mi-a spus Rosie. Cred că tu ești așa de… cerebral… încât îți traduci șocul mai curând în gânduri decât în sentimente. Dacă are vreo logică ce spun.

Avea.

— Dar, din cauza asta, mi-e incredibil de greu să scriu necrologul.

— Don, trebuie să spui doar câteva cuvinte. Poate să povestești și câteva episoade din viața lui. Prea te chinui cu treaba asta!

Era ora 4:58 a.m. Și o trezisem pe Rosie dându-mă jos din pat ca să-mi notez o idee pe care, dacă m-aș fi culcat la loc, riscam s-o pierd.

Soția mea s-a ridicat în capul oaselor.

— Oricum și Hudson o să se trezească peste douăzeci de minute.

Am făcut cafeaua, iar Rosie a adus un pix și hârtie.

— Care-i cea mai frumoasă poveste legată de tatăl tău pe care ți-o amintești?

— Tata n-a făcut nimic remarcabil.

— Da' atunci când a construit pătuțul izolat fonic pentru Hudson? Asta-i o poveste grozavă. Arată că tatăl tău a fost un om generos, inteligent, puțin ciudat.

— Crezi că tata a fost ciudat?

— Cred că Papa e catolic?! Sigur că era ciudat! Nu știi cum avea aranjate toate produsele în magazin?

— Eu am pus bazele aranjamentului ăluia. Acum patruzeci de ani.

— Ei, poftim, asta-i o altă poveste grozavă! Sau ce zici de faptul că a audiat tot ce a compus Beethoven și a murit după ce i-a ascultat și ultima lucrare? Cu asta trebuie să închei.

— Cei care vor veni la înmormântare vor ști deja toate episoadele astea.

— Dar nu-i informezi – le aduci aminte. Ai și ceva ce te-a învățat tatăl tău?

— Considera că să mă învețe ceva e un proces frustrant. Obișnuia să spună „Știi atâtea lucruri" – fiindcă obțineam note bune la școală – „și nu poți să…?". Eram incompetent când venea vorba de multe

sarcini fizice, ceea ce era enervant având în vedere că dădeam o mână de ajutor într-un magazin de feronerie.

— Chiar așa? Se aștepta ca inteligența ta să te facă priceput la chestii mecanice?

— Nu chiar. Spunea că-mi lipsește înțelegerea lor, bunul- simț. Și probabil că avea dreptate. Am făcut niște prostii incredibile!

— Ca Hudson, care a pus siropul de arțar în sertarul cu ustensile când stăteam în New York?

— Corect. Am și spus multe prostii – clienților și furnizorilor. Și conștientizam că sunt niște prostii – chiar imediat ce le rosteam.

— Dar tot ai reușit să înveți, nu? Tatăl tău a insistat. Ăsta e un lucru extraordinar de pozitiv pe care poți să-l spui despre el. Poate că ai și vreo poveste autoironică despre cum ai dat-o-n bară cu ceva, iar tatăl tău te-a învățat…

— Despre asta ai putea să-l întrebi pe unchiul Frank. El ți-ar oferi numeroase exemple.

— Hei, nu te supăra! Fără tatăl tău, ai fi devenit un cu totul alt om. Iar omul care ai devenit e unul bun. Mai mult decât bun. Deci îi ești dator tatălui tău. Iar eu îi sunt datoare la rândul meu.

— Când aveam șase ani, ceilalți copii se jucau cu seturi Lego și Meccano. Însă mie tata mi-a confecționat cel mai grozav set de construcții din lume, folosind piese de feronerie comerciale.

Sfatul primit de la Rosie în legătură cu abordarea necrologului a dat rezultate. Spre surprinderea și disconfortul meu, când mi-am început discursul, am constatat că vocea îmi e afectată de emoții. După aceea însă mi-am recăpătat controlul. Aula Institutului de Mecanică era aproape plină: tata era cunoscut de multă lume în comunitate și continuase să-l ajute pe fratele meu în magazin până de curând. Spre uimirea mea, în sală erau prezente și unele persoane care nu-l întâlniseră pe tata decât de câteva ori sau niciodată și care totuși bătuseră drumul până în Shepparton: Phil, Claudia („Reprezint întreaga familie Barrow“), Dave și Sonia, Laszlo și Frances Fumătoarea Ocazională și – absolut uluitor! — Amghad, Minh și Simon Lefebvre. Iuda.

— Măcar vede că-mi iau liber și pentru altceva în afară de Hudson, a comentat Rosie.

Iuda stătea lângă Claudia, care-l părăsise pe motiv de infidelitate și-i inventase această poreclă insultătoare. Era de-a dreptul incredibil!

Îmi aminteam acum că, uneori, folosisem setul de construcții împreună cu alți doi băieți, prin urmare, în mod indirect, tata îmi facilitase și o oarecare doză de interacțiuni sociale. Eu unul fusesem interesat să adun și să organizez piesele componente, al căror număr creștea la zilele mele de naștere și de Crăciun – ideea de a construi ceva, efectiv, nu mă prea atrăsese.

Am încheiat discursul cu povestea privind proiectul Beethoven, apoi m-am întors la scaunul meu, între Rosie și mama. Care plângea – ceea ce era de înțeles. Principalul meu sentiment era unul de ușurare: consideram că mă descurcasem acceptabil.

După care: dezastru! Preotul a anunțat că mai e o rudă care urmează să spună „câteva cuvinte". Nu-l văzusem de ani de zile, iar acum ajunsese un bătrân decrepit, la nivel fizic, care se deplasa într-un scaun cu rotile. Cu ajutorul fiicei lui – verișoara mea Lynda –, ruda în cauză a izbutit să se ridice în picioare ca să se adreseze celor veniți la funeralii.

— Cine e? s-a interesat Hudson, aplecându-se înspre mama lui.

— E străunchiul tău Frank. Fratele bunicii. E foarte bătrân și suferă de Alzheimer. Nu lua în seamă ce o să spună!

— Jim n-a fost un tip prea sociabil, a început unchiul Frank și, în mod inexplicabil, lumea a râs.

Poate că îi ofereau reacția pe care o căutase întotdeauna dintr-un soi de bunătate manifestată față de un om în vârstă.

— Familia mea n-a fost prea încântată când Adele ne-a anunțat c-o să se mărite cu el. Ni se părea că e un fel de geniu. Și s-a dovedit c-am avut dreptate.

Alte râsete.

— N-am putut să-l conving să intre în masonerie. I-am zis: „Nu trebuie decât să crezi într-un arhitect suprem și să vrei să petreci ceva timp bând și stând la taclale cu semenii tăi". La care el mi-a răspuns: „Nici una, nici alta, Franklin!"

Judecând după reacția publicului, se părea că unchiul Frank reușise până la urmă să-și bată joc de tata – cu toate că și eu i-aș fi dat cam același răspuns la oferta de a adera la loja masonică.

— Mă cam luam de el, în glumă, desigur, însă el credea că totul era cât se poate de serios. Dacă foloseam incorect substantivele și verbele, mă corecta imediat. Însă, când am renovat clădirea lojii masonice, ne-a donat toate lucrurile de care am avut nevoie și-a stat alături de noi în fiecare secundă când nu trebuia să fie prezent în magazin, ca să se asigure că totul e ca la carte. Lui Jim nu-i plăceau lucrurile făcute de mântuială.

Unchiul Frank s-a oprit și și-a șters ochii cu o batistă. Mama, care mai devreme râsese împreună cu ceilalți de comentariile unchiului Frank, începuse din nou să plângă.

— Mulți dintre voi, cei prezenți azi aici, știți că în urmă cu mulți ani am fost cât pe ce s-o fac lată, iar cel care m-a ajutat să revin pe calea cea bună a fost Jim. Știa foarte clar ce e bine și ce e rău. Și dacă înainte nu eram sigur, atunci am înțeles că sora mea privise în adâncul lui și văzuse ce fel de om era cu-adevărat. Jim nu era dispus să-și lase nici copiii să facă lucrurile de mântuială. Sunt convins că lor nu le-a

convenit întotdeauna. Cu toții, până și Michelle, pe care am pierdut-o când era încă mult prea tânără, s-au confruntat cu… diverse… provocări, dar Jim n-a vrut să-și lase copiii să iasă în lume și-acolo să primească loviturile pe care le primise el… însă asta e altă poveste.

Lynda l-a tras de braț, dar bătrânul i-a dat înainte.

— Știu cât de mândru a fost Jim că Trevor a păstrat magazinul pe linia de plutire și știu cât de mândru a fost de Don, care tocmai a ținut un discurs atât de frumos. Și știu cât de mândru a fost și de tânărul Hudson. Jim și-a iubit nepotul. Și…

Unchiul Frank a început să vorbească mai rar. Se uita prin sală și era clar că-și pierduse concentrarea.

— Pur și simplu, nu pot să vă spun cât de multe a făcut Jim pentru Merle și mine.

— Pentru Merle și *pentru* mine.

Vocea lui Hudson a răsunat în sală, însă, la doar câteva secunde după ce a închis gura, am văzut că fiului meu îi era rușine de ce făcuse.

Au urmat un ropot de aplauze și multe râsete și atunci Lynda a profitat de ocazie și l-a ajutat pe unchiul Frank să se așeze la loc în scaunul cu rotile. Cred că eu și Hudson eram singurii care nu râdeam. Știam – așa cum în mod cert știau și ceilalți – că intervenția copilului fusese accidentală, dar și că, peste doar un an sau doi, un astfel de comportament n-avea să mai fie amuzant.

Deși era o reacție normală la înmormântarea unui membru al familiei, am fost surprins să mă trezesc plângând. Unchiul Frank avusese dreptate: tata își făcuse o prioritate din a mă învăța acele abilități care aveau să-mi fie utile atât la școală, cât și în viața de adult. Iar eu îl detestasem pentru asta.

22

Priveghiul s-a ținut în casa părinților mei. Iuda m-a felicitat pentru discurs și m-a încurajat să mă întorc la serviciu.

— Eu aș zice să înfrunți comisia. Pune-o pe femeia africană să te susțină. N-o să aibă curajul s-o înfrunte și pe ea, tu scapi de problemă și ne faci și nouă, celorlalți, un bine.

Apoi a râs.

— În timpul zilei trebuie să am grijă de fiul meu. Dacă m-aș întoarce la serviciu, Rosie ar trebui să revină la postul part-time. Sfatul tău se opune propriilor tale interese.

Iuda a râs din nou.

— Așa sunt eu: mereu mă preocup de binele celuilalt! Dar, Don,

vreau să știi că-mi dau seama că Rosie se chinuie să țină în echilibru serviciul și viața de familie. Dacă, la un moment dat…

— Credeam că proiectul se desfășoară conform programului. Și că cercetările-pilot produc rezultate interesante.

— Asta așa e. Dar îmi închipui că ei îi e greu să-și facă timp pentru toate astea.

Hudson s-a dus să se culce în camera care odinioară fusese a surorii mele – asta după ce o convinsesem pe mama că băiatul nu avea nevoie de o doză în plus de confort: adică nu avea nevoie să doarmă împreună cu câinele. Rosie se așteptase ca fiul nostru să fie tulburat de schimbarea de program, dar eu îi explicasem situația în avans, punând accent pe faptul că trebuia să lipsească două zile de la școală.

Mai rămăsese puțin scotch, iar fratele meu, Trevor, ne-a rugat pe mine și pe Rosie să mai preparăm niște cocktailuri. Scotch-ul era unul ieftin, pe care eu nu l-aș fi comandat sub nicio formă pentru Bibliotecă. Însă cu lămâi din copacul din grădină și cu talentul lui Rosie, rezultatul a fost la fel de bun ca versiunea preparată cu whisky irlandez Yellow Spot.

Mama voia să spunem povești despre tata – dar ea a fost cea care a spus cele mai multe.

— Ții minte când l-ai lăsat pe băiețelul ăla handicapat să câștige turneul de karate? Tatăl tău a fost așa de mândru de tine!

Era fantastic cât de multe greșeli reușise să îndese într-o afirmație atât de scurtă. Fusese vorba de aikido, nu de karate, și de o singură luptă într-o rundă inaugurală, nu de un întreg turneu. Iar băiatul în cauză nu fusese un băiețel, așa cum nu fusese nici handicapat – ci doar un puști mai stângaci. Și – ceva ce mama nu știa – mai înainte eu făcusem un lucru absolut groaznic: la școală, îi pusesem intenționat piedică puștiului în cauză, luând parte la o sesiune de bullying – care de obicei îmi era adresată mie.

Nu fusesem prins, însă pedeapsa pe care mi-o impusesem singur fusese mult mai severă decât orice sancțiune aș fi primit din partea școlii. Săptămâni de-a rândul fusesem obsedat de ce făcusem și de ce spunea asta despre caracterul meu. Când părinții băiatului l-au înscris la cursurile de autoapărare, din același motiv pentru care mă înscriseseră și pe mine ai mei, l-am ajutat și am conceput un plan prin care să-mi răscumpăr greșeala.

Mama nu avea de unde să știe detaliile astea, dar greșise în privința unui aspect *major*.

— Tata n-a fost mândru de mine. M-a criticat pentru că am pierdut.

— Donald, nu-i adevărat! N-ar fi făcut asta niciodată! Și, oricum, țin bine minte.

— Și eu țin minte. Mi-a tot zis că…

Mama a început să râdă.

— Te-a tachinat. Dar tu luai totul literalmente. Tatăl tău nu era prost. Știa exact ce facuseși și-a fost foarte mândru de tine. Întotdeauna a fost mândru. De voi toți.

Trevor a tușit.

— A mai rămas ceva din tratamentul ăla pentru răceală?

I-am umplut din nou paharul cu lichidul din shaker. Trevor a băut aproape toată cantitatea pe nerăsuflate, după care a pus paharul pe masă cu un gest hotărât.

— Ei bine, oameni buni, mi-am promis de mult că, atunci când o să vină ziua asta, o să fac ceva care sper să nu supere pe niciunul dintre voi. Dar am aproape cincizeci de ani și cred că ar trebui să știți că sunt homosexual.

Incredibil! Asta explica faptul că fratele meu nu avusese niciodată o parteneră de viață, dar, din câte știam, nu avusese vreodată niciun partener. În trecut, Trevor sugerase c-ar fi fost posibil ca *eu* să fiu homosexual, iar sugestia lui îmi dăduse de înțeles că vedea această posibilitate ca pe ceva negativ – o atitudine care îmi dovedea că e cam necioplit.

Mama a izbucnit în râs.

— Trevor, sigur că ești homosexual! Eu și tatăl tău știm asta de mult timp!

Am interpretat reacția lui Trevor ca intrând în categoria „sunt stupefiat”. Au trecut mai multe secunde până când fratele meu a fost capabil să vorbească:

— De ce nu…

— Ăsta nu-i genul de lucru despre care se vorbește așa, pe față, nu crezi? Și amândoi am considerat că nu te-ai fi simțit confortabil știind că noi știm. Însă pe tatăl tău nu l-a deranjat niciodată. Atât timp cât nu te afișezi ostentativ, firește.

Sperasem ca somnul să-mi fie mai liniștit acum, că lăsasem în urmă obligația de a vorbi în public. Deși anunțul lui Trevor fusese surprinzător, era puțin probabil ca situația lui să aibă vreun impact asupra vieții mele. Însă trebuia să revizuiesc Proiectul Hudson.

Asemănările cu felul în care fusesem crescut erau evidente. Tata ar fi considerat probabil că-i apreciasem ajutorul, însă cooperarea mea fusese motivată de dorința de a-i obține aprobarea. Bănuiam că Hudson simțea același lucru și că incidentul cu pizza fusese o manifestare a nemulțumirii lui de fond în ceea ce mă privea. Eram satisfăcut de analiza mea, dar nu și de concluzia pe care o trăsesem.

De dimineață, Rosie a spus:

— Ai de gând să-l înveți ceva pe Hudson azi?

— Nu, în mod normal ar fi la școală. Deci nu am nimic plănuit.

— Foarte bine. Ar trebui să facem ceva care să-l bucure.

— E o idee excelentă!

Răspunsul lui Hudson a fost instantaneu.

— Clunes e pe drumul spre casă?

— De ce vrei să mergi în Clunes?

— Pentru că e capitala antiCarlatelor. Dar trebuia să-mi fi spus c-o să ajungem acolo. Aș fi luat cu mine niște cărți pe care să le dau la schimb.

Am verificat traseul pe GPS:

— Putem să trecem întâi pe-acasă și să luăm cărțile.

— Cum? a exclamat Rosie. Nu mergem până acasă, din Shepparton, pentru ca apoi să ne ducem în Clunes și după aceea să ne întoarcem iar acasă. Asta înseamnă o grămadă de kilometri!

— O sută patruzeci. Din Northcote. Pot să merg doar eu cu Hudson. Tu poți să dedici timpul ăsta serviciului, liniștită că nu e nevoie de tine acasă.

Am ajuns în Clunes la ora 3:12 p.m. Pe drumul cu mașina, Hudson mi-a vorbit în detaliu despre cărțile pe care le căuta. La vârsta lui, eu citisem exclusiv cărți de non-ficțiune, iar profesorii mă presau să-mi lărgesc orizontul de lecturi. Specializarea lui Hudson era diferită, însă directoarea ne făcuse o recomandare similară.

Am făcut un tur al antiCarlatelor. Hudson a discutat în detaliu cu vânzătorii, demonstrând cunoștințe vaste, și le-a adresat solicitări punctuale. A vândut volumele pe care le adusese cu el și, în locul lor, și-a cumpărat altele. Nu am detectat niciun comportament social nepotrivit în aceste interacțiuni cu adulții. În timpul petrecut în fiecare magazin, mi-am făcut de lucru împrumutând de pe rafturi câte o carte, frunzărind-o și executând simultan niște exerciții fizice pe podea.

În ultimul antiCarlat, m-am oferit să-i cumpăr fiului meu ce carte vrea, dar care să aibă orice alt subiect în afară de călătoriile în spațiu. Hudson a conversat scurt cu proprietarul și a ales o carte de mari dimensiuni, cu ilustrații, un volum despre moda din secolul XX. O opțiune incredibilă!

Totuși, n-am spus nimic și am plătit.

— Problema o reprezintă conflictul dintre dezvoltarea abilităților de viață ale lui Hudson și menținerea unei relații pozitive tată-fiu, i-am spus lui Rosie în seara respectivă.

Soția mea nu era însă convinsă.

— Dacă se răzvrătește puțin, păi, are unsprezece ani, e în pragul pubertății, încearcă să se adapteze la mutarea din New York, se confruntă cu unele dificultăți și la școală, tocmai i-a murit bunicul, și-a construit o relație cu Phil… Pot fi multe cauze.

— Sunt de acord cu tine. Dar eu cred că problema o reprezintă încercările mele de a-l învăța diverse lucruri.

Continuasem să reflectez la sentimentele mele în legătură cu încercările propriului tată de a mă modela astfel încât să devin un invidid pe care el îl considera dezirabil. Privind retrospectiv, îmi dădeam seama că, în mare măsură, tata avusese dreptate, însă la nivel emoțional – deci irațional – eu urâsem toate acele încercări. Dacă Hudson se afla în aceeași postură, atunci era clar că-mi iroseam timpul străduindu-mă să-l conving de valoarea abilităților pe care îmi doream să i le inculc. Fără voia mea, de-a lungul anilor învățasem că argumentele raționale rareori ies victorioase în lupta cu rezistența irațională.

— Totuși, ce zici de faza cu înotul? a insistat Rosie. A reușit să depășească un prag psihologic uriaș. Iar cu mersul pe bicicletă face progrese, nu-i așa?

Soția mea avea dreptate. Hudson putea să fie învățat unele lucruri. Atunci mi-a venit o idee.

— Phil l-a învățat să înoate. Sau, de fapt, profesoara de la sala de sport. Lucy l-a învățat să facă snowboarding. Tata i-a dat instrucțiuni pentru mersul pe bicicletă. Blanche l-a învățat protocolul de salut.

— Asta zic și eu. A învățat o grămadă de chestii.

— De la alți oameni. Problema sunt eu. Fiindcă sunt tatăl lui.

Rosie a râs.

— Probabil ai dreptate. Sau, mă rog, într-o anumită măsură. Isaac ți-ar ține un discurs despre gelozia oedipiană. Presupun că de-asta avem școli.

— Și bunici, am adăugat eu.

Însă școlile și bunicii nu erau, în mod clar, de-ajuns în cazul ăsta. Soluția mi-era acum limpede. Proiectul Hudson trebuia delegat.

23

Delegarea Proiectului Hudson rezolva două probleme: lipsa mea de cunoștințe în mai multe domenii și nevoia de găsi timp ca să codez aplicația de comandă pentru Bibliotecă, cu care rămăsesem în urmă după decesul tatei.

După o analiză aprofundată, am hotărât că trebuia să apelăm la trei mentori cu abilități multiple.

— Pe Hudson l-ai întrebat? s-a interesat Rosie, înainte să apuc să-i numesc pe cei trei.

— Am zis că întâi trebuie să discut cu tine.

Era un răspuns just, deci nu anticipam obiecții. Programul lui

Hudson nu avea să se schimbe din punctul de vedere al timpului dedicat respectivelor activități.

— Phil o să se ocupe de dezvoltarea fizică și de sport, am spus.

— Până aici, nicio surpriză. Sper că nu vrei să-l pui pe Gene să-l învețe despre relațiile cu fetele.

— Evident că nu, a fost replica mea. Însă ambii lui copii vor avea contribuții la Proiect. Eugenie o să ne ajute cu mate- maticile și cu abilitățile sociale, iar Carl, cu aspectul personal.

— Carl e homosexual, nu?

— Corect. Bărbații homosexuali sunt recunoscuți pentru cunoștințele lor aprofundate în materie de stil și etichetă – chiar și în ceea ce-i privește pe heterosexuali.

— Aoleu! Alertă de stereotip!

— L-am ales fiindcă este proprietarul unui magazin cu haine bărbătești.

— De ce n-ai zis așa?

— Ți-aș fi spus, dar tu ai vrut să discutăm despre orientarea lui sexuală.

— Tot mi se pare că povestea asta e ca un episod din *Queer Eyefor the Straight Guy*.

— Presupui că Hudson e heterosexual. Dacă nu, Carl îi va oferi un model pozitiv, o alternativă la Trevor, care și-a petrecut toată viața trăind în minciună.

Nu pomenisem nimic despre cartea de modă.

— E ca în *Jaf în stil italian,* a comentat Rosie. Sper că n-ai de gând să aduni toată echipa și să le ții un speech de îmbărbătare înainte să-i trimiți la treabă.

Nu plănuisem așa ceva, dar ideea mi se părea bună – atât doar că soția mea tocmai o respinsese.

Pe Hudson l-am convins ușor să primească meditații la matematică. Se obișnuise cu succesul și era frustrat că rămăsese în urmă.

— N-am mai meditat niciodată un pușți de școală primară, da' hai să vedem cum merge, a spus Eugenie când i-am telefonat. Iar faza cu chestiile sociale – pe vremuri, și eu am avut nevoie de cineva ca mine, așa că acum simt că-mi plătesc, într-un fel, datoria.

La sugestia lui Rosie, nu i-am spus nimic lui Hudson, în mod direct, despre rolul sporit al lui Phil. Pur și simplu, l-am rugat pe socrul meu să ne ajute cu abilitățile fizice de pe lista intocmită de mine, la care am adăugat fotbalul australian. Ar fi fost o prostie să nu profităm de un avantaj la îndemână:

Iaptul că aveam o rudă care se pricepea, la nivel de expert, la acest sport.

— E campionul școlii la înot la o sută de metri, a spus Phil. Când jucam pentru Hawthorn, iar adolescentele umblau cu numărul meu de telefon pe tricouri, nimeni nu mă întreba dacă sunt bun la aruncatul cercurilor.

N-avea nicio noimă ce spunea Phil. Succesul lui venise tocmai din fotbal. I-am atras atenția asupra acestui aspect.

— Dacă vrea să-și petreacă toată copilăria dând cu piciorul într-o minge încolo și-ncoace, ca apoi să joace două sezoane ca profesionist, dar să ajungă să cheltuiască pe operațiile la genunchi și pe lucrările stomatologice mai mult decât a câștigat, atunci eu sunt omul cel mai potrivit să-l antreneze. Da' înainte o să-l întreb chiar pe el ce părere are.

— Nu trebuie să fie neapărat bun, i-am explicat eu. Doar să nu fie stânjenitor.

— Stânjenitor pentru cine?

Întrebarea era bună. Nu aveam indicii că Hudson se simte în vreun fel jenat sau că măcar își face griji în legătură cu lipsa lui de abilități la fotbal. Dar, într-o zi, avea să fie trimis pe teren și era important să nu devină o legendă din pricina jocului prost.

Vizita la magazinul lui Carl a fost interesantă. În primul rând, pentru că Hudson *nu* s-a arătat deloc interesat de ea. Rosie s-a străduit să-l convingă.

— Tata o să-ți cumpere haine. Haine noi. Orice vrei, atât timp cât arată în regulă și nu e prea scump.

— Detest să merg la cumpărat haine. Am deja haine. Și nu mă pasionează.

— Dar atunci de ce ai vrut cartea? Cea de modă?

Intenționasem să amân discuția pe tema asta, însă afirmația lui Hudson că nu e pasionat de haine se afla într-o opoziție atât de evidentă cu achiziția cărții, încât vorbele mi-au zburat de pe buze înainte ca mintea s-apuce să mi le cenzureze.

— Am vândut-o. Ai zis că pot să-mi aleg orice carte din magazin, așa că am ales-o pe cea mai scumpă.

Prin urmare, am renunțat să mai mergem la cumpărat haine. Probabil că fiul meu le-ar fi vândut pe ebay.

— Avem programat un interval de nouăzeci de minute. Am decis ca în acest timp să-l vizităm pe Carl, care este expert în chestiuni legate de aspectul personal. Poți să dobândești cunoștințe în domeniul ăsta, după care să hotărăști dacă vrei să le fructifici sau nu.

Magazinul lui Carl se afla pe o străduță laterală. Am întâmpinat dificultăți minime în a-l recunoaște, pentru că îl văzusem cu cinci ani mai devreme, când stătuse la noi, în New York. În plus, în afara lui, în

magazin nu mai era nimeni altcineva.

Carl a ieșit din spatele tejghelei și am făcut schimb de salutări conform tradiției instituite în perioada adolescenței lui: Carl a dat să mă lovească, eu i-am blocat pumnul, i-am prins brațul și l-am trântit la podea. Era probabil întâia dată când Hudson mă vedea uzând de cunoștințele mele în materie de arte marțiale. Un bărbat care privise scena prin ușă s-a îndepărtat rapid.

L-am eliberat pe Carl, iar el s-a ridicat în picioare.

— Vai, Doamne, a exclamat el. Mă simt ca un dentist care zice „De ce ai așteptat atât?“.

Hudson era îmbrăcat în uniforma de școală. Părea nepotrivit ca proprietarul magazinului să fie atât de critic la adresa unui băiat în vârstă de unsprezece ani, mai ales când acesta alesese să-i ceară ajutorul. Apoi însă Carl a făcut un semn către mine – mai exact către zona unde tricoul îmi intra în pantaloni.

— Am venit să-l evaluezi pe Hudson, i-am spus.

— Știu, dar nu pot să te las nici pe tine să ieși de-aici arătând așa. Într-o vreme erai de-a dreptul dichisit. Cine te îmbracă acum? Ce-s ăștia – pantofi de alergare expirați?

Hudson a izbucnit în râs *(persoanele autiste nu pricep glumele),* iar eu mi-am dat seama că bietul Carl își exagera comportamentul ca să obțină un efect comic, dar și ca să diminueze presiunea asupra lui Hudson, redirecționându-și atenția către mine. O manevră foarte isteață!

I-am explicat că, în New York, făcusem o expediție la shopping împreună cu Rosie și că achiziționasem hainele pe care ea le considerase acceptabile. Ulterior, cumpărasem același tip de cămăși, pantaloni, pulovere, pantofi, chiloți și șosete, într-o varietate de culori diferite. Majoritatea dintre ele se uzaseră însă, iar cele pe care le păstrasem intraseră la apă de când ne mutaserăm în Australia, probabil din cauza schimbării mașinii de spălat. Când încercasem să-mi refac stocurile, nu mai reușisem să găsesc piese vestimentare identice.

— Asta se numește modă, mi-a replicat Carl. E momentul să revii în pas cu timpul, dar, sincer, ce am eu în magazin nu-i chiar pentru tine. Totuși, hai să ne jucăm puțin!

Carl l-a desemnat pe Hudson ajutorul lui, adică puștiul trebuia să aducă hainele și să evalueze rezultatele, pe măsură ce eu probam diferitele piese – un proces neinteresant și enervant, cu atât mai mult cu cât unele dintre veșmintele selectate erau vizibil nepotrivite pentru mine.

— Alți clienți nu ai? l-am întrebat pe Carl.

Tânărul a fluturat din mână, în semn că situația era clară: în magazin nu mai intrase altcineva.

— Atunci cum câștigi vreun ban?

— Avem un număr mic de clienți loiali, care sunt dispuși să plătească un preț mai mare pentru lucruri de calitate. Și-acum,

Hudson, cred că am căzut de acord: blugii, cele trei cămăși, tricourile și puloverul negru. Și cureaua.

Apoi Carl s-a întors spre băiat.

— Am înțeles că ești în căutare de sfaturi în domeniul *couture*.

— Sigur.

Fantastic! Nu că Hudson ar fi știut ce înseamnă *couture* – fantastic era că se arăta interesat să primească sfaturi.

— Rucsacul se poartă atârnat de o singură curea, nu de amândouă. Și lasă cureaua mai largă.

— O să-mi fie mai greu să-l port.

— E alegerea ta. Moda nu e întotdeauna confortabilă. Dacă vrei să te pierzi în mulțime, să arăți ca toată lumea, să nu fii cool, poartă pantaloni lungi, părul tuns mult mai scurt, iar cravata las-o și pe ea puțin mai largă. Și probabil c-ar trebui să porți șosete.

Nu observasem că fiul meu nu avea șosete.

— Dar dac-aș vrea să fiu cool?

— Atunci trebuie să-ți găsești propriul look. Lipsa șosetelor ar putea să fie, în cazul ăsta, un element definitoriu. Până la urmă, în esență, trebuie să fii tu însuți, dar te ajută dacă știi cum o să te vadă ceilalți.

24

— Don!

Eugenie m-a îmbrățișat, iar când eu m-am retras, mi-a zis:

— Haide, cândva mă cărai pe umeri!

Aranjasem să ne întâlnim la Clubul Universității, fiindcă acolo mergeau, în general, persoane mai în vârstă din facultăți, astfel că tânăra avea să iasă în evidență. Strategia mea s-a dovedit totuși inutilă, fiindcă Eugenie m-a recunoscut prima și ni s-a alăturat mie și lui Hudson încă din curte.

— Tu trebuie să fii Hudson. Stai liniștit, n-o să te strâng în brațe!

— Tu trebuie să fii Calculon.

— Nu ai voie să-mi spui Calculon până când n-o să-ți dau eu voie… în ce clasă ești?

— A IV-a.

— Ecuații liniare simultane. Până atunci, pentru tine sunt domnișoara Barrow.

Eugenie a râs.

— Poți să-mi spui Eugenie dacă știi să-mi zici cât fac șapte ori nouă.

— Șaizeci și trei.

— Două sute patruzeci și trei împărțit la trei.

— Optzeci și unu.

— Bravo! Șaisprezece mii șapte sute șaizeci și șapte împărțit la două sute patruzeci și trei.

— Îmm, e prea greu.

— E prea greu pentru oricine, mai puțin pentru un geniu.

Eram pe cale să anunț rezultatul, dar Eugenie mi-a făcut semnul de „stop“.

— Credeam că ești primul din clasa a IV-a la calcule mintale.

— Dar noi nu procedăm așa la școală. Trebuie să arătăm că muncim ca să ajungem la rezultat.

— Ai scris vreun program de calculator?

— Nu chiar.

— Vrei să înveți cum să scrii unul?

— Cred că da.

— Așa înveți să lucrezi pas cu pas. Iar să știi asta îți prinde bine oricum. Ești de acord, Don?

Am încuviințat din cap, deși mi se părea ciudat că altcineva avea să-l învețe pe Hudson programare. În perioada respectivă, codarea aplicației pentru Bibliotecă era principala mea activitate.

— Acum, i-a spus Eugenie lui Hudson, te rog să mă lași câteva minute ca să discut cu tatăl tău problema banilor.

Avusesem dreptate în privința beneficiilor aduse de angajarea lui Eugenie. Tânăra identificase deja un obicei pe care eu îl trecusem cu vederea.

Hudson încă socializa cu Blanche. Cât el se uita prin magazin, eu stăteam de vorbă cu Allannah. În mod instinctiv, oamenii au mai multă încredere în experiențele personale decât în cercetările științifice, iar poziția lui Allannah reflecta aparentul succes al soțului ei în tratarea fetiței și a altor pacienți.

Blanche nu era supusă unor riscuri prea mari din cauza atitudinii antivaccin a părinților ei. Însă problemele de vedere erau lăsate netratate.

— Cât o să-ți ia s-o convingi pe mama lui Blanche s-o ducă la un doctor pentru ochi? m-a întrebat Hudson în mașină, când ne îndreptam spre casă.

— E posibil să dureze la infinit. Părinții ei au luat o hotărâre comună și am dubii c-o să pot să conving un homeopat.

— Am eu un plan. Spunem că, după școală, mergem la noi acasă, dar în schimb mergem la un oftalmolog.

Persoanele care suferă de autism nu se pricep la înșelătorii.

— Ai discutat despre asta cu Blanche?

— Firește! Așa ne-a și venit ideea.

— Cred că e ilegal să duci un copil la doctor fără să ai permisiunea părinților lui.

— Ne-am documentat. Dacă ești prins, probabil că n-o să ajungi la închisoare. Și, oricum, noi putem doar s-o ducem până acolo cu mașina, iar ea poate să intre singură la doctor.

— La nivel rațional, pare cea mai logică acțiune. Dar adesea, în situațiile care implică oameni, scenariile astea se constituie într-o capcană. Trebuie să-i cerem părerea și mamei tale.

Rosie n-a fost de acord din start cu planul lui Hudson și al lui Blanche. N-a fost de acord nici măcar după ce am asigurat-o că riscul, din punct de vedere legal, era minim. Verificasem situația și eu.

— Înțeleg asta. Mă îndoiesc c-am fi urmăriți în justiție fiindc-am dus un copil cu probleme medicale la un doctor, mai ales că el, copilul, a cerut asta, iar eu sunt, la rândul meu, doctor. Dar trecem peste dorințele părinților ei. Pe care le-au exprimat cât se poate de clar.

— Dar cum rămâne cu dorințele lui Blanche? a contra- argumentat Hudson. Blanche nu vrea să orbească. Iar dacă n-o duceți voi la doctor, exact asta o să se-ntâmple.

— Ia-o-ncet, i-a spus Rosie. Am suferi foarte mult dacă tu ai face așa ceva fără să stai de vorbă…

— Dar *stau de vorbă*!

— *Și*… majoritatea doctorilor nu acceptă să consulte un copil de unsprezece ani dacă părinții lui nu sunt de față. Blanche ar avea nevoie de o trimitere. *Dacă* o s-o ducem noi la doctor, atunci va trebui să-i fac rost de documentul ăsta.

— Deci o să ne ajuți?

— Hudson…

— Ce e în neregulă dac-o consultă un oftalmolog?

Rosie s-a uitat la mine, clătinând din cap și cu sprâncenele ridicate.

— Tu cum te-ai simți dacă cineva l-ar duce pe Hudson la un doctor fără permisiunea ta? Un doctor perfect respectabil, dar cu ale cărui metode tu nu ești de acord?

— Psihiatria se bazează mai puțin pe dovezi decât medicina fizică.

— Ce legătură are psihiatria cu toate astea? s-a interesat Hudson.

— În legătură cu genul ăsta de doctor are tatăl tău suspiciuni, i-a explicat Rosie. Când era mai tânăr, a trecut prin niște experiențe neplăcute.

— A trebuit să mergi la un psihiatru? m-a întrebat el. Mi-am dat seama că mă simțeam jenat să recunosc asta – ceea ce era ridicol. Hudson știa de accidentarea mea de la genunchi.

— Am suferit de depresie, i-am răspuns. Din cauza izolării sociale. Ăsta e unul dintre motivele pentru care îmi doresc ca tu să ai prieteni.

— Da' nu-mi vine să cred! Tu ai niște prieteni grozavi!

— Acum, i-am explicat. Mi-a luat mult timp să-i găsesc. Rosie avea dreptate. N-aș fi vrut să-l supună cineva pe

Hudson unei evaluări pentru autism fără ca eu să știu. Dar dacă Hudson își dorea o astfel de evaluare? Iar situația lui Blanche era diferită și dintr-un alt punct de vedere foarte important.

— Intervențiile unui psihiatru comportă riscuri. În schimb, evaluarea vederii comportă aproape zero riscuri.

— Dar dacă Blanche ar fi surdă? a insistat Rosie. Mulți oameni consideră surzenia ca reprezentând o diferență, nu o dizabilitate.

— Mamă, *Blanche nu vrea să orbească și nu are pe nimeni altcineva care s-o ajute!*

În cele din urmă, Rosie a acceptat că acesta era argumentul suprem, cel care conta cel mai mult – înainte ca ea să fi introdus în scenariu tot felul de complicații.

Soția mea și-a folosit cunoștințele ca să identifice un oftalmolog specializat în probleme asociate cu albinismul.

— Tipa nu mi s-a părut îngrijorată în mod deosebit, mi-a comunicat Rosie. Și a mai consultat-o pe Blanche o dată, acum cinci ani. Se pare că școala a raportat situația la Protecția Copilului, care a intervenit. Părinții n-au fost *deloc* încântați – doctorița a insistat să pricepem asta.

Am programat vizita medicală pentru joi după-amiază. Hudson și Blanche s-au dezbrăcat de uniforme și s-au îmbrăcat în haine normale, anonime, eu mi-am tras pe cap o căciulă ca să mă deghizez și am parcat la o jumătate de kilometru depărtare de clinică.

Când Blanche s-a întors de la consultație, părea încântată de rezultat: extrem de încântată.

— N-o să orbesc, ne-a anunțat ea. Niciodată!

— Dar dacă te înjunghie cineva în ochi? a întrebat Hudson. Sau dacă te uiți direct la Soare?

— Adică n-o să orbesc niciodată din cauza albinismului. Când ești bebeluș, vederea poate să ți se îmbunătățească o vreme, după care rămâne la fel toată viața.

Tratamentul homeopat al lui Gary avea exact efectul prevăzut de știință.

— Poate doctorița să te facă să vezi mai bine? s-a interesat fiul meu.

— Nu. Dar sunt obișnuită să văd ca acum.

Blanche a zâmbit: pe față i-a înflorit cel mai larg zâmbet din lume.

— Așa sunt eu!

Dave mi-a telefonat sâmbătă ca să-mi adreseze o solicitare neașteptată.

— Presupun că n-ai un fierăstrău, nu-i așa?

— Presupunerea ta e greșită. Ce fel de fierăstrău?

— La modul ideal, mi-ar trebui unul circular, de douăzeci și doi de centimetri. Dar…

— Am unul. E montat pe bancul de lucru, dar e detașabil.

Dave voia să taie niște cuburi de lemn pentru Fulvio.

— Am Toyota lui Phil. Putem să cumpărăm materialele și să transportăm fierăstrăul.

— Ar trebui să-l iei cu tine și pe Hudson. Astea-s chestii de bărbați.

— Și tu ar trebui s-o aduci pe Zina. Astea-s chestii de oameni.

— Pe Zina n-ar interesa-o. E o fată foarte feminină.

Nici Hudson n-a fost interesat, pentru că era adâncit în lectura unei cărți.

Am mers împreună cu Dave la un depozit de cherestea, iar Dave, deși mă cunoștea de treisprezece ani, a fost surprins să constate că sunt capabil să-l sfătuiesc cu privire la selecția lemnului. A fost încă și mai surprins când l-am dus la magazie ca să luăm fierăstrăul.

— Doamne Dumnezeule, Don! Asta e cel mai grozav atelier pe care l-am văzut vreodată! Totul e atât de curat și de ordonat!

— Pentru că lucrurile nu sunt folosite.

Încetul cu încetul, îmi adusesem uneltele de la magazinul familiei, dar nu avusesem prea mult timp la dispoziție să le utilizez.

— Ai și un strung! Un strung al naibii de bun!

— Modelul ăsta e considerat cel mai bun pentru uz domestic.

— Păi, atunci crezi c-aș putea să confecționez cuburile aici? Nu mi-ar lua decât o oră sau două.

— Ai modelul?

— Sunt doar niște cuburi simple. De câteva mărimi diferite. Și poate găsesc o metodă prin care să se îmbine.

— Avem nevoie de informații suplimentare. Din partea cuiva tânăr. Îl chem pe Hudson.

Dave n-a confecționat niciun cub în după-amiaza aia, dar împreună, toți trei, am făcut progrese serioase în conceperea unui set de construcții, din lemn, pentru Fulvio. Eu și Hudson am continuat să discutăm pe această temă și pe parcursul cinei. Mai târziu, băiatul m-a întrebat dacă putea să-l sune pe Dave – au stat de vorbă ceva timp.

În ziua următoare, Dave a venit iar la noi și împreună am creat prototipurile cuburilor și cuiele de asamblare, care erau tot din lemn. Eu i-am remarcat competența în domeniu.

— Când eram de vârsta lui Hudson, voiam să fiu tâmplar, mi-a

mărturisit prietenul meu. Dar tata a zis că e un meșteșug pe cale de dispariție.

Dave a terminat de rotunjit unul dintre cuiele din lemn.

— Munca asta e terapeutică. Fiindcă-ți ține mâinile ocupate.

— Nu-mi plac cuiele, a anunțat Hudson. O să se creeze goluri între cuburi. Unui copil mic o să-i fie greu să le asambleze. N-ai putea să le faci un soi de șanț circular ca să nu alunece și să fie mai ușor de așezat unele peste altele?

Dave a activat burghiul și a produs două șanțuri circulare în cubul-prototip.

Hudson i-a examinat opera.

— Trebuie să se potrivească și la cuburi de dimensiuni diferite. Câți ani are Fulvio?

— Are șase luni. O să mai treacă destul timp până când o să poată să le folosească, să iasă ceva frumos din cuburile astea.

Am terminat codarea aplicației de comandă pentru bar și i-am dat-o fiului meu s-o testeze.

— Îți dau zece dolari dacă reușești s-o spargi, i-am spus.

— Deci dacă face ceva ce n-ar trebui să facă?

— Sau dacă nu face ceva ce-ar trebui să facă.

— Crezi c-o să reușesc? S-o sparg?

— Nu.

— Atunci poți să-mi promiți și o sută de dolari. În cazul ăsta, o să mă străduiesc cu-adevărat. Ceea ce e bine pentru tine.

— Douăzeci.

După ce i-am prezentat aplicația, Hudson n-a avut nevoie decât de treizeci și șase de minute ca să-și câștige cei douăzeci de dolari.

— În mod evident, a fost o sarcină mai ușoară decât am previzionat, am constatat eu. În viitor, îți ofer doi dolari per eroare.

Când am fost gata pentru o testare la fața locului, am văzut că spațiul fusese deja renovat, echipamentele de refrigerare funcționau, iar barul fusese instalat și aprovizionat. Hudson mai câștigase între timp optsprezece dolari.

Echipa de testare era compusă din mine, Hudson, Blanche, căreia i se dăduse voie să ne însoțească la cină, și Laszlo, pe care îl invitasem pentru că suferea de sindromul Asperger.

Persoanele cu Asperger sunt renumite pentru aptitudinile lor de testeri.

Rosie, Minh și Amghad erau la bar, dar apoi au venit și ei ca să evaluăm împreună funcționarea aplicației.

— Mi-a acceptat comanda pentru o Mărgărită, a spus Blanche. Dar mă înregistrasem ca alergică la portocale.

Hudson a apăsat câteva taste pe laptop, după care a anunțat:

— În Mărgărită nu se pune suc de portocale.

— Cointreau e cu portocale, a spus Blanche, indicându-ne ecranul tabletei.

— Am selectat un canal, dar nu există *nicio televiziune,* a zis Laszlo. Remedierea erorii ăsteia o să vă coste scump.

— N-am instalat-o încă, l-am lămurit eu. Până la final, toți pereții o să fie acoperiți cu televizoare.

— Eu nu sunt de acord cu partea asta, a intervenit Amghad. Cred că cei care vin aici nu sunt pasionați de sport.

— O remarcă excelentă, am exclamat eu. Barul are un specific clar, deci e probabil c-o să atragă oameni ca mine. Interesul meu în privința baseballului este doar o anomalie, rezultat al prieteniei mele cu Dave.

— Ați putea să difuzați emisiuni de știință, a propus Rosie.

— Sau *Star Trek,* a sărit Hudson. Seria originală pe un televizor, iar restul seriilor, prin rotație, pe alt televizor; sau *Războiul Stelelor,* da numai filmele alea bune; sau *Battlestar Galactica*…

— Hei, a intervenit Minh. Mi se pare o idee fantastică! Pe toate zidurile să ruleze numai chestii SF.

— Barul se numește Biblioteca, a remarcat Hudson. Cărți n-o s-avem deloc?

— Și cărțile sunt mai ieftine decât televizoarele, a observat Amghad.

— Puteți să le închiriați pe-ale mele, a spus Hudson.

— Să le *împrumutăm,* l-a corectat Rosie.

— Să fie și cărți de știință, am decis eu. Nu toată lumea citește SF-uri.

În timp ce Amghad și Minh au debarasat mesele, eu am comandat pizza.

Hudson începuse să descrie subiectul unui roman pe care îl citea, dar s-a oprit brusc.

— Ce e aia o riglă de calcul?

O riglă de calcul? Obiectele astea nu se mai foloseau încă de pe vremea când ajunsesem destul de mare ca să folosesc un calculator. Aflasem de ele la fel ca Hudson: din cărțile science-fiction.

— Când a fost scrisă cartea asta? l-am întrebat.

— În secolul trecut. Cred că prin o mie nouă sute șaizeci și ceva.

— Ce ciudat, a spus Rosie. Cam pe-atunci a fost și aselenizarea – înainte să mă nasc eu. Phil credea c-o să ajungă și el pe Lună la un moment dat sau, dacă nu el, măcar eu sau, acum, Hudson…

— Călătoriile spațiale au avansat foarte puțin, am spus eu, în schimb calculatoarele au făcut progrese incredibile.

— Și genetica, a remarcat Blanche.

— Corect. Când eram elev, ideea că anomaliile genetice ar putea să fie corectate la oameni în viață era considerată ridicolă. Iar azi…

— Eu clar mă fac genetician, ne-a declarat Blanche.

— Doar călătoriile spațiale *cu echipaj* n-au progresat prea mult, a zis Hudson.

25

Eugenie ne-a raportat că Hudson făcea progrese extraordinare la capitolul codare, apelând la aplicația pentru Bibliotecă pe post de studiu de caz. Totuși, tânăra considera că fiul nostru nu demonstra abilități matematice excepționale.

— E bun, dar nu e un geniu la matematică.

— În New York a fost cel mai bun din clasă, i-am spus eu.

— Te cred. Am zis doar că „nu e un geniu”. Ceea ce oricum nici nu cred că și-ar dori.

— Ai vreo preferință în ceea ce privește viitoarea ta Carleră? l-am întrebat pe Hudson în mașină, pe drumul spre casă.

— Tu ce-ai vrea să mă fac? m-a întrebat băiatul.

Era o întrebare bizară, așa că am recurs subtil la un truc din arsenalul psihiatrilor.

— Tu ce crezi că aș vrea eu să te faci și de ce mă întrebi?

— Vorbești ca un psiholog. Presupun c-ai vrea să devin genetician. Ca Blanche.

— E cea mai grozavă meserie din lume. În opinia mea, evident! De vreme ce am ales-o pentru mine.

— Dar acum nu-ți mai practici meseria. Înseamnă așadar că nu mai ești la fel de încântat de ea.

— De fapt, proiectul la care am lucrat nu era prea stimulativ.

Mi-am dat seama de asta abia în clipa în care cuvintele mi-au zburat de pe buze.

— Ar fi mult mai incitant dacă aș lucra la editarea genomului, dar e greu să fac trecerea.

Dave ajunsese obsedat de confecționarea cuburilor din lemn. După ce a rafinat designul, cu ajutorul lui Hudson, a transportat toate uneltele la el acasă – mult mai multe decât ar fi fost necesare vreodată pentru ce și-ar fi propus să construiască un singur copil.

Explicația lui inițială a fost neconvingătoare.

— Dacă Sonia o să-mi dea papucii și n-o să mai fiu cu ei, sau dac-o să fac un infarct sau un atac cerebral, ăsta o să fie lucrul care-o să-i amintească lui Fulvio de mine.

— Cu siguranță, amintirea nu va fi proporțională cu cantitatea de cuburi. De-acum poți să te oprești!

— De ce?

— Folosești un timp pe care ai putea să-l dedici altor activități. În plus, materialele costă bani și, până la urmă, vei fi nevoit fie să depozitezi undeva toate cuburile astea, fie să te debarasezi de ele.

— Înțeleg. Dar acum nu mai mănânc prostii.

Și prietenul meu mi-a arătat cureaua. Era limpede, după găurile la care renunțase, că slăbise. Eu unul nu sesizasem asta până atunci, pentru că Dave era încă obez. Adică se încadra încă în categoria de obezitate morbidă. Doar că acum, mai puțin.

— Ai putea, eventual, să vinzi cuburile, i-am sugerat.

— Hudson se ocupă deja de asta.

Într-o miercuri, m-am dus la magazinul lui Allannah. Imediat ce Hudson și Blanche au plecat din zona de servire, femeia a scos din sertar un plic deschis și mi l-a întins. Era raportul pe care îl solicitasem laboratorului, cu privire la ADN-ul lui

Blanche. Rezultatele erau clare, totuși Allannah părea nesigură.

— Scrie ceea ce cred eu că scrie? m-a întrebat ea.

— De unde să știu? N-am idee ce crezi tu că scrie.

— Dar tu înțelegi ce scrie acolo?

— Corect.

— Don, te rog, doar spune-mi ce scrie. În engleză. *Ce scrie?*

— Blanche nu are forma de albinism care este asociată cu reducerea duratei de viață.

— Deci n-o să moară tânără? Așa e?

Evident, rezultatele testului nu ofereau protecție împotriva accidentelor de mașină, a supradozelor de droguri sau, în cazul lui Blanche, a tusei convulsive, a tetanosului și a poliomielitei, dar presupuneam că Allannah înțelege asta.

— Rezultatul ăsta echivalează cu o veste bună.

Femeia s-a aruncat la pieptul meu și m-a îmbrățișat. Eu nu agreez în mod deosebit contactul fizic, nici măcar acela cu prietenii, și cu atât mai puțin în situațiile în care nu pot să-l anticipez. Firește că Allannah nu avea de unde să știe asta, totuși noi toți suntem încurajați să nu oferim cuiva alune înainte să ne asigurăm că persoana respectivă nu e alergică. Ar fi cât se poate de rezonabil ca și convențiile sociale să încorporeze un tip de atenție similar.

M-am retras din îmbrățișare, dând peste un stand cu vitamine.

— Iartă-mă, s-a scuzat Allannah. Dar, pur și simplu…

A fost întreruptă de o voce masculină, care s-a auzit din capătul de sus al scărilor.

— Allannah! Am nevoie de tine aici, sus! *Acum!*

Tonul era în contradicție cu imaginea mintală pe care mi-o creasem în legătură cu Gary, homeopatul, pe care îl crezusem prost informat, dar blând.

Allannah l-a luat în brațe pe fratele lui Blanche și mi-a făcut semn cu mâna către o grindă pe care era montată o cameră de supraveghere.

— Ar fi mai bine să-l chemi pe Hudson și să plecați, mi-a spus ea. Eu o să fiu în regulă.

Mai târziu, derulând din nou filmul conversației, am remarcat implicația: că eu aș fi putut să cred că Allannah *nu* avea să fie în regulă. Momentan, procesam însă reacția mea față de soțul ei. Deși bărbatul rostise doar câteva cuvinte, răspunsul meu imediat la ele fusese unul primitiv, la fel ca acela resimțit în clipa în care fânul Casei Albastre îl criticase pe Hudson la carnavalul de înot. Am avut nevoie de câteva secunde ca să-mi dau seama că vocea era aceeași.

I-am comunicat descoperirea mea lui Rosie, omițând detaliile inutile. Soția mea n-a fost fericită.

— Tipul ăsta… Ești convins că Hudson e în siguranță acolo, la ei?

— Eu nu mă pricep deloc să evaluez oamenii. Se întâmplă adesea ca indivizii periculoși să fie, la nivel superficial, destul de plăcuți; pe de altă parte, probabil că multe persoane care, la nivel superficial, sunt neplăcute nu sunt și periculoase. În ziua cu concursurile de înot, tipul s-a dus și i-a cerut scuze lui Phil. În plus, Blanche e singurul prieten al lui Hudson…

— Știu asta, mi-a retezat-o Rosie pe un ton iritat.

— Recomand să-l chestionăm pe Hudson cu privire la experiențele lui de acolo.

— La care să adăugăm judecățile noastre, de oameni maturi.

— Cum sunt părinții lui Blanche? l-a întrebat Rosie pe Hudson în timpul micului dejun.

— Întreabă-l pe tata. El vorbește tot timpul cu mama lui Blanche.

— Așa e, a comentat Rosie uitându-se la mine. Aș fi putut să aflu totul despre mama lui Blanche fără să-l mai deranjez pe Hudson.

— Corect.

— Deci cum e mama lui Blanche?

— E subțire, extrem de atrăgătoare și are un număr de perspective antiștiință pe care mă străduiesc să i le schimb.

— Nu eram neapărat interesată de cum arată, dar… Și tatăl lui Blanche? Și el e subțire și atrăgător?

— Nu l-am văzut niciodată, am spus eu.

— Aproape tot timpul stă în camera lui, a intervenit Hudson. Sigur, uneori mai și iese de-acolo. Nu e subțire, e mai mult îndesat. Nu știu dacă e atrăgător, dar nu prea cred. Și e destul de chel.

— E amabil? a continuat Rosie.

— Cu mine se poartă OK. Prima dată a fost nițel cam ciudat; mi s-a părut obsedat de concursul de înot. Dar dup-aia m-a felicitat.

Eu am susținut că, date fiind dovezile și luând în considerare riscurile și beneficiile relative, lui Hudson putea să i se permită să

continue s-o viziteze pe Blanche. Bazându-se pe aceleași informații, Rosie a susținut că trebuie să rămânem vigilenți, să fim atenți la eventualele probleme care puteau să apară și să insistăm ca noi, cei patru părinți, să ne întâlnim, dacă Hudson voia să rămână mai mult acasă la Blanche sau să participe la excursiile în care mergea și tatăl lui Blanche. Am căzut de acord să implementăm toate propunerile.

M-am văzut cu Allannah a doua zi, când l-am luat pe Hudson de la școală.

— Nu cred că e o idee bună să mai rămâi la noi când vine Hudson în vizită, mi-a spus ea.

— Soțul tău a ridicat obiecții legate de faptul că… m-ai atins?

— N-a fost încântat. Presupun că majoritatea soților n-ar fi. Nici ție nu prea a părut să-ți convină. Și-ți cer scuze pentru asta.

— Nu e nevoie să-ți ceri scuze. Am fost surprins. Și e probabil să fiu surprins ori de câte ori cineva se comportă așa, deci te-aș sfătui ca, în viitor, să nu mai repeți gestul.

— Nu ai avut reacția aia pentru că nu-ți place de mine?

— Evident că-mi place de tine. Altfel aș fi găsit un pretext ca să evit să stăm de vorbă.

Allannah a surâs.

— Dar acum nu pot să te îmbrățișez ca să-ți mulțumesc? Acum, că ești pregătit?

— Nu e nevoie. Mesajul de mulțumire a fost livrat cu succes. I-ai spus lui Blanche? Despre diagnostic?

— I-am spus în drum spre școală. E foarte fericită, dar sunt convinsă c-o să vrea să-ți mulțumească ea însăși.

— Și soțul tău? Și el e fericit? Presupun că totuși are o oarecare încredere în știință. Altfel n-ar considera că acea cameră de supraveghere poate să-i ofere o imagine corectă a realității.

Allannah a râs.

— Acolo e vorba de tehnologie, nu de industria medicală. Nu suntem amish.

— Dar tu crezi în rezultatele testului? Ale testului genetic?

— Da, cred. Și-ți mulțumesc din nou. Însă Gary și-ar fi ieșit din pepeni dacă i-aș fi spus.

— Pare să fie extrem de predispus la furie.

— Doar când își protejează familia. Ar fi interpretat că n-aș avea încredere în el să facă asta. A trebuit să inventez un motiv pentru care te-am îmbrățișat, așa că i-am spus că urmează să mai aveți un copil. Sper că nu ți se pare prea ciudat.

— A fost un pretext incredibil de isteț!

— Crezi?

Allannah a râs.

— Și… dacă ajung aici cu zece minute mai devreme, ca s-o iau pe Blanche, și vii și tu cu zece minute mai devreme, putem în continuare să vorbim.

26

— Treci la e-mailuri și rețele de socializare. Invită-ți toți prietenii, mi-a spus Amghad. Nu suntem la strada principală, deci clienții n-o să ne găsească accidental!

Amghad voia ca barul să fie plin în seara deschiderii ca să le creeze impresia că e popular celor doi jurnaliști care-i acceptaseră invitația la inaugurare.

Dar eu nu aveam nevoie de rețelele sociale ca să-mi invit toți prietenii din Melbourne. I-am spus lui Carl („Nu-s disponibil, muncesc.”) și lui Eugenie („Scuze, trebuia să-mi fi spus mai devreme.”). Claudia avea o conferință în Sydney. Dave și Sonia trebuiau să meargă la o acțiune a școlii unde învăța Zina. Phil urma să stea cu Hudson. Așa că, dintre toți, singurul rămas era Laszlo. Care a fost de acord să vină, cu toate că ridica aceleași obiecții față de barurile aglomerate ca și mine.

Deschiderea era programată la 6:30 p.m., iar unul dintre jurnaliști, o femeie pe nume Sylvie, a sosit exact la timp. În bar mai erau Amghad, Rosie, Minh și trei angajați temporari.

— Poți să-mi prepari o Mărgărită? m-a întrebat Sylvie.

— Firește! Dar îți recomand să folosești aplicația.

Amghad clătina din cap. Primul cocktail era așadar comandat în maniera convențională, eludând cel mai important „element de diferențiere” al nostru.

— Cu sare? am întrebat-o.

— Nu, mulțumesc. Și mulțumesc că m-ai întrebat.

Am scos băutura din congelatorul setat la minus douăzeci și cinci de grade, iar sucul de lime și apa, din frigider.

— Sucul e deja stors? s-a interesat Sylvie.

— Corect. A fost lăsat patru ore ca să capete un gust amărui sub acțiunea enzimelor. Are o aromă mai complexă astfel.

— O să vedem.

Am turnat ingredientele în shaker.

— Blood Orange Cointreau? a continuat Sylvie.

— Lichiorul de portocale, ca element component, este prezent în proporție de optsprezece la sută. Și este opțional, dacă preferi varianta convențională.

— Tu alegi. Însă Mărgărită casei este produsul meu de referință.

— O excelentă abordare a evaluării, i-am spus.

— Ce-i aia? a întrebat Sylvie indicând recipientul cu apă.

— Apă.

— Îmi diluezi cu apă băutura de referință? în fața mea?

— Corect. Adaug cantitatea optimă. Mărgăritele convenționale sunt diluate prin topirea gheții, însă diluția depinde de temperatura ingredientelor, de cantitatea și de dimensiunile unităților de gheață, de perioada de timp în care cocktai-lul este agitat și de intensitatea mișcărilor. Așadar rezultatul este incontrolabil. În schimb, cocktailul acesta este precis controlat, așa că, dacă e prea tare sau prea slab, noi putem să operăm modificări și să-ți înregistrăm preferința în baza de date.

I-am dat shakerul lui Rosie.

— Nu pui deloc gheață?

— Corect.

Soția mea a agitat shakerul ca să amestece sucul de citrice și lichiorul, apoi a turnat băutura.

Cu toții am privit cu atenție când Sylvie a gustat din pahar.

— La dracu'! a exclamat ea. Scuzați-mă, dar asta chiar nu e ce mă așteptam.

— Nu-ți place? în cazul ăsta, aș putea să…

— E o Mărgărită excelentă! Ce fel de tequila ai folosit?

— Tequila este Agave silver 100%. Gustul este mai curând influențat de sucul de lime. E mai ieftin să cumperi lime-uri de cea mai bună calitate decât o varietate prestigioasă de tequila.

— Ei, pe mine ai reușit să mă duci de nas! Atunci mai prepară-mi și un Negroni și povestește-mi despre chestia de la universitate. Dacă nu te deranjează.

I-am povestit lui Sylvie de Scandalul Prelegerii pe Tema Geneticii și mi s-a părut că mi-a înțeles situația. A vrut și o fotografie cu barul, așa că am pozat cu toții: Rosie stând în față, iar Minh și Amghad încadrându-mă pe mine.

— Pune-ți brațele pe umerii lor, mi-a cerut Sylvie.

Iar eu m-am supus. Nu puteam să risc o recenzie negativă doar pentru că aveam o aversiune față de un gest care era considerat natural de majoritatea oamenilor.

Când aceasta a plecat, Amghad s-a uitat împrejur. În continuare aveam zero clienți.

— Nu știu ce să zic. I-au plăcut la nebunie băuturile, iar asta înseamnă foarte mult, ținând cont că e vorba de ea, dar…

— Relaxează-te, i-a recomandat Minh. Am știut de la început că reclama o să ne-o facem din gură-n gură. Ai răbdare și lasă să mai treacă timpul.

— Nu-mi amintesc să te mai fi văzut vreodată atât de stresat, mi-a

spus soția mea.

— N-am fost stresat, i-am răspuns.

— Ce indice de masă corporală are Sylvie?

N-aveam nici cea mai vagă idee.

Apoi un unic client a intrat pe ușă. Preț de-o clipă, judecând după costumație, am crezut că e o persoană fără adăpost. Dar imediat l-am recunoscut pe Laszlo.

— A venit Laszlo, a spus chiar el.

Și venise cu două prietene.

Laszlo a deschis iar ușa din capătul scării ca să permită intrarea partenerei lui, Frances Fumătoarea Ocazională, și a unei alte femei. În continuare, Laszlo i-a făcut un semn lui Frances, care a zis:

— Am venit. Și am adus doi prieteni.

Apoi Frances a deschis ușa și a chemat înăuntru un bărbat și o femeie.

Și tot așa, o mulțime de oameni a continuat să intre în bar, Laszlo făcând introducerile conform metodei progresiei geometrice.

O clipă, m-am temut.

— Ai limitat numărul iterațiilor?

— Firește! Totalul va fi o sută douăzeci și șapte.

Era un test dificil, căci erau mulți oameni care soseau în același timp, iar sistemele fuseseră concepute pentru clienți așezați la mese. Amghad a rezolvat problema oferind cocktailuri gratuite.

Prietenii lui Laszlo și prietenii prietenilor și prietenii prietenilor prietenilor au băut, au conversat, s-au uitat prin rafturile cu cărți și la *Star Trek*. Au mai venit și câțiva dintre angajații lui Minh. În barul nostru era acum mai mult zgomot decât aș fi sperat, totuși era mai puțin decât într-un bar tipic – mai ales dacă luam în considerare și numărul de clienți.

L-am găsit pe Laszlo, care tocmai termina de băut un pahar.

— Excelent sucul ăsta de lămâie!

— Bei suc de lămâie?

— Sufăr de sindromul Asperger, mi-a răspuns el. Așa că beau sucuri de fructe. Dar sunt și ungur. Așa că am pus în lămâie și niște votcă.

— Îți mai comand un pahar. Gratis.

— Nu. Ai o afacere, iar eu îmi aduc mica mea contribuție, așa cum m-ai rugat.

Brendan, cel de-al doilea jurnalist, a sosit la 9:13 p.m. Avea în jur de cincizeci și cinci de ani și era supraponderal – avea un indice de masă corporală de aproximativ treizeci și doi.

De data asta, am făcut un efort mai mare să demonstrez avantajele comenzii plasate online. Brendan a început să introducă informațiile detaliate în aplicație, dar era clar că avea o capacitate de concentrare

redusă.

— N-am timp să citesc termenii și condițiile.

— Doar apasă pe *OK,* i-a spus Rosie.

— Alergii? s-a interesat Brendan. Aici despre ce-i vorba?

— Ai vreo alergie? l-am întrebat eu.

— Niciuna care să mă afecteze la băut.

— Atunci selectează *Zero.* După asta poți să-ți introduci datele cârdului de credit.

— Las-o baltă! Prepară-mi un Old Fashion. Poți sau trebuie să-ți dau numărul asigurării de sănătate?

Amghad încuviința din cap cu smucituri violente.

I-am preparat lui Brendan un cocktail Old Fashion, apoi un al doilea, în timp ce îi explicam designul barului și avantajele aplicației. Al doilea pahar l-a băut printre ceilalți oameni din stabiliment – acolo unde a și început o conversație cu Laszlo, conversație care a durat până când jurnalistul a revenit la bar unde a comandat „unul pentru drum". Brendan a fost ultimul care a plecat din local – la 10:34 p.m.

— Când ai clienți mai în vârstă, termini programul mai devreme, a remarcat Amghad. Dar ne-am descurcat bine.

Amghad susținea că „orice fel de reclamă e binevenită", în baza acestei teorii, articolele scrise de Sylvie și Brendan au fost considerate ca fiind „reclamă bună". În baza oricărei alte perspective, eu le-aș evalua ca „reclamă proastă".

Articolul lui Sylvie a fost publicat la opt zile după inaugurare, în ziarul care luase apărarea comportamentului meu profesional. Teza ei a fost aceea că „bărbatul cel mai inteligent din Melbourne" își folosește talentul ca să prepare „probabil cele mai bune cocktailuri Mărgărită din lume", dar că ar fi fost de preferat ca abilitățile mele să fie puse în slujba vindecării cancerului. În restul textului, Sylvie a criticat universitatea și pe femeia care făcuse plângerea împotriva mea. Materialul era ilustrat cu fotografia pe care ne-o făcuse chiar autoarea, fotografie a cărei explicație era: *Profesorul Don Tillman, acuzat de rasism, și soția lui, Rosie, împreună cu partenerii lor de afaceri Amghad Karim și Dang Minh. Domnul Karim s-a născut în Egipt, iar doamna doctor Dang este vietnameză.*

Doamna profesor Lawrence mi-a telefonat ca să-mi comunice că spera ca barul să prospere, întrucât recenzia „a făcut valuri". Din păcate, barul nu prospera, astfel că puteam să mă ocup de el fără nici un alt ajutor. În majoritatea serilor nu aveam decât doi clienți – doi bărbați la douăzeci și ceva de ani, care citeau și consumau băuturi răcoritoare.

Articolul lui Brendan a apărut o săptămână mai târziu, într-o publicație online din categoria „lifestyle". Întregul text era negativ –

singura posibilă excepție fiind menționarea unui Old Fashion „special”. Iar titlul era *Locul unde să bei dacă nu știi cu ce se mănâncă.*

La o a doua lectură, am înțeles ce spunea Brendan: jurnalistul considera oamenii care preferă un mediu neintruziv și cărora le plac SF-urile ca fiind „tocilari”, „din spectru” și „puștii care își făceau întotdeauna temele la școală”. Toate aceste formulări, chiar și ultima, erau utilizate în sens negativ. Se părea că Brendan socotea că atât eu, cât și Minh intram, la rândul nostru, în acest grup social – deși cu Minh abia dacă schimbase două vorbe.

Primul meu gând a fost să-l abordez pe autorul textului ca să corijez erorile legate de bar și de oamenii pe care noi doream să-i atragem. Dar Amghad m-a convins să renunț.

— Omu’ a venit cu tema de-acasă. E posibil să nici nu fie punctul lui de vedere.

Mi-am programat un antrenament în plus la dojo și, pe măsură ce furia mi se risipea, mi-am dat seama ca ea fusese generată, în mare măsură, de propria mea înțelegere greșită a categoriei de oameni pe care Brendan o încondeiase. Crezusem că astfel de persoane aveau să-și dorească să bea în barul meu.

27

Minh a fost cea care mi-a atras atenția asupra unei „furtuni de *tweet-uri“* legate de articolul lui Brendan. Un utilizator numit @Tazzatocilarul solicitase ca Brendan să fie concediat. Postarea lui circulase pe scară largă și fusese comentată de adepți ai SF-urilor și de cei care se declarau ca suferind de autism. Se părea că, într-o anume măsură, cele două grupuri se suprapuneau.

Tazza Tocilarul propusese ca membrii comunității de autiști să-și demonstreze solidaritatea devenind clienți ai Bibliotecii. Amghad era de părere că publicitatea de pe rețelele sociale era ineficientă, așa că eu, personal, nu mă așteptam ca acest demers să dea rezultate.

În seara aceea, la ora 8:06 p.m., am sunat-o pe Rosie.

— Vino-ncoace imediat! Avem clienți. Treizeci și șapte!

— Cheam-o pe Minh.

— E pe drum. Dar situația e grozav de îmbucurătoare!

— Cineva trebuie să stea cu Hudson.

— Adu-l și pe el. Cu cartea și cu sacul de dormit.

Rosie a apărut însoțită de Hudson, dar și de Dave.

— Rosie mi-a zis că ești disperat, a spus el. Da mie mi se pare că te descurci.

Soția mea i-a atras atenția asupra ecranului pe care erau listate

comenzile.

Problema a devenit imediat evidentă. Un procent semnificativ dintre clienți nu erau pregătiți să utilizeze aplicația.

— Nu știu ce temperatură și ce factor de diluție vreau: poți să-mi prepari doar un Cosmopolitan normal? mi-a spus o femeie îmbrăcată într-un trening cenușiu.

— Nicio problemă, i-a răspuns Rosie, înainte ca eu să obiectez.

Apoi:

— Crezi că am putea să pierdem clienți din cauza aplicației? m-a întrebat în timp ce prepara băutura.

— Aplicația e cel mai important element definitoriu al nostru.

— Dar decorul, refrigerarea și…

— Am testat-o în extenso ca să vedem cât e de prietenoasă cu utilizatorii.

— Cine? Tu, Hudson, Blanche și…

— Laszlo. Testeri din categoria expert.

Soția mea a izbucnit în râs.

— Dar nu și clienți obișnuiți ai barurilor.

Hudson auzise discuția noastră.

— Avem cumva un marker? m-a întrebat băiatul.

— Da.

— Unde?

— În sertarul din stânga, sus.

Puștiul a revenit cu un marker roșu.

— Scrie-mi pe mână: *AJUT CU APLICAȚIA*.

— Don… a dat să intervină Rosie, dar eu începusem deja să scriu pe mâna copilului.

Cam după o oră, Rosie mi l-a arătat pe Hudson, care, lângă rafturile cu cărți, era angajat într-o discuție cu un bărbat în jur de patruzeci de ani, al cărui indice de masă corporală estimat era treizeci și doi.

— Vorbește de prea mult timp cu individu' ăla.

— Și eu mă gândeam la fel, a spus Dave.

— E vreo problemă cu el?

— Îmi cam dă fiori, dacă înțelegi ce vreau să zic, mi-a răspuns Dave.

Clientul era parțial chel, iar părul rămas și-l lăsase ceva mai lung decât era obișnuit. De asemenea, omul avea barbă și ochelari. Era îmbrăcat într-un tricou heavy metal, o pereche de pantaloni de costum și purta pantofi de alergare. Carl mă criticase pentru pantofii de alergare asociați cu pantaloni eleganți, însă combinația în cauză se dovedea populară în seara asta.

— E un adept obișnuit al SF-urilor. Sau om de știință, am spus.

— Sau un ciudat, a completat Dave. Nu zic că e cu certitudine. Dar

așa cred oamenii, în general, că arată un ciudat. Și mai și stă de vorbă cu un copil de unsprezece ani.

Înainte s-apucăm să luăm vreo măsură, unul dintre cei doi clienți constanți ai noștri, bărbatul înalt, subțire, cu ochelari, păr lung și o barbă iluzorie, l-a abordat pe Hudson. Tovarășul lui, care era mai scund, cu părul creț, închis la culoare, li s-a alăturat. Clientul mai în vârstă s-a îndepărtat.

După câteva minute, bărbatul mai înalt a venit la bar și i-a spus lui Rosie:

— Iartă-mă, dar tu ești mama lui Hudson? Rosie?

Soția mea și-a confirmat identitatea.

— Eu sunt Merlin. M-am gândit că ai putea să-ți faci griji din cauza faptului că am vorbit cu Hudson. A fost un tip care a stat mai mult cu el și ni s-a părut că arată cam periculos, așa că am intervenit, după care m-am gândit că s-ar putea ca și tu să crezi același lucru despre noi.

— Vă mulțumesc că v-ați prezentat. Băiatul nostru n-are decât unsprezece ani. E încă în școala primară.

— Știm. Dar, în cazul lui, ambii părinți îi poartă de grijă. E o situație de care cei mai mulți copii nu se bucură. Oricum, cred că o cunoști pe mama prietenului meu Tazza. O cheamă Katerina.

Rosie a zâmbit larg.

— Spune-i lui Anast… lui Tazza să vină încoace. Nu l-am mai văzut de când avea opt ani!

— E puțin mai timid. Dar m-am gândit c-ar fi bine să-ți spună cineva cu cine stă Hudson de vorbă.

Rosie mi-a explicat legătura. Katerina era prietena ei din școală, al cărei fiu suferea de autism, dar care acum „era bine“. Eu am recunoscut însă numele: Tazza Tocilarul. Tipul care ceruse ca Brendan, Jurnalistul Ofensator, să fie concediat și a cărui postare dusese la cea mai de succes seară a barului.

Hudson avea nevoie de sacul de dormit. Înainte să meargă să se culce, în spațiul care până atunci fusese biroul lui Minh, băiatul a spus:

— Pot să mai vin și mâine? Trebuie să aflu ce vor oamenii să facă aplicația noastră. Nu poți să personalizezi un software dacă nu cunoști dorințele utilizatorilor.

N-avea niciun rost să upgradăm aplicația dacă îmbunătățirile nu erau justificate. I-am explicat asta lui Hudson.

— Dacă nu corectăm aplicația, atunci sigur ea n-o să mai fie… justificată.

Îmbunătățirile s-au justificat: articolul lui Brendan mobilizase o întreagă comunitate, ai cărei membri ne-au devenit clienți constanți,

iar oamenii aceștia recomandau barul și prietenilor lor.

— Nu mă deranjează să fac asta pentru noi, mi-a spus Rosie într-o seară, în timp ce încărca paharele în mașina de spălat vase a barului. Dar azi au venit la serviciu câteva persoane de la Fundația de Sănătate Mintală și, în timp ce Ștefan monta proiectorul, știi ce mi-a zis Iuda?

— Ți-a cerut să faci cafeaua?

— Ți-am povestit deja?

— A mai existat o situație similară, iar istoria previzio- nează excelent comportamentele viitoare.

— Ei, asta a făcut! „Rosie, poate câte-o cafea pentru toată lumea?“

Mi se părea că Iuda găsise o modalitate judicioasă de-a împărți sarcinile, mai ales că Ștefan era ocupat, iar el, Iuda, probabil că-i încuraja pe vizitatori să investească în proiectul lor. Totuși știam că nu era cazul să spun toate astea cu voce tare.

— Complet nerezonabil, am comentat față de Rosie. Și tu ce-ai spus?

— Am spus „Mulțumesc, Simon! Ar fi grozav! 11, iar cele două femei de la fundație au văzut ce s-a întâmplat și, imediat ce Iuda a ieșit din cameră să aducă pentru toți cafea, au izbucnit în râs. Iuda trebuie că le-a auzit, dar dup-aceea n-a zis nimic. Apropo, presupun că sunt plătită pentru toată munca pe care-o fac aici.

— Sigur! Orele pe care le muncești aici vor contribui la a ne achita partea noastră din afacere.

Timpul viitor din formulare era potrivit. Eu considerasem că munca lui Rosie era menită să mă sprijine pe mine, personal. Dar când le-am comunicat asta lui Amghad și lui Minh, amândoi au insistat să antedatez plățile către Rosie. Și m-au criticat fiindcă nu le spusesem asta mai dinainte.

28

O săptămână mai târziu, am fost sunat de directoare. Voia să ne vedem și mi-a sugerat să merg la întâlnire singur. Era vorba de o problemă „foarte stânjenitoare”, pe care prefera să n-o discute prin telefon.

Rosie a insistat să vină și ea.

— Dacă nu vor să fiu de față, înseamnă că *trebuie* să fiu de față.

Iepure n-a fost prezent: în birou era doar directoarea.

— Domnule profesor Tillman, doamnă doctor Jarman, a spus femeia. Cu toții facem uneori greșeli și mă tem că o greșeală foarte gravă a fost făcută de curând.

— Diagosticul de autism? am întrebat eu.

— Mă tem că nu e vorba de asta. Vă amintiți că ne-ați spus că Hudson a primit o poreclă destul de nefericită?

— Urâciosul? a spus Rosie. Asta e problema?

— Mă tem că *nu asta* e porecla. Voi nu sunteți evrei, nu-i așa?

Am clătinat din cap.

— Ei, asta tot e ceva! însă adevărata poreclă a lui Hudson este *Nazistul.* Copiii îi spun Nazistul și, evident, noi vom face tot ce ne va sta în putință ca să punem capăt acestei situații, însă…

— De ce Nazistul? a întrebat Rosie. N-o să ne spui c-a făcut ceva groaznic!

— Nu. Hudson face în continuare ce a făcut tot timpul. Se pare că, într-o zi, l-a corectat iar pe domnul Warren când acesta a spus ceva, iar domnul Warren, fără să gândească, l-a făcut nazist gramatical.

— N-a mai aplicat niciun filtru, am remarcat eu, tot fără să gândesc.

Directoarea s-a uitat la mine o clipă, după care și-a reluat explicația.

— Copiii au preluat imediat formularea. Fără partea cu „gramatical”. Domnul Warren e foarte stânjenit și-și cere scuze. Dar…

— Cum ați aflat? s-a interesat Rosie.

— Mi-ați cerut să mă interesez de problema cu porecla. Iar eu știu care sunt copiii care-mi vor da răspunsuri sincere. Și domnul Warren a recunoscut imediat ce l-am chestionat.

Informatori. Mărturisiri. Naziști. Școala nu se schimbase aproape deloc față de vremea copilăriei mele.

— Sinceră să fiu, dacă insistați – și v-aș înțelege perfect dacă ați face asta –, vom fi obligați să luăm o măsură disciplinară. În atmosfera din prezent, e posibil chiar să fim nevoiți să-i cerem domnului Warren să părăsească instituția. Mi-ar părea rău…

— Incredibil, am exclamat eu. Expresia…

Rosie mi-a făcut semn să mă opresc.

— Putem să discutăm puțin, doar eu și Don? a întrebat ea. Directoarea n-a părut deloc încântată. Totuși eu și soția mea am ieșit din birou.

— Voiai s-o lași baltă, nu-i așa? m-a întrebat Rosie. Din cauza a ceea ce ți s-a întâmplat ție cu Marele…

— Cu Scandalul Prelegerii pe Tema Geneticii. Corect. El…

— De-asta au vrut să vii fără mine. Domnul Amabil. Domnul Empatic. Domnul Solidaritatea Albilor.

— Posibil. Dar…

— Ție ți se pare în regulă ca Hudson să fie poreclit Nazistul?

— Un Nazist *gramatical.* E o expresie comună. Și tata era unul. În *Seinfeld* există o supă botezată Nazista.

— Don, tu ai fost concediat – suspendat – pentru așa ceva. Nu zic

că asta ar trebui să pățească și Neil, dar trebuie să opunem puțină rezistență.

Rosie a insistat să ne cumpărăm câte o cafea și „să nu ne grăbim“.

— Las-o să fiarbă nițel în suc propriu.

Când ne-am întors, n-am văzut niciun indiciu că directoarea ar fi fiert în suc propriu. Femeia se plimba afară din birou, probabil reflecta la o problemă sau alta.

— Vă mulțumesc că v-ați întors, ne-a spus directoarea. Vreau doar să vă asigur din nou că-mi pare sincer rău că așa ceva a putut să se întâmple.

— Și nouă ne pare rău că așa ceva a putut să se întâmple, i-a răspuns soția mea. Poate știți că, în urma unui incident de acest gen, dar de mult mai mică amploare, care s-a petrecut într-o universitate și a implicat persoane adulte, nu elevi de școală primară, Don a hotărât că gestul cel mai potrivit e să se retragă.

— Da… știm… de-asta am crezut că el ar înțelege că toți oamenii pot să greșească…

— Corect, am zis eu. Iepure a spus ceva complet nepotrivit. Ar trebui să luăm în considerare posibilitatea că suferă de autism.

Ultima afirmație nu făcea parte din scenariul nostru poli- țistul-bun-polițistul-rău, dar am văzut că Rosie abia se abținea să pufnească în râs.

— Ar trebui să mergem în biroul meu, ne-a spus directoarea.

Ajunși acolo, femeia ne-a indicat scaunele din colț, nu cele din fața biroului.

— Înțeleg ce spui, a continuat ea. E posibil ca Neil să se fi grăbit în a-l singulariza pe Hudson…

— Îi spui unui copil că e Nazist, colegii lui preiau formularea, după care îl raportezi pe copilul respectiv și spui că nu e popular, a punctat Rosie. Și mai și propui ca el să fie supus unui control psihiatric.

— Lucrurile nu s-au petrecut în ordinea… Cum ați dori să reacționăm noi, școala, la situația asta?

— Suntem la mijlocul celui de-al treilea trimestru, am spus eu, așa cum fusesem instruit de soția mea. Ca să nu dăm totul peste cap, am putea să amânăm acțiunea disciplinară până la sfârșitul anului. Atunci vom putea să luăm în considerare și ceea ce se va întâmpla între timp.

— Vom face tot ce vom putea în legătură cu porecla. Însă, oricum, vom fi nevoiți să-l mutăm pe Hudson într-o altă clasă a IV-a.

— De ce? am întrebat eu. Lui Hudson nu-i plac schimbările.

— Înțeleg, dar… mă rog… schimbarea face parte din viață, nu-i așa, deci poate mutarea asta îl va ajuta să devină mai puternic. Însă nu acesta este motivul.

Din experiența mea, caracterul puternic era arareori motivul oricărei acțiuni. Întotdeauna era menționat ca motiv *după* ce o acțiune

fusese realizată sau fusese promisă.

— Dacă, la sfârșitul anului, veți decide totuși să depuneți o plângere oficială, trebuie ca noi să putem demonstra că am luat măcar o măsură în acest caz. Nu putem să-l lăsăm pe Hudson cu un învățător care s-ar putea considera că „s-a luat de el".

— N-ar da deloc bine, am remarcat eu.

— Fir-ar al dracului, a exclamat Rosie după ce am plecat. Știi de ce-l mută?

— Presupun că nu ca să-i clădească un caracter puternic.

— N-a vrut ca învățătorul lui Hudson să ne rămână dator.

— Ceea ce reprezenta, de fapt, intenția ta.

— Corect.

— Le-ați zis de porecla mea. Mi-ați promis că n-o să spuneți nimic, iar acum trebuie să mă mut în altă clasă.

Acesta era un sumar excelent a ceea ce făcusem. Era exact lucrul pe care-l făcuseră părinții mei, pe care eu însumi îl detestasem și mă străduisem să-l evit în raport cu Hudson. Abia așteptam să aud cum avea să-și explice Rosie comportamentul.

— Don, explică-i tu, a spus însă Rosie. Ai fost acolo.

Am încercat să-mi amintesc circumstanțele. Acestea implicau interacțiuni umane pentru care nu exista un limbaj precis – din care cauză erau dificil de stocat în memorie. Îmi aminteam totuși un lucru important.

— Am încercat să acționăm în interesul tău. Ți-am dezvăluit porecla dorind să atingem un scop mai înalt.

— Ce vrei să spui?

Eu și Rosie ne-am uitat unul la celălalt.

— Tot timpul vorbiți cu cei de la școală. Știu asta! Despre ce?

Eu și Rosie ne-am uitat din nou unul la celălalt.

— Domnul Warren crede că e ceva în neregulă cu mine, așa-i? Fiindcă urăsc crichetul și cărțile cu Harry Potter, pentru că port pantaloni scurți și sunt prieten cu o fată. Și pentru că știu chestii pe care el nu le știe. Și…

Băiatul s-a ridicat în picioare.

— De-asta mă obligați să mă antrenez atât! Vreți să mă schimbați!

— Țelul nostru este să-ți fie mai ușor la școală, am spus eu.

— Nu vă place de mine așa cum sunt! Dacă v-ar plăcea, n-ați încerca să mă schimbați!

— Amândoi te iubim, a intervenit Rosie. Tatăl tău încearcă să te învețe tot felul de lucruri, așa cum fac toți tații. Bunicul l-a dus pe tata să învețe karate când avea șapte ani. Nici lui nu i-a plăcut la început, dar… Acum îți place să mergi pe bicicletă, nu?

— Nu vreau să vorbesc despre asta, i-a replicat Hudson. Mi-e rău.

Cred că mâine n-o să pot să mă duc la școală.

— Asta trebuia oricum să se întâmple la un moment dat, a remarcat Rosie după ce Hudson s-a dus în camera lui. Ce vrei să faci acum?

— Trebuie să plec la muncă.

Când îmi reconfigurasem programul, nu luasem în considerare nevoia de discuții prelungite între mine și Rosie în intervalul predării de seară. Necesitatea de a ajunge la bar până la ora 6:00 p.m. Era stabilită. Și orice încercare din partea soției mele de a pleca mai devreme de la serviciu probabil c-ar fi determinat un răspuns „codat" din partea Iudei.

— Iuda zice: „Nicio problemă, Rosie, știm că trebuie să ai grijă de Hudson! Orice făceai acum poate să aștepte până mâine".

— Pare foarte înțelegător.

— Dar nu e. Dacă Ștefan pleacă mai devreme, nimeni nu-l întreabă de ce; nimeni nu face nicio presupunere. Dar eu sunt mamă. Deci ăsta trebuie obligatoriu să fie motivul.

Din fericire, eu și Rosie puteam să conversăm la Bibliotecă, acolo unde sistemul de comandă de la distanță minimaliza întreruperile din partea clienților. Prin urmare, i-am propus soției mele să meargă cu mine.

— Da' ce facem cu Hudson? Se presupune că e bolnav. Iar în seara asta trebuie să gătesc eu.

Două dintre mâncărurile din Sistemul Standardizat se dovediseră nepotrivite pentru procedeul de reîncălzire, așa că Rosie se oferise să gătească ea în serile respective.

— A, apropo, a continuat Rosie. Uite un alt lucru pe care fiul tău trebuie să-l învețe de la tine. Când zic „mă duc să întind rufele, uită-te la orez", asta nu înseamnă „uită-te la orez până se arde și pornește alarma de fum".

— În mod evident, ai lipsit prea mult.

— Nu trebuia decât să închidă ochiul aragazului. *Tu* ți-ai fi dat seama de asta.

— Ca rezultat al faptului că sunt un bucătar experimentat și considerabil mai în vârstă.

Era perfect posibil ca, la vârsta lui Hudson, să fi procedat la fel ca fiul nostru și-atunci tata mi-ar fi servit speech-ul lui: „nu pricep cum cineva atât de inteligent ca tine n-are destulă înțelegere, destul bun-simț ca să…".

— Am să-i explic lucrurile pentru ca situația să nu se mai repete, am asigurat-o pe Rosie. Am să aduc în discuție exact acest scenariu.

— Nu te mai obosi! Cred că a priceput deja cum trebuie să procedeze.

— Dar mi-ai cerut să-l învăț…

— Am sperat c-ai putea să-i transmiți un soi de principiu general. Dar, nu, înțeleg care-i problema.

— E o decizie foarte bună. Trebuie să acordăm prioritate problemei curente. Care, dată fiind diviziunea muncii din familia noastră, cade în sarcina mea.

— Ceea ce înseamnă că…?

— Că mâine am să stau de vorbă cu el. În timpul în care ar fi trebuit să fie la școală.

29

Rosie i-a telefonat directoarei ca s-o anunțe că Hudson avea să lipsească în ziua aceea de la școală pentru a discuta cu el despre poreclă și despre mutarea într-o altă clasă.

— Cred că lu' Bronwyn îi e nițel frică de mine, mi-a comunicat Rosie.

Mi se părea reacția potrivită, dat fiind rolul de polițist rău asumat de soția mea.

— Presupun că, de fapt, nu ți-e rău, ci ai nevoie de o perioadă de recuperare și de gândire, i-am spus lui Hudson după ce mama lui a plecat la serviciu.

Băiatul s-a gândit o clipă, apoi a încuviințat din cap.

— E în regulă?

— Adulții fac același lucru. Își acordă „zile de sănătate mintală", pe care le înregistrează ca zile de concediu medical. Pentru că sistemul nu are suficiente opțiuni. Dar acum trebuie să găsim o soluție pe termen lung.

— Nu vreau să mă mut în altă clasă.

— Va trebui să ne lămurim dacă această cerință a ta e obligatorie sau e negociabilă. Dacă e negociabilă, avem mai mult spațiu de manevră ca să identificăm soluții inovatoare.

Mi-am făcut o cafea, în timp ce Hudson îmi cântărea propunerea.

— E negociabilă, a decis băiatul.

— Excelent! Procesul de rezolvare a unei probleme presupune, mai întâi, explicarea și explorarea situației și obiectivelor.

Putem să punem întrebări și să ne împărtășim informații, dar nu putem să propunem soluții. Apoi avem nevoie de o perioadă de incubație pentru rezolvarea problemei la nivel subconștient, perioadă în care ne dedicăm unor activități banale, întrucât noi nu avem la dispoziție decât o singură zi, recomand să alocăm acestei etape trei până la patru ore. După aceea putem să lucrăm împreună astfel încât să identificăm soluțiile.

— Dacă rezolvăm problema până la prânz, punem să mergem să cumpărăm cărți în Clunes?

— N-o să terminăm până la prânz. Perioada de incubație este esențială pentru generarea celei mai bune soluții posibile.

— Atunci de ce să nu hotărâm că perioada de incubație are loc în timp ce ne deplasăm cu mașina și cumpărăm cărți?

— E o idee sclipitoare!

Am pornit imediat, având un plan bine formulat: să explorăm problema pe drumul către Clunes; să alocăm perioadei de incubație intervalul de timp în care urma să vindem și să cumpărăm cărți; să propunem soluții și să le evaluăm pe drumul înapoi către casă. Ca bonus, excursia în Clunes era asociată în mințile noastre cu recuperarea după o perioadă dificilă – moartea tatălui meu și Incidentul cu Pizza.

Explicându-i lui Hudson problema originală, care păruse atât de gravă, încât renunțasem la serviciu ca s-o rezolv, mi-am dat seama că ea prezenta acum o importanță redusă.

— Domnul Warren se teme că tu nu ai abilitățile sociale necesare să faci față gimnaziului.

— Și la gimnaziu o să fiu împreună cu aceiași puști din clasa mea. Cu toții avansăm simultan.

— Dar ție nu-ți place școala.

— N-o să-mi placă mai mult dacă învăț să joc fotbal. Dar o să-mi placă și mai puțin, fiindcă nu-mi place fotbalul.

— Dar dacă ar trebui…?

— Bunicu' mi-a arătat ce să fac dacă la un moment dat, dintr-un motiv sau altul, aș fi obligat să joc. Oricum, nu contează ce crede domnul Warren, fiindcă n-o să mai fiu în clasa lui. Și, cu asta, problema e rezolvată.

Hudson n-a mai scos niciun cuvânt în următoarele cincizeci și șapte de minute, cu excepția episoadelor în care a citit cu voce tare indicatoarele rutiere și panourile publicitare – un obicei pe care îl aveam și eu când eram singur în mașină. Eu m-am folosit de timpul respectiv ca să reflectez: mi-am dat seama că băiatul nu voia să fie categorisit ca deficitar – fie și într-un număr mic de domenii. Mai potrivit era ca el să fie descris ca *nepregătit* – în unele aspecte.

— Ai citit vreo carte science-fiction în care o persoană nepregătită e obligată să călătorească în spațiu? l-am întrebat.

— O grămadă! Uneori personajul e chiar un copil.

— Și, uneori, oamenii respectivi au totuși timp să li se facă o pregătire de bază? Ea făcând parte din poveste. E corect ce spun?

— Uneori, a achiesat Hudson.

— Poți să-mi dai un exemplu?

— Da.

Fiul meu a tăcut, apoi a început să râdă.

— Aici voiai să ajungi! M-ai întrebat special, nu?

— Corect.

Aceasta ar fi fost o ocazie bună să-i spun mai multe despre așteptările pe care oamenii le aveau de la mine, dar pe care eu puteam să le controlez – dar trebuia să rămân concentrat pe subiect.

— Unele dintre cărțile lui Robert Heinlein, mi-a răspuns Hudson. El a scris mult pentru adolescenți, deci… *Time for the Stars*. Probabil ție nu ți-ar plăcea, la partea cu știința.

— Telepatia. Mi se pare perfect acceptabil să propui o unică și nouă descoperire ca bază a intrigii unei cărți. Aplicarea teoriei relativității restrânse, în contextul comunicării instantanee, este prezentată într-o manieră plauzibilă.

— Ai citit romanul?

— *Have Spacesuit – Will Travel* e mai bun, dar *Time for the Stars* e un exemplu potrivit.

— Ai spus că nu citești science-fiction.

— Nu acum. Am citit într-o perioadă în care eram incredibil de nefericit.

— Ca să poți să-ți închipui că ești altundeva?

— Corect.

— De ce erai nefericit?

— Pentru că nu aveam prieteni. Însă ideea e că băiatul care poate să comunice telepatic cu geamănul lui trebuie să meargă în spațiu fără să fi beneficiat de pregătirea pe care ar fi avut-o un astronaut convențional. Nu are timp să fie învățat decât lucrurile cele mai importante – acelea care-i sunt necesare ca să supraviețuiască într-un mediu ostil.

Hudson a râs.

— Gimnaziul.

— Corect.

Persoanele care suferă de autism nu se pricep la analogii.

— Principalul lui avantaj este abilitatea telepatică, astfel că ea nu poate să fie neglijată. Așa cum principalul tău avantaj este abilitatea de a face calcule matematice sau de a coda programe. Însă valoarea acestui punct forte este zero dacă băiatul face niște greșeli simple și moare din cauza lipsei de oxigen sau pentru că nu știe cum să opereze corect o armă, ca să se apere de un extraterestru.

— Nu cred că eu o să fiu omorât în gimnaziu.

— E adevărat. Dar ar trebui să echivalezi *a fi omorât* cu *a fi nefericit*. Dacă unele abilități, pe care poți să le dobândești în decurs de câteva luni, pot să-ți ușureze…

— Tu consideri că știi care sunt abilitățile astea.

— Trebuie să mă consideri astronautul experimentat, care aproape

c-a murit în spațiu în mai multe rânduri.

— Astronautul neîndemânatic.

— Corect. E mai bine să înveți de la oameni care au fost nevoiți să tragă din greu ca să-și dobândească abilitățile decât de la cei care sunt talentați în mod natural.

— De la astronautul *bătrân*. Totuși lucrurile s-au schimbat. Cred că școala nu mai e ca pe vremea ta.

— E adevărat. Prin urmare, ar trebui să revizuim planul țintind lucrurile pe care amândoi le considerăm ca fiind competențe necesare. Presupun că vrei să continui să înoți. Cu codarea vrei să mergi înainte?

— Ai spus că nu vorbim despre soluții până nu o pornim înapoi spre casă.

— Căutam doar să obțin informații.

Începeam să simt, la fel cum mi se întâmpla adesea, că articularea problemei fusese pasul crucial.

Am petrecut în Clunes două ore și douăzeci de minute. Am cumpărat cărți și am mâncat pui prăjit.

Pe drumul spre casă, Hudson a propus mai multe schimbări în program, care mi s-au părut rezonabile, dar îi explicasem deja că înainte de a i le aproba, trebuie să le discut și cu Rosie.

— De ce v-ați dus în Clunes? m-a întrebat soția mea. Ați fi putut să vă duceți în Shepparton, s-o vezi pe mama ta. N-ai mai văzut-o de la înmormântare.

— Ideea e excelentă, dar, din păcate, a venit prea târziu, în plus, am vorbit cu mama duminică.

Apelurile telefonice săptămânale continuaseră la fel ca înainte de moartea tatei.

— Și trebuia să ne concentrăm pe problema nefericirii lui Hudson. Pe care am rezolvat-o. Dacă și tu vei fi de acord cu soluțiile propuse.

— Spune-mi!

— Hudson vrea să renunțe la sesiunea de lectură de la 5:20 a.m., aceea de dinainte de școală.

— Până aici, totul e bine.

— Evident, asta îi va permite să se culce seara mai târziu. Vrea să continue cu vizitele la Phil și la Eugenie, așa cum sunt ele programate și în prezent.

— Pricep ce faci. Hai, dă-mi și vestea proastă!

— Vrea să meargă la bar în fiecare seară. Vrea să fie plătit pentru rolul pe care l-a jucat în conceperea aplicației și pentru cel de asistent de utilizare, pe care și l-a asumat acum.

— Și de mâncat ce-o să mănânce? Iar asta nu înseamnă că sunt de acord – doar întreb.

— Pizza.

— Nu! Sunt nicio formă! N-o să mănânce pizza în fiecare seară.

— Am glumit. E dispus să-și varieze dieta, dar vrea să mănânce la bar.

— Din cauza felului în care gătesc eu?

Când îmi pregătisem prezentarea, decisesem să nu includ în ea și perspectivele lui Hudson pe acest subiect. Am deschis palmele orientate în sus, imitând gestul italienesc care se traduce prin *Cine știe?*

— Sigur că nu poate să meargă la bar în fiecare seară.

— Care sunt obiecțiile tale?

— Are unsprezece ani, mi-a răspuns soția mea. Dar are răspunsuri pregătite pentru toate astea, așa-i?

— Corect. Barul e o afacere de familie. Din punct de vedere legal, are voie să muncească un număr limitat de ore. Va sta împreună cu tatăl lui, deci va fi supravegheat, iar tu poți să ni te alături atunci când e convenabil pentru tine. Temele și le va face înainte să plecăm la bar. Dacă va avea nevoie de relaxare sau dacă va interveni vreo situație problematică, va putea să se retragă în fostul birou al lui Minh.

— Care e scopul planului? în afară de faptul c-o să câștige niște bani?

— Își va exersa unele abilități practice specifice, ceea ce va reprezenta o bază solidă pentru o Carleră respectabilă și bine plătită.

— Așa a zis el?

— Nu, informația asta este un supliment pe care ți-l furnizez eu. Argumentul lui a fost că va exersa, la modul practic, interacțiunea socială, într-un mediu de socializare tradițional. Și că va învăța cum gândesc oamenii, judecând după cum folosesc aplicația. Or, asta e cea mai importantă nevoie a lui și cea mai dificil de predat de altcineva.

— Clienții sunt toți adulți.

— Adulții sunt mai sofisticați la nivel social, deci va urma un curs avansat. Așa a spus el.

— Tu te-ai uitat la oamenii care vin în bar?

— Sunt diverși. Ceea ce e perfect. În plus, discuția noastră anterioară are un rezultat-bonus. Dacă tu spui „Observă situația asta și, în cazul în care descoperi o problemă, ia măsuri ca s-o rectifici!”, atunci e puțin probabil ca incidentul cu orezul să se repete, în contexte mai generale.

Rosie a râs.

— Presupun că n-ar trebui să avem pretenția ca doar el să se schimbe.

— Un principiu excelent! Așadar propunerea lui Hudson e aprobată?

— Patru seri pe săptămână – cel mult! Vreau să stau cu el și acasă. Dar și el are nevoie de asta.

— Mă aștept să considere acceptabilă această condiție.

— Mă bucur să aud asta! Dar cum o să ajungă la bar?

— Vrea un abonament de transport în comun ca să vină cu tramvaiul. O altă abilitate importantă…

— Nu știu dacă e pregătit pentru asta…

Mai devreme, în cursul aceluiași an, facuserăm un experiment: Hudson mersese într-o scurtă călătorie cu tramvaiul de unul singur. Dar nu coborâse la stația la care ar fi trebuit să coboare. Așa că găsirea lui generase o stare traumatică – atât pentru el, cât și pentru mama lui.

— Am reanalizat incidentul. Se pare că i-ai furnizat referințe vagi cu privire la punctele de reper, deși stațiile de tramvai sunt clar identificate cu ajutorul rutelor și al numărului de opriri. *Și mie* mi-ar fi fost greu să cobor la stația bună, date fiind instrucțiunile tale.

— N-am ce să comentez. Mă gândesc doar la siguranța…

— Melbourne e unul dintre cele mai sigure orașe din lume. Probabilitatea ca un copil să fie victima unei violențe în sistemul de transport în comun este scăzută, dar primește o acoperire mediatică disproporționată. La fel ca atacurile crocodililor. E mai probabil ca Hudson să fie ucis și mutilat când…

— Am bănuit și eu. Și presupun că ăsta e un semn bun. A început să-și schițeze propria viață. Poate că asta o să-l determine să ia decizii ca să se apere singur și la școală, dar… ia stai puțin! Cum rămâne cu schimbatul claselor?

Am surâs.

— Mutarea într-o altă clasă a fost acceptată.

Fără niciun motiv aparent, se părea că subiectul ăsta se transformase dintr-unul obligatoriu într-unul opțional și apoi într-unul irelevant.

— Știi de ce? a spus Rosie. Fiindcă, de fapt, el *a vrut* să scape de Iepure. După ce a obținut tot ce și-a dorit, n-a mai avut nevoie de mutarea într-o altă clasă pentru șantaj.

30

Dave a venit la bar de câteva ori ca să mă ajute, dar până la urmă și-a dat seama că-i era greu să stea în preajma unor oameni care beau alcool, în vreme ce el nu putea să facă asta. Pe aceeași linie, și eu îmi instituisem propria regulă: să nu beau alcool înainte sau în timpul orelor de lucru. Astfel că am înregistrat o diminuare substanțială a cantității de alcool consumat.

— Cred că mai bine mă duc acasă și mai fac niște cuburi, mi-a spus

Dave la terminarea turei care avea să se dovedească a fi și ultima pentru el.

— Mi se pare că ai făcut o obsesie, i-am comunicat. Poate că ar fi bine să consulți un psihiatru.

— Uită-te! mi-a replicat el. Mi-am luat pantaloni noi. Am slăbit aproape opt kilograme. Și… nu ți-a spus Hudson?

— Să-mi spună ce anume?

— Am făcut prima vânzare!

Dave și-a scos telefonul și mi-a arătat website-ul. *WB2. Worid's Best Wooden Blocks. Confecționate manual în Australia de David Bechler.*

— Hudson a fost de părere că David sună mai artistic decât Dave.

— Dar trebuie să fie o greșeală în legătură cu prețurile. Cuburile tale mi se par incredibil de scumpe.

— Sunt confecționate manual.

Prietenul meu a râs.

— Și mie mi s-au părut teribil de scumpe, da' Hudson mi-a povestit ce prețuri are la haine un amic de-al lui, Carl, așa c-am zis… ce mama naibii! Putem oricând să scădem prețurile. Da' uite că cineva a considerat că merită.

Pe drumul către școală, am abordat subiectul proiectului WB2. A trebuit să aștept o zi ploioasă, pentru că acum, în mod normal, Hudson se deplasa cu tramvaiul.

— Cine a inventat numele brandului? Worid's Best Wooden Blocks?

— Dave și cu mine. Tu întotdeauna spui „cel mai bun din lume", deci, într-un fel, denumirea îți aparține și ție.

— Și abrevierea?

— Aia a fost ideea mea. Dave nu e vreun matematician.

— Dar e incorectă. Ar trebuie să fie (WB)2, pentru că atât W-ul, cât și B-ul sunt la pătrat. Eugenie trebuie să se gândească mai bine ce te învață.

Ultima afirmație fusese o mică glumă, dar băiatul n-a râs.

Eu și Rosie ne-am sărbătorit cea de-a treisprezecea aniversare a căsătoriei la bar. Era locul perfect – rezultatul unui proiect comun menit să îmbunătățească viețile noastre, pe cea fiului nostru, viețile unor prieteni și, din câte se părea, și cele ale unui număr din ce în ce mai mare de clienți constanți.

Așa cum procedasem cu ocazia tuturor aniversărilor anterioare, i-am făcut soției mele un cadou în acord cu programul tradițional: anul treisprezece era anul dantelei. Prin urmare, am ales o pereche de pantofi de alergare de cea mai bună calitate, împodobiți cu dantelă.

— Trebuie să faci mai multă mișcare, i-am spus. Amândoi

îmbătrânim și e necesar să facem eforturi conștiente ca să ne menținem sănătatea. Evident, aș dori ca amândoi să trăim cât mai mult posibil, astfel încât mariajul nostru să continue.

Rosie a râs.

— Hai că te-ai scos! Și-ai nimerit-o și cu cadoul. Verificasem în ce an suntem și mă așteptam la ceva cu dantelă… nu știu exact la ce, da' orice altceva probabil că nu mi s-ar fi potrivit.

— Așadar cadoul e acceptabil?

— Ca întotdeauna. Și chiar trebuie să încep să merg la sală. Cândva, între munca la bar, serviciul meu adevărat, Hudson și spălatul rufelor. Știi, când le zic oamenilor că-mi faci câte un cadou în fiecare an, sunt geloși. Și-mi spun că ești un mare romantic. Și așa și ești.

Rosie m-a sărutat, fără să fie văzută de Hudson și de clienții care erau absorbiți de televizoare, cărți, laptopuri și telefoane.

Mi-era greu să mă consider un romantic. Aniversarea căsătoriei noastre o aveam trecută în agendă, iar temele fiecărui an erau documentate public. Și, oricum, nu aș fi adoptat această tradiție dacă nu aș fi fost încurajat în acest sens – dacă nu aș fi primit *instrucțiuni* în acest sens.

Soția mea a părut să-mi fi citit gândul.

— A fost ideea lui Gene, nu-i așa?

— Inițial. Nu e un secret.

— Știu. Da'-i datorezi mult. *Amândoi* îi datorăm mult.

Afirmația lui Rosie era adevărată, dar, chiar și așa, am judecat-o ca fiind extraordinară.

— Tu-l urăști pe Gene.

— Nu *urăsc* pe nimeni. Am fost destul de nemulțumită de unele dintre chestiile pe care le-a făcut. Dar era prietenul tău și am încercat să nu intervin în relația voastră. Cred că ți-e dor de el.

Era aniversarea căsătoriei noastre. Soția mea făcuse o concesie extraordinară. Îi eram dator, la rândul meu, să fiu complet deschis.

— E posibil, i-am răspuns.

— Don, poate că ai nevoie să iei legătura cu Gene. Povestea aia, când ai încercat să-i faci pe el și pe Claudia să se împace: nu crezi că ai proiectat un pic asupra relației lor o experiență a ta din trecut?

— Emoțional, e posibil. Dar situația dintre noi nu s-a schimbat în niciun fel față de acum unsprezece ani. Așa că nu există niciun motiv rațional pentru care să iau legătura cu Gene.

— Dar tu? Tu nu te-ai schimbat? Poate că și el s-a schimbat. Nu-mi spune că situația a rămas la fel. Atitudinile tale sunt parte din ea. Majoritatea lor.

Soția mi-a făcut semn cu mâna către Hudson, care era lângă rafturile cu cărți și discuta animat cu Tazza și cu Merlin.

— Mi se pare că el e mult mai fericit. În schimb, tu nu ești cu

adevărat fericit, așa-i?

Ca întotdeauna, Rosie îmi înțelegea starea emoțională mai bine decât mi-o înțelegeam eu însumi. M-am uitat la monitorul calculatorului.

— Trebuie să mă ocup de comanda asta. După aceea o să-ți răspund la întrebare.

În timp ce preparam cocktailurile, am încercat să-mi deslușesc sentimentul negativ detectat de Rosie. Era adevărat că dispoziția lui Hudson părea să se fi îmbunătățit – cel puțin când era la bar. Mă îndoiam că avea aceeași dispoziție și la școală.

Deși amintirile mele din școală erau marcate de sentimentul excluziunii, existaseră și atunci perioade în care fusesem fericit. Îmi plăcuse să fac programare, să joc șah și, în mare parte, îmi plăcuse chiar și ceea ce învățam la școală. Cu toate astea, la douăzeci de ani, ajunsesem să mă gândesc la sinucidere – ideea mi se înșurubase în minte într-o asemenea măsură, încât, pentru un scurt interval de timp, fusesem chiar internat într-un spital de psihiatrie. În esență, problema mea o reprezentase izolarea socială. Iar fiul meu, în continuare, nu avea decât un singur prieten, deci, în această direcție, de când începusem Proiectul Hudson, făcusem zero pași înainte.

Am terminat de preparat cocktailurile și Cheng, unul dintre angajații noștri temporari, a luat tava.

— Ai încheiat analiza? m-a întrebat Rosie.

— Nu tocmai. Dar sunt preocupat de… subiectele ridicate de Iepure.

— Te-ai mai gândit la diagnosticul de autism? Nu știu dac-ai sesizat, dar, când se trezește dimineața, Hudson bate, repetitiv, vreme de circa zece minute.

Am încuviințat din cap. Alesesem să nu abordez subiectul acesta în discuțiile directe cu el ca nu cumva să-l pun într-o situație jenantă. Și nici cu Rosie nu-l abordasem, din aproximativ același motiv. Era posibil ca obiceiul acesta al băiatului să se fi instalat de ceva timp, iar noi să-l fi remarcat abia recent, datorită orei de trezire mai târzii.

— Cred că face chestia asta ca să se pregătească pentru școală, mi-a comunicat Rosie. Se numește *stimming*… Și e o caracteristică a autismului. Știai asta?

— Nu.

— E ciudat, a continuat soția mea. Voiam să m-apuc să citesc despre autism, dar dup-aia mi-am zis că nu, Don sigur știe totul despre asta la liniuță, deci n-are sens să mă mai obosesc. Dar… nimic.

— Mi-am făcut o documentare online în ziua în care m-ai întrerupt. În plus, acum treisprezece ani, am studiat și sindromul Asperger pentru o conferință. Și amândoi am mers la seminarul ăla. Ca atare, am ajuns la concluzia provizorie că Hudson nu suferă de autism.

De aceea am considerat că informația nu e relevantă.

— Aha, a comentat Rosie. Dar… îl vezi aici, cu oamenii ăștia…

Și mi l-a indicat pe individul slăbuț, în jur de douăzeci de ani, cu care Hudson stătea de vorbă.

— Aș spune că mulți dintre ei se încadrează în spectrul autist.

— E posibil. Bănuiesc că au o influență nefastă.

— Uau! Cu asta chiar m-ai surprins! Când te-am cunoscut, și tu erai cam tot așa.

— Și eram și nefericit.

— De fapt, ce vreau să spun este că, dacă Hudson se încadrează *într-adevăr* în spectru, iar tu vrei ca el să-și îmbunătățească abilitățile sociale și să-și facă mai mulți prieteni, atunci poate că ar trebui să fie ajutat de niște oameni care se ocupă cu asta zi de zi. Și care fac asta… pe o bază științifică.

M-am gândit la colegul de clasă al lui Hudson, Dov: puștiul fusese „transformat într-un zombi". M-am gândit și la mine, la varianta mea de la douăzeci de ani, la acel Don care se simțise complet pierdut în spitalul de psihiatrie. *După* ce primise ajutor specializat. Sau poate tocmai din cauza asta.

Am întors ochii spre monitorul calculatorului.

— Caipirinha la masa doisprezece. Fără diluție.

Minh venea la bar la fel de des ca Rosie și Hudson, în ciuda faptului că, prin contract, nu era obligată să muncească deloc. În perioada incipientă a afacerii ne bazam pe angajați temporari, iar Minh se autodesemnase ca persoana care să-i introducă în poveste.

— Vreau să-mi prepari cel mai bun cocktail pe care l-ai făcut vreodată! Nu-mi pasă dacă e ceva inventat de tine sau doar un Martini grozav. Dar să fie *cel mai bun.* Și să-l primesc chiar acum. După aceea o să-l programăm în aplicație, cu numele tău. În seara asta, o să te duci acasă și-o să poți să spui c-ai făcut cea mai bună treabă din viața ta. Altfel de ce mai trăiești? Și de ce mai sunt eu aici?

În mod uimitor, chiar și după ce le împuia capul cu astfel de hiperbole, angajații o adorau.

Într-o seară de vineri, Rosie, Hudson și cu mine ne pregăteam să închidem, când echipa de la ușă, Nick și Callie, a venit să-și ia la revedere. Minh plecase cu doar câteva minute mai devreme.

Callie râdea.

— V-a spus Minh ce-a făcut?

— În ce context?

— Pe la ora opt, afară se formase o coadă, iar trei tipi au venit și s-au așezat la rând tocmai când a apărut și ea și-a dat să intre în bar. Sunt unii tipi care au impresia că fetele care vin aici sunt ținte ușoare. Habar n-am de ce, da' ce poți să faci?!

Povestea a fost continuată de Nick.

— Minh s-a dus la ei și – Callie are dreptate –, pentru că și-a dat seama că erau unii de-ăi'a, le-a zis: „Scuze, dar noi avem un cod vestimentar".

— Și tipii rămân tablou… Se uită la clienții din fața lor, care sunt îmbrăcați… Nu trebuie să vă spun cum… La care tipii, cu nădragii lor strânși pe picioare și cu pantofii lor cu botu' ascuțit, se uită înapoi la Minh, adică… *ce mama dracului vrei?!*

— Da' Minh le face semn către oamenii din față și le spune, cât se poate de serioasă: „Vedeți și voi la ce standard ne așteptăm!" Știți cum e Minh! O avea ea un metru cincizeci, da s-a ținut tare cu tipii ăia… care, după asta, au băgat coada-ntre picioare și și-au luat tălpășița!

Toată lumea se prăpădea de râs. Callie a bătut palma cu Rosie, iar Hudson a bătut palma cu mine. Am avut sentimentul că făceam ceva care conta.

31

Vineri dimineață, la ora 8:51, a început să sune soneria. Era Allannah, însoțită de fratele lui Blanche. Întrucât Hudson mergea la școală și acasă la Blanche cu tramvaiul, n-o mai văzusem pe Allannah de ceva vreme. Iar acum mi se părea incredibil de agitată. Am dedus însă rapid că emoțiile ei dominante erau furia și uimirea.

— Nu pot să-ți spun cât sunt de furioasă! Nu-mi vine să cred ce-ai făcut!

— E vreo problemă specifică?

Bănuiam că problema o reprezenta vizita lui Blanche la oftalmolog, dar m-aș fi dovedit un strateg inabil dacă aș fi recunoscut că o ajutasem pe fetiță, pentru ca apoi să descopăr că, de fapt, făcusem alt lucru care o supărase pe femeie.

— Mi-ai dus copilul să primească tratament medical – tratament medical de care nici nu avea nevoie. Până și *doctorița* a zis asta, nu-i așa? Fără permisiunea mea; fără permisiunea soțului meu! Știi că e ilegal? Hudson ar putea fi dat afară de la școală pentru ceea ce-ai făcut tu. La asta te-ai gândit?

Allannah a continuat să mai peroreze un timp, fără să mai adauge alte informații semnificative. Dacă ar fi fost Hudson, aș fi obligat-o să se retragă undeva și să se relaxeze, dar, într-o situație implicând un adult, acest gest mi s-a părut c-ar fi fost lipsit de tact.

— Vrei o infuzie de plante? am întrebat-o.

— Poftim? Ce vrei să spui?

— Vrei un ceai de plante?

— Îmi oferi un ceai de plante?

— Pot să pun apă fierbinte peste coajă de citrice și peste frunze de rozmarin sau de cimbru. Cât timp discutăm ca să rezolvăm problema.

— Tu ai ascultat ceva din ce-am spus pân-acum? îți dai seama în ce te-ai băgat? în ce v-ați băgat tu și Rosie?

— Firește. Deci sunt interesat să găsim o soluție. Ceea ce presupun că este și țelul tău. Ar trebui să începem prin a identifica orice posibil prejudiciu care trebuie corijat.

Allannah a intrat în casă și i-a dat fiului ei să se joace cu câteva dintre cuburile-mostră ale lui Dave, arătându-i cum să le îmbine.

Până când am terminat de preparat infuzia de coajă de portocală și de rozmarin și i-am dat fratelui lui Blanche feliile de portocală, Allannah plângea.

— Nu pot să te înțeleg. Te-am amenințat că-ți dau copilul afară din școală; ți-am zis că Gary ar putea să vină încoace și… iar tu ne dai ceai și cuburi și ești așa de calm – Allannah a râs – și mie nu-mi vine în minte ce-ar trebui reparat. Poate că doar eu ar trebui să fiu reparată – pentru că *eu* ar fi trebuit s-o duc pe Blanche la doctor.

— Deci nu trebuie să întreprindem nicio acțiune?

— Știi, Gary zice tot timpul „relaxează-te“, dar tu ești cel care e permanent relaxat.

— Presupun că n-a fost încântat de episodul cu oftalmologul.

— Nu i-am spus nimic de asta. Iar mie Blanche mi-a spus abia aseară. Cred că trebuie să-i păstrez secretul ca să nu-și piardă încrederea în mine. Și mai e ceva. Blanche vrea să fie imunizată.

— Nu am vorbit cu ea direct despre asta.

— Nu, dar a vorbit Hudson. Iar tu o încurajezi să devină om de știință. O Carleră de care îți dai seama că noi nu suntem convinși.

— Știința este…

— Nu te mai obosi! Trebuie să acceptăm că Blanche devine suficient de mare încât să ia singură hotărâri. Și, pentru că nu mai e bebeluș, injecțiile vor trebui să fie făcute la intervale mai mari ca să nu-i producă vreun șoc în organism, nu-i așa?

Mi-am cântărit răspunsul.

— Există zero dovezi că injecțiile astea produc șocuri în organismul copiilor mai mari.

— Totuși, mai bine să-i semnez eu formularul decât să fie nevoită să roage pe altcineva. Și să știi că i-am dat voie să-și ia telefon. M-ai convins și cu chestia asta.

Pe moment, nu m-am gândit la acest aspect, dar când Hudson s-a întors acasă, l-am întrebat:

— Cum de și-a permis Blanche să-și cumpere un telefon?

Băiatul plecase deja din bucătărie și se îndrepta către camera lui când mi-a răspuns:

— I l-am cumpărat eu.

În seara aceea, la bar, i-am relatat lui Rosie confruntarea cu Allannah. Soția mea a recunoscut că probabil ea ar fi reacționat exact cum se așteptase Allannah să reacționez eu – combativ. Pe de altă parte, eu bănuiam că abordarea lui Hudson avea să fie mai apropiată de a mea: rațională și concentrată pe problemă… și eficientă. Cu toate astea, Iepure susținuse că „gestionarea conflictelor" e un domeniu în care îl considera deficient pe fiul meu.

I-am împărtășit lui Rosie și informația legată de telefonul lui Blanche. Am sperat ca soția mea să poată să-mi explice sentimentul de disconfort pe care îl avusesem auzind că Hudson îi cumpărase un obiect costisitor unui alt copil în vârstă de unsprezece ani.

— Asta înseamnă că și el are un telefon al lui? a întrebat Rosie.

— De ce presupui asta?

— Cu cine o să vorbească Blanche de pe telefonul ei?

M-am dus la Hudson, care discuta despre aplicație cu un client.

— Tu ai telefon? l-am întrebat.

Băiatul a încuviințat din cap și și-a reluat conversația.

— Câți bani are copilul ăsta? a continuat Rosie.

— Nu știu. Își vinde cărțile și cumpără altele; barul îl plătește pentru că ne ajută cu aplicația; și a lucrat și la website-ul lui Carl.

— Dar Dave? L-a plătit fiindcă l-a ajutat cu cuburile de lemn?

— E posibil.

— Iar el nu ne spune nimic. În ultima vreme a devenit mult mai secretos.

— Se află în pericol să devină antreprenor. Capitalist.

— Se află *în pericol*?

Ca rezultat al faptului că-i dădusem lui Hudson un abonament pentru tramvai și al aparentei lui îndemânări în a utiliza transportul în comun, eu nu-l mai duceam și nici nu-l mai aduceam pe fiul meu de la școală, de la Phil, de la Carl și de la Eugenie. În general, când era la bar, băiatul discuta cu clienții – frecvent cu Merlin și cu Tazza – sau dezvolta coduri.

Acasă, în majoritatea timpului stătea în camera lui. I-am explicat lui Rosie că e ceva normal pentru un puști de unsprezece ani.

— Te folosești pe tine ca punct de referință, mi-a spus. E greșit. Pe vremea copilăriei tale nu exista internet. Și în ciuda faptului că, aparent, Hudson se simte confortabil în compania adulților, să nu uităm că, în continuare, e foarte vulnerabil. Sau poate tocmai din cauza asta.

— Sunt de acord cu tine.

— Crezi că ai putea să te uiți puțin prin calculatorul lui? Doar ca

să ne lămurim cu ce se ocupă?

Incredibil! Rosie îmi cerea să invadez, în mod deliberat, intimitatea unui membru al familiei noastre. Și să comit o infracțiune cibernetică. În baza unor suspiciuni cât se poate de vagi. Din fericire, exista un impediment practic.

— Probabil că laptopul are o parolă. Hudson e inteligent și atunci cu siguranță a folosit o combinație complexă.

— Don, Hudson are unsprezece ani! îi place să stea în preajma celor mari. Mulți alți părinți i-ar fi instalat pe calculator un filtru ori ceva de genul ăsta sau ar fi insistat ca puștiul să le spună parola.

— Și noi am putea să facem asta. Așa ar fi mai cinstit.

Rosie a câștigat disputa, deși i-am reamintit de incidentul cu porecla, când, din cauza bunelor noastre intenții, nu mai luaserăm în considerare dorința băiatului.

În general, calitatea tehnică a sistemelor de securitate de pe calculatoare este excelentă. Punctul cel mai slab îl reprezintă implicarea oamenilor. Prin urmare, nu mă așteptam să găsesc parola lui Hudson notată pe o bucățică de hârtie lipită în partea de dedesubt a tăbliei de la birou. Totuși, am avut nevoie de un singur minut ca să intru în camera lui, în vreme ce Rosie îi distrăgea atenția, să mă asigur că băiatul e logat și să-i copiez pe un USB istoricul căutărilor.

În cea mai mare parte, rezultatele au fost previzibile pentru un antreprenor în vârstă de unsprezece ani, interesat de science-fiction. Hudson participa la discuțiile online ale unui grup de colecționari de volume SF, avea un cont de Paypal pe care eu însumi i-l autorizasem pentru tranzacțiile cu cărți și, în acest scop, interacționa cu mai multe site-uri. Activitatea recentă fusese minimă – ceea ce nu era o surpriză, întrucât băiatul se concentrase pe aplicația pentru Bibliotecă.

Descoperirea neașteptată a fost seria de vizite pe mai multe site-uri dedicate autismului, inclusiv pe unul pe care figura un chestionar de diagnosticare – un instrument pe care adulții să-l utilizeze ei înșiși, nu versiunea la care să apeleze părinții.

— Poți să vezi ce scor a obținut? m-a întrebat Rosie.

— Nu. URL-urile sunt pentru website-urile publice. Nu includ nici răspunsurile lui, nici scorul derivat din ele.

— Deci? Ce facem? Vorbim cu el despre asta?

— Credeam că ideea e să nu ne dezvăluim activitatea lipsită de etică și astfel să-l întoarcem împotriva noastră. Așa cum am făcut când cu porecla.

— Atunci ai fost și tu de acord. Oricum, se pare că băiatul e cu un pas înaintea noastră, deci poate că ăsta e momentul să-i spunem de ideea ălora de la școală.

Mutarea lui Hudson în clasa doamnei Waddington se petrecuse

fără vreo traumă aparentă.

— E OK, ne-a spus băiatul despre noua învățătoare, în timp ce mergeam toți trei cu mașina spre bar.

— În plus, ai scăpat și de clovnul clasei, am remarcat eu.

— Da. Jasper a cam luat-o razna. Dar e un puști care a început să mă deranjeze și doamna Waddington l-a pedepsit imediat. Bang! A zis c-o să mi-o plătească.

— Ți se pare credibilă amenințarea?

Hudson a râs.

— Nu e vreun uriaș, iar prietenii lui nu sunt… periculoși. Deci probabil că nu.

— O să ne spui dac-o să se mai ia de tine? l-a întrebat Rosie. Dacă-ți face ceva urât?

— Îhî.

— Ai mai sesizat și ale beneficii ale mutării în altă clasă? m-am interesat eu.

— Mi se dă voie să-mi folosesc laptopul ca să scriu. Și învățătoarea mă lasă să stau în spatele ecranului.

— *În spatele* ecranului?

— Nu ecranul calculatorului. Alt ecran. Nu contează.

— Nu, explică-ne, a insistat Rosie.

— Aproape am ajuns.

— Nu-i nimic, putem să așteptăm. Spune-ne ce-i cu ecranul, l-a îmboldit Rosie.

— E o tablă mare, albă, în fundu' clasei. Îți blochează vizibilitatea către restul clasei, ca să nu-ți mai fie distrasă atenția. Nu e o pedeapsă sau ceva de genu' ăsta: poți să alegi să stai acolo. De auzit auzi foarte bine.

— E o idee extraordinară! am exclamat eu. Cine a propus-o?

— Cred că doamna Mingos, asistenta învățătoarei. Vine s-o ajute cu Dov. Puștiul cu autism.

Asta era ocazia cea mai potrivită să abordăm direct subiectul autismului, dar, când Rosie mi-a atras atenția asupra acestui aspect, eu parcasem mașina, iar Hudson intrase deja în bar, unde angajații noștri făceau pregătirile pentru seara respectivă.

32

— N-ar cam trebui să-ți iei și tu o seară liberă?

Amghad venise pentru un „interviu informai", dar își petrecuse majoritatea timpului discutând cu Minh.

— Am căzut de acord ca, în primele trei luni, să lucrez în fiecare

seară.

— Întotdeauna e cel mai bine să impui niște standarde ridicate la început și dup-aceea să le mai relaxezi. Iar la tine toată familia a contribuit la afacere. În orice caz, dă-le și unora dintre ceilalți angajați ocazia să strălucească. Am auzit că ești cam obsedat de control.

— Vrei să…

— Totu' e-n regulă! Dar hai ca de-acum și până la sfârșitul celor trei luni să cădem de acord să mai muncești doar câte cinci seri pe săptămână. Minh e și ea de acord. Și să știi că n-o să ținem cont cine, ce și cât.

— Am de gând să-mi iau liber în serile de duminică și de marți, pentru că, statistic vorbind, atunci avem cele mai rare comenzi, am spus eu.

— Cele mai puține, a râs Hudson. Te-ai exprimat așa deliberat.

Era prima dată când luam cina în familie de la deschiderea barului.

— Cum a fost la școală?

— Bine.

— Terminați! Amândoi! a intervenit Rosie. Mai zi-mi ce-i cu ecranul ăla despre care ai început să ne povestești acum câteva zile. Dov… nu e și el… destul de deranjant? Nu încearcă, de fapt, să se relaxeze acolo și acum ai mai apărut și tu?

— Nu, nu chiar. Stă acolo ca să nu se ia nimeni de el. Iar eu nu mă iau de el și el nu se ia de mine. De fapt, e un puști chiar OK – și e destul de haios.

— Haios în sensul de amuzant sau haios în sensul de ciudat? am întrebat eu.

— Haios în ambele sensuri.

— Îl consideri și pe el un prieten?

— Poate, a răspuns Hudson. Adică da, e ciudat, da' am început să mă mai obișnuiesc cu oamenii ciudați. Și e și foarte deștept. Dar nu știe să codeze. El e pasionat de mașini. Știe totul despre Porsche-ul lu' bunicu': adică *chiar totul.* Poți să-i pui orice întrebare.

— Deci, dacă îl considerăm prieten, asta înseamnă că, în total, acum ai doi prieteni. Corect? am punctat eu. Indu- zând-o pe Blanche.

— Am o mulțime de prieteni. Poate chiar mai mulți decât tine. Nu sunt… izolat.

— Nu transformați discuția asta într-o competiție, ne-a dojenit Rosie.

— Nu e o competiție – e un joc, am spus eu. Dave.

— Dave, a repetat băiatul. E și prietenul meu. Întreabă-l!

— Carl.

— Idem. Idem Eugenie. Idem George.

Hudson avea dreptate. El și George petrecuseră timp împreună în New York. În schimb, cu restul prietenilor noștri mai în vârstă, băiatul

petrecuse un timp limitat.

— Isaac și Judy Esler, am zis eu.

— Merlin și Tazza.

— Stați așa, a sărit Rosie. Schimbăm regulile. Doar prieteni a căror vârstă să se încadreze într-un interval de doi ani diferență față de vârstele voastre.

— Nu e rezonabil, am protestat eu. Evident că…

Rosie mi-a făcut semnul *fermoar* – adică să tac.

— Luați-o de la capăt!

— Blanche, a spus Hudson.

Eu deja aveam dificultăți.

— Dave, a zis Rosie și mi-a făcut un semn ferm cu capul. Așadar se părea că trebuia să mint în legătură cu vârsta lui Dave.

— Dov.

— Judy Esler, a continuat Rosie și iar mi-a făcut același semn cu capul.

Judy era cu cel puțin zece ani mai în vârstă decât mine, dar era posibil ca Hudson să nu știe asta. Din câte înțelegeam, definind o nouă regulă, eu și Rosie ne aliaserăm ca să trișăm față de fiul nostru.

— Hei, doi la unu, a exclamat Hudson.

— A zis deja Judy, a intervenit Rosie. Și Dave. Deci e doi la doi.

Hudson își răscolea mintea în căutarea altor prieteni.

— Ceea ce vreau eu să spun, a continuat Rosie, este că…

— Nadia.

— Cine? a zis Rosie.

— O fată de la mine din clasă. Mi-e prietenă. Și nu inventez. Rosie mi-a spus mai târziu că Hudson se făcuse roșu la față. În timpul acela, eu căutasem în minte indicii cu privire la vârsta lui Laszlo. Înainte s-apuc totuși să găsesc vreunul, Rosie l-a declarat pe Hudson învingător și mi-a cerut să servesc desertul.

— Ai putea să bați un kickboxer? m-a întrebat Hudson. Cu toate că era o zi frumoasă, băiatul mă rugase să-l duc cu mașina la școală. Am bănuit că întrebarea avea legătură cu tatăl lui Blanche, Gary Homeopatul. Deși un luptător profesionist, indiferent de stil, ar fi reprezentat un oponent formidabil, nu aveam informații că Gary își întreținuse abilitățile și condiția fizică.

— Depinde de nivelul ei sau al lui de experiență. Cel mai bun kickboxer din lume m-ar învinge aproape sigur, iar cel mai prost kickboxer din lume probabil că s-ar învinge singur, fără ca eu să trebuiască să mai fac ceva în sensul ăsta.

Hudson a râs de gluma mea.

— Ai spus „aproape sigur”. Cum te-ai bate cu cel mai bun kickboxer din lume?

— Cât mai rapid posibil. Ideal ar fi să nici nu-și dea seama că lupta a început. Probabil că prima mea mișcare ar fi sece- rarea piciorului avansat. În general, odată căzuți la pământ, boxerii devin ineficienți.

— *De ce mă întrebi?* Asta e tot ce trebuia să spui.

Rosie era supărată că răspunsesem la întrebările lui Hudson fără să-l interoghez cu privire la motiv.

— Când eram în școală, colegii mei discutau frecvent despre al cui tată s-ar dovedi superior într-o confruntare fizică, în unele cazuri nu existau niciun fel de dovezi care să susțină afirmațiile.

— S-ar putea să ai dreptate, dar câți kickboxeri cunoaștem noi? Poate că lui Hudson *îi e frică* de el.

Rosie a abordat subiectul acesta la masă, în timp ce mâneam barramundi în crustă, cu un piure conținând patruzeci și cinci la sută țelină.

— Ar trebui s-o inviți pe Blanche la noi la cină. Sau am putea să invităm toată familia.

— Fratele ei cred că e prea mic. Și, oricum, ar trebui să mai așteptăm puțin. Blanche e foarte supărată pe tatăl ei.

— De ce? m-am interesat eu.

— A făcut cel mai groaznic lucru. I-a spart calculatorul.

Nu m-am uitat la Rosie. Dacă aș fi făcut asta, aș fi putut să dau un indiciu nonverbal cu privire la vinovăția noastră. Am hotărât că era mai puțin riscant să mă concentrez pe informațiile concrete decât pe dimensiunea morală a situației.

— Când? am întrebat.

— Ieri.

— Cum? Previzionez că tatăl ei a profitat de fragilitatea umană, nu de tehnologie.

— Greșit. A profitat de tehnologie.

Am fost invadat de un sentiment irațional de iritare: cineva care era posibil să fie mai bun decât mine la arte marțiale se dovedea a fi și un expert în tehnologia informatică?

— Continuă!

— Avea o cameră video în dormitorul lui Blanche.

— Cum? a sărit Rosie.

— Face parte din sistemul de securitate. Camera e acolo de pe vremea când Blanche era doar un bebeluș.

— Și ea n-are nimic împotrivă…

— Ba acum o deranjează. Așa că a lipit peste ea niște bandă adezivă. Dar camera e orientată către birou, deci tatăl ei a putut să vadă cum își mișca degetele și și-a dat seama ce parolă avea. Nici n-a fost greu, la cât de mare e tableta lui Blanche.

Eram impresionat, dar am decis să nu-mi împărtășesc opinia cu

Hudson și cu Rosie.

— O tehnică bine cunoscută, am spus. Și extrem de imorală. A găsit ceva?

— Căutase informații despre albinism. Normal! Și despre vaccinare. Asta cu ceva timp în urmă, dar taică-su le-a găsit în istoric. Probabil a avut activată funcția de autocompletare. Cred că mama ei a apărat-o pe Blanche. De-asta…

Hudson a tăcut brusc.

Rosie mi-a făcut instantaneu semn să tac din gură.

Băiatul a căpătat o expresie inconfortabilă.

— Pot să plec de la masă?

— Nu, i-a răspuns Rosie. Cred că trebuie să ne spui ceva.

Hudson a rămas din nou tăcut preț de câteva secunde. Eu n-am mai avut nevoie de un al doilea semn din partea soției mele ca să-mi țin gura.

— Promiteți să nu spuneți nimic nimănui? Nu cum ați făcut cu porecla, când nu v-ați ținut gura?

— Nu, i-a comunicat Rosie. Nu promitem nimic. Unele lucruri nu e corect să fie ținute secrete. Dacă o să ne spui că tatăl lui Blanche e violent – față de Blanche sau de mama ei –, atunci o să facem ceva în legătură cu asta. Înțelegi de ce?

Hudson n-a zis nimic.

— I-ai promis lui Blanche, a insistat Rosie. Să nu spui nimic. Așa-i?

Băiatul a încuviințat din cap. M-am recunoscut pe mine însumi în tinerețe. Nici eu nu vedeam atunci dincolo de regula de a nu încălca o promisiune. Chiar și acum, aveam nevoie de un contraargument extrem de puternic ca să fac asta. Dar Rosie avea un astfel de contraargument.

— Ce e mai important? Să-ți ții promisiunea sau să previi rănirea cuiva?

Hudson a dat din nou din cap. Începuse „să priceapă1'. Spre deosebire de multe dintre situațiile anterioare, când *eu* îi dădusem diverse sfaturi.

— Nu știu sigur. Blanche nu mi-a spus cu exactitate ce s-a întâmplat. Dar vă rog, vă rog, *vă rog,* să n-o băgați în vreun bucluc cu taică-su.

Rosie a vrut să sunăm la poliție. Totuși, după o dezbatere cu sine, a decis că nu avea suficiente dovezi care să motiveze orice fel de acțiune utilă. Dar a doua zi a telefonat la școală.

— Bronwyn m-a ascultat. Așa cum era de așteptat. Și a zis tot ce trebuia: că-mi mulțumește, că e important să se știe la școală lucrurile astea și așa mai departe. Mi-a spus că n-au văzut nimic în neregulă la Blanche, dar am avut impresia că totuși n-a fost total surprinsă de ce i-

am povestit. Din ce mi-ai spus tu, legat de comportamentul lui de la concursul de înot, e clar că tipul nu-și ascunde furia.

— Crezi că ar trebui să-i dăm voie în continuare lui Hudson să meargă la ei acasă?

— Tu ce părere ai? *Tu* ai fost acolo, eu, nu.

— Se pare că tatăl lui Blanche nu interacționează cu ei. Iar Hudson nu stă acolo decât maximum două ore. Și Allannah e întotdeauna de față.

— L-am pus pe Hudson să-mi promită că o să-mi spună imediat dacă o să apară ceva care să-l îngrijoreze. A, da' există totuși și o mică veste bună. Au hotărât s-o mute pe Blanche, pentru ultimul trimestru, în clasa doamnei Waddington. Deci o să fie iar împreună cu Hudson. O să găsească ei un pretext, da' ideea e că Bronwyn crede că doamna Waddington și-ar da seama mai bine decât Iepure dacă e ceva în neregulă cu Blanche.

33

Ne apropiam de vacanța școlară, când urma să petrec mai mult timp cu Hudson. Între timp îi cunoscusem și eu pe cei doi noi prieteni ai săi – cei cu vârste apropiate de a lui.

În primul rând, l-am dus cu mașina în vizită la Dov, băiatul cu autism. Deși casa lui Dov era accesibilă prin intermediul transportului în comun, a trebuit totuși ca, inițial, să merg și eu cu Hudson, ca să cunosc cel puțin un părinte sau un tutore și să evaluez mediul familial – aceasta era recomandarea dintr-un document emis de școală. Era un noroc că nu văzusem indicațiile din document înainte să-i dau voie lui Hudson s-o viziteze pe Blanche: să insist asupra unei inspecții în biroul lui Gary ar fi putut să genereze o situație incomodă.

Pe drum către casa lui Dov, am discutat despre mașina lui Phil. Socrul meu avusese nevoie de Toyota, așa că acum conduceam din nou Porsche-ul. Care era sesizabil mai strălucitor: fusese reparat, revopsit și lustruit. Phil mă pusese să-i promit că nu aveam s-o mai las pe Rosie să-i conducă Porsche-ul altfel decât într-o situație în care viața unui om ar fi depins de asta și altă opțiune nu ar fi existat.

Dov avea cunoștințe impresionante despre acest model de mașină. A remarcat că vehiculul avea un corp „turbo", care era mai lat decât standardul. Ceea ce mi-a oferit o explicație pentru predispoziția Porsche-ului la avariere în timpul parcării.

Era dificil să detectezi ceva neobișnuit la Dov, dincolo de greutatea în exces, raportată la parametrii considerați sănătoși (indicele lui estimat de masă corporală era treizeci), și de amploarea cunoștințelor

legate de mașini. În copilărie, cu aceeași intensitate, eu studiasem fizica particulelor, colecționasem monede și dezvoltasem un program de calculator capabil să joace șah.

Pe mama lui Dov o chema Becca. Femeia mi-a spus că era *încântată* că băiatul ei avea un prieten dispus chiar să-l viziteze acasă. Am realizat inspecția imobilului, iar Becca m-a însoțit pe parcursul tuturor celor patruzeci și șapte de minute, vorbind, în principal, despre Dov, care se confruntase cu probleme similare cu ale lui Hudson, în ceea ce privește acomodarea la mediul școlar și construirea unor relații de prietenie. Dov fusese diagnosticat ca autist cu doi ani înainte, ca urmare a unor probleme de comportament nespecificate.

— Diagnosticul a fost lipsit de ambiguitate? m-am interesat eu.

— Vai, Doamne, aș fi vrut eu! Doctorul nostru de familie l-a trimis la o doamnă psiholog, iar ea l-a trimis la un psihiatru și, în timpul ăsta, am primit toate diagnosticele de pe lume: ADHD, tulburare obsesiv-compulsivă, tulburare anxioasă, tulburare bipolară, schizofrenie cu instalare timpurie, tulburare de personalitate. Ne-au întrebat inclusiv dacă băiatul ia droguri. Și, mă rog, acum se poate spune că ia: pentru că i-au prescris toate medicamentele posibile.

Indubitabil, „toate medicamentele posibile" era o exagerare, dar formularea asta mi-a amintit de propria mea experiență cu psihiatrii. Se părea că situația nu se schimbase prea mult, în afară de faptul că lista cu potențiale diagnostice și tratamente devenise mai lungă.

— Însă diagnosticul din prezent este cel de autism?

— Asta a scris psihiatrul pe hârtia pe care am dus-o la școală. Ca Dov să primească un asistent. Care, apropo, este extraordinar!

— Deci acum consideri că diagnosticul este corect și că tratamentul e eficient?

Becca m-a condus înapoi în bucătărie înainte să-mi răspundă.

— De unde să știm? Dov avea un defect de vorbire și copiii s-au luat mult de el din cauza asta. Un an de zile a mers la un logoped și atunci nu i-a plăcut să facă exercițiile alea, dar acum îi pare bine că le-a făcut… în schimb medicamentele… S-a îngrășat foarte mult. Înainte era greu să te înțelegi cu el, acum e mai puțin greu, dar ceva din el s-a pierdut pe drum. Știi, mama mea avea o listă întreagă de medicamente pe care trebuia să le ia: se tot acumulaseră de-a lungul anilor. Dar, la un moment dat, s-a dus la alt doctor, la unu' nou, iar doctorul ăsta i-a anulat toată lista și-a luat-o de la zero.

Am avut nevoie de câteva clipe ca să-mi dau seama că Becca nu schimbase subiectul, ci făcuse o comparație între mama ei și Dov.

— Dacă ești capabil din punct de vedere intelectual, e recomandabil să devii expert în privința propriului tău corp și a tratamentelor pe care ți le administrezi, am spus eu. Medicii te observă mult mai puțin decât te observi tu însuți. De asemenea,

medicilor le pasă mai puțin de tine decât îți pasă ție însuți. În cazul copiilor și al persoanelor cu funcții cognitive diminuate, firește că rolul ăsta trebuie să ni-l asumăm noi.

— E un sfat bun! Știi, mă tot gândesc, de fapt, cât de gravă era starea lui Dov înainte să începem să-l tratăm?

Ulterior însă, Hudson a manifestat un interes minim în a se mai întâlni cu Dov.

— Nu vrea să vorbească decât despre mașini.

— E posibil ca și el să aibă o nemulțumire similară în ceea ce te privește? înlocuind, desigur, mașinile cu literatura science- fiction?

— Am cam depășit faza cu literatura SF. Și, oricum, eu fac o mulțime de lucruri.

— De exemplu?

— Aplicația de la Bibliotecă. Cuburile.

— Credeam c-ai terminat cu cuburile.

— Nu pot să le fac pe toate în același timp. Evident!

— Atunci poate că nici Dov nu e pasionat doar de mașini. Poate ați reușit să găsiți un subiect de interes comun.

— Ar fi mai ușor să găsesc pe altcineva, interesat de dezvoltarea de aplicații. Cum e Tazza.

Pe cel de-al doilea prieten nou al lui Hudson l-am cunoscut când îl luam pe băiat de la școală ca să-l transport la stomatologul unde avea programare. Fiul meu ny ă apărut însoțit de Blanche, ca de obicei, ci de altă fată.

— Unde e Blanche? am întrebat.

Hudson mi-a ignorat întrebarea.

— Salut, tată! Ea e Nadia. E în regulă dacă azi mergem la ea acasă?

— Ai programare la dentist.

— Azi? Ești sigur? Nu putem s-o schimbăm?

— Să schimbăm programarea e greu. Nu putem să repro- gramăm vizita la Nadia?

— Sigur că da, a zis fetița.

— Oooofff, a exclamat dezamăgit Hudson.

Blanche a ieșit singură din școală, iar eu i-am făcut cu mâna, dar ea nu mi-a răspuns la salut – probabil pentru că nu mă văzuse.

În ultima săptămână a trimestrului am primit încă un apel telefonic de la directoare.

— Mă tem că avem o problemă. Una destul de gravă. Hudson e bine, din punct de vedere fizic, dar e la infirmerie, așa că sunt nevoită să vă rog să veniți să-l luați.

— A avut o cădere psihică?

— Nu. Se pare că a adus un cuțit la școală. Și a omorât o pasăre.

Situația nu e încă lămurită. Dar sunt convinsă că nu trebuie să vă spun că un astfel de comportament e imposibil de tolerat.

Ceea ce am auzit mi s-a părut incredibil. Neverosimil.

La școală, asistenta directoarei ne-a programat pe mine și pe Rosie pentru o întâlnire cu doamna Bronwyn chiar în ziua următoare. Aceeași asistentă mi-a înmânat și cuțitul, în realitate un bisturiu pe care eu însumi îl cumpărasem anticipând viitoare disecții. Hudson nu-mi ceruse voie să-l împrumute.

Asistenta mi-a indicat cum să ajung la infirmerie, unde l-am găsit pe Hudson, care părea să fi plâns. Iar acum era atât de furios, încât nu putea să-mi facă o relatare coerentă a evenimentelor. Deci aveam de-a face cu un adevărat episod de cădere psihică. Nu avea niciun sens să-i mai pun întrebări până când nu-și recăpăta controlul asupra emoțiilor. Până am ajuns acasă, făcuse deja ceva progrese în acest sens.

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat după ce ne-am așezat la masa din bucătărie.

— Am încălcat regulile și-acum o să fiu exmatriculat.

— Ești sigur?

— De prima parte, da.

— Deocamdată ar trebui să ne rezumăm la a discuta faptele. Să analizăm mai întâi dovezile și abia apoi opțiunile. Să înțelegem problema și după aceea să vedem ce soluții există.

— N-ai luat-o razna?

— Razna în sensul de furios sau în sensul de nebun? Hudson a râs, ceea ce mi-a indicat că era posibil ca el să fi fost cel care înnebunise – cel puțin temporar.

— Ca tată, ești destul de nebun. Dacă după chestia asta nu ești furios.

— Ți se pare că, în general, mă înfurii ușor pe tine?

— Cred că nu, dar acum mă cam așteptam. Te deranjează că e posibil să fiu exmatriculat.

— Evident! Dar ăsta n-ar fi un dezastru. N-ar fi ceva la fel de grav ca, de pildă, să fii rănit fatal de un kickboxer.

Probabil că exemplul ăsta nu era cel mai fericit.

— Ții minte porumbelul pe care l-am disecat?

— Firește. Eu și Blanche l-am disecat. Tu ne-ai urmărit. Hudson a încuviințat din cap.

— Același lucru s-a întâmplat la școală. N-am văzut când s-a lovit pasărea de geam, da' de moartă era sigur moartă. N-am omorât-o eu. N-are nicio urmă de cuțit. Asta e o dovadă. Da' pun pariu că au scăpat de ea, ca să poată să spună că avea o rană de cuțit.

— Consideri că situația asta ți-a fost înscenată?

— Cineva probabil m-a turnat. Numai copiii știau.

— E posibil să fie vorba de copilul care te-a amenințat – cel pe care

nu l-ai judecat ca fiind periculos, la nivel fizic. Se poate să fi găsit o soluție non-fizică.

Băiatul a încuviințat iar din cap.

— Voiam să disec pasărea, așa că am pus-o în dulapul meu.

— Trebuia să iei bisturiul.

Din nou, Hudson a încuviințat din cap.

— Iartă-mă că l-am luat.

— Nu mi-ai cerut voie, deci ai știut că nu trebuia să faci asta.

În timp ce rosteam cuvintele, am recunoscut vocea tatălui meu.

— *Am spus* că-mi pare rău.

Asta era vocea *mea* din urmă cu patruzeci de ani. Conversația trebuia readusă în prezent.

— Credeam că nu ești interesat de disecții.

— Am vrut să văd dacă sunt în stare să fac una.

— Ca să-ți impresionezi colegii de clasă și să câștigi prieteni noi?

— Pur și simplu am vrut să fac asta.

Rosie a stat de vorbă cu Hudson separat și a ajuns la o concluzie diferită.

— Nu cred c-a încercat să le demonstreze ceva colegilor de clasă. Niciodată nu l-au atras disecțiile – lucru care cred că e valabil pentru nouăzeci și nouă la sută dintre copiii de școală primară. Blanche e un copil ciudat și n-ar trebui s-o consideri ca fiind reprezentativă pentru nimic. Cred că Hudson a vrut să-și demonstreze singur că nu-i e frică de-o disecție. Că poate s-o ducă la bun sfârșit fără ca tu să-l supraveghezi sau să-l judeci.

Așa cum se întâmplă invariabil când e vorba de analiza motivațiilor umane, mi-am dat seama că, de fapt, există mai multe posibilități. Îmi programasem o întâlnire la cafea cu Claudia, având intenția să evaluez progresele Proiectului Hudson. I-am relatat prietenei mele evenimentele și, la insistențele ei, i-am spus și întreaga poveste cu antrenamentul pentru disecții, deși aceasta o implica, în cea mai mare măsură, pe Blanche, nu pe fiul meu.

— Uneori, dacă vrei să înțelegi o situație care pare să fi ieșit prost, e important să-ți închipui că tot ce s-a întâmplat este exact ceea ce persoana respectivă – în cazul ăsta, Hudson – a vrut să se întâmple.

— Sugerezi că Hudson a vrut să intre în bucluc și, eventual, să fie exmatriculat? Mi se pare ceva complet irațional și, în general, Hudson nu e irațional. I se întâmplă doar când e copleșit de emoții.

— Eu nu spun că procesul ăsta e conștient.

— Firește că nu. Doar ești psiholog.

— Uite ce s-a întâmplat. Hudson ți-a demonstrat că e pregătit să facă o disecție, fără să fie nevoie s-o facă efectiv. Și are un motiv să părăsească școala. În plus, v-a captat atenția ție și lui Rosie: indiferent de ce altceva ați fost preocupați, zilele următoare totul o să se învârtă

în jurul lui. Ceea ce îi dovedește că-l iubiți.

— Crezi că e posibil să fi avut dubii în privința asta? Incredibil! Noi…

— Tu ai vreodată dubii că Rosie te iubește cu-adevărat? Dubii iraționale?

— Ai pus excelent punctul pe i. Posibilitatea e acceptată.

— După părerea mea, ai încurajat-o mult pe prietena lui, iar pe el l-ai criticat. Se poate s-o fi făcut pentru că ești mai îngrijorat de dezvoltarea lui decât de a ei, însă, la vârsta asta, Hudson nu percepe decât critica. Pe care o traduce prin convingerea că pe el îl iubești mai puțin decât pe ea.

Pedalând spre casă, am reflectat la teoria expusă de Claudia: că suntem capabili să ne controlăm viețile mai mult decât ne dăm seama. Era oare posibil ca, în mod inconștient, să-mi fi orchestrat singur suspendarea din postul de la universitate? Era oare posibil să fi știut că demonstrația făcută în fața clasei avea să genereze o acțiune disciplinară și că, atunci, aveam să prefer să renunț la post decât să-mi prezint scuzele, deși fusesem asigurat că ar fi fost acceptate? Era oare posibil să fi *ales* să lucrez într-un bar și să petrec timp cu Hudson în loc să continui să fac ceea ce făcusem pe parcursul întregii mele vieți de adult?

Cu cât mă gândeam mai mult la asta, cu atât posibilitatea mi se părea din ce în ce mai puțin ridicolă.

34

Ziua următoare, Rosie și-a luat liber de la serviciu, în regim de urgență, ca să meargă la întâlnirea cu directoarea. Când a închis telefonul, după ce i-a prezentat situația lui Iuda, era furioasă foc.

— *Al dracului* de previzibil! Întâi mi-a ținut o întreagă predică despre de ce ar trebui să fiu prezentă acolo – de parcă eu n-aș ști!

— Există vreun motiv special pentru care ar trebui să fii la serviciu azi?

— Azi e întâlnirea preliminară cu cei de la care cerem fonduri. Evident, Iuda voia să fiu acolo, în calitate de conducător al cercetării, dar mai e și chestia că în comisie există o persoană dificilă…

— Nu mi-ai spus asta aseară. Ar fi fost…

— Un alt argument pe care să mi-l servești. Trebuie să fiu la școală: pe subiectul ăsta nu negociez. Și, oricum, dup-asta Iuda s-a sucit. *„înțelegem* perfect. *Sigur* că poți să-ți iei liber oricât timp consideri.” *Noi.* Adică el și nenorocitu’ de Ștefan. Mai bine mi-ar fi zis direct: „Pleci și ne lași în rahat – da’ eu și Ștefan o să ne descurcăm

cumva. Pricepem că, înainte să fii cercetător, ești mamă”.

— Am crezut că tu exact așa și gândești. Că pui maternitatea înaintea profesiei.

— Nu mă ajuți!

— Eu cred că te ajut incredibil de mult. M-am oferit să mă duc singur la școală. Iar oferta e în continuare valabilă, însă tu nu ai încredere în mine.

— Ba am încredere în tine, dar n-am încredere că aia de la școală n-o să…

— Mă ducă de nas?

— Fir-ar al dracului, Don! Avem de-a face cu o chestie importantă. Trebuie s-o rezolvăm împreună.

Mai aveam în arsenal un ultim argument, unul bazat pe empatie.

— Dacă tu ai fi fost principala persoană desemnată să-l îngrijească pe Hudson, iar eu aș fi fost nevoit să mă duc la serviciu, probabil că nu aș fi luat în considerare posibilitatea de a participa și eu la întâlnirea cu directoarea.

— Mulțumesc! Asta mi-a zis și Iuda.

Hudson avea zi liberă – Rosie presupusese că participarea la ore a băiatului era suspendată, deși neoficial – și îl lăsasem la Jarman’s Gym, după ce ne lămuriserăm că, întrucât până la terminarea ciclului primar nu mai rămăsese decât un trimestru, copilul nu mai voia să se mute la altă școală: „Abia ce m-am mutat în altă clasă”. Acum, Hudson dădea impresia că e semnificativ mai puțin tulburat și semnificativ mai rațional.

Am căzut de acord că țelul nostru trebuia să fie simplu: să explicăm că Hudson nu ucisese pasărea, că fusese o curiozitate științifică și că fusese deja instruit cu privire la derularea unei disecții. Motivele subconștiente nu intrau în discuție.

În mod surprinzător, Rosie a aprobat analiza Claudiei, inclusiv partea referitoare la faptul că eu îl criticam regulat pe Hudson.

— Dar critica ta nu e mai severă decât cea pe care ți-a făcut-o tatăl tău ție, m-a asigurat Rosie.

Comparația asta nu mi s-a părut un compliment.

Școala trebuia să accepte că nu era nevoie ca Hudson să primească vreo pedeapsă nemeritată – ar fi fost puțin probabil ca această măsură să aibă un efect benefic. Hudson știa deja că greșise și își regreta enorm acțiunile.

— Dacă ar fi omorât pasărea, atunci lucrurile ar sta altfel, a spus Rosie, dar el n-a făcut decât să repete ceva ce a fost învățat acasă. Un lucru pe care probabil c-o să-l facă din nou peste câțiva ani, în gimnaziu, în laboratorul de științe de alături. Și mai zic că băiatul nu e pregătit pentru gimnaziu! Păi, nu se poate și așa, și așa.

I-am recomandat soției mele să nu-și proiecteze asupra directoarei furia generată de Iuda. Am considerat că sfatul acesta demonstra o excelentă putere de pătrundere din partea mea, însă Rosie a reacționat proiectându-și furia *asupra mea.* Totuși, când am ajuns la școală se mai calmase.

Directoarea, care în trecut păruse rezonabilă și deschisă la discuții și argumente, era acum sesizabil neprietenoasă. De față mai era încă o femeie – cu vârsta estimată de douăzeci și cinci de ani și cu indicele de masă corporală neestimat, din cauza stresului, pe care directoarea ne-a prezentat-o ca fiind consilierul elevilor.

— Doamna Keen lucrează cu elevii mari ai școlii, dar ne ajută și când e vorba de cazuri ca acesta, pentru care avem nevoie de cunoștințele unui profesionist. Doamna Keen e psiholog calificat.

— Ești psiholog clinician? a întrebat-o Rosie. Scuză-mă, nu ți-am reținut prenumele.

— Mă cheamă Kellie. Am o diplomă în psihologie și…

— Domnule și doamnă Tillman. Nu suntem aici să discutăm despre calificările doamnei Keen. Este consilier școlar, iar noi avem încredere în…

— Foarte bine, i-a replicat Rosie directoarei, dar eu sunt mama lui Hudson și aș vrea să știu cine-mi evaluează copilul.

— Doamnă Tillman…

— Bronwyn, te rog să mi te adresezi cu doamnă doctor Jarman sau cu Rosie. Nu consider că episodul petrecut ieri necesită implicarea unui consilier.

— Ei bine, va trebui să mă scuzi dacă nu sunt de acord cu tine. Hudson a adus un cuțit la școală…

— Un bisturiu, a sărit Rosie. Un instrument științific.

— Noi nu suntem aici să…

Am întrerupt discuția, intrându-mi în rolul de polițist bun.

— Termenul *cuțit* e uneori folosit ca sinonim pentru *bisturiu.* Ca în formularea „a ajuns la cuțit“. Înțelegem că Hudson a încălcat o regulă, totuși presupunem că scopul este relevant pentru determinarea pedepsei. Dacă băiatul aducea un cuțit care să-l ajute în timpul consumării alimentelor ce alcătuiesc masa de prânz…

— A adus cuțitul ca să omoare un animal. Fiul vostru a ucis cu sânge-rece un porumbel. Dacă Hudson ar fi copilul meu, mi-aș face griji din cauza asta. Ba chiar aș fi încântată să fiu ajutată de un profesionist.

— Incorect. Hudson a adus instrumentul ca să disece pasărea. Ca să realizeze un experiment științific.

— Domnule Tillman, mă tem că nu mă asculți. Hudson a omorât o pasăre. Kellie, spune-mi care e părerea ta.

— Am înțeles că e posibil ca fiul vostru să sufere de autism, în

acest caz, omorârea păsării ar fi logică.

— Ești expertă în autism? am chestionat-o pe tânără.

— Domnule Tillman, *te rog,* a spus directoarea.

Bronwyn. Detaliul ăsta îmi era util în reducerea factorului de intimidare.

— Nu, am continuat eu. Kellie operează o corelare între autism și cruzimea față de animale. Iar asta îi va modela evaluarea făcută lui Hudson. Vreau să știu care este baza acestei corelații.

— Eu nu sunt om de știință, deci nu pot să vă dau… date, a răspuns Kellie. Dar cred că toți știm că oamenii care suferă de autism nu simt empatie. Spre deosebire de… oamenii care nu suferă de autism. Așadar, faptul că lui Hudson nu i-a păsat de ceea ce ar simți pasărea mi se pare logic.

Kellie a zâmbit și a dat din cap de parcă rezolvase o ecuație pe care inițial o considerase prea dificilă.

— Și psihopații ar proceda la fel. Nici lor nu le pasă de sentimentele celorlalți oameni.

— Da' nu vi se pare că uităm ceva? a intervenit Rosie. Hudson n-a omorât pasărea!

— Mă tem că a omorât-o, s-a încăpățânat Bronwyn.

— Ai găsit vreo rană produsă cu un cuțit? am întrebat-o eu.

— Domnule Tillman…

— Soțul meu este domnul profesor Tillman, a corectat-o Rosie.

— Domnule *profesor* Tillman. Aici nu suntem în *CSI,* iar pasărea a fost aruncată la gunoi. Însă mi s-a comunicat că Hudson a ucis-o.

— Cine ți-a comunicat asta? a zis Rosie.

— Copilul care a raportat incidentul era, absolut de înțeles, extrem de traumatizat. E foarte posibil să… primesc… și vizita părinților. Însă persoanele în cauză mi-au spus cât se poate de limpede că l-au văzut pe Hudson omorând pasărea. Iar eu nu am niciun motiv să nu le cred. Tot restul s-a potrivit cu relatarea: cuțitul și pasărea din dulap. Când l-am interogat pe Hudson, băiatul și-a schimbat povestea.

Argumentația lui Bronwyn era convingătoare. În schimb aceea a lui Kellie avea un viciu.

— Crezi că Hudson a mințit? am întrebat-o pe consilieră.

— Păi, se pare că n-a fost chiar deschis și sincer…

— Credeam că persoanele care suferă de autism nu sunt capabile să mintă, i-am retezat-o.

Vedeam că tânăra se chinuia să găsească un răspuns la afirmația mea, care reprezenta, firește, o generalizare simplistă, dar care corespundea cu maniera ei de-a înțelege autismul. În schimb, Bronwyn a refuzat să se abată de la teoria ei.

— Domnule profesor Tillman, i-a dat ea înainte. Hai să spunem lucrurilor pe nume. Hudson nu va mai participa la cursuri în ultima

săptămână din trimestru. Dacă vrea să se întoarcă la școală, atunci ne așteptăm să fie supus unei diagnosticări – și suntem pregătiți să acceptăm că aceasta ar putea să nu confirme autismul. Dar ai auzit-o pe Kellie când a spus care ar fi alternativa.

— Voi credeți că Hudson e fie autist, fie psihopat. Asta vreți să ziceți? a sărit Rosie. Totul pentru că un copil pretinde că fiul nostru a omorât o pasăre. Voi – amândouă, ca profesioniste – înțelegeți ce ar însemna pentru un copil de unsprezece ani o astfel de judecată greșită? *Aveți măcar cea mai vagă…*

O cunoșteam foarte bine pe Rosie. În cel mai scurt timp avea să-și insereze în discurs o imprecație și astfel convorbirea avea să capete un caracter emoțional.

— Cred că trebuie să facem o pauză, am spus.

— Îmi pare rău, a zis Bronwyn. Nu mi-am ales bine cuvintele și văd că amândoi încercați să vă apărați fiul, așa cum ar proceda orice părinte. Însă am vorbit despre asta tot anul, nu din cauza unui singur incident, iar acum nu mai putem să amânăm lucrurile. Dacă nu primim o evaluare clară, din partea unui profesionist – din partea unei persoane în care și voi să aveți încredere –, astfel încât să ne dăm seama cu ce avem de-a face, nu putem să le cerem profesorilor de la gimnaziu să se ocupe de Hudson, să-i gestioneze situația. Sper că și vouă vi se pare corect.

— Când aveți nevoie de evaluare? am întrebat eu.

— Trebuie să știm cum stau lucrurile… nu mai târziu de sfârșitul anului. Și, îmi pare rău, dar trebuie să fiu clară: dacă, între timp, înainte să avem un diagnostic, mai intervine vreun incident de acest fel – oricât de mici ar fi similitudinile – vom fi nevoiți să vă cerem să-l retrageți pe Hudson din această școală.

În seara aceea nu am mers la bar, cu toate că eram programați să intrăm în tură. Hudson avusese o nouă cădere psihică, declanșată de faptul că mama lui îi comunicase că nu reușiserăm să anulăm acuzația de ucidere a porumbelului. Asta cu toate că Rosie îi spusese că noi doi nu trăseserăm nicio concluzie definitivă, că ne așteptam să poată să rămână în școală cel puțin până la sfârșitul anului și că noi, părinții lui, aveam să-l susținem indiferent dacă inițial minți se sau nu.

Furia băiatului nu părea să fie îndreptată împotriva lui Rosie, a mea, a directoarei sau chiar a informatorului: era îndreptată împotriva tuturor oamenilor și tuturor evenimentelor care duseseră la ceea ce el considera a fi o eroare judiciară gravă.

— E total nedrept!

Hudson insista că nu omorâse pasărea. A recunoscut că era posibil să fi mințit c-o văzuse murind: presupusese că murise în același fel în care murise și pasărea din curtea noastră.

În copilărie, eu nu omorâsem niciun animal, dar sunt aproape sigur că, dacă aș fi făcut asta, mi-aș fi mințit părinții, rușinat de a fi comis un asemenea gest. Exista o situație similară, când, din neatenție, îmi pierdusem ceasul. Trebuia așadar să accept că era posibil ca și Hudson să procedeze la fel.

În timp ce vorbeam cu el, fusesem sunat de pe numărul de telefon al lui Allannah, dar ratasem apelul. Când mi-am verificat mesajele, am constatat că vocea nu îi aparținea lui Allannah – era vocea pe care o auzisem în spatele meu la întrecerile de înot, dar și din capătul de sus al scării din magazin. Ca și în celelalte două ocazii, vocea în cauză avea un ton beligerant.

„Gary Kilburn. Nu ne-am cunoscut, dar știi cine sunt. Te sun ca să-ți spun că, în viitor, fiica noastră n-o să mai aibă nimic de-a face cu băiatu' tău. Nu e nevoie să-ți explic de ce. Sper să-l duceți să-l ajute cineva înainte să facă unui om ce i-a făcut păsării ăleia."

Seara următoare, Rosie a venit la bar împreună cu Hudson.

— Nu ești în program în seara asta, i-am spus.

— Știu. Hudson vrea să vorbească cu prietenii lui, iar eu vreau să vorbesc cu tine. Și poate și cu tine, Minh. E posibil să am nevoie să lucrez aici cu normă întreagă.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat-o Minh.

— Iuda.

— Întotdeauna vina cade pe șef. Ceea ce e corect, a spus Minh râzând.

— Ieri a avut loc prima întâlnire cu cei de la care solicităm fondurile. Eu n-am putut să fiu acolo, fiindcă… nu contează, în locul meu s-a dus un coleg. După aceea, Iuda și-a sunat sursa, persoana din interiorul companiei, cea care-i dă informații, și se pare că ălora le-a plăcut foarte mult de colegul meu.

— Și ce-i cu asta? De tine o să le placă și mai mult, a spus Minh.

— Lui Iuda nu-i convenea o tipă din comisia de selecție. Femeia e reprezentanta consumatorilor – ceea ce înseamnă că are ea însăși un istoric de probleme mintale. Pentru Iuda, asta înseamnă că e instabilă psihic. Ștefan a cucerit-o și-atunci de ce-ar risca să-l înlocuiască?

— Dă poate să facă asta? m-am interesat eu. Să-l numească din nou pe Ștefan conducător al cercetării?

— De-acum înainte poate să facă orice poftește. Mâine îmi dau demisia.

— De ce? a întrebat Minh. În afară de faptul că vrei să-ți pedepsești șeful?

— E un început bun.

— Am priceput asta. Dar munca ta e atât de importantă!

— Tocmai cu asta mă și șantajează.

— Așteaptă măcar până-ți găsești alt serviciu. Într-o zi, cineva cu tulburare bipolară, care s-ar fi sinucis sau nu și-ar fi fructificat deplin potențialul, o să reușească în viață datorită ție. Și omului ăluia n-o să-i pese că șeful tău a fost un nesimțit, n-o să-i pese care a fost titulatura ta oficială în cadrul proiectului, n-o să-i pese nici măcar cine ai fost tu. Trebuie să faci ce e mai bine pentru tine, pentru visurile tale și pentru lume. Lasă faza cu pedepsitul șefului.

Minh a râs și-a sorbit din paharul cu Mojito.

— E normal să zic asta. Cât timp și eu sunt șefa unora.

— Dar asta te face să te comporți ca o nesimțită?

Minh a râs din nou.

— Întreabă-i pe angajații mei. Probabil c-o să-ți spună că sufăr de beția puterii.

Stând întins în pat, am evaluat starea generală a vieților noastre. Cu trei luni înainte, mă confruntasem cu o serie de probleme aparent insurmontabile. Crezusem atunci că identificasem totuși o strategie prin care să le rezolv pe toate – plus problema nerecunoscută că nu participam suficient la viața de familie.

Chestiunea aceasta fusese soluționată: acum îl vedeam mult mai des pe Hudson, iar eu și Rosie petreceam mai mult timp împreună. De asemenea, mă văzusem mult mai des și cu tatăl meu înainte să moară și aflasem ceva nou despre el și despre relația noastră. Barul – care, privind retrospectiv, reprezentase cea mai riscantă parte a răspunsului la problemă – devenise un succes. Dacă afacerea avea să continue să se dezvolte, iar eu îmi achitam datoria față de parteneri, într-o zi aveam să câștig la fel de mulți bani ca în perioada în care fusesem un cercetător subcalificat și stresat. Acuzația de rasism începuse probabil să fie uitată – în ciuda incidentului cu articolul de presă. Dave era în Australia, făcea bani, slăbea și își recâștiga stima de sine.

Din păcate, problemele pe care nu le rezolvasem erau cele mai importante. Situația lui Rosie de la serviciu se schimbase, dar în rău, revenind așadar la aspectul anterior. Hudson era nefericit, pe punctul să fie exmatriculat și i se interzisese să-și viziteze cea mai apropiată prietenă. Mă așteptam ca, în viitorul previzibil, situația familiei noastre să fie dominată de aceste probleme noi. Și cu toate că, în cea mai mare măsură, Proiectul Hudson fusese delegat, era limpede că vina îmi aparține.

35

Două seri mai târziu, Minh a venit din nou la bar, iar eu i-am

mulțumit pentru sfatul pe care i-l dăduse lui Rosie în legătură cu Iuda, fiindcă soția mea se hotărâse să-l urmeze.

— E mult mai simplu să-ți dai seama ce e de făcut când nu ești implicat în situația respectivă, mi-a spus Minh. Cu Hudson cum stă treaba?

I-am schițat seria de întâmplări.

— Poate c-a omorât pasărea, a început Minh. Sau poate că nu. În școală se întâmplă multe tâmpenii ciudate. Poate că alt copil a omorât-o și el îl acoperă. Și, în orice caz, cum era să prindă Hudson o pasăre? Eu nu mi-aș face griji din cauza asta, mă rog, cu excepția problemelor cu care s-a căptușit la școală. Hudson nu-i genu' de pușt care să ucidă animale din amuzament. Ai încredere în mine.

Hudson stătea singur și citea o carte. Pentru prima dată, nu-mi mai ceruse să-i scriu pe frunte *Ajut cu aplicația.*

— Ești familiarizată cu comportamentul copiilor? am întrebat-o pe Minh.

— Sunt familiarizată cu Hudson. Și am și eu doi copii ai mei.

Fără niciun motiv logic, eram stupefiat. Niciodată nu-mi trecuse prin cap că Minh ar putea să fie mamă.

— Cine are grijă de ei?

— De câte ori ai fost întrebat de un partener de afaceri „Cine are grijă de Hudson?"?

— Rosie a abordat anterior subiectul ăsta cu mine. N-ar fi trebuit să te întreb asta. Te rog să-mi ierți atitudinea sexistă.

— Poți să-ți răscumperi greșeala având grijă ca, atunci când o să mă mai întrebe cineva asta, să-l taxezi imediat. Dar, în legătură cu Rosie și Iuda: cred că tipu' o joacă. Oricum, m-ai întrebat de copiii mei.

— Întrebarea a fost nepotrivită. Dar aș putea oare s-o formulez într-o manieră potrivită? Pentru că sunt sincer interesat și e puțin probabil să utilizez informațiile obținute ca să te oprim.

— De copiii mei se ocupă cea mai bună bunică din lume, mi-a răspuns Minh râzând. Îi văd când ajung acasă, după ce-mi termin treaba și până să vin încoace. Când plec, sunt deja în pat.

— Ai și un partener de viață?

— Copiii au un tată, și e un tip OK, dar nu, nu am un partener de viață. Poți să-i spui și lu' Amghad, dacă nu s-a prins încă, a adăugat Minh și a râs din nou.

Douăzeci de minute mai târziu, Minh m-a întrerupt din procesul de amestecare a sucului de lime.

— Deci acum v-ați făcut cu o săptămână de vacanță în care nu trebuie să concurați pentru cazare cu alte familii cu copii.

— Atât doar că Rosie are încă un loc de muncă, iar eu trebuie să lucrez aici.

— Dacă vrei, poți să-ți iei liber săptămâna asta. Tocmai ce-am vorbit cu Amghad. Îți țin eu locul și, dacă am nevoie de ajutor, o să vină și el. Poate reușește și Rosie să-și ia câteva zile de concediu. Dacă nu, tu și Hudson puteți să plecați undeva așa, ca-ntre băieți. Să pescuiți și să beți bere.

Rosie ne-a dat voie mie și lui Hudson să absentăm de luni până vineri, în săptămâna dinainte de începutul vacanței școlare. Ba chiar ne-a *încurajat* în acest sens.

— Ar fi trebuit să trecem asta în contractul marital, a spus ea. Pauzele ocazionale nu sunt ceva atât de rău. Cu Hudson ai vorbit?

— Încă nu.

— Luați-l și pe Dave cu voi, a propus Rosie. Dacă te duci doar tu cu Hudson, băiatul o să aibă impresia că e pus sub lupă. Iar cu Dave abia dacă apuci să te vezi. După ce el și ai lui au bătut atâta drum să vină încoace.

Soția mea avea dreptate. De când se născuse Hudson, mă întâlnisem cu prietenii mei mai rar. Mutarea înapoi în Australia exacerbase situația, întrucât aici aveam mai puțini prieteni – mai ales de când o rupsesem cu Gene. Iar acum, după ce-și instalase echipamentele de producere a cuburilor în propria lui reședință, Dave nu mă mai vizita regulat.

În plus, din câte-mi aminteam, prietenul meu avea experiență în materie de pescuit. Eu evitasem să ies cu barca cu tatăl meu din cauza răului de mare.

Rosie a mai venit cu o propunere.

— Asta ar putea să fie o ocazie bună să abordezi faza cu autismul.

— E posibil.

— Reformulez! *Trebuie* să abordezi faza cu autismul. Cred că e de preferat ca doar unul dintre noi să fie de față când se discută subiectul ăsta. Așa, dacă băiatul se supără, poate să vorbească după aceea cu părintele care a fost absent.

Începusem să mă obișnuiesc cu protocolul ăsta.

— Deci eu o să joc rolul polițistului rău.

— E rândul tău.

— Tu ai făcut pe polițistul rău cu directoarea, iar eu trebuie să fac pe polițistul rău cu Hudson. Situațiile nu sunt echivalente.

— Dar tu o să ai la dispoziție mai mult timp în care să stai cu Hudson și să-l împaci. Deci uite care-i sarcina ta obligatorie:

îi spui băiatului că ăia de la școală vor să fie evaluat. Află ce părere are despre asta. Da' ai grijă să alegi un moment bun, din perspectiva lui, nu aborda problema asta imediat ce te-ai suit în mașină, ca să scapi mai repede de ea.

— Poate să fie prezent și Dave?

— Asta tu decizi. Nu-ți spun eu ce să faci.

Hudson a fost de acord cu excursia, dar a pus câteva condiții: ruta să fie concepută astfel încât să ajungem și pe la antiCarlate de cărți; să avem la fiecare masă carne, dacă nu prindem pește; să nu i se ceară să disece vreun pește. A fost extrem de bucuros de ideea includerii lui Dave în echipă.

Eu presupusesem că prezența prietenului meu era necesară acasă, pentru îngrijirea copiilor, însă el și Sonia angajaseră un specialist, o femeie care putea să-și mărească numărul de ore lucrate în săptămâna respectivă. Veniturile obținute de Dave din vânzarea cuburilor aveau să acopere diferența de preț.

— Poți s-o inviți și pe Zina, i-am spus. Asta presupunând că-i fac plăcere pescuitul și discuțiile despre baseball. Și să-l vadă pe tatăl ei bând bere.

— Zina merge la școală. Ai uitat? a spus Dave. A fost destul de supărată că Hudson a fost suspendat și că acum mai merge și-ntr-o excursie. Știi cum sunt fetele!

N-aveam nici cea mai vagă idee cum sunt fetele, dar rezultatul era excelent. Ne-am îmbarcat în Toyota lui Phil și-am plecat spre Shepparton, de unde urma să ne luăm echipamentul.

Dave și-a conectat telefonul la portul USB al mașinii.

— N-avem nevoie de navigație electronică, i-am spus.

Chiar atunci însă, din sistemul audio al mașinii a început să se audă muzică.

— Ce-i asta? am întrebat.

— Muzică, mi-a răspuns Dave. Mi-am închipuit că tu n-o să ai.

— Am podcasturi, dar am presupus că n-o să fie interesante pentru toți pasagerii, așa că n-am plănuit să le rulez.

Empatie. Empatia înseamnă și că nu trebuie să pui muzică hard rock, care ar putea să nu-i intereseze pe toți pasagerii.

— Te deranjează muzica mea? m-a întrebat Dave.

— Din ce epocă este?

— E Guns N' Roses. De la începutul anilor nouăzeci.

— Este o influență negativă pentru Hudson. Gusturile lui muzicale sunt în formare și, dacă se atașează de muzica anilor 1990, va fi lipsit de o bază de comunicare cu semenii lui de aceeași vârstă.

— Asta a fost vocea experienței.

— Corect. Eu n-am avut interese muzicale proprii și n-am reușit să depășesc preferințele părinților mei.

— Ai dreptate, a conchis Dave. Nu trebuie să predăm ștafeta Rolling Stones și celei de-a treia generații. Hudson, ție ce fel de muzică îți place?

— Eu nu prea ascult muzică.

— Telefon ai? Intră pe internet și vezi ce radio difuzează muzică la

modă acum.

La Tillman Hardware, situația era cam confuză.

— Am pregătit trei undițe cu mulinetă, mi-a comunicat Trevor. Sunt bune, doar puțin mai vechi. V-am mai pregătit și câteva cutii cu momeală. Sunt în garajul mamei.

— Trebuie să trecem pe la mama?

Trevor a zâmbit. După moartea tatei, ceva în el se schimbase. Eu sunt relativ insensibil la limbajul corporal, așa că probabil, diferența era, de fapt, dramatică. Dave examina marfa.

— Tu ești gay, nu-i așa? l-a întrebat Hudson pe Trevor.

— Cum ți-ai dat seama?

— Mi-a zis tata.

— Foarte bine. Fiindcă așa sunt. Sper că ești în regulă cu asta.

— Oarecum. Și mie mi se spune la școală că sunt gay, fiindcă cei mai buni prieteni ai mei sunt două fete. Ceea ce e puțin ciudat, nu?

— Presupun că, atunci când ți se spune asta, tonul sugerează c-ar fi ceva rău. Dar nu e. Doar dacă ți-e rușine de ceea ce ești. Or, să trăiești așa nu e bine deloc. Tu crezi că ești gay?

Hudson s-a uitat la mine.

— Probabil că eu aș putea să-ți spun dacă ești sau nu gay, dar nu de față cu tatăl tău. Deci, Don, du-te și ajută-l pe prietenul tău să aleagă șmirghelul. Ca pe vremuri!

— Ești homosexual? l-am întrebat pe Hudson imediat ce ne-am întors la mașină.

Dave, care stătea pe scaunul din față, lângă mine, a fost surprins de întrebare, fiindcă nu era la curent cu discuția anterioară.

— Probabil că nu, mi-a răspuns băiatul. Unchiul Trevor spune că nimic nu e sigur, dar c-ar pune pariu că sunt hete- rosexual.

— Ce întrebări ți-a pus?

Mă îndoiam că, în ciuda experienței personale, Trevor era calificat să determine orientarea sexuală a unui copil de unsprezece ani.

— În esență, m-a întrebat dacă sunt atras de fete sau de băieți. I-am răspuns și el a zis: „Probabil că nu ești gay“. Mi-a zic că el, la vârsta mea, știa deja.

— Trebuie să-ți mai fi pus și alte întrebări. Ați discutat mult timp.

— Am vrut să știu dacă el o să aibă copii. De-asta l-am întrebat dacă e homosexual.

— Ți-ar plăcea să ai verișori? s-a interesat Dave.

— Nu chiar. Adică, de fapt, nu. Fiindcă ar fi copii mici. Și-ar moșteni magazinul.

— Ai afacerile în sânge, a constatat prietenul meu. Tu ești unicul nepot?

— Îhî! Da nu contează. Unchiul Trevor o să vândă magazinul și-o

să se mute în Sydney.

Eram șocat. Moartea tatei; vânzarea magazinului de feronerie după ce Trevor își împlinise visul de-o viață și devenise proprietarul lui; mutarea fratelui meu în alt oraș. Singurul motiv care-mi mai rămânea ca să merg în vizită în Shepparton era s-o văd pe mama.

— Mă gândesc să mă mut în Melbourne, mi-a spus mama.

Insistase să rămânem la prânz, care consta din șuncă procesată și o salată cu sfeclă Rosie din conservă, ananas din conservă și sparanghel din conservă. I-am explicat lui Dave că Shepparton era celebru pentru industria lui de conserve.

— Am primit o ofertă pentru casă și o s-o vând. Trevor se mută și casa e prea mare doar pentru mine.

— Dar… vrei să trăiești în Melbourne?

— O să-mi cumpăr un apartament micuț într-o zonă șic. Într-un loc unde să fie viață. Unde să fie oameni, magazine, unde să am ce să fac. Poate într-o zonă aproape de tine și de Rosie, ca să-mi văd mai des nepotul.

— Ai putea să ne dai nouă toți banii tăi și noi să cumpărăm o casă imensă, cu o garsonieră separată pentru tine, a intervenit Hudson. Nadia – o fată de la școală – locuiește împreună cu bunica ei. Bunica stă în spatele curții. Nadiei nu-i place de bunica ei, dar ăsta e prețul pe care trebuie să-l plătească.

Mama a râs.

— S-ar putea ca voi să fiți un pic cam prea organizați pentru gustul meu. Am trăit așa cincizeci și cinci de ani și cred că merit și eu o pauză de la atâta organizare.

După ce ne-am urcat din nou în mașină, Dave a profitat de timpul pe care-l avea la dispoziție ca să-l familiarizeze pe Hudson cu muzica la modă în acel moment. Din proprie experiență, știam că proiectul acesta avea să dureze: ca să deslușești complexitățile muzicii ai nevoie de audiții repetate. Piesele difuzate atunci la radio îmi erau necunoscute, deci rămâneau impenetrabile pentru mine. Totuși, mi-am amintit că omisesem un punct de pe listă.

— Poți să bați din palme în ritm cu muzica? l-am întrebat pe Hudson.

— De ce?

— Fiindcă ritmul e crucial dacă vrei să dansezi fără să dai impresia că ești incompetent. Iar să dansezi e una dintre cele mai importante abilități de viață.

Eu și Rosie luaserăm lecții de dans, iar principala mea dificultate fusese să învăț cum să detectez ritmul și să mă sincronizez cu el.

— Pot să fac asta altă dată? mi-a spus băiatul. Se presupune că acum suntem în vacanță.

— Votez pentru, a anunțat Dave.

36

Deși, când am ajuns la lac, afară era încă lumină, am hotărât să amânăm prima sesiune de pescuit pentru ziua următoare. Casa pe care o închinaserăm avea și curte, astfel că Dave a propus ca Hudson să-și ia o undiță, să iasă și să exerseze aruncatul momelii.

— Dar nu știu cum să fac asta, i-a replicat băiatul.

— La asta erau buni bătrânii pe vremuri, a spus Dave. Acum ai la dispoziție internetu'.

Eu și Hudson am început să scoatem bagajele din mașină. Dave nu ne era de prea mare ajutor, întrucât cu o mână trebuia să-și țină cârja, dar părea că în ultima vreme nu se mai baza atât de mult pe ea.

— În cutia asta ce-i? l-am întrebat pe prietenul meu.

— Bucăți de lemn și dălți. Vreau să mă joc cu câteva idei. Ca să nu m-apuce ronțăitul.

— N-ai nicio șansă să ronțăi. Fiindcă n-avem nimic de ronțăit.

— Prietene, trebuie să-ți mulțumesc! Mi-ai salvat viața! Adică am început să slăbesc, am de lucru… Dacă o să continui să primesc la fel de multe comenzi și-o să muncesc ca la un serviciu normal, aș putea să câștig mai mult decât pe vremea când mă ocupam de sisteme de refrigerare. Iar Sonia e fericită!

Dave a desfăcut capacul unei sticle de bere artizanală de 330 de mililitri și a ridicat-o înspre mine.

— Vrei și tu una?

— E prea devreme. Alcoolul n-ar trebui…

— Regula nu se aplică și când suntem în excursie, la pescuit. Îți mulțumesc, prietene. Și-i mulțumesc și lui Hudson. N-aș fi reușit fără el. Mi-e partener junior doar din punctul de vedere al staturii.

Partener mi se părea o etichetă nepotrivită pentru un copil de unsprezece ani care contribuise cu niște idei la designul unor cuburi din lemn și pusese pe picioare un website, însă dorind să susțin perspectiva optimistă a lui Dave, mi-am desfăcut și eu o sticlă cu bere și am ciocnit cu prietenul meu.

Hudson s-a întors din curte.

— Nu reușesc!

— Poate să-ți arate Dave cum trebuie să procedezi, i-am spus.

Dave a pus berea deoparte.

— Nu pot să-ți arăt cum trebuie să procedezi, da' poate izbutim să ne lămurim împreună din instrucțiunile de pe internet.

Dave și Hudson au dispărut o oră, timp în care eu m-am ocupat de

pregătirile pre-cină.

— Ați făcut ceva progrese? i-am întrebat când au revenit în casă.

Hudson a râs.

— Filmulețu' era destul de prost. Da până la urmă ne-am prins.

— Destul cât să aruncăm momeala în apă, a adăugat Dave. După aia, totu' ține de pești. Carnea asta o punem pe grătar? Pe terasă e un grătar pe gaz. Don, știi cum se folosește?

— Știu, dar n-am idee cum să calculez timpul de gătire.

— Hudson, intră iar pe internet! Nu gătim în casă, când putem să facem grătar afară! Ce mâncăm, Don?

— Cangur.

— În niciun caz! a exclamat Hudson.

Înainte, băiatului îi plăcuseră toate tipurile de carne pe care le încercase, dar carnea de cangur nu mai avusese posibilitatea s-o guste. Refuzul de a consuma anumite alimente, pe motiv că „nu-mi place", e o caracteristică documentată a autismului. Dar dacă foloseam comportamentul lui Hudson drept pretext ca să abordez acest subiect însemna că aș fi început discuția cu o dovadă care susținea un diagnostic pozitiv, una care putea să fie interpretată drept defect. Rezolvarea acestei probleme avea să fie mai dificilă decât anticipasem.

— N-am mai mâncat niciodată cangur, i-a spus Dave lui Hudson, dar am un truc. Care funcționează la orice fel de carne. La aproape tot. Îți place ketchupul? Sau muștarul? Sau sosul de chilii?

— Îmi place ketchupul, a răspuns fiul meu.

Dave s-a dus în cămară.

— Avem noroc. Dacă trântești niște maglavais d-ăsta pe ea, o să aibă gust ca de orice cu ketchup.

Eu eram oripilat. Dar Dave a râs.

— Uită-te la taică-tu! E șocat! Acu' e musai să mănânci așa.

— Da' trebuie să guști tu întâi, i-a spus Hudson.

— Nicio problemă, i-a răspuns Dave. Vrei să gătești tu carnea?

În dimineața următoare am mers la pescuit. Trucul cu ketchupul fusese necesar doar inițial, atât prietenul, cât și fiul meu declarând ulterior că masa a fost un succes. Amândoi păreau să fie într-o dispoziție bună, așa că eram încrezător că n-o să întâmpin dificultăți cu carnea de iepure și ficatul de vițel.

Am fost surprins de lipsa de cunoștințe a lui Dave în materie de pescuit, însă el mi-a explicat că până atunci nu mai pescuise decât din barcă – o experiență foarte diferită de pescuitul pe lac.

— Eu am crezut că *tu* o să fii expertul, mi-a mărturisit Dave. Tu ești expert în toate. Așa-i, Hudson?

Spre uluirea mea, băiatul a încuviințat din cap. Afirmația lui Dave se bătea cap în cap cu evaluarea mea privind propriile capacități, în

special a celor care necesitau coordonare fizică. Prin urmare am clătinat din cap.

— Ei, hai, a spus Dave. Calculatoare, karate, montatul strungului… Tu ești Einstein în salopetă!

— Niciodată n-am fost talentat la activitățile fizice. Am avut nevoie de foarte multe exerciții.

— Ceea ce-ți face reușita și mai impresionantă! Când încercam să slăbesc, mi-era rușine, fiindcă tu păreai capabil să faci orice-ți puneai în minte, iar eu nu eram în stare nici măcar să mă abțin de la un hamburger.

— Dar ai reușit!

— Da știi cât de greu mi-a fost? Am o listă pe care o țin lângă pat. Ăsta e primul lucru pe care-l văd dimineața, când mă trezesc. Pe listă am trecut chestiile pe care am voie să le mănânc și chestiile pe care n-am voie să le mănânc. Și greutatea mea. Pe care o modific în fiecare zi. Am nevoie să văd cifra aia ca să rămân motivat.

— Ai adus-o cu tine? s-a interesat Hudson. Lista?

— Da. Dar nu ți-o arăt. E prea jenantă. Am scris acolo treburi de genul *Nu cumpăra covrigei.*

Dave a făcut o pauză.

— Și *Soniei nu-i plac bărbații grași.*

— Sonia te place pe tine, l-am asigurat pe prietenul meu. Iar tu întotdeauna ai fost supraponderal.

— Aici nu e vorba de logică. E vorba de motivație. Uită-te la tine! Și tu ai slăbit!

Fiind ocupat la bar, consumasem mai puțin alcool, iar pierderea în greutate venise de la sine. Sfatul lui Phil fusese corect, deși nu-l urmasem conștient. Datorită faptului că-mi reluasem antrenamentele de arte marțiale, acum mă aflam în cea mai bună formă fizică în care fusesem de la Incidentul cu Stridia și Cuțitul.

Dave s-a uitat la Hudson.

— Dacă te străduiești, poți să faci orice vrei.

Pentru cineva care ar fi privit din exterior, încercările mele de-a arunca momeala probabil c-ar fi fost comice. Și, de fapt, scenariul acesta nu era ipotetic, întrucât eram privit de Dave și de Hudson – care râdeau.

Eforturile lor erau încununate de mai mult succes: ba Hudson chiar părea să fi înțeles procesul mai rapid decât Dave. La un moment dat, ne-am oprit ca să mâncăm prânzul pe care-l luaserăm cu noi la pachet. Apoi, spre surpriza mea, băiatul a vrut să continue cu pescuitul. Rata mea de succes în acest domeniu era tot zero.

— Roagă-l pe Hudson să-ți arate cum să faci, m-a sfătuit Dave.

Băiatul mi-a făcut o demonstrație și, după mai multe tentative, am

izbutit să arunc momeala în apă.

— Bravo, tată! a exclamat Hudson. Acum continuă să exersezi!

Când soarele a început să apună, Dave s-a ridicat.

— Trebuie să fac o mică pauză, ne-a anunțat el și a pornit la pas, lăsându-și cârja pe malul apei, unde stătuse și până atunci.

Prietenul meu s-a întors după aproximativ nouăzeci de minute. Prinsese doi păstrăvi. Imediat a bătut palma cu Hudson.

— Trebuia neapărat să mă îndepărtez de tipu' ăla înalt, care-mi speria peștii cu pleoscăiturile lui, a explicat Dave.

În timp ce eu preparam păstrăvul, Hudson s-a dus în curte să exerseze aruncatul momelii.

— S-a descurcat bine, a spus Dave. Mâine începem dimineață devreme?

— Recomand să terminăm la ora prânzului, am spus eu. După-amiază aș putea să pregătesc o masă mai interesantă.

Prietenul meu a râs.

— Te distrezi?

— Acum, da. Rosie o să fie impresionată că Hudson a mâncat pește fără crustă.

— Întotdeauna e altfel când participi tu însuți la ceva. Ca atunci când faci ceva cu mâna ta. Da tu ești tot stresat. Încerci să găsești o soluție în legătură cu Hudson, așa-i?

— Trebuie să discut cu el problema cu autismul. Până la încheierea excursiei. Ca să găsim o soluție.

— Genu' ăsta de problemă n-are soluție. Adică problemele care țin de oameni. Rezolvi o chestie și apare alta. Sper c-a fost în regulă ce i-am spus lui Hudson: că poate să facă orice-și dorește. Eu nu mai cred asta cu adevărat, dar, când ești tânăr, trebuie să crezi că așa e.

Dave a desfăcut două beri.

— Apropo de treaba cu ritmu'. Am intervenit pentru că, încă dinainte ca tu să zici ceva despre asta, băiatu' începuse să bată ritmu' în spătaru' scaunului meu. Poc-poc, toc-toc, da' exact pe ritm.

— Tu ai competența să judeci asta?

— Străbunica mea era afro-americană. Ritmul e în genele mele. Corect?

— E foarte puțin probabil. Dar de ce nu mi-a demonstrat asta? Ar fi trecut testul.

— Îi place să țină unele lucruri doar pentru el. Cum a făcut și cu înotul. Dac-ai fi știut că se antrenează, n-ai fi fost la fel de impresionat.

Hudson ni s-a alăturat.

— Ce zici? N-ar fi mai bine să-l lăsăm pe taică-tu mâine să mai citească și el un pic? l-a întrebat Dave.

— Trebuie să merg și eu, am spus. Ca să…

— Stai liniștit, m-a întrerupt Dave. Ne descurcăm și singuri.

În următoarele două zile, Dave și Hudson au pescuit și s-au întors acasă abia la cină. În prima zi au revenit cu alți doi păstrăvi, ambii prinși de Dave. În cea de-a doua, prietenul meu nu și-a mai luat cârja cu el, iar captura s-a ridicat la cinci pești, dintre care doi au fost prinși de Hudson.

— Dave m-a ajutat cu primul, dar pe-al doilea l-am prins eu, s-a lăudat Hudson.

— Și tot el i-a și curățat pe amândoi.

— N-au fost la fel de scârboși ca porumbelul.

— A, apropo, a intervenit Dave. Am o provocare pentru voi: fiecare poate să le pună celorlalți doi câte o întrebare, iar cel care e întrebat trebuie să răspundă sincer. Însă totul rămâne între noi. Ce se spune pe parcursul excursiei nu pleacă mai departe.

— Asta dacă nu implică vreo potențială vătămare a cuiva.

Îmi amintisem de temerea lui Rosie cu privire la Gary

Homeopatul. Și trebuia să clarific procesul.

— Fiindcă suntem trei înseamnă că fiecare le pune câte o întrebare celorlalți doi, iar în total vor fi șase întrebări. Corect?

— Te-ai prins! Don, poți să-i pui prima ta întrebare lui Hudson.

— Cred că știu ce-o să mă-ntrebe, i-a spus băiatul lui Dave. Mi-am dat seama de când ai spus „apropo”, imediat după ce eu am zis *porumbel*.

— Crezi c-o să te-ntrebe dacă ai omorât porumbelul la școală, așa-i? Crezi că ăsta e cel mai important lucru pe care tatăl tău vrea să-l afle? Și crezi că amândoi am pus chestia asta la cale ca să te întrebăm dac-ai omorât pasărea? Așa-i?

— Îhî!

— Te înșeli! La toate trei capitolele. În primul rând, n-am pus nimic la cale împreună. În al doilea rând, nu asta e ceea ce-l interesează cel mai mult pe taică-tu. Și, în al treilea rând, amândoi știm că n-ai omorât porumbelul, iar taică-tu nu e genul de om care să irosească o întrebare. Dacă noi suntem cei care ne înșelăm, atunci ai face bine să ne spui imediat. Și amândoi o să fim nevoiți să-ți cerem scuze, fiindcă suntem niște idioți.

— Nu sunteți idioți!

Conform criteriilor lui Dave, eu eram idiot, căci fusesem pe cale să irosesc o întrebare.

— Tu ar trebui să fii cel care pune prima întrebare, i-am spus lui Dave.

— Dacă mă gândesc mai bine, nu cred că e o idee prea bună. Dacă vrem să împărtășim ceva, îl spunem și rămâne între noi. Nu-i nevoie să jucăm jocuri. Dar, e adevărat, am și eu o întrebare. Pentru tine,

Don. Altă rețetă de pește mai ai?

— Nu ți-a plăcut peștele?

— A fost grozav. Ziceam doar de dragul diversității. Nu vreau ca mâine să ies la pescuit de păstrăv știind că ne condamn pe toți la același fel de mâncare trei seri la rând.

Hudson a ales o rețetă de pregătit păstrăvul de pe internet, apoi, când ne-am așezat la masa de pe terasă ca să mâncăm, Dave a comis o eroare gravă de judecată, care probabil era și ilegală.

— Hudson, vrei să încerci o bere? Dacă taică-tu e de acord.

Cu siguranță *nu* eram de acord. Prin urmare, le-am explicat amândurora cât de vătămător este efectul berii asupra creierului aflat în dezvoltare și am încheiat disertația spunându-le că, dacă aș fi putut să-mi iau viața de la capăt, probabil c-aș fi ales să nu beau deloc alcool.

Dave mi-a cerut scuze.

— Iartă-mă, am sărit calu' cu chestia asta. Tatăl tău are dreptate!

— Și el bea mai puțin decât înainte, a spus Hudson. Înainte bea mult prea mult. Și mama, la fel. Da mie oricum nu-mi place alcoolul. Are un gust oribil. Și arde.

— Cine ți-a dat alcool?

— Lucrez într-un bar, dac-ai uitat! Dar Merlin mi-a dat să încerc.

Am fost uluit că băiatul își turnase prietenul, până când a adăugat:

— Ce se spune pe parcursul excursiei nu pleacă mai departe.

Apoi Hudson a râs îndelung.

Când s-a potolit, a continuat:

— Merlin a încercat să mă învețe să *nu* beau. El e fost alcoolic în curs de recuperare – a luat și droguri, da' când era adolescent, nu acum – și, în mod normal, n-ar mai intra într-un bar, dar mi-a zis că la Bibliotecă nu se simte presat să consume alcool. Chiar și când cineva face cinste cu un rând, tu îți alegi singur băutura cu ajutorul aplicației, iar cel care plătește nu vede decât prețul. Asta a fost una dintre primele modificări pe care le-am operat în aplicație.

— E interesant că spunem *fost alcoolic în curs de recuperare* în loc de *persoană care se recuperează de pe urma alcoolismului.* Ca și cum asta ar fi o chestie intrinsecă, o chestie care reprezintă omul în sine. Ca și cum…

— Merlin e și homosexual. Tazza – partenerul lui – e și el, evident, tot homosexual. Și e *și* autist. El spune că e mai ușor să te prefaci că ești heterosexual decât NT – neurotipic. Fiindcă autismul grevează totul.

În modul cel mai fericit, Hudson introdusese singur în discuție subiectul critic al autismului. Dar l-a schimbat înainte s-apuc să găsesc o metodă de a face legătura cu situația lui.

— Ce-o să se întâmple trimestrul următor? Mă refer la treaba cu

porumbelul. Știți ceva?

— Vor să mergi la psiholog.

— Ca să vadă dacă l-am omorât? Ar putea să mă oblige să fac testul cu detectorul de minciuni?

— Lucrurile sunt mai complicate.

— Ăia de la școală cred că sunt autist. Și vor să am un asistent. Așa-i?

— Corect.

Eu și Rosie nu pregătiserăm un răspuns pentru întrebarea asta, dar, dacă nu mințeam, n-aveam ce să spun altceva.

— Cei de la școală cred că e posibil. Dar ei nu sunt experți, am zis.

— Dacă merg la psiholog, o să spună la școală ce răspund eu acolo?

— Nu cred. Intenția este să i se comunice școlii dacă ai sau nu autism. Sau dacă suferi de vreo altă afecțiune mintală, care ar justifica un asistent.

— Și dacă nu merg la psiholog?

— Au spus că, în cazul ăsta, nu-ți acceptă intrarea în ciclul superior. Cred însă că sistemul de stat este obligat să te primească – exceptând situația în care ești diagnosticat ca psihopat. Ceea ce s-ar putea întâmpla, dacă iau în considerare povestea cu pasărea. Deci ce vrei să faci?

— E total nedrept!

Era evident că Hudson se înfuriase.

— Dacă psihologul spune că sunt autist și primesc un asistent, atunci toată lumea o să știe asta.

— Viața însăși e nedreaptă, a comentat Dave. Eu m-am născut cu o genă care mă face să fiu înnebunit după mâncare. Și fără gena care mi-ar fi permis să fac copii.

— Dar ai doi copii!

— Grație științei! Grație oamenilor asemenea tatălui tău. Și, dacă tot vorbim de dreptate, practic tatăl tău a fost dat afară pentru că și-a făcut treaba corect.

La cererea lui Hudson, am spus întreaga poveste a Scandalului Prelegerii pe Tema Geneticii, incluzând și temerea mea că îngreunasem povara zilnică a studenților care se confruntau cu discriminarea.

— Domnul Warren face asta. Nu cred că e cu adevărat un om rău, dar e…

— Insensibil, am completat eu. Suferă de o lipsă de empa- tie față de oamenii care sunt altfel decât el. Puțini oameni sunt răi deliberat.

— Dar tu nu ești rasist?

— Cine-a zis că taică-tu e rasist? a sărit Dave.

— Un copil de la școală. Așa a scris în ziar, nu?

— Uită-te cine sunt partenerii lui de afaceri, a spus Dave. Tu ai intra într-o relație de afaceri cu niște persoane pe care le-ai considera inferioare? a râs el. Poate ar fi mai bine să nu răspunzi. Însă cu toții ar trebui să lucrăm la partea asta, cu empatia și bunătatea.

— Ar trebui să-ți iei un avocat, mi-a spus Hudson.

— *Tu* ar trebui să-ți iei un avocat, pentru chestia cu pasărea, a zis Dave. Poate că asta o să te și faci până la urmă. Avocat. Ești un băiat deștept și vorbești bine.

Se părea că Dave nu se mulțumea doar cu faptul că-l introdusese pe fiul meu în lumea afacerilor.

— Abilitatea de a susține o argumentație logică e valoroasă în numeroase discipline, am intervenit eu. Inclusiv în știință și în tehnologia informației.

Pe drumul de întoarcere, ne-am oprit pe la niște antiCarlate cu cărți și prin Shepparton, ca să returnăm echipamentul de pescuit și să mai mâncăm o salată cu sfeclă Rosie, ananas și sparanghel – de data asta, însoțită de niște cârnați din conservă.

— Ai învățat să prinzi pește, să-l cureți și să folosești un grătar, i-am spus lui Hudson când ne apropiam de Melbourne. Și să mănânci pește altfel decât în crustă și o varietate de alte preparate culinare necunoscute. Un rezultat excelent!

Mai aveam o singură problemă de rezolvat, înainte să pot să-i raportez lui Rosie că înregistrasem succese pe toată linia.

— Ai mai luat în considerare posibilitatea de a consulta un psiholog? Nu e obligatoriu să faci asta, dar înțelegi care ar fi consecințele în caz contrar.

— Nu vreau să merg la psiholog. Nu ca să fiu evaluat pentru autism.

— Ești sigur?

— Nu-ți face griji, m-a asigurat fiul meu. Mă descurc eu.

37

În prima zi a noului trimestru, după ce-și petrecuse mare parte din vacanța oficială în camera lui sau ducându-se în vizită la Carl, la Eugenie și la Phil, Hudson a apărut la micul dejun schimbat. Cu câteva zile înainte se tunsese, dar între timp mai intervenise ceva. Am avut nevoie de câteva clipe ca să-mi dau seama că, în locul pantalonilor scurți, acum își luase pe el o pereche de pantaloni lungi. La care avea și șosete.

— Ți-ai luat pantaloni noi pentru un singur trimestru? am întrebat. O parte din trimestru o să fie vară, deci presupun c-o să revii la pantalonii scurți.

— Nu-i nimic, mi-a răspuns el. Mi i-am cumpărat singur. Din banii mei. S-ar putea să-i port și după ce se încălzește. Așa cum fac adulții.

— Unii adulți, l-am corectat eu.

Când era cald afară, eu purtam pantaloni scurți indiferent de sezon.

— O să-ți dăm noi banii pentru ei, a intervenit Rosie. Da' mă mir că sunt perfecți la lungime.

— Am luat o măsură mai mare și mi i-a modificat Carl. Așa se procedează când ești înalt și subțire.

Mi-am amintit de sfatul lui Carl și m-am uitat la cravata fiului meu. Era înnodată lejer, sub guler, conform recomandării.

Apoi Hudson și-a aruncat rucsacul pe un umăr și-a pornit spre stația de tramvai.

În seara aceea, am primit un telefon de la Iepure – ceea ce a fost surprinzător, întrucât nu-i mai era învățător lui Hudson.

— Am tot vrut să vă mulțumesc pentru c-ați fost atât de… înțelegători… în legătură cu porecla, mi-a declarat el. Dar nu de-asta te-am contactat. În clasa lui Hudson e o fată care a avut o vacanță dificilă. Se simte vinovată din cauza a ceva ce a făcut, dar și-a săpat singură groapa și nu știe cum să iasă din ea. Am trimis-o la consiliera elevilor.

Mi se părea bizar că Iepure îmi cerea sfatul într-o problemă școlară. Lucru pe care i l-am și spus.

— Amice, mai multe nu pot să-ți zic. Dar transmite-i soției tale exact ce ți-am spus. Vrei să-ți repet?

I-am relatat lui Rosie discuția cu Iepure. Soția mea nici n-a avut nevoie să-i pomenesc că persoana care-l trădase pe Hudson nu știa cum să iasă din groapa pe care și-o săpase singură – și-a dat dinainte seama despre cine era vorba.

Am convins-o pe Rosie să amânăm momentul în care aveam să-i spunem lui Hudson că Blanche îl trădase. Iepure îmi transmisese acel mesaj confidențial, asumându-și probabil un mare risc, iar Blanche, din câte se părea, își regreta fapta. Situația cu directoarea nu se schimbase, deși femeia cunoștea deja identitatea informatorului. Îmi era greu să-mi dau seama a cui viață ar fi fost îmbunătățită prin devoalarea acelei informații.

Pe măsură ce trimestrul înainta, ne-a devenit clar că Hudson operase unele modificări în programul personal. La bar nu mai venea decât o dată pe săptămână; în ziua respectivă, Merlin și Tazza erau întotdeauna acolo. Cei doi păreau să fi legat o relație autentică de prietenie cu un puști în vârstă de unsprezece ani. Bănuiam că, dacă discuțiile lor se reduceau la dezvoltarea de aplicații și la science-fiction, Hudson era capabil să contribuie de pe o poziție aproximativ egală.

Am fost nevoit să efectuez multiple inspecții în casele elevilor cu care Hudson se împrietenise. Rosie a remarcat că printre cămășile albe pe care le spăla nu se găsea niciuna din categoria pieselor standard de uniformă, ci erau cămăși bărbătești de foarte bună calitate, de la firme celebre.

— Carl, a fost comentariul ei.

Era dificil să ne dăm seama dacă fiul nostru e fericit. La bar, părea să fie într-o dispoziție bună. Când se întorcea acasă însoțit de alți copii, în cea mai mare parte a timpului își făceau temele sau citeau împreună. Însă nici eu și nici Rosie nu puteam să-l ținem sub observație în intervalul cel mai delicat al zilei – atunci când era la școală.

— Nu mi se pare că i-ar merge mai rău decât înainte, a spus Rosie. Poate c-ar trebui să-l lăsăm o vreme să-și găsească singur drumul și să nu mai încercăm să-l ghidăm noi.

Către mijlocul trimestrului, eu și Rosie am purtat o discuție emoțională (emoția a fost de partea lui Rosie) ca să hotărâm care dintre noi avea să-l însoțească pe Hudson la școală în seara de educație sexuală.

— Eu sunt doctor, a spus soția mea.

— Eu sunt genetician, cu mai multă experiență decât tine în sfera biologiei reproductive.

— La șoareci.

— Am participat și la nașterea unui vițel.

Asta se întâmplase în perioada în care Rosie era gravidă, iar eu vrusesem să dobândesc experiență în domeniu, în cazul în care ne-am fi confruntat cu o situație de urgență. Experiența îmi fusese utilă pentru a-l instrui pe un student la Medicină cum să evite decesul unui

fetus – mai exact decesul Zinei, fiica lui Dave și a Soniei. Am avut grijă să punctez și acest aspect.

Rosie a punctat, la rândul ei, că studentul la Medicină la care mă referisem fusese chiar ea și că ea „aplicase" instrucțiunile cu pricina. I-am atras atenția că seara de educație sexuală avea să fie probabil mai curând teoretică, nu aplicată.

Am subliniat, de asemenea, că eu fusesem cel care inițiase educația sexuală a lui Hudson, prin intermediul filmulețului cu animale care se împerechează. Rosie a subliniat că rezultatul demersului meu fusese convocarea noastră, a părinților, în biroul directoarei.

— Don, mi-e doar puțin teamă ca nu cumva lucrurile să degenereze și să se ajungă la o situație ca aia cu – cum i-ai zis? — Tărăboiul Antenatal. Să le vorbești despre alăptare sau care-o fi echivalentul. Despre cum să facă sex copiii sau ceva de genu' ăsta.

— Evident că…

— Uite ce-i, suntem la egalitate. Lasă-mă pe mine să mă duc.

— În biletul de convocare, cei de la școală au recomandat ca elevul să fie însoțit de părintele de același sex.

— Bine, atunci mergem amândoi.

— Atunci, în cazul unui dezastru comun, Hudson n-o să aibă cui să se plângă. Or, asta e tactica recomandată de tine pentru interacțiunile dificile. În plus, unul dintre noi ar trebui să se ducă la bar.

— Așa-i! Tu știi că eu am un serviciu de zi, da?

— Și mersul la seara de educație sexuală este tot un serviciu. Ar trebui să-l lăsăm pe Hudson să aleagă.

— Bine, bine! Știu pe cine o să aleagă. Dar încearcă să nu spui nimic. Nimic, *nimic* care să sugereze ideea de minori care fac sex. Indiferent cât de mult s-a întâmplat asta în… mediul ancestral.

— Încerci să mă controlezi. Se presupune că ăsta nu e un comportament dezirabil.

— Probabil că sufăr de stres posttraumatic în urma chestiei ăleia antenatale. Ții minte – nu-i așa? — c-am fost pe punctul să ne despărțim din cauza ei?

— Evident! Am să mă străduiesc să rămân neobservat și să nu pomenesc nimic de sexul între copii.

Să rămân neobservat ar fi trebuit să fie simplu. În sală se aflau aproximativ cincizeci de perechi părinte-copil, probabil reprezentând majoritatea elevilor din clasa a IV-a. Hudson s-a dus să stea de vorbă cu Nadia.

Adulți și copii se învârteau de colo-colo. Am fost abordat de o femeie cu vârsta în jur de treizeci de ani și indicele de masă corporală estimat la douăzeci și patru. Femeia s-a prezentat ca Melanie Waddington.

— Te-am văzut când ai intrat împreună cu Hudson. Am sperat să pot să vorbesc cu tine. Eu sunt noua lui învățătoare.

— Eu sunt tatăl lui.

— Am bănuit. Am vrut să știi că Hudson se descurcă foarte bine. Când a fost mutat în clasa mea, mi s-a spus că probabil suferă de o formă ușoară de autism – am înțeles că s-au purtat discuții pe tema asta – și mai avem încă un băiat, Dov… în orice caz, am montat un mic paravan, care să-i ofere lui Dov o oarecare intimitate, iar Hudson s-a așezat și el tot acolo, dar, știi, cred că a făcut asta doar din bunătate și din prietenie.

— Nu consideri că Hudson suferă de autism?

— Îl am la clasă doar de câteva săptămâni, dar nu e deloc așa cum m-am așteptat în urma discuțiilor pe care le-am purtat cu Neil Warren. E adevărat că uneori, când vorbește, se aprinde puțin, dar reușește să se tempereze singur. Îl văd cum se controlează. Am impresia că folosește mutarea într-o altă clasă ca pe un nou început.

L-am văzut pe Iepure Warren când a intrat în sală și l-am interceptat ca să obțin informații proaspete despre Trădarea Porumbelului. Încă mai speram că avea să apară vreo dovadă că Hudson nu omorâse pasărea. Iepure nu avea nicio informație nouă, dar mi-a spus că, pentru că ne întâlniserăm, nu mai era nevoit să-mi dea telefon în legătură cu un alt subiect.

— Întotdeauna e mai bine să discuți cu cineva față în față, a zis el.

Din contra, era probabil ca, de fapt, comunicarea față în față să nu fie mai nimerită în cazul în care necesita o călătorie pe distanță lungă pentru o temă de discuție minoră, sau în cazul în care unul sau ambii interlocutori erau potențial violenți. Aș fi putut să invoc numeroase alte exemple, dar l-am lăsat pe Iepure să continue.

— Eu mă ocup în continuare de Hudson la Sport și trebuie să-ți spun că, în afara surprizei de la carnavalul de înot, nu am înregistrat vreo îmbunătățire semnificativă. Totuși, Casa Verde l-a ales căpitan pentru cursa de cros.

— La atletism?

— Concursul anterior a fost în primul trimestru. Dacă-mi aduc aminte bine, Hudson a spus că e bolnav și nu s-a prezentat în ziua aia. Concursul ține o singură zi. Noi încercăm să-i facem pe toți copiii să participe și fiecare Casă își votează un căpitan. Hudson s-a oferit acum, iar colegii l-au ales.

— O veste excelentă. Situația asta indică în mod clar că statutul lui social s-a îmbunătățit. Îți mulțumesc că mi-ai spus.

— Sincer să fiu, nu știu ce să zic. Tu l-ai văzut pe Hudson alergând?

Stilul de alergare al lui Hudson era neconvențional, cu mâinile împreunate la spate. Acum, că Iepure pomenea acest aspect, mi-am

dat seama că detaliul în cauză avea să atragă atenția în mod negativ – trebuia să fi trecut și această problemă pe lista mea inițială de abilități.

— Te temi că n-o să aibă nicio contribuție, de fapt? Cu siguranță nu e un lucru atât de important în școala primară.

— Mă tem că membrii Casei l-au ales ca să-și bată joc de el.

Eu și Hudson ne-am așezat câteva rânduri mai în spate. Allannah a sosit și ea și a luat loc lângă mine, în vreme ce Blanche a ales scaunul de lângă mama ei.

Seminarul de educație sexuală era susținut de doi profesori specialiști din afara școlii, un bărbat și o femeie, care aduseseră și niște materiale vizuale excelente. Prezentarea conținea unele simplificări, care probabil că erau totuși necesare pentru un public de școală primară. Majoritatea informațiilor se refereau la dezvoltarea fizică și la respectul față de ceilalți elevi, indiferent de genul lor și de orientarea lor sexuală.

— Acum urmează o întrebare importantă: la ce vârstă poți să rămâi gravidă? Există vreun doctor în sală?

Cineva a arătat cu mâna înspre persoana de alături, iar femeia în cauză a spus:

— Eu sunt chirurg maxilo-facial. Cred că răspunsul ăsta ar trebui să-l dea un medic specializat în reproducere.

Allannah mi-a șoptit.

— Pun pariu că tu știi răspunsul, așa-i?

— Aproximativ.

Ca atare, mama lui Blanche a arătat imediat înspre mine! Femeia care conducea seminarul i-a văzut gestul – exact ceea ce, în mod evident, Allannah și intenționase. Prin urmare, eram deconspirat.

— Dumneavoastră sunteți…? a spus specialista.

— Genetician.

— Aaahhhh, a oftat în surdină Hudson, lângă mine.

— Asta înseamnă că puteți să ne spuneți care este cea mai mică vârstă la care poți să rămâi însărcinată?

— Nu ca o consecință a faptului că sunt genetician, ci ca urmare a lecturilor mele cu spectru larg.

A urmat un moment de tăcere, apoi din sală s-a ridicat un murmur de râsete.

Am detaliat.

— Așadar, da, pot.

— Iar răspunsul este…

— La șase săptămâni. Dacă ești șoarece.

De data aceasta, am suscitat râsete sonore.

— OK, a comentat Hudson. Asta a fost bună.

— Și dacă ești om?

— Evident, există o distribuție statistică. În cazuri extreme, în situații de pubertate precoce, există exemple documentate de oameni care au dat naștere la vârsta de șase ani.

Deloc neașteptat, în sală s-a stârnit rumoare.

— Însă vârsta medie de fertilitate, în cazul femelelor umane, este de aproximativ doisprezece-treisprezece ani. Dacă o fată face sex la această vârstă, există șanse mari ca ea să rămână gravidă.

Făcusem exact ceea ce Rosie îmi interzisese să fac. Mă referisem la sex în cazul copiilor. Trebuia să compensez pentru eroarea comisă, dar, din fericire, aveam exemplul perfect care să capteze atenția unor mileniali: anecdota personală.

— Evident, puțini oameni fac sex la o vârstă atât de fragedă. Eu, de pildă, am făcut sex pentru prima dată la patruzeci de ani.

Sala a explodat în hohote homerice și, de data asta, am știut că oamenii râdeau *de* mine.

Mă întorsesem, la propriu, în școala primară, stânjenit când venea vorba despre sex. În copilărie încercasem să fiu clovnul clasei, iar acum mă făcusem de râs dezvăluind o informație de natură personală, pe care unii oameni puteau s-o întrebuințeze ca să mă batjocorească. Iar acum o sală plină de copii de școală primară – împreună cu, am observat, părinții lor – făcea exact asta: își bătea joc de mine.

Ăsta era scenariul pe care mi-l imaginam la douăzeci și ceva de ani: să mă întorc la școală cu bagajul de cunoștințe al adultului și, pus într-o situație incomodă, să răspund cu o afirmație pătrunzătoare și relevantă, care să-mi dovedească inteligența și maturitatea.

Prin minte îmi treceau tot felul de idei: statistici despre vârsta la care oamenii își încep activitatea sexuală – informații pe care nu le dețineam; analiza psihologică a defectelor personale care îi determinaseră pe cei din public să-mi considere amuzant debutul întârziat al vieții sexuale, când, pentru mine, subiectul acesta reprezentase mulți ani cauza unei suferințe majore; comparația dintre succesul meu, în proiectul de a stabili un parteneriat pe termen lung cu cea mai frumoasă femeie din lume, și relațiile lor posibil nefericite.

Niciuna dintre aceste idei nu s-a transformat însă în mult visata afirmație concisă și irefutabilă. Între timp, Hudson repeta la infinit „aaahhhh“. *Persoanele care suferă de autism pot să repete mecanic cuvinte.*

Am văzut că profesorii specialiști discutau între ei. După ce, în sfârșit, râsetele s-au potolit, amândoi au început să aplaude, încurajând publicul să procedeze la fel. Masculul mi-a făcut semn să mă ridic în picioare.

— Vreau ca toată lumea să înțeleagă ce s-a întâmplat acum, a spus el, când aplauzele s-au stins. Pentru că e extrem de important. Domnul

ne-a dezvăluit o informație personală, potențial jenantă pentru dânsul și toată lumea a râs. Pentru că asta facem când cineva vorbește despre lucrurile de care noi înșine ne temem. Taxăm acea persoană, înainte să fim taxați noi… Și l-am taxat. Cu toții am râs. Dar asta nu înseamnă că nu ne-a plăcut de el. Acum ne gândim: dacă o să dezvălui și eu lucrul de care mă tem sau de care mă simt jenat – nu în fața unei săli întregi de oameni, fiindcă nu toți suntem la fel de curajoși ca domnul, dar în fața unui bun prieten –, n-o să fie așa mare scofală. Prietenul meu tot o să mă placă, chiar dac-o să râdă nițel. Și cred că fiecare dintre noi, cei aflați aici, în sală, s-ar simți mai relaxat împărtășindu-i acestui domn o informație personală, fiindcă el a făcut asta primul. Așa că, vă rog, mai aplaudați-l o dată!

M-am așezat la loc pe scaun, iar Allannah m-a strâns de mână.

— Ești fantastic, mi-a spus ea.

După eveniment, ni s-au servit ceai și cafea de proastă calitate. Eu și Allannah am continuat să vorbim, în timp ce Hudson s-a dus să interacționeze cu alți copii. Blanche stătea singură, mâncând un biscuit.

Allannah avea un ochi vânăt, din cauza unei căderi, altfel însă era bine. N-a adus în discuție situația cu porumbelul, dar mi-a comunicat că soțul ei era la curent acum cu vizita fetiței la oftalmolog și cu rolul jucat de mine în organizarea consultației.

— Cum a aflat?

— I-a scăpat lui Blanche. Dar a fost mai bine decât dacă i-ar fi scăpat ceva legat de cealaltă chestie.

— De imunizare.

Allannah a încuviințat din cap.

— Mă bucur că ai venit în seara asta.

— Lui Rosie i-a fost frică să nu spun ceva nepotrivit. Educația sexuală e un câmp minat.

Allannah a râs.

— Tu ești cel mai deștept bărbat pe care îl cunosc. Gary n-ar fi făcut nici în ruptul capului ce-ai făcut tu.

— Cum a mers? a întrebat Rosie când eu și Hudson ne-am întors acasă. V-a făcut tata de râs pe amândoi?

— Total, i-a răspuns băiatul. Pot să mănânc ceva?

Mai târziu, i-am prezentat lui Rosie un sumar al serii, iar reacția ei a fost moderat pozitivă.

— Bine că te-au salvat ăia doi care-au condus seminarul, a comentat ea.

Am căzut de acord că, dacă Hudson fusese ales căpitan al echipei de cros, nu trebuia să-l presăm să se retragă.

— S-ar putea ca Iepure să stea cu ochii pe Hudson, a spus soția

mea, dar, după concursul de înot, s-o fi temând că băiatul o să se descurce bine și la alergare și-o să-i dea cu tifla.

— E posibil. Ar trebui ca exercițiile de aerobic să-l ajute și la alergare. Dar va trebui să se antreneze.

— Mai bine lasă-i să se ocupe de asta pe el și pe Phil. Pe Blanche ai văzut-o?

— Puțin. Era cu mama ei.

— Ceva probleme acasă?

— De unde să știu…

Da, sigur! Ochiul! Ar fi trebui să recunosc indiciul datorită propriilor mele experiențe din școală, când victimele bullying-ului nu raportau agresiunile, întrucât intervenția autorităților ar fi fost de scurtă durată, în schimb ele ar fi continuat să se întâlnească zilnic cu agresorii.

Rosie ar fi vrut să-i telefonăm lui Allannah imediat, însă i-am atras atenția că mama lui Blanche nu avea telefon mobil și că Gary Homeopatul probabil că monitoriza apelurile de pe telefonul fix – direct sau prin intermediul sistemului de securitate.

— Don, tipu' ăsta e bolnav rău. Și e și periculos.

— E oare posibil ca Allannah să-mi fi spus adevărul? am întrebat-o eu pe Rosie. În legătură cu ochiul lovit?

— Ia în considerare afirmația mea anterioară. E clar: Hudson nu poate să se mai ducă pe-acolo.

38

Când eram în școala primară, ajungeam frecvent în biroul directorului, în principal din cauza profesorului de religie. Devenise un ritual ca eu să fac vreo remarcă „inutilă" sau „bizară" sau „dezgustătoare" cu privire la Domnul Dumnezeu sau la Biblie, să mi se spună să aștept în fața biroului, apoi să citesc o carte până la terminarea lecției. Ar fi fost mult mai simplu pentru toată lumea dacă aș fi fost scuzat permanent de la ora de religie, în loc să fiu obligat ca, săptămână de săptămână, să-mi pregătesc din vreme câte un comentariu ofensator.

Acum începusem să mă obișnuiesc din nou cu mersul în biroul directorului: deja, în anul în curs, ajunsesem în fața lui Bronwyn de patru ori. Ultima oară mi s-a spus că Hudson nu are probleme mari, dar că eu și Rosie am putea să-l ajutăm cu situația în care e implicat.

— Mi se pare că, de data asta, ar trebui să intre în acțiune polițistul cel bun, mi-a comunicat soția mea. Dar să nu lași nimic de la tine.

Directoarea m-a întâmpinat în fața biroului și m-a dus la toaleta fetelor. După ce s-a lămurit că niciuna dintre cabine nu era ocupată, m-a invitat înăuntru.

— Nu poți cumva să-mi expui problema ca să nu trebuiască să mai intru și eu?

Nu mai fusesem în viața mea într-o toaletă destinată femeilor și, în ciuda asigurărilor directoarei că, temporar, regula care interzice accesul bărbaților era irelevantă, mintea mea nu părea să accepte ideea.

— Bine. Îți înțeleg reticența. Cineva a scris pe perete *Hudson e nevinovat.* Nu sugerez că a fost chiar el: nu-mi închipui că și-ar asuma riscul de-a intra în toaleta fetelor. Așa cum nici tu n-ai vrut să ți-l asumi.

— Dacă nu bănuiești că Hudson a făcut asta, atunci cum pot să te ajut eu?

— Mă tem că incidentul acesta nu e singular, ba chiar că situația s-a transformat într-un motiv de îngrijorare: s-a ajuns să se discute despre asta la ora de religie. După cum știi, orele noastre se concentrează mult pe etică, iar elevii sunt de părere că Hudson a fost tratat injust. Așa că acum am început să fim întrebați de profesorii de religie ce-ar trebui să spună la clasă.

— *Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău.* În vreme *ce să nu ucizi* nu se aplică și la păsări, deci Biblia consideră minciuna ca fiind un păcat mai mare…

— Cam așa ceva. Bănuiesc că Hudson a încurajat atitudinea asta la colegii lui. Iar elevul care ne-a comunicat inițial situația cu porumbelul pare acum să fie și mai afectat decât Hudson.

Mi-aș fi dorit să mă fi bucurat și eu de un asemenea sprijin din partea colegilor mei în numeroasele situații injuste cu care mă confruntasem în școală. Bronwyn nu-mi răspunsese la întrebarea legată de ajutorul pe care aș fi putut să i-l dau, așa că i-am oferit un sfat din proprie inițiativă.

— Recomand aplicarea principiilor legale de bază. Nu s-a dovedit că Hudson este vinovat de uciderea păsării. Ați putea să anunțați că, întrucât Hudson și-a negat vinovăția, s-a ajuns la situația în care e cuvântul lui Blanche împotriva cuvântului lui și că…

— De unde… Ce te face să crezi că e vorba de Blanche?

O fată s-a apropiat de ușa toaletei, așa că Bronwyn m-a condus mai încolo.

— Ah, pentru numele lui Dumnezeu! Toată secretomania asta mă scoate din minți! Fata merge la ședințe cu Kellie – ai cunoscut-o, e consiliera școlii –, iar ea nu poate să spună nimic pe tema asta, nu poate să dezvăluie nimic din ce discută cu Blanche. Se poate ca fetița să se simtă vinovată pentru că și-a pârât prietenul, dar…

Pentru mine, soluția era clară – probabil fiindcă analizasem problema vreme de mai multe săptămâni și o și discutasem cu Rosie.

— Ai de ales între a o acuza, în mod incorect, pe Blanche că minte…

— Că exagerează.

— Ceea ce copiii – și adulții – fac deseori. Sau de a-l acuza, în mod incorect, pe Hudson că a mințit și, în plus, că a comis o infracțiune care implică un defect major de personalitate, acuzație care e posibil să-l afecteze profund pentru toată viața și al cărei impact imediat ar putea să fie neacceptarea lui la gimnaziu.

— Nu vreau să reiau discuția pe tema gimnaziului. După cum știi, problema exista cu mult înaintea incidentului cu pasărea. Sinceră să fiu, nu mai sunt convinsă că fiul tău a omorât porumbelul, dar aici nu e un tribunal. E o școală primară și nu putem să trecem cu vederea un astfel de episod.

Rezultatul era nesatisfăcător, dar mă îndoiam că Rosie s-ar fi descurcat mai bine decât mine. La plecare, Bronwyn mi-a strâns mâna și mi-a mulțumit că am fost atât de înțelegător, dat fiind impactul asupra lui Hudson.

— Mă îndoiesc că lucrurile vor decurge la fel de plăcut dacă voi fi nevoită să-i chem la școală și pe părinții celuilalt copil, mi-a spus ea.

Mi se părea rezonabil ca directoarea să se teamă de o potențială interacțiune cu Gary Homeopatul. Am încercat să găsesc ceva încurajator să-i spun.

— Măcar asta o să te ajute să devii mai rezistentă.

Am așteptat în fața școlii și am surprins-o pe Allannah când s-a dat jos din mașină. S-a apropiat să mă îmbrățișeze, apoi și-a amintit că nu e un gest potrivit și a făcut un pas în spate.

— Hei! M-ai așteptat, a spus ea și a zâmbit.

— Soțul tău ți-a făcut rana de la ochi?

— Don, nu mă întreba asta. Te rog.

— Am discutat situația cu Rosie. Dacă putem să te ajutăm, îți stăm la dispoziție. *Vrem* să te ajutăm.

— Rosie…

Allannah a încuiat mașina, și-a pus cheile în geantă, apoi s-a aplecat asupra fratelui lui Blanche, căruia i-a aranjat hainele excesiv de multă vreme.

— Dacă ai nevoie de timp ca să te gândești la asta, am spus, nu trebuie să execuți o activitate fizică pe care s-o folosești ca pretext. Pot să aștept cât stai liniștită sau mergi în tăcere.

Allannah a râs.

— Ești așa de dulce! Și foarte drăguț, dar… Gary are o problemă cu furia. Nu vrea să fie furios și se străduiește să se schimbe. Dac-ar fi

vrut cu adevărat să-mi facă rău, nu s-ar fi oprit doar la atât. Iar altor oameni le face așa de mult bine.

Allannah apela la argumentul utilității nete, deși probabil știa că, în lumea reală, valoarea lui era aproape zero. Lucrurile bune pe care eu le făcusem în universitate nu fuseseră luate în considerare când impactul Scandalului Prelegerii pe Tema Geneticii fusese evaluat ca fiind unul negativ și când se hotărâse care era valoarea mea generală. Allannah probabil că și-a înțeles greșeala, fiindcă mi-a mai oferit încă o scuză.

— Dac-ai ști prin ce-a trecut în copilărie…

— Nici ăsta nu e un motiv care să justifice violența.

— Pentru toate există un motiv. Chiar și pentru omorârea unui porumbel. Îmi pare rău, dar Gary nu i-a lovit niciodată pe copii… Și… te rog, te rog, să nu spui nimic despre asta la școală, însă, când l-am cunoscut, eram dependentă de droguri. Gary trecuse și el prin asta, dar se apucase de homeopatic și își schimbase cu totul viața. Și m-a ajutat și pe mine să scap de dependență. N-am reușit din prima încercare. Nici din a doua. Dar Gary a rămas alături de mine. Fără el, n-aș mai fi aici. Indiferent ce crezi tu despre homeopatie… eu și Gary suntem dovada vie că funcționează.

— Ești sigură că nu putem să facem nimic ca să te ajutăm?

— Dacă te-ai implica și tu, ne-ar fi nouă mai greu să mergem înainte. Iar lui Rosie nu i-ar conveni implicarea ta.

Rosie a *explodat de furie* atât din cauza situației cu Allannah, cât și din cauza atitudinii directoarei.

— Vreau să suni la poliție. N-o să facă nimic, deci n-o să ai nicio problemă cu Allannah, dacă asta te deranjează, dar o să aibă o mențiune scrisă în caz c-o să se mai întâmple ceva mai încolo.

— De acord. Am să raportez incidentul mâine.

În privința școlii, soția mea a vrut să acționăm imediat.

— Nu cred c-a omorât pasărea, da' le pasă mai mult să nu se afle c-au făcut o greșeală decât le pasă de starea lui Hudson. Îl retragem de la școala lor. Acum. Poate să meargă la școala de stat; mai sunt doar câteva săptămâni și dup-aceea o să vedem ce-o să mai facem.

— Ar trebui să discutăm și cu Hudson. În plus, nu cred că acum mai e cineva la școală.

Rosie și-a pus telefonul la loc în geantă.

— Vocea rațiunii.

— Și a empatiei. Toate hotărârile legate de școală au, până la urmă, scopul de-a îmbunătăți starea de bine a lui Hudson. Așa cum tu însăți ai indicat.

Hudson n-a vrut să părăsească școala.

— Copiii sunt în regulă, a spus băiatul. Și cred că toate școlile sunt

la fel. Viața nu-i dreaptă!

— Asta e o concluzie dură la care să ajungi la unsprezece ani, a remarcat Rosie mai târziu.

— L-a citat pe Dave. Dar sigur că și el a trecut prin experiențe injuste înainte.

— Ai dreptate. Eu aveam opt ani când a murit mama. Și mie mi s-a părut că asta a fost nedrept.

În dimineața următoare am mers la secția de poliție locală, iar răspunsul pe care l-am primit inițial a fost cel anticipat de Rosie. Totuși, polițistul, un bărbat cam de aceeași vârstă cu mine, m-a însoțit afară din secție.

— Ați procedat corect raportând incidentul, mi-a spus el. Însă vă dau un sfat! Există tipi cărora nu le place să vadă că nevestele lor au prieteni de sex masculin, care mai sunt și arătoși. Și mai ales genul de prieteni care le pârăsc bărbații la poliție. M-ați înțeles?

— Nu.

— Purtați-vă de grijă! Dacă femeia respectivă vă e mai prietenă decât ne-ați declarat nouă, atunci gândiți-vă bine. Și nu cumva să-i spuneți și ei că ați stat de vorbă cu noi.

39

La trei zile după vizita la toaleta fetelor, Hudson mi-a trimis un SMS, de acasă de la Eugenie: *Pot să rămân la cină? Mama lui Eugenie n-are nimic împotrivă.*

I-am trimis un SMS în care i-am comunicat că sunt de acord, însă, când a ajuns acasă, Rosie a vrut neapărat să-i dăm un telefon mamei lui Eugenie, care firește că era Claudia.

— Rosie a vrut să verific că Hudson e în regulă. Presupun că m-ai fi contactat tu dacă n-ar fi fost.

— Păi, da și nu. Mă bucur că m-ai sunat. Hudson a suferit o mică traumă azi și i-a împărtășit-o lui Eugenie, iar ea l-a trimis la etaj, la mine.

— Casa ta n-are decât un singur nivel. Te-ai mutat? Sau ți-ai extins locuința?

— „La etaj“ la modul metaforic. Adică la o persoană cu mai multă experiență.

— Hudson a avut nevoie de serviciile unui psiholog?

— A vrut să stea de vorbă cu o persoană independentă. Ceea ce vreau *eu* să știu este dacă pot să păstrez secretul în legătură cu ceea ce-mi spune fiul tău sau dacă vrei să-ți comunic ce-mi spune. Indiferent ce decizi, eu va trebui să-l anunț.

— Ce-mi recomanzi?

— Îți recomand să-i spui că poate să continue să discute cu mine confidențial, însă eu am să-l încurajez ca, la timpul potrivit, să vă comunice și vouă ceea ce consideră că poate. Ți se pare logic?

— Perfect logic. Situația are legătură cu un porumbel?

— Mă tem că da.

Am așteptat până seara următoare, când ne-am așezat toți la masă.

— Despre ce ați discutat ieri tu și Claudia?

— Don… a intervenit Rosie, însă Hudson începuse deja să-mi răspundă.

— Mi-a zis că tu ai fost cam stângaci în înțelegerea sentimentelor oamenilor, în special ale fetelor.

— Mi se pare că afirmația asta reprezintă o încălcare incredibilă a secretului profesional din partea unui psiholog.

— Dar că așa sunt toți bărbații. Că stângăcia asta o avem înscrisă în gene. Și că facem figură proastă doar pentru că femeile se pricep atât de bine la asta.

— A spus Claudia lucrurile astea? s-a interesat Rosie. Mi se pare că discursul ăsta seamănă cu al lui Gene.

— În orice caz, și eu am fost stângaci. Cu Blanche. Ea era singurul meu prieten, dar după aceea eu am început să stau cu alți copii și nu m-am gândit că eu eram singurul *ei* prieten. Și, în clasă la mine, e o fată despre care toată lumea crede că e cea mai sexy… cea mai tare…

— Te referi la Nadia, nu-i așa? l-a întrebat Rosie.

— Da. Ea e. În orice caz, Blanche a crezut că nu-mi mai place de ea, de Blanche, și cred că, dacă ea mi-ar fi făcut mie la fel, și eu m-aș fi simțit așa. Apoi i-a zis Iu' maică-sa despre doctorul de ochi. După care m-a pârât în legătură cu porumbelu'. Și-a inventat partea aia, că m-ar fi văzut când l-am omorât.

— Și tu ce părere ai despre asta? a continuat Rosie.

— Cum ai aflat? l-am întrebat eu.

— Blanche mi-a scris un bilet. Mi-a zis că-i pare rău.

— A fost un gest foarte curajos, a remarcat Rosie.

— Mama lui Eugenie e de acord cu tine. Și Eugenie.

— Dar *tu* ce părere ai? a insistat Rosie.

— Amândoi am dat-o în bară. Și-ar trebui să lăsăm trecutul în urmă, fiindcă furia te oprește de la orice ai vrea să faci. În esență, asta mi-a spus mama lui Eugenie, dar sunt de acord.

— Trebuie să și acționezi în vreun fel? l-am întrebat eu pe băiat.

— Am vorbit cu Blanche. O să încercăm să fim din nou prieteni, dar eu nu pot să mă duc la ea acasă, iar ea nu poate să vină încoace, fiindcă nu le-a zis nimic părinților ei.

— Dar directoarei i-a spus? Că nu te-a văzut omorând porumbelul?

l-a întrebat Rosie.

— Nu. Ar avea probleme uriașe, pentru c-a mințit.

— Poate că n-ar avea probleme dacă și-ar recunoaște greșeala sincer și în public, a remarcat Rosie. Sau ai putea să-i spui tu directoarei despre biletul pe care ți l-a scris.

Hudson a părut șocat – așa cum aș fi fost și eu. Era posibil ca Rosie să cunoască mai multă psihologie, însă de data asta uitase de regulile școlii. În acest context, la fel ca în Mafie, trădarea era considerată un păcat mai grav decât oricare altul.

Un număr disproporționat de mare dintre colegii de clasă ai lui Hudson păreau să aibă zilele de naștere îngrămădite în ultimul trimestru – situație evidențiată de faptul că, aproape în fiecare weekend, fiul nostru mergea la câte o petrecere sau chiar la două. Am formulat ipoteza că respectivii copii fuseseră concepuți ca rezultat al partidelor de sex mai frecvente sau al unei abordări neglijente a contracepției în perioada vacanței de vară.

S-a dovedit că teoria mea era incorectă. Zile de naștere și petreceri mai existaseră și mai devreme în cursul anului, doar că, în majoritatea acelor cazuri, Hudson nu fusese invitat, iar în restul alesese să nu onoreze invitațiile.

Băiatul nostru devenise mai popular și mai activ din punct de vedere social de când cu excursia la pescuit. Prin intermediul lui Carl, își făcuse rost de o nouă costumație, compusă din jeanși și o pereche de pantofi care aduceau cu adidașii dar care erau, în mod evident, complet greșit concepuți pentru activități sportive.

Hudson își reluase obiceiul de a-și purta rucsacul pe ambii umeri, ceea ce părea să indice un pas în spate, însă, când i-am atras atenția, mi-a explicat că sfatul lui Carl nu mai era actual.

— De la *21 Jump Street: O adresă de pomină,* e mai cool să-l porți cu amândouă bretelele pe umeri. Deci moda asta e în uz de multă vreme.

Rosie l-a oprit pe Hudson când se pregătea să plece la petrecerea aniversară a lui Blake, băiatul pe care-l învinsese la carnavalul de înot.

— Ce i-ai cumpărat? l-a întrebat Rosie, indicând cu mâna un pachet lung, pe care băiatul îl transporta suspendat de o sfoară legată de ambele capete.

— Doar o bâtă.

— O bâtă de crichet?

Hudson a încuviințat din cap.

— Ești convins că are dimensiunea potrivită?

— Mi-a spus pe care și-o dorește. E de calitate.

— La patruzeci de dolari?

— Am mai pus eu din banii mei.

— Cât a costat bâta asta?

— Nu-mi amintesc.

În punctul ăsta, eu aș fi abandonat discuția, dar soția mea a insistat.

— Cam cât?

— O sută.

— Bâta asta a costat o sută de dolari?

— Nu, atât am pus eu de la mine. Cu aproximație.

— De unde ai avut banii ăștia?

— Mă plătește Dave, pentru că-l ajut cu cuburile. Trebuie să plec, altfel pierd tramvaiul.

La telefon, Dave ne-a explicat că Hudson fusese modest în privința contribuției lui – și a compensației financiare.

— Nu doar că mi-a făcut site-u'. Întreaga idee a fost a lui, tot el a conceput și brandu', tot el m-a îndemnat să cer de patru ori mai mult decât credeam eu că fac cuburile… Și-a câștigat cei cincizeci la sută.

— Cincizeci la sută? Din ce?

— Din profit. Din toate vânzările, minus costul materialelor. Suntem parteneri. Jumi-juma. Sincer să fiu, n-am crezut c-o să iasă mare lucru din treaba asta, da' acum am început să strâng bani pentru facultatea Zinei și presupun că și Hudson strânge pentru a lui. Credeam că știți toate astea.

— Mi se pare incredibil! Dar tu faci toată munca!

— Câștig mult mai mulți bani decât aș fi câștigat dacă aș fi pus lucrurile pe roate după capu' meu. Și nu mă plâng. Și riscul ni l-am asumat tot jumi-juma. Eu am avut o afacere și știu cum merge treaba. Da-ți zic: într-o zi, Hudson o să conducă Microsoftu'!

I-am comunicat toate informațiile lui Rosie.

— Își cumpără prieteni, a concluzionat ea. Iar acum, că a făcut asta cu unii dintre ei, și restul se așteaptă la același lucru.

— Putem să-i cerem să înceteze practica asta.

— Așa e. Poate să le spună celorlalți copii că nu mai are voie să cumpere cadouri scumpe. Și atunci presupun că invitațiile vor fi sistate.

— Ceea ce ar putea să reprezinte o lecție importantă despre comportamentul uman, am remarcat eu.

— Sunt convinsă că Hudson știe deja cum stau lucrurile. O lecție mai bună ar fi dacă ar înceta să mai cumpere cadouri scumpe, iar invitațiile ar continua să curgă. Ar fi mult mai bine dacă lumea ar fi așa.

Rosie a pus farfuria băiatului în mașina de spălat vase.

— Ne temeam că n-are prieteni, a continuat ea. Acum, cel puțin, socializează. A găsit o cale să se apropie de oameni, chiar dacă nu e calea pe care am fi vrut-o noi. Dar poate că, din toate întâlnirile astea, o să se nască și câteva prietenii reale.

Am căzut de acord ca interdicția să nu intre în vigoare decât la sfârșitul anului școlar – până atunci mai erau doar șase săptămâni. Iar reguli noi puteau să fie implementate odată cu mersul la gimnaziu. Decizia mi se părea logică, însă m-am dus la culcare cu un sentiment de disconfort. Hudson se afla în pericol să devină genul de om pe care eu îl dezaprobasem întreaga viață.

40

— Vino-ncoace! a strigat Rosie.

— Ce faci în dormitorul lui Hudson?

Bazându-mă pe ceea ce consideram că băiatul își dorea – adică exercitarea *empatiei* –, eu evitam să intru în camera lui. Excepția o reprezentase ziua în care Rosie mă convinsese să-i umblu în calculator – o acțiune din cauza căreia continuam să mă simt vinovat. Momentan, Hudson nu era acasă: îi configura mamei mele conexiunea la internet, în noul ei apartament din Fairfield, în schimbul unei prăjituri de casă cu caramel.

— *Fac curat,* mi-a răspuns Rosie. Una dintre sarcinile pentru care soțul meu s-a oferit voluntar când a renunțat la serviciul lui de zi. Camera asta e o cocină de porci. Și poți să-i spui lu' fii-tu c-ar trebui să facă duș mai des.

Eu ajunsesem în ușa dormitorului.

— Am crezut că-l lăsăm să fie el însuși, că nu încercăm să-l modelăm după cum considerăm noi c-ar trebui să fie.

— Spune-i să facă duș în fiecare zi și cumpără-i un tub de deodorant. Oricum, motivul pentru care te-am chemat e ăsta. Vino-ncoace să vezi!

Am fost nevoit să mă întind pe patul lui Hudson ca să citesc coala de hârtie pe care și-o lipise pe noptieră.

Aleargă în fiecare zi
Vorbește cu Blanche
Petreceri
Nu vorbi despre aplicație
Nu mai face căderi nervoase
Nimănui nu-i plac oamenii care se umflă-n pene
TACI DIN GURĂ

Lângă *Petreceri* figura cifra opt, după alte numere care fuseseră tăiate între timp. Probabil că acela era numărul de evenimente la care participase deja și care pe noi, părinții lui, ne costaseră 320 de dolari,

iar pe el, judecând după prețul bâtei de crichet, îl costaseră aproximativ 800 de dolari. Pe a doua jumătate a colii de hârtie era trecută o serie de numere întregi, în ordine descrescătoare, începând de la șaizeci și patru. Numerele mai mari de douăzeci și trei fuseseră tăiate.

Mi-am dat seama imediat ce reprezentau notațiile acelea, în copilărie, și eu ținusem aceeași evidență, dar mintal.

— Reprezintă numărul de zile rămase din trimestru, am spus. Cred că ideea i-a venit de la Dave. În timpul excursiei de pescuit. Dave își monitorizează greutatea și…

— OK. Am priceput!

Rosie a rostit cuvintele mai sonor decât ar fi fost cazul și numaidecât i-am simțit frustrarea din glas. Sentimentul avea legătură cu mine. Așa că m-am ridicat de pe pat.

— E atât de trist, a spus ea. Ce-i facem copilului nostru?

— Vrea să se integreze. Am încercat să-l ajutăm, dar a înțeles că trebuie să facă asta prin forțe proprii. Psihologii sunt de acord că schimbarea trebuie să vină dintr-un angajament personal…

— Don, am un doctorat în psihologie! N-am nevoie de un speech pe tema motivației. Sunt tristă pentru că băiatul nostru *trebuie* să facă lucrurile astea. Eu îl iubesc așa cum e.

— Sunt de acord cu tine. Și eu la fel. Dar lumea nu-l iubește așa cum e. Lumea din mediul școlar. Și mulți oameni din restul lumii.

— Așa a fost și viața ta, nu?

— Când eram tânăr. În cazul meu însă, nu doar lumea nu mă plăcea. *Eu însumi* nu mă plăceam. Așa că eu *am vrut* să mă schimb.

— Dacă ai fi fost acceptat așa cum erai, atunci probabil că n-ai mai fi vrut să te schimbi. Dar acum ești bine, nu?

— Firește!

Răspunsul a fost unul automat: eram fericit cu Rosie, cu Hudson și eram fericit că aveam barul. Dar a trebuit să adaug:

— Cu excepția faptului că mi-am pierdut serviciul, că mi-am pierdut prietenul cel mai bun, că aproape te-am pierdut pe tine, din cauza Tărăboiului Antenatal, și că trăiesc constant cu teama că voi fi acuzat de hărțuire sau de rasism sau de misoginism sau că voi fi împușcat de poliție din cauza vreunei erori sociale.

— Uau, a exclamat Rosie. Îmi pare foarte rău! Din nou!

— Doar unul dintre incidentele astea te-a implicat pe tine. Dar, dacă Hudson încearcă să evite problemele de soiul ăsta, cu toate că ele sunt generate de mediul în care trăiește, nu de el, atunci noi ar trebui să-l sprijinim.

— La anu', Dov se duce la St Benedicts, a spus Hudson. E o școală specială, însă nu doar pentru cei cu… deficit intelectual. Primesc și

copii deștepți care au dificultăți în a-și atinge potențialul în mediul școlar tradițional.

Era seara în care Hudson venea la bar, însă prietenii lui nu apăruseră încă.

— Se pare că ești destul de la curent cu ce se întâmplă la școala asta, a remarcat soția mea.

— Mama lui Dov avea o broșură în plus. Dov vrea foarte mult să merg și eu cu el.

— De ce tu?

— Fiindcă înainte stăteam cu el în spatele ecranului. Și fiindcă suntem oarecum prieteni. De fapt, suntem prieteni.

— Ai vrea să mergi să vizitezi școala? l-a întrebat Rosie. Și să stai de vorbă cu vreun profesor?

— Poate.

Am fost șocat. În ciuda rezistenței manifestate de școala lui Hudson cu privire la înscrierea lui în anul următor, nu aveam nicio îndoială că fiul meu ar fi fost acceptat în sistemul de învățământ de stat, unde, conform presei, directorii nu aveau voie să-i exmatriculeze nici pe dealerii de droguri, nici pe cei care se băteau cu cuțite, nici pe teroriștii în devenire.

Și mai existau și alte școli private. Dar o școală „specială“? Asta ar fi fost dovada supremă că Proiectul Hudson eșuase. Și peste toate astea, din câte îmi dădeam seama, Rosie încuraja ideea cu școala „specială“.

După ce a plecat Hudson, i-am împărtășit reacția mea față de atitudinea ei.

— Ar trebui să-l lăsăm să facă o vizită, mi-a răspuns ea. Nu zic că o să studieze neapărat acolo, dar, indiferent la ce școală o să ajungă, cu unele provocări tot o să se confrunte. Și nu vrem să creadă că există un loc pe lume unde i-ar fi fost mai bine, iar noi nu l-am lăsat să meargă acolo nici măcar s-arunce o privire.

Directorul de la St Benedict’s, al cărui nume era Barry O’Connor, ne-a făcut o programare pentru ora 5:30 p.m., astfel încât Rosie să poată veni și ea, fără să mai fie nevoită să-și ia liber de la serviciu. Hudson ne-a însoțit.

— Sunt convins că știți: asta e o școală catolică, a spus Barry, care bănuiam că împlinise deja cincizeci de ani și era lejer supraponderal (indicele aproximativ de masă corporală era douăzeci și șapte).

Rosie a râs, ca și când afilierea religioasă a școlii i-ar fi fost evidentă.

— Însă primim copii din medii cât se poate de diferite. Presupun că Dov, prietenul lui Hudson, s-ar putea să aibă origine evreiască.

Barry ne-a ținut un discurs scurt, în care a pus accentul pe faptul

că școala accepta diversitatea umană. Speech-ul lui a semănat mult cu cel pe care ni-l ținuse Bronwyn Directoarea înainte să-l înscriem pe Hudson, însă Barry a adăugat numeroase exemple, inclusiv unele în care era vorba de autism.

Indiferent dacă Hudson întrunea sau nu criteriile de diagnosticare a autismului, era încurajator să știu că trăsăturile individuale aveau să fie tratate cu înțelegere. Observasem că neurotipicii îi criticau pe autiști pentru lipsa de empatie – *față de ei* –, însă rareori făceau efortul de a-și spori propria empatie față de persoanele care sufereau de autism.

Gândurile îmi distraseseră însă atenția de la conversație. Acum vorbea Hudson.

— Ce scoruri ATAR2 s-au obținut în școala dumneavoastră? Mă refer la elevii de top.

— Ai în vedere vreun curs universitar în special? l-a întrebat Barry.

— Poate Drept.

Drept! Asta era vina lui Dave!

— Și ce anume te-a atras către acest domeniu? a continuat să se intereseze Barry.

— Chestiile care se-ntâmplă peste tot, chiar și la școală. Faptul că oamenii sunt acuzați de lucruri și nu au parte de un proces corect.

Rosie avusese dreptate. Trădarea Porumbelului îi schimbase cursul vieții lui Hudson.

— Trebuie să spun că e o explicație încurajatoare, a zis Barry.

Apoi s-a uitat cu atenție la Hudson.

— Ai nevoie de rezultate academice bune – foarte bune – ca să intri la Drept direct din gimnaziu. Unii dintre elevii noștri reușesc asta, însă, dacă ăsta e țelul tău, atunci probabil că ar fi mai nimerit să rămâi la școala unde ești acum. Dacă poți să gestionezi aspectele sociale.

După care directorul s-a întors către mine și Rosie.

— Mulți dintre elevii noștri înfloresc mai târziu: ajung să realizeze lucruri măreațe, uneori au succes în profesii din domeniul dreptului, al medicinei sau al afacerilor, însă adesea spre treizeci sau chiar după treizeci de ani, după ce-și reanalizează situația. Dar suntem la fel de fericiți pentru ei ca pentru ceilalți elevi ai noștri.

Apoi Barry s-a întors din nou spre Hudson. Directorul se pricepea foarte bine să-și mute atenția de la o persoană la alta.

— Ai vreo întrebare?

Hudson a încuviințat din cap.

— Care este procentul de băieți raportat la procentul de fete?

— Școala noastră n-a fost întotdeauna coeducațională, așa că o să mai dureze o vreme până când fetele o să-i prindă din urmă pe băieți. Când e vorba de copii cărora le e greu să facă față în școlile

mainstream… ei bine, băieții sunt preponderenți.

— Dar care sunt procentele? a insistat Hudson.

— Avem în jur de optzeci la sută băieți.

În mașină, în drum spre casă, Rosie l-a întrebat pe Hudson de ce îl interesau procentele respective.

— Am nevoie de exercițiu… să interacționez… cu fetele, i-a răspuns el. Ca să nu înfloresc târziu.

Hudson a râs.

— Ca tata.

— Dar, la modul general, cum ți s-a părut școala? m-am interesat eu.

— Cred c-o să fie bună pentru Dov. Dar eu cred c-o să merg la un gimnaziu de stat. Asta dacă nu cumva cei de la școala mea o să se răzgândească.

41

Timp de două săptămâni, înaintea concursului de cros, Hudson s-a concentrat pe rolul lui de căpitan al echipei. A renunțat temporar inclusiv la munca legată de îmbunătățirea aplicației de la bar – care de-acum era acceptabil de stabilă. Conform formularului pe care fuseserăm obligați să-l semnăm, cursa avea peste doi kilometri și se desfășura și într-o zonă în care terenul era denivelat.

— N-o să câștig, a spus băiatul. M-am antrenat, dar sunt câțiva copii care fac atletism de când aveau vreo doi ani, așa că ei o să fie mai rapizi. Jurizarea se face pe puncte: zece puncte pentru câștigător, nouă pentru cel de pe locul al doilea, opt pentru…

— Am dedus sistemul. Șapte puncte pentru cel de pe locul al patrulea. Corect?

— Corect. Însă toți cei care trec de linia de finiș primesc câte un punct. Eu trebuie să-i fac pe toți cei din Casă să alerge și să mă asigur că nu renunță pe drum – ceea ce poate să se întâmple dacă alergi prea rapid prea devreme. Asta e cea mai frecventă greșeală. Primul pas îl reprezintă formularele de permisiune. Tot eu trebuie să mă asigur că au fost completate.

Hudson continua să-și prezinte planul de atac când Rosie a sosit acasă.

— Un ritm constant este cel mai bun, cu un sprint la final. Și să pornești mai lent e mai bine decât să pornești în forță, în a doua jumătate a traseului ar trebui să alergi mai repede decât în prima. E mai ușor să-i prinzi din urmă pe ceilalți decât să-ți menții poziția de lider.

— Pfiuuu, a expirat Rosie când băiatul a făcut o pauză, dedicându-se unei alte activități. Presupun că are ceva de dovedit. Dacă echipa lui câștigă, Iepure va trebui să renunțe la faza cu „nu e bun la sporturile de echipă”.

— Un element major din schema folosită de școală ca să-l diagnosticheze, informai, ca suferind de autism.

— Dacă te gândești c-o să se răzgândească… și c-o s-o convingă pe Bronwyn… eu nu m-aș baza pe asta.

Rosie și-a luat liber de la serviciu („Nu-mi mai pasă de ce crede Iuda!”) ca să vină să urmărească și ea cursa. Phil era la rândul lui prezent, întrucât avea rolul de antrenor al lui Hudson. Ne-am strâns cu toții într-o tribună micuță de pe un teren de sport public. Competitorii erau obligați să încheie traseul cu o tură completă de teren, după ce depășeau zona „denivelată”.

Phil s-a uitat împrejur.

— Nu-l văd pe Idiotu’ cu Casa Albastră, a spus el.

— Bănuiesc că, din cauza vederii, fiica lui nu poate să participe. Din fericire, copila nu face parte din Casa lui Hudson.

Am auzit împușcătura de start și, după aproximativ opt minute, au apărut și primii alergători – unul în frunte, urmat de un grup de trei care și-au început tura completă de teren.

— Ar trebui să-l vedem curând și pe Hudson, a zis Phil cam după două minute, când și-a verificat telefonul, pe care își setase cronometrul.

Alți competitori și-au făcut apariția, dar nu și Hudson. Phil a început să se agite. Câștigătorul a trecut linia de finiș, urmat de alți trei alergători – două fete și un băiat –, care se ținuseră în spatele lui până în etapa finală. Am presupus că aceia erau atleții la care se referise fiul meu – copiii ne-au oferit o demonstrație dramatică a valorii unui antrenament susținut și corect. Următorul alergător mai avea încă peste jumătate de tură de teren de parcurs, iar un număr mare de copii erau răsfirați în spatele lui.

În sfârșit, Hudson a intrat și el pe stadion, iar motivul întârzierii a devenit clar. Fiul nostru ținea de mână o fată pe care am recunoscut-o imediat ca fiind Blanche – asta datorită ochelarilor cu lentile fumurii, părului alb și tricoului albastru, ce indica de care Casă aparține. De cealaltă parte a lui Hudson se afla un băiat supraponderal – Dov –, care era îmbrăcat într-un tricou verde. Dov era, în mod limpede, obosit. Hudson l-a bătut cu palma pe spate și i-a făcut semn cu mâna înainte.

Publicul a început să aplaude frenetic și să aclame – probabil curajul lui Blanche de a participa la cursă. Însă urmau și alte clipe dramatice. Imediat ce au intrat pe tura de teren, Hudson a dat drumul

mâinii lui Blanche și a accelerat ritmul. Dov a luat-o el de mână pe fetiță, iar Hudson a început să-i depășească pe competitori. Phil îl ovaționa sonor, dar la fel se manifestau și restul spectatorilor.

— Hai, a strigat Phil, dar nu către nepotul lui, ci către noi.

Și a pornit să-și croiască drum prin mulțimea din tribună.

Eu și Rosie l-am urmat. Phil a rupt-o la fugă înspre linia de finiș.

— O să-ncerce să-l îmbrățișeze, ne-a strigat. Să nu-i strice băiatului momentu'!

Hudson a trecut linia de finiș și s-a oprit, cu mâinile sprijinite pe genunchi, să-și redobândească suflul. Phil și-a deschis larg brațele, astfel încât să-l apere de contactul nedorit, apoi, când băiatul s-a îndreptat de spate, i-a strâns mâna. Am observat că Hudson s-a uitat direct în ochii lui, concentrându-se să-i strângă mâna corect.

— Ai făcut o treabă extraordinară, i-a spus Phil. I-ai depășit pe toți pe ultima tură.

— Al câtelea am terminat?

— Al cincilea. Locul cel mai bun pentru tine. Pe primii patru n-aveai cum să-i bați.

— Ai văzut o fată cu tricou verde? O fată foarte înaltă?

— Ea e câștigătorul.

Hudson și-a repezit pumnul în sus prin aer, apoi a stat și-a așteptat lângă linia de finiș până când toată lumea a încheiat cursa. Blanche și Dov n-au fost ultimii. Hudson le-a strâns mâinile cu gesturi sigure. Atunci a apărut și Allannah, care i-a îmbrățișat pe Blanche și pe Dov, ceea ce i-a dat timp lui Hudson să-i întindă mâna, în locul unei îmbrățișări. În jurul fiului nostru se adunase mult mai multă lume decât în jurul învingătoarei, astfel că Rosie, Phil și cu mine ne-am tras mai în spate.

— Ea e mama, nu-i așa? m-a întrebat Rosie.

— Corect.

— E tânără, dar… în mintea mea îmi creasem imaginea unei zeițe splendide. Din cauza a ceea ce mi-ai spus tu despre ea.

— Mi se pare că plânge. Probabil de fericire pentru că Blanche a încheiat cursa.

În spatele meu, o voce bărbătească pe care n-am recunoscut-o a spus:

— Acum înțeleg de ce e căpitanul echipei. Cu toții avem de învățat de la el. Noi am urlat cât ne-au ținut plămânii pentru echipa copiilor noștri, iar el a avut grijă de o fetiță de la o altă Casă. Într-o zi, băiatu' ăsta o s-ajungă prim-ministru. Sau, cel puțin, eu așa sper.

— Și noi ne-am bucura! Din păcate, copilul are unele dificultăți. Totuși, ceea ce a făcut azi e o lecție pentru colegii lui.

Mai ales că are atâtea probleme de depășit și… mă rog… e un model pentru ei.

Cea de-a doua voce mi-era cunoscută. Îi aparținea lui Bronwyn, directoarea.

La două zile după concursul de cros, Hudson a adus acasă o înștiințare.

Probabil părinții cunosc faptul că, în cursul trimestrului trecut, un elev a fost suspendat timp de o săptămână pentru că a adus la școală un instrument ascuțit. Părinții și elevii trebuie să știe că este absolut interzis să aduci la școală cuțite sau orice alt obiect care ar putea să constituie un pericol pentru corpul profesoral sau pentru elevi. Totuși, în legătură cu acest incident, a circulat o informație falsă și vrem să fie clar că elevul în cauză nu a amenințat și nu a rănit nicio persoană și niciun animal. De asemenea, nu avem niciun motiv să credem că incidentul a fost deliberat. Elevul în cauză a revenit la școală după ce a fost suspendat timp de o săptămână și împotriva lui nu se va mai lua nicio măsură de pedeapsă.

— Blanche a recunoscut, a spus Rosie. Hudson a văzut anunțul?

— Sigur că da.

— Și ce-a zis?

— A vrut să știe dacă acum i se dă voie să meargă la gimnaziu fără să mai fie supus unei evaluări pentru autism.

— Și – Bronwyn consideră că rezolvarea Trădării Porumbelului este irelevantă în relație cu problema admiterii la gimnaziu.

Iepure era însă de altă părere.

— Îmi pare rău că n-am apucat să vorbim la cursa de cros, mi-a spus el la telefon.

— Aligatorii, i-am răspuns.

Iepure a râs.

— *Corect!* Dar am vrut să te încurajez să discuți cu Bronwyn. Povestea cu porumbelul nu reprezintă o surpriză pentru mine, dar ea cred că era pregătită pentru oricare dintre cele două variante posibile. Și am primit multe reacții pozitive, din partea părinților, în legătură cu ce a făcut Hudson pentru Blanche.

Iepure s-a oprit puțin, apoi m-a întrebat:

— Hudson a știut că Blanche a fost cea care l-a pârât?

— Da, dar o iertase deja.

— Atunci aveți o argumentație foarte solidă. Eu, dacă aș fi în locul tău, aș face o programare să mă văd cu Bronwyn.

— E un sfat excelent!

— Să știi că nouă chiar ne pasă de copiii ăștia! Dacă ai un minut la dispoziție, aș vrea să-ți spun o poveste pe care tu probabil c-o s-o apreciezi mai mult decât am apreciat-o eu la momentul ăla.

— Poți să vorbești chiar mai mult de-atât, dacă incluzi mai multe detalii interesante.

— În regulă! Păi, jucam crichet – și, apropo, Hudson nu mai e cel mai slab la prins mingea din clasa lui. Aveam la oră ambele echipe de băieți și unul dintre ei a zis despre ceva care nu le plăcea: „Chestia asta e așa de gay!”3. Eu am o problemă cu exprimările de genul ăsta, așa că i-am pus să stea jos și le-am explicat cum stau lucrurile, da capo al fine, le-am explicat ce înseamnă de fapt cuvântul „gay“… Am avut pe cineva în familie… Mă rog, nu contează. Da’ știi, copiii ascultă chestiile care țin de educația sexuală, însă nu le pricep cu adevărat. În sfârșit, când mi-am încheiat mica disertație, se lămuriseră. Ei, și era în clasa mea un puști care se tot lua de Hudson: se așeza în spatele lui și i se tot juca prin păr cu mâinile. Și-atunci, în ziua aia, Hudson a zis cu voce tare: „Hei, de-asta se joacă Jasper tot timpu’ cu păru’ meu! E gay!“… Mă rog, știi cum sunt copiii de vârsta asta: au râs și-au tot râs… Nu se mai opreau! Dar nu râdeau de Hudson, ci de Jasper. Din punctul meu de vedere, ăsta nu era în niciun caz rezultatul pe care-l urmărisem, totuși…

Iepure s-a oprit brusc din vorbit.

— E vreo problemă?

— Evident, n-am fost mulțumit că ei au înțeles că să fii gay e ceva negativ, dar cred că, de fapt, motivul pentru care copiii au râs atât de mult a fost că ei îl percep pe Hudson ca pe cineva care spune întotdeauna adevărul. Și-acum, gândindu-mă mai bine la episodul ăsta, mă întreb… dacă nu cumva Hudson a spus cuvintele alea deliberat. Ca și când… s-ar fi folosit de ele. Scuze, probabil că nu înțelegi deloc la ce mă refer.

Înțelegeam foarte bine la ce se referă Iepure.

N-am fost nevoiți să mai mergem la școală. Când i-am telefonat, Bronwyn mi-a comunicat imediat că nu mai eram nevoiți să-l ducem pe Hudson la evaluarea pentru autism.

— Mi s-a atras atenția asupra acestui aspect de către oameni care știu mai multe despre asta decât mine. Aceștia mi-au explicat că, ceea ce a făcut el pentru Blanche – mai ales după ceea ce îi făcuse *ea lui* – nu corespunde în niciun caz autismului. Așa cum nu-i corespunde nici ideea de a ajuta pe cineva dintr-o altă Casă, când el era concentrat să acumuleze cât mai multe puncte. Kellie se simte foarte stânjenită de faptul că a interpretat greșit situația.

— Îmi închipui că școala o va trimite la niște cursuri, astfel încât pe viitor să nu mai interpreteze greșit situațiile. Lucrul ăsta ar putea să aibă consecințe devastatoare pentru elevi.

Presupunerea lui Kellie, că autismul nu e compatibil cu altruismul și cu grija față de alți oameni, funcționase în beneficiul lui Hudson, însă era complet greșită. Laszlo era unul dintre cei mai altruiști și mai generoși oameni pe care îi cunoșteam.

— Eu… De fapt, ai perfectă dreptate, a spus Bronwyn. Dar mai e ceva. Kellie m-a rugat să vă întreb dacă nu cumva Hudson a avut un antrenor.

Am ezitat o secundă, dar n-am găsit niciun motiv pentru care să nu spun adevărul.

— Nu înțeleg de ce asta ar reprezenta o problemă, însă e adevărat că Hudson a avut un antrenor.

Directoarea a inspirat. Cu repeziciune.

— Bunicul lui este antrenor personal. Am înțeles că alți participanți la concurs au beneficiat de antrenamente specializate de atletism vreme mult mai îndelungată.

Bronwyn a râs.

— Mă gândeam dacă n-ar putea s-o ajute și pe Blanche.

— Nu m-aș fi gândit niciodată la asta.

— Te cred.

Îngrijorarea lui Kellie, că Hudson ar fi fost antrenat de cineva, mi se părea complet nerezonabilă. Nimeni nu e expert în toate situațiile. Să-ți recunoști limitările este un semn de inteligență, iar să soliciți ajutorul de care ai nevoie, un semn de maturitate. Școala nu avea absolut nicio problemă cu faptul că Hudson fusese antrenat în ceea ce privește aspectele fizice ale cursei de cros, în schimb, din câte se părea, considera că băiatul suferă de o deficiență dacă e ajutat în privința aspectelor psihologice.

Am așteptat până la cină, când am deschis o sticlă cu vin spumant, ca să-i comunic noutățile lui Rosie.

— Ce sărbătorim? m-a întrebat ea.

— Încheierea Proiectului Hudson.

Simțeam că pot să folosesc denumirea și de față cu Hudson acum, când succesul întreprinderii era sigur: băiatul fusese acceptat la gimnaziu, iar consilierul școlar, directoarea și învățătorul lui renunțaseră cu toții la ipoteza cu autismul. Îl anunțasem deja pe fiul meu de hotărârea directoarei, iar el fusese mulțumit. Corecție: triumfător. Sentimentul fiind indicat de pumnul ridicat în aer.

Decizia școlii fusese țelul suprem – un țel atins prin îmbunătățirea abilităților sociale, după cum o evidențiaseră gestionarea, de către Hudson, a Trădării Porumbelului și câștigarea rolului de conducător al echipei de cros; prin îmbunătățirea performanțelor fizice, indicată de victoriile sale sportive; și prin îmbunătățirea empatiei, indicată de felul în care Hudson înțelesese problema cu Blanche.

De asemenea, fiul nostru dobândise și alte competențe importante, multe dintre ele fiind relevante pentru interacțiunile sociale, deci și pentru acceptarea lui de către societate: învățase să pescuiască, să prindă mingea, să meargă pe bicicletă, să alerge, să înoate, să aleagă

cadouri, să facă friptură la grătar, să conceapă programe de calculator, să analizeze necesitățile, să aleagă haine și să le poarte și să facă afaceri. Reflectând la aceste ultime elemente, care nu ar fi figurat pe lista mea cu competențe necesare, am adăugat „gândirea independentă”.

În sfârșit, se părea că școala îi recunoștea progresele.

— O să țin un discurs în seara absolvirii, a spus Hudson. Doar câțiva dintre copii o să țină discursuri. Eu n-am fost pe listă, dar m-a adăugat doamna Williams.

— Și ce părere ai despre asta? l-a întrebat Rosie.

— Mi se pare în regulă. Celor mai mulți vorbitori le e frică.

— Ție nu ți-e?

— Mie îmi place să vorbesc.

— Pot să vină și Dave și Sonia? Poate și Zina? m-am interesat eu.

— Sigur. De ce?

— Te știu de când erai un bebeluș, i-a explicat Rosie. Vor vrea să sărbătorească momentul alături de tine.

— În plus, și noi am spus că mergem la piesa Zinei. Dave și Sonia se vor simți obligați să fie alături de noi.

42

Piesa în care Zina a jucat la școală a fost aproape un dezastru – dat fiind că singurul motiv al prezenței noastre a fost implicarea ei. Fusese o problemă cu costumul, așa că fetița a refuzat să participe la spectacol până la rezolvarea situației, lucru care, am înțeles, a presupus eforturi semnificative din partea Soniei.

Hudson își luase cu el o carte și a citit pe tot parcursul celorlalte reprezentații, mai puțin în timpul piesei Zinei, pe care a urmărit-o pentru că l-a obligat Rosie. Producția a fost *groaznică,* așa cum era de așteptat de la ceva scris și interpretat de niște elevi de școală primară. Zina a jucat rolul unei adolescente din New York venite în vizită – un rol care, din câte am putut să observ, nu solicita vreo costumație specială.

L-am lăsat pe Hudson acasă la Dave și la Sonia, în grija bonei, și am mers să luăm cina la un restaurant grecesc. Ieșeam pentru prima dată să mâncăm împreună de când Dave și Sonia sosiseră în Melbourne, iar prietenii noștri urmau să plece cu puțin înainte de Crăciun.

— La asta se ajunge când ai serviciu și copii, a spus Sonia. Dar, în spirit, ați fost cu noi tot timpul – mă refer la ceea ce s-a întâmplat cu Dave. Ne-ați salvat – să știți!

— Cred că Dave s-a salvat singur, a răspuns Rosie.

De la excursia la pescuit, Dave nu se mai deplasase cu ajutorul cârjei.

— Dar nu mă mai întorc la afacerea cu sisteme de refrigerare, ne-a anunțat el.

— Cuburile îți furnizează un venit suficient? l-am întrebat eu.

— Așa se pare. Dacă o să-mi scadă încasările, o să găsesc altceva de meșterit.

— Și, în cazul ăsta, n-o să mai fii nevoit să-ți împărți profitul, a remarcat Rosie. Acum a vorbit mama lui Hudson, în interesul lui.

— Dave m-a ținut la curent cu problemele pe care le-ați avut cu el, i-a spus Sonia lui Rosie. Cred că te-ai gândit să te întorci la programul part-time?

— O vreme, da, însă acum se descurcă mult mai bine. Iar Don a făcut o treabă excelentă cu el.

— S-a maturizat mult, a constatat Dave.

— Și Zina s-a maturizat, a intervenit Sonia. Are unsprezece ani, da' parcă merge pe șaptesprezece. E păcat că n-au petrecut mai mult timp împreună copiii noștri.

— De ce? am întrebat eu. Par să aibă interese complet diferite.

— Probabil că ai dreptate, a achiesat Sonia. Fetele se maturizează mult mai rapid.

— Ce părere a avut Hudson despre interpretarea Zinei? a vrut să știe Dave.

I-a răspuns Rosie.

— Nu întreba ce părere are un băiat de unsprezece ani despre cum a jucat o fată de unsprezece ani la serbarea de la școală. Voi veniți să-l vedeți pe Hudson?

— Da. Dar trebuie să spun c-o să fie greu să depășească producția copiilor din seara asta.

— Cred că Hudson se cam stresează din cauza discursului, a spus Rosie în timp ce îi arătam lui Minh cum să prepare un cocktail Smoked Sazerac.

Treaba la bar mersese bine, chiar dacă noi fuseserăm mai puțin implicați, astfel că acum ne apropiam de situația lui Minh – ne bucuram de postura de proprietari, fără să mai fim nevoiți să muncim din greu. După ce-l criticasem pe Hudson pentru banii câștigați din antreprenoriat, eu însumi riscam să devin asemenea lui.

— Mie mi-a indicat că e încrezător, am spus. Tu ai indicii că lucrurile ar sta altfel?

— Da, ghemotoace de hârtie.

— Folosește hârtie ca să-și scrie discursul?

Ceva era în neregulă.

Hudson era pe cale să intercepteze două femei care se îndreptau spre bar. Încă primeam unele comenzi prin interacțiune personală, însă Hudson le atrăgea atenția clienților noi asupra aplicației și se oferea să-i ajute s-o întrebuințeze.

Cele două femei au purtat o discuție cu băiatul – nu foarte lungă, totuși suficient de lungă ca eu să sesizez ceva.

— Cred că femeia din stânga este cea care mi-a pus întrebarea în cursul prezentării. Și cea care a făcut înregistrarea video. E posibil ca femeia care o însoțește acum să fi stat alături de ea.

— Ești sigur? m-a întrebat Rosie.

— Nu.

— Du-te să nu te vadă! Mă ocup eu.

— Ce-o să zici?

— Încă nu știu. Du-te să nu te vadă!

M-am mutat în spațiul dintre bar și bucătărie, de unde, datorită nivelului scăzut de zgomot, puteam să ascult schimbul de replici. Minh își vedea de treabă în spatele lui Rosie.

— Scuze, a spus o voce – cea care-mi pusese întrebarea legată de catalogarea raselor pe baze genetice, eram destul de sigur de asta. Mă întrebam… femeia care prepară cocktailul… poți să-mi spui cum o cheamă?

— De ce? a întrebat Rosie.

— O să ți se pară ciudat, dar tocmai am fost la un interviu pentru un job…

— Job la care *a visat toată viața,* a spus cealaltă femeie. Și pe care o să-l obțină!

— Ei, termină! Dar femeia cu cocktailul seamănă atât de bine cu femeia de la interviu…

— Ai venit la un interviu pentru un loc de muncă aici? a continuat Rosie.

— Nu, într-un laborator de genetică. Tocmai mi-am încheiat studiile și vreau să lucrez în domeniul editării genomice. La al doilea interviu am discutat cu CEO-ul…

Și individa a indicat-o cu mâna pe Minh.

— E greu de imaginat că un genetician de top ar lucra într-un bar, a remarcat Rosie. Da' tipa e vietnameză, și ei toți arată cam la fel, nu?

Soția mea a râs și a continuat să râdă până când cele două femei au început să râdă și ele.

— Haideți, a insistat Rosie. Trebuie să recunoașteți!

— Așa e.

— De fapt, dacă mă gândesc mai bine, a continuat Rosie, n-ar fi trebuit să spun asta. Sună rasist, nu? Dar amândouă ați fost de acord cu mine. Tu ce părere ai, Don?

Am ieșit la vedere, în spatele barului.

— Ah, la dracu'! a exclamat prima femeie.

— Don și-a pierdut serviciul din domeniul geneticii după ce-a fost acuzat de rasism. Trebuie să fiți foarte atente! Acum e proprietarul barului ăstuia. Împreună cu Dang Minh, pe care înțeleg că tu ai cunoscut-o. Sunt parteneri. Stai s-o chem!

— Ah, la dracu'! a exclamat din nou femeia.

— Lumea geneticii e o lume mică, a continuat Rosie.

— Te rog, a început să spună femeia. Am vrut doar… să… Adică, slujba asta înseamnă așa de mult…

— Și pentru Don serviciul din domeniul geneticii a însemnat foarte mult, i-a retezat-o Rosie.

Ceea ce spunea soția mea era adevărat, însă printre cuvintele ei se strecurase o amenințare voalată că aș fi putut să mă folosesc de relația mea cu Minh ca să mă răzbun, într-un fel sau altul.

— Evident că n-am să mă amestec în procesul de selecție pentru postul vizat, am spus.

— Nu? Vai, Doamne, vorbești serios?

— Firește! Ar fi complet lipsit de etică. Dacă tu ești cea mai potrivită persoană pentru postul în cauză, sper că Minh va putea să te angajeze. Avem nevoie ca, în genetică, să lucreze cele mai calificate persoane. Ai vrut să comanzi vreo băutură?

— Îți dai seama cât ești de enervant, nu? mi-a spus Rosie, după ce ambele femei au plecat fără să comande nimic.

Apoi soția mea a izbucnit în râs.

— Pe de altă parte, aproape că-mi pare bine c-ai lăsat-o nepedepsită. Cândva, și eu eram cam ca ea.

— Cândva? Sugerezi că te-ai fi schimbat între timp?

— Ai nevoie de ajutor ca să-ți scrii discursul? l-am întrebat pe Hudson.

— Nu poți să mă ajuți! E imposibil! Ce vor ei…

— Ce vor ei? Dacă avem niște specificații clare, putem să evaluăm posibilitatea de a găsi o soluție. Dacă nu, putem să anunțăm școala și să solicităm specificații mai rezonabile.

— Vor să vorbesc despre motivul pentru care am ținut-o de mână pe Blanche. La cursa de cros. În loc să încerc să câștig. *Numai despre asta* vor să vorbesc!

— Și ai vreo problemă în a le declara motivul? Publicul ar fi interesat de ceea ce te-a determinat să faci gestul ăsta. Care probabil că a fost generat de prietenie sau de altruism.

— Minunat! Vrei să spun „Am ajutat-o pe Blanche să termine cursa de cros fiindcă e prietena mea". Sau „Am ajutat-o pe Blanche să termine cursa de cros fiindcă sunt alt…"…

— Altruist. Ești altruist atunci când faci un lucru pentru meritul

său intrinsec, nu pentru că urmărești un beneficiu personal. De pildă, când faci o donație către o organizație de Carltate. Iar donația este anonimă.

— Tată, trebuie să vorbesc *două minutel*

— Nu se poate negocia conținutul?

— *Tehnic vorbind,* pot să vorbesc despre orice vreau eu. Dar ăsta e subiectul pe care mi l-a sugerat directoarea. Cu toții a trebuit să mergem la ea în birou, împreună, iar ea ne-a „sugerat" despre ce-ar trebui să vorbim.

Hudson a mimat ghilimelele cu degetele în aer.

— Și ghici despre ce trebuie să vorbească Blanche!

— Nu știu decât că Blanche e interesată să devină om de știință.

— Asta pentru că… tu nu gândești ca directoarea. Blanche trebuie să vorbească despre cum și-a depășit handicapul fizic. Iar eu încerc doar să mă integrez. Să nu fac nimic, niciun lucru prin care să ies în evidență.

— Dar deja te-ai calificat pentru admiterea la gimnaziu. Poți să mai faci o pauză de la a te integra.

Probabil că acesta nu era cel mai bun sfat pe care aș fi putut să i-l dau băiatului, dar mi-a venit automat. Orice pauză posibilă de la stresul integrării trebuia exploatată fără ezitare.

Expresiile lui Hudson nu erau niciodată ușor de interpretat, dar de data asta mi-am dat seama că, brusc, s-a simțit ușurat. Eram pe cale să rezolvăm problema. Noi, împreună, tatăl și fiul.

— Poți să mă duci cu mașina până la Eugenie? m-a întrebat Hudson. Vreau să vorbesc cu ea.

43

În ziua absolvirii, Rosie a venit de la serviciu la 2:46 p.m.

— Gata, mi-a ajuns pentru azi! a spus ea. Mi-am făcut datoria!

— A avut succes prezentarea?

— A fost ciudat. Ștefan a susținut prezentarea, apoi comisia mi-a pus *mie* cele mai multe întrebări. Ștefan a presupus că ăia din comisie sunt mulțumiți de el, dar c-au vrut să-i verifice și adjunctul, să-și dea seama cât de bine suntem pregătiți, însă…

— Crezi c-o să obțineți fondurile?

— Nu știu. Ți-am zis, ceva a fost ciudat.

Paisprezece minute mai târziu, a început să-mi sune telefonul: pe afișaj mi-a apărut numărul lui Simon Lefebvre. Iuda. Rosie se dusese la coafor.

— Don, poți să vorbești?

— E vreo problemă?

— Vreau să discuți cu Rosie. De urgență!

— Nu răspunde la telefon? Cred c-aș putea să găsesc numărul de telefon de la coafor.

Simon a ezitat.

— Aș prefera ca informația să-i parvină prin intermediul tău. Am încredere în tine c-o să fii… rațional.

— E vreo problemă?

— Am nevoie ca Rosie să apară din nou în fața comisiei, peste o oră. Uite ce-i, Don, asta-i o veste bună; o s-o las pe ea să fie conducătorul cercetării. Rosie mi-a spus că asta e ceea ce-și dorește, așa că m-am răzgândit. Se pare că azi, la prezentare, a fost de-a dreptul sclipitoare… e o adevărată luptătoare…

— De ce ai înlocuit-o inițial?

— Ce mai contează asta acum? Mă rog, m-am gândit că, având în vedere toate problemele… cu fiul vostru… am crezut că-i fac un bine.

Am reflectat câteva clipe. Motivul pe care Iuda i-l livrase lui Rosie fusese legat de un membru al comisiei, care ar fi putut să aibă unele comentarii negative. Nu fusese, în niciun caz, legat de Hudson.

— Don? a insistat Simon.

— Spune-mi adevărul, l-am somat. Sau închid discuția. Nu pot să găsesc o soluție optimă bazându-mă pe informații false.

— Don, parcă nu ești tu! Tu întotdeauna crezi pe toată lumea. Ne cunoaștem…

— Corect! Atitudinea asta nu-mi este tipică. În mod normal, eu presupun că oamenii sunt sinceri, dar, evident, dovezile îmi impun să-mi modific atitudinea. Tu minți în mod constant, deci nu ești o persoană de încredere. Experiența cu Gene mi-a oferit o lecție dureroasă, dar prețioasă.

— Cred că ești puțin…

Iuda a renunțat la a-și mai prezenta opinia – motivele erau evidente.

— Bine, Don, tu ești un om rațional, așa că ai să înțelegi ce-o să-ți spun. Am încercat să fiu blând cu Rosie. De fapt, motivul l-au reprezentat problemele pe care le-ați avut cu…

— Hudson.

— Da, cu Hudson. Rosie a fost nevoită să plece, apoi a revenit, dar part-time, apoi a trecut din nou la un program full-time, mereu a trebuit să meargă la tot felul de întâlniri la școală… Ștefan e la serviciu în fiecare zi și-și respectă programul de la nouă la cinci fără discuții. Iar mintea îi stă numai la treabă. Date fiind opțiunile, tu pe cine ai fi ales?

— Întrebarea e ridicolă! Presupune că alte variabile nu există. Chiar tu ai luat în considerare toți parametrii și-ai angajat-o pe Rosie.

— Ștefan e psiholog. Aveam nevoie de un medic ca să acopăr și calificarea medicală. Mi-ai cerut să-ți spun adevărul. Or, considerând toate elementele ca fiind egale, Rosie e, într-adevăr, cel mai bun cercetător dintre ei doi. Însă toate elementele *nu* sunt egale!

— Și de ce vrei să-i oferi din nou postul de conducător?

Iuda îmi dăduse deja un motiv, dar mi se părea logic să-l întreb iar, acum, după ce îi cerusem să fie sincer.

— Rosie e… Organismul de finanțare se pare că a găsit o altă organizație cu care să intre în parteneriat – deci care să investească bani –, dar când ălora li s-a spus că conducătorul cercetării a fost înlocuit, au amenințat că se retrag.

— De ce i-ar păsa acelei organizații cine conduce proiectul?

— Între noi doi fie vorba, eu zic că-i o chestie feministă. Se merge pe politica acțiunii afirmative. Organizația aia e o companie de cercetare în domeniul medicinei și e condusă de o tipă vietnameză.

Hudson m-a însoțit la coafor, unde o angajată distribuia cu pieptănul o pastă prin părul lui Rosie.

— Trebuie să renunți la procesarea părului. Pentru un al doilea interviu. Simon te-a repromovat.

— Nu…

I-am explicat soției mele situația.

— Prea târziu, a concluzionat ea. Și mă scoate din sărite că te-a sunat pe tine. Dacă m-ar fi sunat pe mine, i-aș fi închis telefonu' în nas.

— E clar că și-a dat seama de asta. Ceea ce-i demonstrează istețimea. Ai fi putut să apelezi la scuza „mă spăl pe cap". De data asta ar fi fost adevărat.

— Oricum, astă seară își ține Hudson discursu'. E o ocazie să arăt ce e mai important pentru mine.

— Offfff, a făcut iritat băiatul.

Oftatul lui Hudson era ușor de tradus.

— După ce fiul nostru a fost obligat să accepte o schimbare în privința părintelui care se ocupă de el, tocmai din pricina importanței proiectului tău de cercetare, ar fi foarte iritant…

— Am priceput. Dar asta e o seară specială. Chiar trebuie să fiu și eu acolo.

— Trebuie să te duci la interviu, a intervenit băiatul. Nu vreau să existe oameni care s-ajungă să se sinucidă fiindcă ai venit să-mi auzi discursul.

— Bagă-ți bine chestia asta în cap, i-a spus Rosie. *Nu* ești responsabil pentru consecințele deciziilor altor oameni.

— Tata a zis…

— Gata! Mă duc. Dar despre treaba asta o să mai discutăm mai

încolo. La ce oră intri tu?

— Discursurile o să fie ultimele, i-a răspuns Hudson. Dar eu o să fiu primul vorbitor, fiindcă sunt cel mai sigur pe mine. Oricum, tata o să fie acolo. Iar bunicu' o să filmeze totul, dacă n-o să ajungi la timp. De fapt, o să filmeze totul și dacă ajungi la timp.

— Unde ți-e discursu'? l-am întrebat pe Hudson când eram pe punctul s-o pornim spre școală.

Băiatul și-a ciocănit craniul cu un deget.

— Dacă-l uiți?

— Am o memorie bună. Iar discursul meu are o structură. Dacă vrei să memorezi un speech, chestia e să-l împărți în tranșe, pe care le consideri a fi cabinele unui tren…

— Vagoanele.

— Vagoanele, interconectate, numerotate…

Hudson a continuat să-mi explice tehnica de memorare a discursului chiar și în timp ce am luat-o pe mama de-acasă și ne-am îndreptat cu toții către școală.

Când am ajuns acolo, sala era aproape plină. Phil, Dave și Sonia ne așteptau deja – fără Zina, care nu se simțea bine.

În timp ce ne deplasam către locurile noastre, am fost opriți de un bărbat în jur de patruzeci de ani, îmbrăcat în costum, dar fără cravată, care s-a prezentat ca fiind Ewan Harle.

— Sunt directorul gimnaziului. Viitorul director al lui Hudson. Bronwyn mi-a spus cine ești. Speram să pot să vorbesc puțin cu tine și cu Rosie.

— Rosie are o urgență la serviciu.

— Îmi pare rău să aud asta. Ea e medic, nu?

— Corect.

— Ei, sper că pacientul va fi bine.

— Rosie e cercetător. Deci, la modul potențial, munca ei va avea impact asupra a mii de pacienți.

Ewan Harle a încuviințat din cap.

— Ai dreptate! E ciudat că înțelegem mai bine ideea că o persoană ajută la nașterea unui singur copil decât pe aceea că munca unei persoane poate să aibă un impact global.

Și mie mi s-a părut ciudat că viitorul director a adus în discuție obstetrica, dar l-am lăsat să continue.

— Am fost informat cu privire la ceea ce s-a întâmplat cu fiul tău și am vrut să-ți cer scuze în numele școlii. Și nu mă refer doar la incidentul cu pasărea și cuțitul.

— Bisturiul.

— Ah, n-am știut asta! înțeleg că ați fost… încurajați să vă duceți băiatul să fie evaluat de un psiholog. Tot ce pot să spun este că, dacă

tu și Rosie și Hudson o să luați această hotărâre, iar școala va avea astfel posibilitatea să-i ofere băiatului asistență țintită, atunci vom fi bucuroși să colaborăm, între încurajare și modelare e o diferență subtilă, însă cade în sarcina noastră s-o identificăm.

— Îmi place de el, a decretat mama, care se considera capabilă să judece oamenii pe baza a aproape zero informații. A știut cum îl cheamă pe Hudson.

Ewan Harle a urcat pe scenă, lângă directoarea școlii primare, deși avea doar un rol ceremonial, ceea ce mi s-a părut o incredibilă irosire de timp din programul bărbatului. O hologramă sau chiar și o siluetă decupată din carton ar fi îndeplinit același rol la fel de bine.

Reprezentațiile preliminare au fost similare, ca stil și conținut, cu cele pe care le văzurerăm la școala Zinei, atât doar că acestea au fost mai scurte și au avut un standard mai ridicat datorită participării, în exclusivitate, a elevilor de clasa a IV-a. În program a fost inclus și un număr combinat de percuție, în cadrul căruia Hudson a cântat la bongos. Cu talent, din câte se părea. Un alt element de pe listă bifat cu succes, fără intervenția mea.

Dave s-a aplecat spre mine.

— Ți-am zis eu că fii-tu are ritm!

Apoi prietenul meu a râs.

— Asta a făcut în tot timpu' ăsta cu George.

Deci gestul repetitiv al lui Hudson nu fusese o formă de comportament stereotip – băiatul repeta bătutul la tobe. Până și noi, Rosie și cu mine, tăcuserăm greșeala de a-i interpreta comportamentul prin lentila autismului.

— Soția e încă prinsă la serviciu?

Ewan Harle coborâse de pe scenă – aparent cu scopul de a-mi pune această întrebare.

Mi-am verificat telefonul.

— E pe drum.

Ultimul moment din cadrul evenimentului era descris ca „Șase dintre cei mai buni din clasa a IV-a". Programul tipărit nu fusese modificat astfel încât să reflecte cea mai recentă adăugire: Hudson. Numărul ar fi putut să fie redus la loc la șase prin eliminarea lui Blanche, care primise o săptămână de suspendare ca pedeapsă pentru rolul jucat în Trădarea Porumbelului, dar eram de acord cu hotărârea școlii de a nu o exclude.

Blanche se comportase neprincipial, totuși avea unsprezece ani. Și eu făcusem greșeli la unsprezece ani. Faptul că fusesem judecat și pedepsit de adulți nu făcuse mai puțin probabilă reeditarea respectivelor greșeli, nici atunci, nici mai târziu în viață. Iar Blanche își răscumpărase greșeala, plătind un preț pentru asta.

Am simțit telefonul vibrând.

Blocată în trafic.

Hudson ne spusese c-avea să fie primul vorbitor. Phil își regla camera de filmat, iar mama m-a împuns cu cotul – un gest de reamintire inutil.

Însă, în locul lui Hudson, directoarea l-a prezentat pe Blake, campionul de la înot și proprietarul bâtei de crichet. Blake și-a ținut discursul, publicul l-a aplaudat, apoi Bronwyn l-a prezentat pe cel de-al doilea elev. Apoi i-a prezentat pe al treilea și pe al patrulea vorbitor. În mod evident, ceva era în neregulă. O cădere nervoasă? Trac? I se făcuse rău din cauza stresului?

M-am uitat din nou pe program și nu i-am găsit numele nicăieri, iar atunci mi-am dat seama îngrozit: Hudson nu făcuse niciodată parte din program. Vrusese să ne impresioneze și se străduise prea mult. Poate că avusese de gând să ne spună adevărul înainte să intervină situația de criză a lui Rosie de la serviciu. Acum însă nu mai avea cum să îndrepte lucrurile. Ce urma să facă? Și unde era? Am încercat să-mi reprim starea de panică din ce în ce mai pronunțată – în acest timp, pe scenă era chemat cel de-al cincilea vorbitor.

Mama s-a ridicat brusc în picioare. M-am uitat împrejur după Hudson, dar am văzut-o pe Rosie, lângă ușa laterală. Soția mea ne-a văzut și ea pe noi și s-a strecurat printre oameni până la locul pe care i-l păstrasem alături de mine. Eram pe cale să-i explic situația, însă Rosie mi-a făcut semn cu mâna către scenă.

În sală se mai afla un expert în rezolvarea problemelor, o persoană care fusese suficient de inovatoare încât să reușească să modifice programul pe ultima sută de metri. Ewan Harle se uita drept la noi, făcându-ne semnul *two thumbs up*.

44

Directoarea l-a prezentat pe Hudson descriind publicului modul în care fiul nostru o ajutase pe Blanche la cursa de cros. Băiatul avusese dreptate. Discursul lui, așa cum îi fusese cerut, n-ar mai fi avut niciun sens, întrucât nu ar mai fi putut să adauge aproape nimic față de ceea ce Bronwyn spusese deja. În plus, mulți dintre cei aflați în sală văzuseră ei înșiși cursa.

Hudson a urcat pe podium. Era clar că avea trac, însă emoțiile lui erau mai reduse decât cele ale antevorbitorilor. Elevii dinainte citiseră de pe pupitru, însă Hudson a luat microfonul din stativ, și-a scos ochelarii, apoi s-a îndreptat spre centrul scenei.

— Doamne, a șoptit Rosie, o să țină un TED Talk!

O voce a spus încet, dar destul de tare încât să fie auzită de toată

lumea din sală:

— Psihopatule!

Era *acea* voce. Era Gary Homeopatul.

— N-o să-ți facă niciun rău!

Vocea mamei mele a fost mai sonoră, iar publicul a reacționat cu un val de râsete.

Însă Hudson părea să nu fi auzit nimic. Începuse deja să vorbească, mai articulat și într-un ritm mai alert decât elevii dinainte. Așa vorbea în mod normal, totuși contrastul era surprinzător. Am estimat că fiul meu avea să înglobeze în aceeași durată a speech-ului cu șaptezeci la sută mai mult conținut.

— În urmă cu șapte luni, am fost suspendat pentru c-aș fi omorât o pasăre. Pentru că i-aș fi tăiat gâtul cu un bisturiu. Unii au crezut c-am făcut asta pentru c-aș fi autist și s-au gândit că, într-o zi, aș putea să omor și un om.

Phil a șopăcăit:

— Acum le-a captat atenția!

Eu mă gândeam că *i-aș fi tăiat gâtul* era genul de detaliu pe care Gene l-ar fi strecurat într-o prelegere, ca să-i dea un ton mai dramatic. Poate că la fel ar fi procedat și un avocat.

Rosie mă strângea de mână cu putere. Mama m-a apucat de cealaltă mână. În cazul în care se impunea să aplaud, n-aveam să fiu capabil să mișc niciun deget.

— Dar n-am omorât pasărea. Dac-aș fi omorât-o, nu cred că doamna Williams mi-ar mai fi cerut să țin un discurs.

Hudson a zâmbit și, pentru întâia dată, a făcut o pauză. Publicul a râs. Băiatul clătina din cap aprobator și am bănuit că gestul fusese exersat: *aici te oprești și numeri până la o anumită cifră.* Eugenie îl pregătise de minune, dar și Iepure îl descrisese ca un vorbitor competent.

— Anul ăsta am aflat că *sunt* autist și că mulți oameni cred că autiștii sunt ciudați sau că nu le pasă de nimeni și de nimic sau că nu sunt suficient de pregătiți ca să meargă la un gimnaziu normal.

Mâna stângă – cea pe care mi-o ținea Rosie, a fost supusă brusc unei presiuni și mai mari. Mâna dreaptă, cea pe care mi-o ținea mama – nu a înregistrat nicio modificare.

Eu m-am concentrat asupra lui Hudson. Mâna liberă, aceea în care nu ținea microfonul, fusese strânsă la început, cu toate degetele ascunse în pumn. Acum, două degete fuseseră eliberate și întinse – două subiecte-vagon fuseseră bifate: pasărea și discriminarea autiștilor. Dată fiind anatomia umană, era probabil că băiatul mai avea de acoperit un maximum de trei subiecte.

Degetul numărul trei:

— Părinții mei și profesorii s-au străduit din răsputeri să mă ajute

să mă integrez, fiindcă n-au vrut ca oamenii să creadă că sunt autist și, prin urmare, incapabil de anumite lucruri. În semestrul acesta, m-am hotărât să demonstrez că pot să fac toate lucrurile pe care le fac oamenii „normali11 – Hudson a ilustrat ideea ridicând o mână și mimând ghilimelele – și cred că am reușit, fiindcă am fost acceptat la gimnaziu.

Aplauze susținute. Eu n-am bătut din palme, nici mama, dar nici Rosie, și nu doar pentru că ne foloseam mâinile în scop de interconectare. După ce petrecusem șase luni ajutându-l pe Hudson să se integreze, acum aveam un sentiment de disconfort în legătură cu rezultatul strădaniilor mele. De asemenea, eram conștient că băiatul nu-și încheiase discursul, ci aștepta doar ca aplauzele să se stingă. Al patrulea deget i se desfăcuse și el.

— Însă a trebuit să muncesc foarte mult, să cheltuiesc multă energie pe care aș fi putut s-o direcționez spre alte lucruri: de pildă, să obțin note bune și să merg Ia bar.

Alte râsete.

— Barul este afacerea familiei noastre, iar tata l-a conceput astfel încât să fie un spațiu confortabil pentru persoanele autiste.

Degetul numărul cinci:

— Ce am învățat la bar e că autiștii n-ar trebui să se schimbe deloc, iar scopul meu este să fac lumea să devină un loc mai bun pentru oamenii care sunt diferiți.

Publicul a aplaudat îndelung. În mod evident, nimeni nu observase că Hudson își strânsese din nou pumnul și întinsese iar un deget. Bănuiam că timpul dedicat discursului se apropia de sfârșit.

— Anul următor am de gând să merg la o școală specială, ca să pot fi eu însumi fără presiunea de a mă comporta altfel decât simt, iar când voi fi pregătit, intenționez să mă întorc aici, astfel încât să profit de cea mai bună șansă de a deveni avocat, fiind în același timp eu însumi. Îmi doresc să susțin persoanele care nu se pricep să se facă auzite. Firește, dacă și domnul Harle e de acord!

Și Hudson s-a întors către directorul gimnaziului, în timp ce publicul a izbucnit în râsete și în aplauze. Băiatul nu s-a clintit din loc până când Ewan Harle nu a zâmbit și n-a încuviințat din cap. Abia atunci Hudson a coborât de pe scenă, oamenii continuând să bată din palme. Preț de câteva clipe, în public s-au iscat unele discuții. În acest timp, Bronwyn s-a dus în culise să recupereze microfonul, pe care Hudson îl luase cu el.

— Bravo, a concluzionat Phil. Nu i-a lăsat directorului nicio cale de ieșire! Vă spun că băiatu' ăsta o să se facă avocat!

Bronwyn s-a întors cu microfonul, pe care l-a reașezat în stativ.

— Se pare că profesorii de la gimnaziu vor avea parte de o perioadă plină de provocări și poate că Hudson o să se răzgândească

și, la anul, o să revină în școala noastră, a spus directoarea. Noi spunem că îmbrățișăm diversitatea și avem părinți și foști elevi care ne-au oferit tocmai provocarea diversității, iar asta ne face și mai puternici. Sunt convinsă că părinții lui Hudson sunt mândri de maturitatea de care fiul lor a dat dovadă pe acest drum al găsirii propriului loc.

Frazele rostite de Bronwyn erau asemănătoare cu cele utilizate în mod constant de șefii mei din mediul academic – fraze pe care eu le ignorasem tot în mod constant. Însă de data asta, cu siguranță pentru că în ele era vorba de fiul nostru, am constatat că ochii mi se umeziseră. Rosie mă ținea acum de braț. Iar mama dădea din cap aprobator.

Ultimul vorbitor a fost, firește, Blanche, care a urcat treptele prost luminate cu ajutorul lui Dov, aducând cu ea și tableta supradimensionată. Directoarea a prezentat-o făcând o referire la problemele ei de vedere, care oricum erau evidente pentru public.

Blanche era mult mai emoționată decât fusese Hudson și a avut nevoie de câteva secunde ca să-și înceapă discursul.

— În primul rând, nu vreau să creadă cineva că Hudson e iubitul meu.

Iată genul de afirmație de la care te așteptai să stârnească râsete în rândul elevilor de școală primară, ceea ce a și reușit, însă de râs au râs și părinții, care, din câte se părea, fuseseră infantilizați de mediul în care se aflau.

Blanche surâdea.

— A făcut chestia asta intenționat, a spus Rosie. E un copil deștept!

— Dar, a continuat fetița, ne-am scris discursurile împreună, deci eu am știut ce-o să spună. Și tot ce a spus e corect, în plus, Hudson e un om foarte bun, în afara faptului că e obsedat de călătoriile în spațiu și de calculatoare, însă nu și de igiena personală.

Oamenii au râs.

— Anul ăsta, eu am învățat patru lucruri importante.

M-am uitat la degetele fetiței, dar ea își citea speech-ul, deci nu avea nevoie să numere.

— Primul a fost că vreau să devin om de știință și că asta e posibil chiar dacă ai probleme de vedere sau dacă ești orb. Al doilea a fost că părinții și profesorii știu cu mult mai multe lucruri decât știi tu, dar nu le știu pe toate. Ceea ce reprezintă o problemă, când ești copil și nu ești sigur în legătură cu ceva important. În cazul ăsta, ești obligat să te documentezi și după aceea să iei o decizie cu privire la acel lucru. Tatăl meu nu este un admirator al medicinei convenționale, dar eu am hotărât să merg să consult un oftalmolog.

Blanche s-a uitat o secundă pe tabletă, după care a ridicat ochii și a privit țintă publicul.

— Și să mă imunizez.

De pe câteva rânduri din spatele meu, auzeam respirația șuierătoare a lui Gary, aerul pe care-l expira printre buzele strânse, la fel ca atunci când Phil îl înfruntase la carnavalul de înot.

— Al treilea: am stat mult timp cu Hudson și probabil că și eu sunt autistă. La fete nu e tocmai ușor de sesizat, iar la mine oricum nimeni nu și-ar da seama, fiindcă toată lumea se concentrează pe albinismul meu. Dar mi-am făcut testul și… ghiciți ce? Al patrulea: am învățat că oamenii pot să fie superbuni la suflet, iar majoritatea lucrurilor despre care am vorbit aici se datorează lui Hudson și tatălui său, care – Hudson mi-a zis că pot să spun asta – e un om la fel de bun ca Hudson și poate chiar un pic mai ciudat decât el.

Blanche a ridicat privirea de la tabletă.

— Asta nu e scris în discurs, dar sper că, la anul, Hudson o să se întoarcă la gimnaziu aici, pentru ca el și Dov și eu… și cu mine să ne ajutăm unii pe alții. Vă mulțumesc!

Din nou, publicul a izbucnit în ropote de aplauze. Hudson avea dreptate: mie unuia nu-mi păsa dacă mi se spunea că sunt „ciudat11. Însă, deși în decursul ultimului an termenul respectiv fusese întrebuințat de alții pentru a-l descrie pe Hudson, eu nu-l considerasem niciodată ciudat – poate pentru că amândoi eram ciudați cam în același fel.

— Uau! a exclamat Rosie. Tu ai știut că Hudson o să spună lucrurile astea? Sau Blanche?

Am clătinat din cap în semn că nu.

— Șșșșșș, ne-a apostrofat mama, în timp ce directoarea continua să-și livreze platitudinile.

A urmat apoi ceremonia propriu-zisă de absolvire. Care s-a încheiat înainte ca eu s-apuc să procesez informația că Hudson se autodiagnosticase ca autist și că alesese să anunțe asta în public. Și Blanche la fel.

Când ne-am ridicat să părăsim sala, Dave și Phil m-au felicitat pentru discursul ținut de Hudson, iar Sonia a îmbrățișat-o pe Rosie în același fel în care oamenii se îmbrățișaseră la înmormântarea tatei. Am remarcat că părul soției mele arăta bizar: avea două nuanțe diferite de roșu.

Rosie mi s-a adresat peste umărul Soniei.

— S-ar putea ca tatăl lui Blanche să aibă sentimente amestecate în legătură cu ceea ce a spus fâică-sa.

Dar Rosie se înșela. Sentimentele lui Gary Homeopatul păreau să fie cu totul negative. I-am identificat vocea când ne îndreptam către locul de întâlnire din afara sălii, pe care îl stabiliserăm dinainte:

— Rahat cu ochi ce ești!

Abia apoi am văzut cu cine vorbea bărbatul: cu *Hudson.* Folosea un

limbaj agresiv și potențial amenințător față de *un copil*. Față de copilul *meu*. Brusc, am devenit mai furios decât fusesem vreodată în toată viața mea: mă aflam în pericol nu să fac o cădere nervoasă, ci să comit o agresiune fizică.

În cele din urmă, l-am văzut și pe Gary Homeopatul, în persoană. Arăta aproape exact așa cum mi-l închipuisem, deși în realitate era ceva mai masiv – nu era la fel de înalt ca mine, dar avea o constituție mai robustă.

Dacă Hudson ar fi studiat artele marțiale, ar fi știut ce să facă: adică s-o rupă la fugă. În loc de asta însă, fiul meu continua să stea alături de Blanche, la doar câțiva metri distanță de Gary. Când am pornit să mă apropii, Allannah s-a interpus între Gary și copii, dar bărbatul a împins-o și-a lovit-o ca s-o dea la o parte.

Phil s-a dus direct la Gary și l-a înșfăcat de umeri. Dar bărbatul s-a eliberat cu o mișcare de expert, a pus oarecare distanță între ei doi, pe urmă l-a lovit pe Phil în genunchi, cu precizie și cu forță. Phil s-a prăbușit, iar Rosie a strigat:

— Chem poliția!

— Să-l aresteze pe el! a strigat și Gary, indicându-l pe Phil, care părea copleșit de durere. Am tot dreptul să mă apăr!

Apoi Homeopatul s-a întors iar spre Hudson.

— Cu tine n-am terminat!

— Ba ai terminat! a exclamat Allannah. Mergem acasă! Acum!

— Rămâi unde ești până când termin cu rahatu' ăsta cu ochi!

Allannah s-a dus înapoi la Gary și l-a prins de braț. De data asta, bărbatul a ținut-o strâns, dar nu s-a mai mișcat din loc. S-a întors iar spre Hudson.

Părea de neconceput ca Gary să lovească un copil, dar eu n-am vrut să-mi asum riscul. Îi lovise deja pe Phil și pe Allannah.

— Du-te înăuntru, i-am spus băiatului.

— Fă cum ți-a spus tatăl tău, i-a zis Rosie.

Hudson s-a pus în mișcare, dar apoi s-a oprit chiar în spatele mamei lui.

Gary se uita acum la mine. Cu furie. Cu agresivitate.

— Tu! Tu ești nenorocitu care mi-a otrăvit fata! Din cauza ta a fost agresată!

— Incorect.

— De doctori. Și te-ai ținut și de nevastă-mea ca o împuți- ciune ce ești! Când mai ai un copil pe drum, așa-i?

Am avut nevoie de-o fracțiune de secundă ca să-mi amintesc scuza folosită de Allannah pentru faptul că mă îmbrățișase în magazin.

Gary a ridicat brațul și-a arătat înspre Hudson.

— De data asta ar trebui să te gândești să sari peste vaccin!

Oamenii care plecau de la ceremonia de absolvire se strânseseră în

jurul nostru, iar eu mi-am amintit de copilărie, când elevii care urlau „Cafteală!“ adunau întreaga populație a școlii ca să urmărească o bătaie – asta până când sosea un profesor, care să-i despartă pe opozanți, fie la modul fizic, fie amenințându-i cu diverse pedepse.

În cazul de față, profesorul a fost Iepure.

— De-ajuns, a spus el, punând o mână pe umărul lui Gary.

Homeopatul s-a răsucit și l-a îmbrâncit pe Iepure, dându-i și o lovitură în partea laterală a capului, despre care ar fi putut probabil să susțină că fusese un accident.

— Mai vrea cineva s-o încaseze? a zis Gary, uitându-se la mine.

— Vorbești cu mine? i-am replicat.

Întrebarea de clarificare fusese sinceră, dar sunase ca o provocare.

— Don, nu! a sărit Allannah.

Niciodată nu-mi mai folosisem abilitățile din domeniul artelor marțiale într-o bătaie adevărată. Cândva, îi contracarasem pe doi agenți de securitate care vruseseră să mă agreseze, dar situația aceea fusese rezultatul unei neînțelegeri. Nimeni nu fusese rănit și toți trei ne strânseserăm mâinile, după ce agenții înțeleseseră că nu profitasem de circumstanțe ca să rănesc pe cineva. Mai existase și o întâlnire cu poliția în New York, pe un teren de joacă pentru copii, dar și acea situație fusese tot rezultatul unei neînțelegeri, astfel că nu fusesem acuzat oficial de nimic, deci impactul episodului fusese redus. Când îi spărsesem nasul lui Phil, amândoi eram echipați cu mănuși de box, deci confruntarea fusese formală – tehnic vorbind, intrase în categoria sportului.

Prima regulă a artelor marțiale este ca, pe cât posibil, să eviți conflictul fizic. Nu știam cât de competent era Gary ca luptător. Dacă fusese cândva kickboxer profesionist, atunci probabil că-mi era superior. Lovitura cu care îl incapacitase pe Phil fusese rapidă și demonstrase experiență. Rosie îngenunchease lângă tatăl ei și acum dădea un telefon.

— De-ajuns, a repetat Iepure. Vă rog pe toți să vă duceți acasă!

Ewan Harle stătea lângă el.

Nimeni n-a avut nicio reacție vizibilă. Noi nu aveam în program să ne întorcem acasă, ci să mergem să mâncăm câte o pizza. Desigur, Iepure nu avea de unde să știe asta.

Gary s-a uitat la mine.

— Vrei să mă pocnești, ha? Ăla de pe jos e amicu’ tău?

Homeopatul și-a relaxat brațele de-a lungul trupului, într-o tentativă transparentă de a da impresia că e neajutorat și de a mă îndemna să mă angajez în luptă. Apoi a zâmbit.

— Nici nu te credeam vreun curajos! O s-o iei la goană la fel ca Rain Man. Care se uită la tine, să știi, rahat fricos ce ești!

Cunoșteam provocarea cu Rain Man, așa că i-am atras atenția că

are o problemă dacă utilizează formularea respectivă în chip de insultă.

— Și fiica ta se consideră a fi autistă.

— *Rahat* nenorocit ce ești!

Gary a făcut un pas către mine, iar eu am făcut un pas în spate.

— Don, a intervenit Allannah, te rog, renunță! Gary face kickboxing.

— Taci dracului din gură, i-a strigat Gary, apoi a mai făcut un pas către mine.

Iar eu am mai făcut un pas în spate.

— Dacă te atingi de el, te părăsesc, a spus Allannah, probabil adresându-i-se lui Gary, întrucât eu și ea nu eram angajați într-o relație.

Dacă nu urmam sfatul lui Allannah de a renunța, atunci se subînțelegea că eram de acord cu confruntarea fizică.

Așadar, pentru potențialele vătămări, eu singur aveam să port vina.

Dacă lupta era inevitabilă, atunci, în rolul meu de profesor de arte marțiale, m-aș fi sfătuit să apelez la o rotire de picior, o mișcare la care mă pricepeam foarte bine și care ar fi avut ca scop să dezamorseze situația. Era puțin probabil ca o astfel de lovitură să cauzeze vătămări grave – în plus, prezenta avantajul că, în majoritatea formelor de kickboxing, era considerată ilegală. Deci era posibil ca oponentul meu să nu se aștepte la ea și să nu cunoască strategia de apărare.

Abilitățile dobândite în kickboxing au o utilitate minimă când te afli la nivelul solului, iar sentimentul de umilire resimțit în urma prăbușirii rezolvă adesea conflictul. Prin urmare, întrebuințând această tactică, aveam să câștig lupta, iar a doua zi aveam să mă declar mulțumit știind că nu profitasem de o persoană agitată, care probabil că avea să-și regrete acțiunile din ziua precedentă.

Din păcate, dată fiind geometria pozițiilor noastre, piciorul optim pentru manevra de rotire fusese rănit în Incidentul cu Stridia și Cuțitul, așa c-aș fi riscat să-l traumatizez din nou. Tot mai bine era să părăsesc terenul de luptă.

Gary își ajusta poziția pentru lovitura la genunchi, neavând grijă să-și mascheze în vreun fel intențiile. Atunci o voce masculină din spatele meu a spus:

— Croiește-l pe ticălos!

Cred că utilizarea termenului „ticălos” mi-a adus aminte de George și de bătăușul din școală care-l băgase în spital, fără ca apoi să fie pedepsit în vreun fel. În contexte sociale dificile, întotdeauna avusesem încredere în sfaturile prietenilor mei și, cu toate că George cel adevărat era în New York, răspunsul meu a fost instinctiv.

Am pășit înainte, ca să micșorez posibilitatea de a fi lovit. Gary nu

s-a așteptat la această manevră, întrucât anterior nu făcusem altceva decât să mă tot retrag. Am profitat de surpriza lui temporară și l-am lovit în ochiul stâng cu toată puterea de care am fost capabil. Gary era robust și avea destulă experiență ca să nu cadă la pământ, dar n-a reacționat la timp ca să-mi blocheze celălalt pumn, pe care l-am folosit ca să-i livrez o lovitură echivalentă în ochiul drept. În secundele în care Homeopatul a rămas dezorientat, am executat o rotire, dar cu piciorul zdravăn, și oponentul meu s-a prăbușit.

În clipa aceea au intervenit Iepure și Ewan Harle. Le-am indicat că nu aveam intenția să-l mai rănesc pe Gary. Tremuram, iar mâinile mă dureau, însă, din câte puteam să-mi dau seama, niciun os nu era rupt – cel puțin, niciun os al meu.

— Ești bine, prietene? m-a întrebat Dave.

Prietenul meu m-a cuprins cu brațul pe după umeri. În mod straniu, gestul lui nu mi s-a părut prea inconfortabil. Lângă Dave l-am văzut pe George. Pe George cel adevărat, îmi zâmbea.

— Am aterizat în dimineața asta, mi-a comunicat el. Am adormit în camera de hotel și-aproape c-am ratat evenimentul.

Dave râdea.

— Trebuie să recunosc că m-am înșelat. Absolvirea voastră a fost mai grozavă decât a noastră!

45

— Dar ai fost de acord să mergem să mâncăm pizza.

Phil fusese dus la spital de o ambulanță. Socrul meu era încântat că nu mă dădusem înapoi de la luptă. De asemenea, mi-a atras atenția că oricum genunchiul lui trebuia să sufere o operație de reconstrucție. Și îmi dăduse cheile Porsche-ului.

— Te rog, n-o lăsa pe Rosie să-l conducă, mi-a spus.

Gary acceptase tratamentul medical convențional oferit de femeia care, la seara de educație sexuală, se prezentase ca fiind chirurg.

— O să trebuiască să le spună oamenilor c-a fost doborât de două ori, a comentat soția mea.

Dispoziția lui Rosie se îmbunătățise de când îi explicasem că nimeni, nicio femeie – inclusiv Allannah – nu era însărcinată cu copilul meu.

Palma mea dreaptă era înfășurată într-o batistă, ca să nu-mi pătez hainele cu sânge, însă Rosie îmi confirmase că nu am nicio mână ruptă.

Iepure mă asigurase că, dacă poliția sau autoritățile școlare aveau să investigheze incidentul, el avea să declare, în mod corect, că Gary

se manifestase agresiv și că mă abordase cu intenția de a mă ataca fizic. Se părea, de asemenea, că existau multiple înregistrări video cu întâmplarea în cauză.

Acum însă, membrii nevătămați ai grupului nostru stăteau în picioare, lângă gardul școlii, iar Sonia a propus să mergem cu toții pe la casele noastre. Imediat. Și fără pizza. După toate cele petrecute, prietena noastră voia să ne dea și mai mult programul peste cap!

— Pizza rămâne în cărți, i-am răspuns lui Hudson.

Făcusem o rezervare la pizzeria noastră preferată și am ales să merg acolo singur, în mașina lui Phil, ca să am timp să reflectez. Încă mai tremuram din cauza violenței la care fusesem expus și care știam că fusese excesivă. Incidentul acela reprezenta un exemplu înfiorător pentru Hudson și pentru oricare alt copil care fusese martor – singurul lui aspect pozitiv era acela care se referea la triumful simbolic al științei asupra pseudoștiinței. Din fericire, pentru reacția mea puteam să dau vina pe George. Apoi, dat fiind nivelul de stres, n-a fost deloc surprinzător c-am uitat să iau în considerare dimensiunile neobișnuite ale Porsche-ului.

Restul membrilor grupului nostru erau deja așezați în restaurant, cu câte o băutură pe masă, când, în sfârșit, am ajuns și eu: stătusem să-i furnizez datele de contact ale lui Phil conducătorului celuilalt vehicul.

— A fost bun speech-ul? a întrebat Hudson.

— I-am spus deja c-a fost excelent, mi-a comunicat Rosie. Și la fel i-au spus și Dave, și Sonia, și George, și mama ta. Și i-am mai zis și că Phil mi-a declarat că merită să meargă la spital pentru un discurs ca ăsta! în esență, fiul tău a obținut un succes fulminant, dar tot vrea să știe și părerea lu' taică-su.

Am avut timp să-mi pregătesc răspunsul cât chelnerița ne-a luat comenzile.

— A fost un dezastru, i-am spus băiatului după ce chelnerița și-a încheiat treaba. Ai uitat să vorbești despre altruism.

Hudson a părut întâi surprins, apoi a zâmbit.

— Ha ha!

— Ți-ai dat seama c-am glumit?

— Normal, tată!

— Și-atunci cum poți să fii autist? Oamenii care suferă de autism nu pricep glumele.

— Asta e un stereotip. Lumea crede că, dacă o persoană e autistă, ea trebuie neapărat să aibă…

— Stai puțin, Don, a intervenit Rosie. N-ai răspuns la întrebare. Nu ca lumea.

— A fost cel mai bun discurs de absolvire a școlii primare din

lume, am spus. Ai prezentat cantități vaste de informații, în limita celor două minute, ai avut un discurs logic, o structură transparentă… și ai reușit să angajezi mințile milenialilor. Și pe a mea.

Hudson mi s-a părut incredibil de mulțumit, ceea ce era ciudat, întrucât, din câte înțelesesem, mai primise deja încă șase opinii pozitive.

— Am fost ajutat din plin.

— De către Eugenie?

— Îhî… de toată familia ei. Și nu doar cu discursul. Cu toate chestiile pe care le-am făcut trimestrul ăsta. Aș putea să-i invit și pe ei la pizza? I-am spus lui Eugenie c-o să vă întreb, așa că niciunul dintre ei n-a mâncat. Așteaptă un SMS de la mine.

— Cheamă-i, i-a răspuns Rosie.

Hudson s-a uitat la Rosie, iar Rosie s-a uitat la Hudson. Apoi Hudson s-a uitat la mine.

— Eugenie și tatăl lui Carl m-au ajutat. Mult. Am întrebat-o pe mama și ea mi-a spus că e în regulă.

Am avut nevoie de câteva secunde ca să procesez informația.

„Eugenie și tatăl lui Carl“ – tatăl lui Carl era *Gene*. Fiul meu era în contact cu Gene. Și primise permisiunea lui Rosie.

Rosie probabil că mi-a citit confuzia de pe chip.

— Eugenie a considerat că Hudson se confrunta cu o provocare de proporții și că tatăl ei știe mai bine decât oricine… cum poți să înfrângi sistemul.

Apoi soția mea mi-a turnat din nou vin în pahar.

— Doar Gene te-a învățat *și pe tine* ce și cum să faci, nu-i așa? Dacă n-ar fi fost el, n-aș fi primit cadou pantofi de alergare cu dantelă, cu ocazia aniversării căsătoriei, corect? Și nici n-aș fi măritată cu tine. Iar Hudson nu ar exista.

— Corect. Dar…

— Dar tu tot nu poți să-l ierți, nici după unsprezece ani, fiindcă „nimic nu s-a schimbat”. Ei, acum s-a schimbat!

— Ai ținut supărare pe cineva unsprezece ani? a exclamat mama. Donald!

— Pot să le trimit SMS-ul?

Am încuviințat din cap.

Când Hudson a terminat de scris mesajul, l-am întrebat:

— Ce te-a învățat Gene?

Băiatul a ridicat din umeri.

— O mulțime de chestii.

Rosie l-a privit o vreme.

— Când ai ținut-o de mână pe Blanche, la cursa de cros, aia a fost ideea lui Gene?

Hudson a încuviințat din cap.

— De-asta n-ai vrut să dai nicio explicație în discurs.

Alt semn afirmativ din cap.

— Deci ai făcut totul doar ca să dai bine în ochii oamenilor? a insistat Rosie. Ca să le creezi tuturor senzația că-ți pasă de ea?

— Hei, a intervenit Dave, ce mai contează? Mie mi se pare că Hudson a făcut un lucru bun…

— Dar, s-a inserat în discuție și Sonia, cred că pe Rosie o îngrijorează faptul că Hudson n-a făcut gestul ăsta dintr-un motiv corect.

Începeam să mă enervez – nu din cauza lui Gene, ci din cauză că motivele lui Hudson erau puse sub semnul întrebării. Însă, pentru unii oameni, conta nu doar faptul că o inițiativă era eficientă, ci și ca *sentimentele* din spatele ei să fie conforme cu morala lor. Aceștia erau oamenii care considerau că aportul Maicii Tereza la eradicarea sărăciei era mai important decât eforturile făcute în același scop de Fundația Bill și Melinda Gates.

— Am intrat la gimnaziu, a spus Hudson. Dacă n-aș fi ținut-o pe Blanche de mână, n-aș fi reușit. A trebuit să arăt că-mi pasă de semenii mei.

Rosie a încuviințat cu clătinări lente din cap, iar băiatul a continuat.

— Blanche voia să alerge, dar îi era frică să nu se împiedice și să cadă. Ea făcea parte din Casa Albastră, iar eu eram căpitanul Casei Verzi, dar Blanche era prietena mea, deci am vrut s-o ajut. Inițial, m-am gândit doar să-l pun pe Dov s-o țină de mână, iar el a fost de acord, fiindcă-i place de ea și numai de-asta a și acceptat să intre în cursă. El făcea parte din Casa Verde, deci numărul celor din Casa Albastră, care era cu unu în plus, se compensa, dar Gene mi-a zis c-ar trebui s-o țin pe Blanche de mână eu însumi, chiar dacă rămân mai în urmă, pentru că așa toată lumea o să înțeleagă că ideea a fost a mea. Fiindcă nu aveam voie să uităm de țelul cel mai important, adică să intru la gimnaziu. Așa c-am zis că aș putea să alerg mai repede la final, fiindcă bunicu'…

L-am întrerupt:

— Problema a fost incredibil de complexă! A implicat inclusiv presupuneri cu privire la modul în care numeroase persoane aveau să răspundă la inițiativa lui Hudson. E evident că băiatul avea nevoie de opinii exterioare. Iar soluția a fost extraordinar de eficientă.

— Am alcătuit o listă de factori, a explicat băiatul.

Mi-am dat seama că Sonia voia să intervină din nou, dar i-am făcut semn că subiectul e închis. Existau multe critici pe care aș fi putut să i le aduc lui Gene, însă nu aveam nicio îndoială în legătură cu știința lui în privința punerii în valoare a propriei persoane, știință pe care i-o împărtășise cu succes și lui Hudson, într-o situație în care ea fusese

necesară pentru contracararea prejudecăților. În orice caz, exista o întrebare și mai importantă.

— Ești sigur că ești autist?

Hudson n-a mai apucat să-mi răspundă, căci ne-a sosit mâncarea, iar imediat au apărut și Gene, Claudia, Eugenie și Carl – familia Barrow reîntregită. Dave și George, care îl cunoșteau pe Gene datorită grupului nostru de bărbați din New York, l-au îmbrățișat – ceea ce mi s-a părut incredibil, dat fiind timpul îndelungat care se scursese. Carl și Hudson au bătut palma.

Rosie a profitat de agitație ca să-mi șoptească:

— Ai avut dreptate. În legătură cu Blanche și cursa de cros.

Claudia s-a apropiat de mine.

— Ce faci cu Gene? am întrebat-o. V-ați împăcat?

Prietena mea a râs – ceea ce nu a reprezentat un răspuns la întrebarea pe care i-o adresasem.

— Înțeleg că totul a mers bine cu speech-ul.

— De unde ai înțeles asta? N-ai vorbit cu niciunul dintre cei care au fost acolo, în afară de mine, iar eu ți-am comunicat zero informații în acest sens.

— Hudson i-a trimis un SMS lui Eugenie imediat ce-a terminat. Și *tu* cum te simți acum? Am înțeles c-a existat o… altercație.

Situația devenea ridicolă. Un mare număr de întrebări erau în continuare fără răspuns, o cantitate mare de informații trebuia să fie împărtășită, iar Claudia introducea acum în discuție teme noi. Era un noroc că mă aflam printre prieteni și membrii familiei, căci altfel aș fi făcut o cădere nervoasă din pricina suprasolicitării creierului. Trebuia să prioritizăm subiectele și să le rezolvăm unul câte unul.

Am început cu cel mai urgent dintre ele.

— Ce sortimente de pizza vreți?

Rosie a instruit-o pe chelneriță să prelungească masa, astfel încât la ea să încapă un total de paisprezece clienți. Noi nu eram decât doisprezece, dar, între timp, și-au mai făcut apariția încă două persoane: Merlin și Tazza, prietenii lui Hudson de la bar. Exista riscul ca tinerii să fi adus cu ei noi teme de discuție. Și nimeni nu pornea de la același nivel de cunoștințe.

Soția mea a găsit soluția.

— Don, eu le povestesc tuturor ce s-a întâmplat, cât tu vorbești cu Gene. Acolo!

Și mi-a arătat o masă aflată în colț.

— Și pizzele noastre?

— Vi le trimit acolo.

— Pe Gene cine o să-l pună la curent cu ce s-a întâmplat?

— Fă-i tu un rezumat. Sau și mai bine: poate să-l pună la curent Claudia, mai târziu.

— Dar Claudia și Gene…

— Don: masa! Gene: du-te!

— Arăți bine, mi-a spus Gene.

— Felul în care arăt nu e un indicator potrivit pentru felul în care mă simt. Am luat parte la o bătaie pe care ar fi trebuit s-o evit.

Gene a râs.

— Don, îți mulțumesc că m-ai lăsat să vin încoace și să particip și eu la evenimentul lui Hudson! E un copil minunat și mi-a părut rău că n-am putut să-l văd cum crește. Să știi că totuși i-am spus să-i ceară voie lui Rosie, dar… am vrut să fac ceva prin care să mă revanșez.

— Pentru ce să te revanșezi, l-am întrebat. A fost vina mea.

— În niciun caz! Tu ai spus adevărul. Ca întotdeauna.

— Dar ți-am distrus relația.

— Semințele le-am plantat eu însumi. Dacă Lydia n-a putut să-mi accepte trecutul… Iar înainte de asta, te-am manipulat ca să minți în favoarea mea. Tot ce pot să spun, în legătură cu asta, este că mi-a oferit timpul și spațiul de care aveam nevoie ca să fiu acceptat de Carl, în perioada în care un tată îi era necesar.

Gândurile mi-au zburat la diagnosticul pe care Hudson și-l pusese singur, dar Gene a continuat să vorbească.

— Știi, l-am încurajat pe Hudson să facă pace cu prietena lui, Blanche, cu toate că asta nu l-a ajutat în mod deosebit cu situația de la școală, care, în esență, reprezenta prioritatea mea. Dar am făcut o mică proiecție, cum ar spune Claudia.

— V-ați împăcat?

Întrebarea fusese pusă de mama mea. Care n-a așteptat să primească și răspunsul.

— Tot timpul gândiți prea mult. Dați-vă mâna și întoarceți-vă la masă!

Gene a zâmbit. N-am avut de ales: am făcut ce-mi spusese mama.

La masă, procesul de consumare a pizzelor era în plină desfășurare. Rosie mi-a explicat că (1) toți invitații erau acum la curent cu evenimentele serii, (2) toată lumea se bucura pentru Hudson și (3) nimeni nu discuta despre definițiile autismului. Se părea că, pentru asta, mă așteptaseră pe mine.

— Cum poți să fii sigur că ești autist? l-am întrebat pe Hudson.

— Mi-am făcut testul Online. Cu siguranță mă încadrez în spectru.

— Coeficientul de Spectru Autist e doar unul dintre numeroasele instrumente disponibile. Iar testul ăsta nu a fost conceput astfel încât să și-l facă singur un copil de unsprezece ani…

M-am oprit brusc, pentru că pe fața lui Hudson apăruse o expresie pe care n-o mai văzusem din seara în care îi spusesem că Rosie avea să se întoarcă la serviciu, iar eu aveam să rămân acasă, să am grijă de el.

Și, înainte de asta, mai văzusem aceeași expresie când îl anunțasem că urmează să ne mutăm din New York. Chiar înainte ca băiatul să spună ceva, îmi dădusem seama care era problema. Pe internet existau multiple teste pentru autism. Dar eu știam pe care-l folosise.

— Mi-ai spart calculatorul. *Tată!*

Și copilul și-a adâncit capul în palme. Aș fi putut să dau vina pe Rosie, dar asta ar fi însemnat un singur lucru: că Hudson s-ar fi îndepărtat de amândoi.

Rosie a dat să spună:

— Hudson…

— Nu vreau să aud nimic!

— Stai! a intervenit Gene. Hudson, nu tatăl tău a fost de vină. Ci eu. S-a întâmplat în seara în care ai mâncat cu noi. Ți-ai lăsat laptopul pornit când te-ai dus la baie și…

— Cum? De ce? l-a întrebat băiatul.

— Ești surprins? De-acum ar trebui să mă cunoști suficient de bine. Ai crezut că, bănuindu-te că-mi ascunzi ceva, n-o să-ți verific calculatorul? Și-ai crezut că nu i-aș spune nimic mamei tale, dacă, descoperind ceva, aș putea să câștig niște puncte?

— Mă bucur să constat că nu te-ai schimbat deloc, a comentat George.

În vreme ce Gene continua să-și țească minciuna, eu și Rosie ne-am uitat unul la celălalt. La nivel etic, nu aveam nicio opțiune: trebuia să-l opresc pe Gene. Creierul meu era *setat* pe sinceritate. Dar… seara respectivă era o seară de sărbătoare. Dacă îl corectam pe Gene, pierdeam încrederea lui Hudson pentru totdeauna.

M-am ridicat și am ieșit în stradă. După câteva secunde, soția mea a ieșit și ea.

— Îmi pare tare rău, mi-a spus ea. Am dat-o rău de tot în bară…

— Iar eu am fost de acord să fac ce-am făcut. Dar, după aceea, n-am acționat în funcție de informația pe care-am dobândit-o.

— Ce vrei să spui?

— Mă refer la faptul că Hudson se gândea că e posibil să sufere de autism.

— Dar cei de la școală puseseră deja subiectul ăsta în discuție, nu-ți amintești? Don, ești de fapt supărat din cauza a ceea ce a spus copilul în seara asta, așa-i?

— Eugenie, Carl, Phil, George, Dave, eu – și Claudia, și Gene – cu toții ne-am străduit să-l ajutăm să-și dezvolte diverse abilități ca să…

— Ca să se integreze?

— Corect. Și am crezut c-am reușit. Hudson avea mai mulți prieteni, se descurca de minune în contextul activităților școlare convenționale, trecuse peste dezamăgirea că nu e lăsat să continue la gimnaziul lui…

— Și eu am făcut parte din toate astea!

— Firește, am spus.

— În schimb, eu nu sunt supărată din cauza a ceea ce a spus Hudson în seara asta. Mai am nevoie de timp ca să accept ideea, dar toată lumea e așa de mândră de el! Iar noi… și noi ar trebui să fim mândri de el! Am fi preferat să fie ca Trevor, să se prefacă jumătate din viață?

Ceea ce-mi spusese soția mea era nu doar logic, dar îmi și explica reacția emoțională pe care o avusesem față de declarația lui Hudson, că reușise să treacă drept un om „normal“. Am revăzut în minte ultimele șase luni, când renunțasem la serviciu în speranța de a-l ajuta pe Hudson *să se integreze* – conformându-se la normele de comportament neurotipice.

— Toate eforturile noastre, ale tuturor, au fost împotriva a ceea ce-și dorea Hudson cu-adevărat, am spus. Toate eforturile n-au făcut decât să-i fie și mai greu.

— Greșești *foarte* mult, mi-a replicat Rosie. Indiferent de erorile pe care le-am comis, Hudson s-a ales cu încrederea că e capabil să decidă singur. E un copil plin de resurse; e un copil integru; și e un copil împăcat cu cine este. Iar asta a înțeles nu din ceva ce l-ai învățat de pe o listă, ci din faptul că tu ai fost cine ești. Din ceea ce ai făcut la bar. Din disponibilitatea ta de a vorbi despre problemele tale. Din ceea ce ai făcut astă seară. Tu ești eroul lui!

— Nu crezi că faptul că s-a declarat autist o să aibă consecințe negative?

— Ba da, e inevitabil. Dar consecințele negative ar apărea și dacă ar încerca să fie cine nu este. Iar atitudinea oamenilor se schimbă. Uită-te la Blanche! Nu știu dacă, tehnic vorbind, ea e sau nu autistă, însă și Blanche vrea să facă parte din tribul tău.

— Eu mă opun tribalismului. E…

M-am oprit, înțelegând ce spusese Rosie.

— Tribul *meu*…

— Sau oricum vrei să-i spui. Tu ești cine ești. Eu știu cine ești, așa că, pentru mine, etichetele nu contează. Și lucrul ăsta e valabil și în cazul lui Hudson. Important e ca tu să nu consideri că fiul tău e un ratat, pentru simplul motiv că tu respingi o anumită etichetă.

— Firește că nu consider asta!

— Nu „firește că nu“! Acu’ ar fi mai bine să intrăm înapoi. Dar trebuie să te gândești la asta.

Cât am refăcut traseul și ne-am întors la masă, m-am gândit. Și am luat două hotărâri.

Prima a fost să-l strâng în brațe pe Gene. Nu m-am simțit confortabil făcând asta, mai ales pentru că prietenul meu stătea pe scaun, cu o pizza și un pahar cu vin în față, dar trebuia să-i mulțumesc

că minţise ca să-mi protejeze mie relaţia cu Hudson. Aşa mi-am reamintit că eu însumi învăţasem să fac o mulţime de lucruri care nu-mi veneau natural. La fel cum făcuse şi Hudson. Şi că acum eram mulţumit că dobândisem acele abilităţi.

Merlin a ciocănit cu degetul în propriul pahar.

— Vă rog pe toţi să faceţi linişte o clipă! Tazza ar vrea să spună ceva.

Tazza şi-a dres glasul. De mai multe ori.

— Vreau să-l felicit pe Hudson pentru că şi-a recunoscut identitatea! E un lucru bun şi e un gest curajos să faci asta. Însă există ceva şi mai minunat de-atât: fie că ne recunoaştem sau nu identitatea, cu toţii – şi tânărul ne-a indicat cu braţul pe toţi cei treisprezece de pe scaune sau poate numai pe George, pe Gene, pe Dave şi pe mine, care stăteam unii lângă alţii – reuşim să ne găsim unii pe ceilalţi.

Restul grupului nu voia să discute decât despre bătaie.

— Ce-a spus domnul Warren? s-a interesat Hudson. El e specialistul în sport – a jucat crichet pentru Victoria – şi tatăl lui Blanche i-a făcut un vânt de parc-ar fi fost *o muscă*. Şi dup-aceea – Hudson a mimat două lovituri cu pumnul şi a căzut pe spate cu scaunul, probabil încercând să demonstreze rotirea cu piciorul, dar fără să-şi creeze suficient spaţiu.

— A fost extrem de surprins, i-am răspuns după ce băiatul s-a aşezat la loc la masă. Mă categorisise ca fiind un tocilar şi îmbrăţişase stereotipul că tocilarii sunt lipsiţi de abilităţi fizice. Iar Allannah – mama lui Blanche – anunţase că oponentul meu a făcut kickboxing. Iepure se aştepta să pierd.

— Iepure! L-aţi poreclit Iepure! Ha! S-a înşelat atât de tare!

— Corect.

Trebuia să mai spun ceva ca să-mi implementez cea de-a doua hotărâre. Mă bucuram acum de atenţia tuturor celor de la masă: a partenerei mele de viaţă, a fiului meu, a mamei mele, a prietenilor mei cei mai apropiaţi. Şi a aliaţilor noştri: Tazza şi Merlin. Era momentul să conştientizez asta, fără niciun dubiu. Am tras adânc aer în piept, dar n-am reuşit să-mi găsesc cuvintele sau, poate, curajul.

Mesenii au început să-şi reia conversaţiile. Momentul trecuse. Dar apoi George, demonstrând abilităţi care mie aveau să-mi lipsească întotdeauna, a simţit ce se întâmplă şi a dat drumul unui sole de tobe – instrumentele fiind de fapt improvizate din tacâmuri, blatul din lemn al mesei, farfurii şi pahare. Şi, în timp ce toată lumea din pizzerie se uita la fosta vedetă rock, cuvintele mi s-au desluşit în minte. George şi-a încheiat introducerea muzicală cu o succesiune rapidă de bătăi în masă, după care a îndreptat o mână către mine.

— Întotdeauna e o greşeală să subestimezi o persoană cu Asperger, am spus.

Epilog

Am acceptat postul oferit de Minh. El îmi dădea posibilitatea să fac o muncă extrem de interesantă. Mi-am dat seama atunci că, vreme de ani de zile, mă temusem să părăsesc un mediu în care mă simțisem în siguranță la nivel social.

După un interviu cu Ewan Harle, Hudson a hotărât să-și continue studiile la gimnaziul nonspecial. Mama mea s-a oferit să-l ajute la activitățile de după școală.

Aproape nimic nu s-a schimbat, la exterior, după momentul când am decis să mă identific ca persoană cu sindromul Asperger – ca *autist*. Nu mă îndoiam că împărtășeam un set de atribute cu mulți alți oameni, inclusiv cu Hudson, cu Laszlo, cu Liz Activista, cu Dov, cu Tazza Tocilarul și, posibil, cu Blanche și cu Gene, și că eticheta cea mai potrivită, avută la îndemână, era aceea de *autism*. Chestionarele și listele de verificare care-mi arătau că sunt neurotipic luau în considerare, în cel mai bun caz, un subset al acelor atribute, concentrându-se pe comportamentele problematice – comportamente care, în cazul meu, fuseseră modificate de o viață întreagă în care mă străduisem să mă integrez social.

De la momentul autodiagnosticării, am început – așa cum remarcase și Rosie la Hudson – „să mă simt mai bine în pielea mea“. La nivel mintal, am înregistrat o modificare. În trecut, îmi dorisem ca lumea să fie altfel, dar presupusesem că e de datoria mea să mă integrez. Fără Hudson, poate că aș fi continuat pe calea asta, însă el probabil că mai avea în față optzeci sau poate chiar mai mulți ani de viață. În timpul ăsta, lumea putea să se schimbe, iar din punct de vedere etic eu eram obligat să contribui la această schimbare. În sfârșit, găsisem răspunsul la întrebarea pusă de Liz Activista: *Tu de care parte ești?*

În prima zi la noul meu loc de muncă, Minh i-a adunat în sala de conferințe pe toți cei treizeci și opt de angajați ai companiei.

— Toți cei care sunteți aici, cu excepția lui Don, ați mai auzit discursul ăsta. Deci…

Minh s-a răsucit pe călcâie, cu ochii închiși și cu un braț întins. Când s-a oprit, brațul o indica pe femeia a cărei întrebare generase, cu șase luni înainte, Scandalul Prelegerii pe Tema Geneticii. Se părea că cererea ei de angajare fusese acceptată. Până în clipa aceea n-o observasem – fusesem angajat într-o conversație tehnică împreună cu un alt coleg nou.

— Dă-i drumu', Laura, a spus Minh.

Laura s-a uitat la mine, apoi la Minh.

— Scuze, n-am apucat încă să-l învăț. Eu…

Minh n-a așteptat-o să-și termine propoziția și a început să se rotească din nou – de data asta s-a oprit la un bărbat înalt, în vârstă de aproximativ treizeci de ani.

— Faraj!

Faraj a recitat ceea ce am presupus că e discursul de introducere standard, care, la fel de bine, ar fi putut să fie printat și să-mi fie dat să-l citesc. Atât doar că entuziasmul tânărului ar fi fost imposibil de printat.

— Asta e probabil cea mai importantă muncă pe care tu o vei face vreodată – pe care noi o vom face vreodată. Într-o zi, din laboratorul ăsta o să iasă ceva care o să schimbe lumea în bine și în stil mare. Poate că va fi antidotul pentru malarie ori pentru amoebiază sau poate că va fi remediul care-o să șteargă de pe fața pământului SIDA ori schizofrenia. Sau poate că va fi ceva care o să eradicheze altă problemă, a cărei rezolvare nimeni nu s-a gândit c-ar putea să fie găsită prin editarea genomică. De pildă, schimbările climatice. Iar noi, toți, vom fi parte din acea soluție. Și chiar dacă rezolvarea respectivă n-o să fie produsul acestui laborator, noi tot vom fi făcut parte din efortul global, din acea comunitate care se va fi unit și va fi reușit. Iar când munca noastră o să genereze bani, banii o să-i investim în alte inițiative de cercetare ca să facem lumea mai bună… N-o să lăsăm niciun lucru mai mic de-atât să ne stea în cale. Dacă o să avem probleme – cu tehnologia, cu resursele, *noi între noi* – o să le dăm de cap, o să le depășim și niciodată n-o să ne temem să le cerem celorlalți ajutorul ca să facem asta, întrucât ceea ce creăm noi contează mult mai mult de-atât.

Într-un alt domeniu de activitate, discursul lui Faraj ar fi părut pompos, dar aici era vorba de editarea genomică. Astfel că, la final, m-am simțit *inspirat*.

În timpul speech-ului, luasem notițe. Când am terminat de scris, am constatat că încăperea era goală. În afară de mine, în sală nu mai era decât Laura. Care a venit la mine, iar eu am detectat la ea o stare de nefericire. Poate chiar de furie.

— Nu-mi vine să cred că ești aici! Nimeni nu mi-a spus nimic! Adică mi-am retras plângerea, după ce… femeia aia… mi-a întins cursa… în bar. Ai obținut ce-ai vrut! Am crezut c-o să te întorci la vechiul tău post.

— Ai vreo problemă cu faptul că mă aflu aici?

— Am vrut să-mi văd de viață, să las în urmă tot episodu' ăla! Și-am crezut că asta o să faci și tu. Știai c-am aplicat pentru postul ăsta de-aici! Nu vreau să vin la serviciu în fiecare zi și să trebuiască să fac

față furiei tale legate de ceea ce s-a întâmplat atunci.

La nivel intelectual, încercam să mă călăuzesc înspre reconciliere, dar Laura avea dreptate în legătură cu starea mea emoțională: într-adevăr, eram furios. *Ea* mă atrăsese într-o capcană, astfel încât să-mi fac studenții să sufere și apoi tot ea să se plângă de asta. *Ea* îmi distrusese reputația și *din cauza ei* îmi pierdusem slujba. Iar acum *ea* nu voia să lucreze cu mine. Dar nici eu nu voiam să lucrez cu ea.

Aveam o problemă.

Cu șapte luni înainte, identificasem cinci probleme și pornisem să le soluționez apelând la abilitățile și la experiența care mă determinaseră, într-o clipă de aroganță, să mă auto etichetez Cel Mai Bun din Lume la Rezolvarea Problemeloi Când mă pregăteam să încep o nouă etapă a vieții, lucrând împreună cu Minh, am realizat o evaluare postproiect, cu ajutorul celor doi „acționari-cheie“. Comandasem un vin spu mant ca să toastăm aprobarea cererii de fonduri făcute de Rosie, așa că mi s-a părut fezabil să folosesc vinul rămas ca să sărbătorim rezolvarea problemelor inițiale.

— Ce probleme? a întrebat Hudson.

— Numărul Unu. Problema incompetenței la serviciu. Rezolvată prin demisie și prin nominalizarea lui Laszlo ca înlocuitor.

— Simplu, a comentat Rosie.

— Corect. Problema Numărul Doi: Scandalul Prelegerii pe Tema Geneticii, rezolvată, așa cum am prezis, cu ajutorul săbiei care taie nodul gordian.

I-am explicat lui Hudson:

— Mai multe probleme rezolvate prin intermediul unei singure acțiuni.

— Ai părăsit terenul, a spus Rosie. Soluție care s-a bazat pe succesul barului. Succes pentru care poți să le mulțumești lui Minh și lui Amghad. Ca să nu mai zic că ai avut puțin ajutor și din partea lui Hudson și a mea.

Amghad primise o ofertă atrăgătoare pentru afacerea cu barul, însă Biblioteca devenise o parte importantă din viețile noastre și din viețile numeroșilor noștri clienți. Plus că Amghad avea nevoie de un motiv ca să rămână în contact cu Minh.

— Așa e. Contribuția intelectuală a lui Hudson la dezvoltarea aplicației a fost esențială, iar tu ai furnizat muncă neplătită.

— Da, *și* am făcut-o pe fosta ta studentă să-și dea arama pe față… or, fără intervenția mea, ai mai fi stat și acum cu plângerea aia atârnându-ți deasupra capului ca o veșnică amenințare.

— Probabil. Problema Numărul Trei a fost Dave. Asta a fost rezolvată complet.

— De mine, a sărit Hudson. Și de uneltele tale.

— În cazul ăsta, sabia lui taică-tu n-a mai funcționat, a remarcat Rosie. Dave ar fi trebuit să lucreze în bar…

— Dar problema a fost rezolvată. Problema Patru: Crucificarea lui Rosie.

— Cum? a întrebat băiatul.

— Necesitatea ca mama ta să lucreze full-time.

— Problemă rezolvată de tine și de mine, s-a mândrit Hudson. Tu ai renunțat la serviciu, iar eu am acceptat asta.

— Sigur, a decis Rosie. Tot ce-a trebuit să fac a fost să conduc un proiect-pilot de top, să dezvolt o strategie și să vând pachetul unui organism de finanțare care acceptă una din zece propuneri. O nimica toată!

— Ar trebui ca totuși să-ți asumi o parte din succes, i-am spus soției mele. Cu certitudine, ai avut și tu o contribuție. Numărul Cinci…

Rosie a făcut semnul de „stop“ dublat.

— Alertă de sarcasm! Reprocesez!

Sigur, poziționat la începutul unei afirmații, era un indiciu pe care eu și Hudson ar fi trebuit să-l sesizăm. Rosie ne-a lămurit în continuare că, de fapt, contribuția ei fusese mai mare decât apreciaserăm noi prin interpretarea literală a cuvintelor ei, însă nu nega că problema fusese rezolvată.

— Excelent, am concluzionat eu. Numărul Cinci a fost cea mai importantă problemă: Problema de Adaptare a lui Hudson.

I-am explicat fiului meu.

— Faptul că nu-ți plăcea la școală și că nu te integrai.

— Ai crezut că ăsta era cel mai important lucru? Ți-ai *dat demisia* de la serviciu din cauza asta?

— Corect. Voiam să fii fericit.

— Iar asta e o problemă despre care nu poți să spui niciodată c-a fost „rezolvată11, a zis Rosie. Asta dacă poți s-o numești o problemă.

În continuare, mama i s-a adresat copilului.

— Tatăl tău a vrut să te ajute, așa cum toți părinții vor să-și ajute copiii. Tu ești cel care a muncit cel mai mult.

Hudson a mâncat o bucată de pește fără crustă și o furculiță plină cu piure constituit din sută la sută țelină.

— Treaba stă acum mai bine, a spus după aceea. Și toată lumea m-a ajutat. Doar pentru puțin timp, am crezut că v-ați dori un alt fel de copil, unul ca Zina sau ca Blake sau… ca Blanche.

— Chiar ai crezut asta? l-a întrebat Rosie.

— Acum nu mai cred. Zina v-ar enerva tare.

— Blanche ce mai face?

— N-am voie să mă văd cu ea, ați uitat? Așa că de unde să… Mă sună uneori. Da' sigur, la anu' o să vină la același gimnaziu. Și Dov la

fel. Avem scorurile ca să ne primească.

Hudson a râs.

— Părinții lui Blanche nu se despart. Mama ei spune că taică-su e așa cum e din cauza genelor și… încă din cauza a ceva.

— A mediului, am completat eu. Inclusiv din cauza felului în care a fost crescut.

Nu-mi plăcea că argumentele mele erau întrebuințate în contextul ăsta.

— Îhî! Oricum, a zis că a fost călcat pe toate bătăturile în același timp, da că n-o să se mai repete.

— Ar trebui să vorbesc cu Allannah.

— Tatălui lui Blanche nu i-ar conveni. Evident!

— Cred, a intervenit Rosie, că s-ar putea să ai dreptate. Tatăl tău a făcut mai mult decât suficient.

Soția mea și-a terminat vinul din pahar.

— Dar, în legătură cu rezolvatul problemelor, cred că lecția pe care trebuie s-o învățăm este că, la problemele care implică oameni, rareori există soluții simple. Uneori nu trebuie decât să…

— Să le faci față, să înaintezi prin noroi, am completat eu.

Rosie a râs.

— Nu te contrazic. Atât doar că nu m-aș fi așteptat să te aud pe tine folosind expresia asta.

— Din contră! înaintatul prin noroi este o tehnică recunoscută de rezolvare a problemelor. Lindblom, 1959.

— Ei, asta am făcut și noi! Și am făcut-o cu toții, împreună, ca familie.

Asta fusese problema pe care aproape c-o ratasem – cea mai mare dintre toate problemele. Coeziunea familială.

Consideram că, în prezent, eram o familie coezivă, însă era probabil că, în viitor, tot aveam să mai fim obligați să ne monitorizăm situația, să rezolvăm probleme și să înaintăm prin noroi.

Am pornit espressorul și m-am oferit să-i fac Laurei o cafea. Nevoia ei de cofeină se părea că e mai mare decât tentația de-a fugi de mine. Sau poate spera c-aveam să găsesc eu o soluție. Ceea ce și încercam să fac.

Nu voiam să lucrez împreună cu ea – sentimentul era *visceral.* Cu ani înainte, când Gene mă exploatase – deși episodul avusese un impact mult redus prin comparație –, pur și simplu pusesem punct relației dintre noi. Era vorba de o reacție emoțională și eram conștient că eu nu mă pricep deloc la a lua hotărâri când sunt copleșit de emoții.

Eram om de știință. Și autist. *Astea* erau punctele mele forte. Deci trebuia să mă distanțez de situație. Ce-aș fi vrut să fac? Sau, și mai

bine, dat fiind că petrecusem șase luni gândindu-mă la asta în fiecare zi, ce-aș fi vrut să facă Hudson în circumstanțele respective?

Atunci am avut revelația. Hudson se confruntase deja cu o situație similară: Trădarea Porumbelului. Eșecul lui, în sensul de-a înțelege complexitățile dinamicilor interumane, și comportamentul lui insensibil, consecința acelei confuzii, provocaseră un răspuns disproporționat care îi pusese în pericol viitorul.

Cu ajutor însă, fiul meu găsise o soluție și, oricât de incon- fortabil mi-ar fi fost să aplic aceeași strategie, trebuia să recunosc că ea dăduse rezultate.

I-am oferit Laurei cafeaua.

— Amândoi am dat-o în bară, am spus. Ar trebui să lăsăm în urmă episodul ăla, pentru că furia strică totul.

— Ușor de spus…

— Dacă sunt furios, eu nu pot să funcționez profesional. Prin urmare, sunt extrem de motivat să elimin această emoție. Dacă nu voi reuși, îmi voi da demisia. De rușine.

— Deci asta e soluția ta? Să uităm totul și să ne vedem de treabă?

— Dacă mai există neînțelegeri, putem să le discutăm mai târziu. Ca doi oameni de știință, ca doi oameni raționali. Între timp însă, trebuie să muncim ca să schimbăm lumea.

Laura a clătinat din cap, însă, în opinia mea, gestul era determinat de uimire, nu însemna că-mi respinge propunerea, așa că am rezistat tentației de-a mai adăuga și alte argumente.

Laura și-a terminat cafeaua și a pus ceașca pe masă.

— Bine. Dacă tu poți să faci asta, atunci și eu pot.

— Așadar problema e rezolvată?

Tânăra a râs.

— Problema e rezolvată.

Ar fi fost un dezastru dacă faptul că suferea de sindromul Asperger l-ar fi împiedicat pe Laszlo să contribuie la găsirea unui leac pentru cancer; dacă statutul de mamă al lui Rosie ar fi dus la eliminarea ei din proiectul de cercetare pe tema tulburării bipolare; și dacă trăsăturile autiste ale lui Hudson i-ar fi blocat drumul către gimnaziu, către o Carleră de avocat specializat în drepturile omului și, posibil – după cum propusese o voce anonimă de la cursa de cros –, către postul de prim-ministru, care putea să-i ofere posibilitatea să modifice sistemul. Și dacă eu și Laura am fi fost împiedicați să schimbăm lumea de incapacitatea de-a ne rezolva o problemă personală.

Eu unul n-aveam să mă bucur niciodată de capacitatea de a intui emoțiile celorlalți, capacitate care se presupunea a fi necesară pentru gestionarea dificultăților interpersonale, dar mă străduisem să folosesc în schimb rațiunea, experiența și cunoștințele, dobândite cu greu,

despre comportamentul uman. Iar abilitățile acestea îmi fuseseră suficiente.

Eram aproape sigur că fiul meu avea să fie mândru de mine.

Mulțumiri

Din nou, am o listă lungă cu oameni cărora trebuie să le mulțumesc.

În primul rând, ca întotdeauna, îi mulțumesc soției și partenerei mele de scris, Anne Buist. Din experiența de scenarist am învățat că, pentru dezvoltarea unei povești, două capete sunt întotdeauna mai bune decât unul singur, iar capul ei a fost al doilea cap. Și recompensa lui Anne a fost reprezentată de replicile critice ale lui Don la adresa profesiei ei, însă până și ea recunoaște că psihiatrii nu s-au descurcat întotdeauna prea bine în procesul de identificare și de gestionare a autismului.

În ultimii câțiva ani, am remarcat o intensificare semnificativă a discuției privind autismul și o creștere a numărului persoanelor autiste care participă la această discuție. Datorită conferințelor, seminarelor și rețelelor de socializare, am putut să ascult și să comunic cu mulți oameni din această comunitate, să înțeleg mai bine problemele și situațiile, atât din punct de vedere clinic, cât și la nivel social. Ezit să dau nume ca nu cumva vreun „mulțumesc” să fie interpretat ca o formă de susținere a unei perspective particulare (nu e cazul), totuși țin să pomenesc următoarele persoane: Tony Attwood, Stephanie Evans, Kerry Magro, Katherine May, Jeanette Purkis, Louise Sheehy, Thorkil Sonne și T. Rob Wyatt.

Cititorii mei inițiali mi-au furnizat reacții diverse și utile. Le mulțumesc Taniei Chandler, lui Robert Eames, Irinei Goundortseva, lui Cathie Lange, lui Rod Miller, Rebeccăi Peniston-Bird, lui Jan Phillips, lui Dominique Simsion și lui Tony Stewart.

Echipa de la Text Publishing mi-a purtat de grijă de-a lungul a cinci romane. Îi mulțumesc editorului Michael Heyward, pentru

Mulțumiri încrederea lui neabătută. Redactorul meu, David Winter, e un profesionist fără cusur – ale cărui reacții am ajuns să le aștept cu entuziasm, nu cu anxietate. Kirsty Wilson, Shalini Kunahlan și Jane Watkins mi-au păstrat cărțile vizibile pe piața australiană, iar Anne Beilby, Emily Booth și Khadija Caffoor s-au asigurat că ele vor fi citite pe tot globul – în patruzeci de limbi și numărătoarea nu s-a incheiat. Din nou, W. H. Chong mi-a conceput coperta pentru ediția australiană.

Le mulțumesc, de asemenea, editorilor mei internaționali, în special Cordeliei Borchardt (Fischer, Germania), lui Maxine Hitchcock

și lui Jillian Taylor (Penguin Random House U.K.) și lui Jennifer Lambert (Harpercollins Canada), pentru observațiile lor pătrunzătoare.

Le mulțumesc, din variate motive, și lui Krysia Birman, lui Kerrie Hancox și lui Lee Kofman.

În sfârșit, această serie de romane a fost inspirată și documentată într-o mult mai mare măsură de experiențe de viață – ale mele și ale altora – decât din cercetare. Vă mulțumesc tuturor celor care ați contribuit la respectivele experiențe.

În seria ACTUAL
au mai apărut:

Kamel Daoud – *Zabor sau Psalmii*
Jon Kalman Stefânsson – *Inima omului*
Matthew Weiner – *Heather, cu totul*
Yannick Haenel – *Apără-ți coroana*
Jonathan Franzen – *Libertate*
Rabih Alameddine – *îngerul istoriei*
Jose Eduardo Agualusa – *Teoria generală a uitării*
Olga Tokarezuk – *Ultimele povestiri*
Irvine Welsh – *Artistul Begbie*
Arturo Perez-Reverte – *Falco*
Daniel Rondeau – *Mecanica haosului*
Bernhard Schlink – *Olga*
Simone van der Vlugt – *Albastrul din miez de noapte*
Negar Djavadi – *Dezorientală*
Jonathan Coe – *Numărul 11 sau Mărturii despre nebunie*
Nnedi Okorafor – *Cine se teme de moarte*
Andre Aciman – *Strigă-mă pe numele tău*
Ian Meewan – *Mașinării ca mine*
Daniel Mendelsohn – O *odisee*
Andrew Sean Greer – *Less*
Delphine de Vigan – *Legâmintele*
Tayari Jones – O *căsnicie americană*
Elif Shafak – *Cele patruzeci de legi ale iubirii*
Roșa Ventrella – *Povestea unei familii perfecte*
Graeme Simsion – *Efectul Rosie*
Asii Erdogan – *Orașul în mantie purpurie*
Olga Tokarezuk – *Poartă-ți plugul peste oasele morților*
Sjon – *Din pântecul balenei*
Maria Duenas – *Fetele Căpitanului*
Parinoush Saniee – *Cei rămași și cei plecați*
Michael Ondaatje – *Lumina de veghe*
Olga Tokarezuk – *Călătoria oamenilor Cărții*
Tracy Chevalier – *Un singur fir*
Anna Burns – *Lăptarul*
Linn Ullmann – *Neliniște*
Mike Mecormack – *Oase solare*
Yoko Tawada – *Ultimii copii din Tokio*
Paolo Cognetti – *Fără să ajungi vreodată în vârf*
David Grossman – *De mine viața și-a tot râs*
Kamila Shamsie – *Focul din casă*
Joan Silber – *îmbunătățire*

Olga Tokarezuk – *Străveacul și alte vremi*
Morten Straksnes – *Cartea mării*
Sean Penn – *Bob Honey care face și drege*
Andrei Makine – *Dincolo de frontiere*
Dolores Redondo – *îți voi da toate acestea*
Paolo Giordano – *Devorarea cerului*
Donatella Di Pietrantonio – *Cea care se întoarce*
Chuck Palahniuk – *Ziua Ajustării*
Anna Gavalda – *Armura străpunsă*
Jean-Christophe Rufân – *Regele Zibeline în jurul lumii*
Gyorgy Dragoman – *Corul leilor*
Delphine de Vigan – *Recunoștință*
Nadia Terranova – *Adio, fantasme*
Ian Meewan – *Gândacul*
Sjon – *Mânasteinn. Băiatul care n-a existat niciodată*
Michel Bussi – *Legături de sânge*
Monika Fagerholm – *Cine a ucis-o pe Bambi?*
Olga Tokarezuk – *Povestiri bizare*
Andre Aciman – *Găsește-mă*
Jonathan Coe – *Middle England*
Karine Tuil – *Lucrurile omenești*
Graeme Simsion – *Rezultatul Rosie* în pregătire:
Maryse Conde – *Eu, Tituba, vrăjitoarea neagră din Salem*

Redactor: Alina Aviana
Coperta: Radu Răileanu
Tehnoredactor: Radu Căpraru
Bun de tipar: aprilie 2021. Apărut: 2021
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. BOX 266
700505, Iași, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, se. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România
Nr. RU44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA

Născut în Noua Zeelandă și stabilit în Australia, GRAEME SIMSION este, după cum se descrie el însuși, autor de scenarii, povestiri, romane și piese de teatru. Este specialist în *data modeling,* un domeniu software cu atât de multe necunoscute în viața de zi cu zi, încât scriitorul a avut nevoie de propria firmă de consultanță ca să-i expliciteze posibilitățile. *Proiectul Rosie* (2013), titlul care i-a adus

celebritatea, s-a vândut în mai bine de patru milioane de exemplare în întreaga lume. Succesul său l-a convins pe Simsion să dezvolte subiectul, transformându-l într-o trilogie din care mai fac p. Irir romanele *Efectul Rosie* (2014) și *Rezultatul Rosie* (2019). A m.il publicat romanele *The Best of Ad.im Sharp* (2016) și Two *Steps forw. Ud* (2017). Graeme Simsion tr. Lli'șii' în prezent în Melbourne, Austuli. T împreună cu psihiatra și rom.im Im. T Anne Buist și cu cei doi copil ol Im

„Un roman extraordinar de inteligent, de amuzant și de emoționant." (Bill Gates)

Graeme Simsion
Rezultatul Rosie
Ultima parte a „trilogiei Rosie"

„Don Tillman e o nestemată, un laser empiric îndreptat asupra defectelor omenești, mai ales cele ale bărbaților, și în special ale lui însuși. E și extrem de șarmant în nevinovăția și în credința lui în posibilitatea unei îmbunătățiri. Prin intermediul său, Simsion abordează, cu o ușurință înșelătoare, probleme precum natura, nutriția, genul, liberul-arbitru și capriciile inimii omenești."
Evening Standard
„Eroul trilogiei lui Simsion ne ajută să credem în posibilitate, ne face să ne simțim mândri că suntem oameni și… ne provoacă din nou să râdem în hohote."
Matthew Quick
„Don Tillman aproape că a depășit granițele ficțiunii, devenind o emblemă a tocilarilor."
The Guardian

Observații

[←1]

De la *aspie* - termen familiar folosit de persoanele care suferă de sindromul Asperger pentru a se referi la sine (n.tr.).

[←2]

ATAR (Australian Tertiary Admission Rank) este o cifră între 0,00 şi 99,95 care indică poziţia elevului raportat la toţi ceilalţi elevi din aceeaşi grupă de vârstă. Scorul ATAR reprezintă principalul criteriu de admitere în facultăţile din Australia (n.tr.).

[←3]

Gay: „homosexual", dar şi „vesel", „amuzant" (eng.) (n.tr.).